

Svezak 14

Godina XIV
Svibanj 2012.
www.drustvo-knjiznicara-bpkp.hr
svezak.urednistvo@gmail.com

Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

Tema broja:

**Knjižnične usluge
u korak s vremenom**

u više od 1000 knjižnica

narodnih, visokoškolskih i specijalnih knjižnica i 800 školskih knjižnica

PROGRAMSKO RJEŠENJE ZA BUDUĆNOST.

Osim standardne katalogizacije, inventarizacije i posudbe nudi mnogo više:

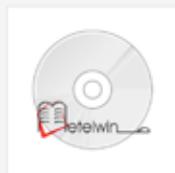

- Vlastitu **WEB** stranicu za pretraživanje
- integrirano preuzimanje podataka iz svih nacionalnih i 12 međunarodnih sustava
- inovativan sustav obrade građe koji oslobađa Vašu kreativnost i štedi vrijeme
- učinkovit, jeftin i fleksibilan ispis bar kodova i članskih iskaznica bez dodatnih ulaganja

- mogućnost **digitalizacije naslovnica**, sadržaja, pa i cijelog djela
- kooperativnu obradu časopisa
- **full text** pretraživanje
- personalne i grupne repozitorije
- brojna prilagođenja za rad u školskim knjižnicama
- digitalnu knjižnicu <http://library.foi.hr/dlib>
- hemeroteku i još mnogo toga.....

U PRIPREMI

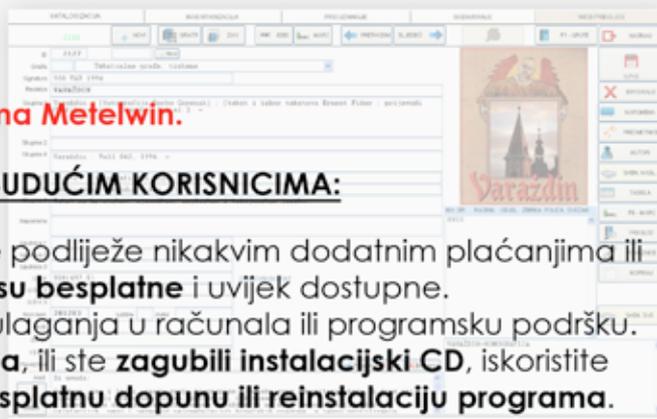

Veliki katalog autora.

Nova 32 i 64 bitna verzija programa Metelwin.

PODSJETNIK SVIM POSTOJEĆIM I BUDUĆIM KORISNICIMA:

Licenca za **METELwin** je **trajna** i ne podliježe nikakvim dodatnim plaćanjima ili pretplatama. **Dopune programa su besplatne** i uvijek dostupne. Nisu potrebna nikakva dodatna ulaganja u računala ili programsku podršku. **Ako koristite staru verziju programa, ili ste zagubili instalacijski CD, iskoristite svoje pravo i nazovite za Vašu besplatnu dopunu ili reinstalaciju programa.**

DODATNA PONUDA

Skeniranje i konverzija podataka s **mikrofilmova** u digitalni oblik. Najnovija CCD tehnologija. Izuzetna kvaliteta u rezoluciji do **600 dpi**.

Nudimo vam velik izbor usluga, od **profesionalne usluge skeniranja** sa vrhunskom opremom, digitalizacije, **OCR-a**, te do Web prezentacije knjiga i časopisa.

Naša oprema ima mogućnost skeniranja građe do veličine **formata A2+** i rezolucije do 600 dpi.

TREBA LI VAM DODATNA EDUKACIJA ILI POMOĆ ?

Posjetite naše web stranice:

<http://library.foi.hr>
<http://www.point-vz.hr>

Nazovite **042 206-306** ili pošaljite e-mail na point@vz.t-com.hr.

Pouzdani smo, dostupni i kooperativni od 1991 godine.

VARAŽDIN
Point

UVODNIK	3
IZ RADA DRUŠTVA	
Izvešće o radu Društva od lipnja 2011. do ožujka 2012., <i>Rajna Gatalica</i>	4
29. godišnja skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, <i>Rajna Gatalica</i>	4
Nagrade najknjižničarima, <i>Rajna Gatalica</i>	5
TEMA BROJA: KNJIŽNIČNE USLUGE U KORAK S VREMENOM	
Knjižnice-središta lokalne zajednice, <i>Milena Bon</i>	6
Razgovor s Dijanom Sabolović-Krajina, <i>Vinka Jelić-Balta, Silvija Perić</i>	9
Informacijska pismenost, <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	11
Kultura čitanja u elektroničkom obliku, <i>Maja Gačan, Petar Lukačić</i>	12
Nove tehnologije, <i>Karlo Galinec</i>	14
Školska knjižnica u korak s inovativnim projektima škole, <i>Sanja Prelogović, Nikolina Sabolović</i>	14
IZ NARODNIH KNJIŽNICA	
U službi razvoja zavičaja i njegovanja zavičajnog identiteta, <i>Tina Gatalica</i>	16
<i>Priče iz potkrovlja</i> , <i>Tina Gatalica, Rajna Gatalica</i>	16
Večer Boška Petrovića u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar, <i>Siniša Krpan</i>	18
<i>Knjigom do zdravlja</i> blog Odjela za odrasle, <i>Lucija Miškić</i>	18
<i>Tragači u potrazi za dobrim knjigama i dobrim društvom</i> , <i>Vjeruška Štivić</i>	19
Sedmi susret najčitatelja Bjelovarsko-bilogorske županije, <i>Ilija Pejić</i>	20
Uređenje nove gradske knjižnice, <i>Marjana Janeš-Žulj</i>	21
Povezivanje multimedijских kulturnih centara u okviru prekogranične suradnje, <i>Martina Poturiček</i>	22
Iz podravske željezničke prošlosti, <i>Ana Škvarić</i>	23
Kako smo u besparici organizirali Skupštinu, <i>Anica Šabarić</i>	23
Mrvoje Baltić, mali-veliki prijatelji i kubizam, <i>Katarina Pavlović</i>	24
Koprivnički bibliobus dobio garažu i novo spremište, <i>Ljiljana Vugrinec</i>	24
Demencija i čitanje u narodnim knjižnicama, <i>Ranka Janus</i>	25
Digitalizirane razglednice knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, <i>Josipa Strmečki</i>	26
Priručnik <i>Igrajmo se! Čitaj mi!</i> , <i>Maja Gačan</i>	26
Predavanje o hip-hopu, <i>Višnja Romaj</i>	27
Večer za pamćenje sa Žuži Jelinek, <i>Višnja Romaj</i>	28
Da li smo bili na mjesecu?, <i>Višnja Romaj</i>	28
Kino i kazalište u Gradskoj knjižnici i čitaonici, <i>Virovitica, Nela Krznarić</i>	28
Novo vrijeme-drugečiji knjižničari, <i>Nela Krznarić</i>	29
Što smo sve radili u suradnji s drugima, <i>Mirjana Kotromanović</i>	29
Dramska grupa Gradske knjižnice i čitaonice, <i>Virovitica, Ivana Molnar</i>	30
Zbirka knjiga o Domovinskom ratu u Virovitici, <i>Nela Krznarić</i>	31
Ljubav je dar, <i>Ana Knežević</i>	31
<i>Riječi zlatom utkane</i> , <i>Ana Knežević</i>	32
Od turizma do knjižnice, <i>Fanika Stehna</i>	32
Razglednice iz Čazme, <i>Vinka Jelić-Balta</i>	33
IZ ŠKOLSKIH KNJIŽNICA	
Dvije čarobne gošće, <i>Zorka Renić</i>	34
Pregled rada ŽSV školskih knjižničara Virovitičko-podravske županije, <i>Josip Strija</i>	35
<i>Tulum s(l)ova</i> ili kako tulumariti s knjigom u ruci, <i>Suzana Knežević</i>	36
Projekt <i>Čitamo mi, u obiteji svi</i> , <i>Nataša Švaco</i>	38
Akcija <i>Imam pravo na svoju knjižnicu</i> , <i>Nataša Švaco</i>	38
Izradimo sami knjige svoje, <i>Nataša Švaco</i>	39
Nacionalni kviz za poticanje čitanja, <i>Nataša Švaco</i>	40
Izazovi knjižničarske struke u školskoj knjižnici, <i>Marijana Pađen Jurišić</i>	40
Jedan oblik dobre suradnje, <i>Damir Balković</i>	41
Projekt <i>Hrvatski narodni preporod</i> u OŠ IBM Virovitica, <i>Vesna Zvečić</i>	42
Razglednica iz knjižnice, <i>Ksenija Grudić-Kukavica</i>	43
Program za darovite učenike škola za 5 plus, <i>Adrijana Hatadi</i>	44
I mi bismo u Europu, <i>Dušanka Vergić</i>	45
Izložba eko-fotografija, <i>Dušanka Vergić</i>	45
Jesmo li svjesni problema u komunikaciji, <i>Dušanka Vergić</i>	46
Učenici posjetili NSK u Zagrebu, <i>Ivana Štironja</i>	46
Srednjovjekovni sabor u modernom ruhu, <i>Jerko Barišić</i>	47

SADRŽAJ

Knjižnica nas pokreće i zbližava, <i>Jerko Barišić</i>	48
S Vitezom igra nikada ne prestaje, <i>Jerko Barišić</i>	49
Isto u različitim tjedan indijske kulture, <i>Katarina Belančić</i>	51
Blago je u nama, <i>Rajna Gatalica</i>	51
Dani hrvatskoga jezika, <i>Zdenka Venus-Miklić</i>	52
Obilježavanje međunarodne godine kemije, <i>Zdenka Venus-Miklić</i>	52
Projekt <i>Šuma</i> , <i>Zdenka Venus-Miklić</i>	53
Knjižnica u osnovnim školama za djecu s intelektualnim teškoćama, <i>Tihana Doskočil</i>	53
Znanje mijenja oružje ili Nova zgrada SŠ „Ivan Seljanec“ Križevci, <i>Maja Baksa</i>	54

IZ SPECIJALNIH KNJIŽNICA

Zadovoljstvo knjižnicom i knjižničnim uslugama na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima <i>Sandra Kantar, Helena Posavec</i>	55
Dar kao oblik prinove građe u knjižnici Muzeja grada Koprivnice kroz prizmu jednog nedavnog primjera, <i>Božica Anić</i>	56

STRUČNI SKUPOVI I TEME

<i>Od kočije do bibliobusa</i> , 10. okrugli stol i 4. festival putujućih knjižnica, Karlovac, 15. travnja 2011., <i>Ljiljana Vugrinec</i>	58
<i>Čitanje kao dio knjižnično-informacijskog obrazovanja</i> , 23. proljetna škola školskih knjižničara, Osijek, 9.-11. svibnja 2011., <i>Margareta Popčević</i>	59
<i>Digitalizacija kulturne i znanstvene baštine</i> , 6. SEEDI međunarodna konferencija, Zagreb 18. – 20. svibnja 2011., <i>Kristian Ujlaki</i>	60
<i>8. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj</i> , Sv. Martin na Muri, 18. – 21. svibnja 2011., <i>Vinka Jelić- Balta</i>	61
<i>Knjižnice više od knjižnica: integracija, inovacija i informacije za sve</i> , Svjetski knjižnični i informacijski kongres i 77. generalna konferencija i skupština, San Juan, Puerto Rico, 13.-18. 8. 2011., <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	62
<i>EU fondovi i školske knjižnice</i> , 2. okrugli stol za školske knjižnice, Bjelovar, 21. listopada 2011., <i>Zorka Renić</i>	63
<i>Uspješnije poslovanje knjižnice-koncepcije marketinga i menadžmenta usmjerene na korisnike</i> , Zagreb, Goethe institut, 20. - 21. 10. 2011., <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	65
<i>Horori a priori: knjige o kojima se ne govori a tražene su u fondovima školskih</i> , Split, 28. -29. listopada 2011., <i>Silvija Perić</i>	65
<i>Knjižnična usluga za slijepce i slabovidne: stanje i perspektive</i> , Koprivnica, 18. studenog 2011., <i>Dijana Sabolović-Krajina</i>	66
Stručni skup <i>Nastavnik kao „instruktor plivanja“</i> , Varaždin, 24. siječnja 2012., <i>Nikolina Sabolić</i>	67
<i>Knjižnice i društveni mediji</i> , Radionica CSSU, Zagreb, 06. veljače 2012., <i>Zvezdana Trgovčević</i>	68
<i>Prostor i oprema školske knjižnice</i> , Radionica CSSU, Koprivnica, 6. ožujka 2012., <i>Ljiljana Vugrinec</i>	68

KNJIŽNICE U SVIJETU

Interkulturalne knjižnice u Švicarskoj, <i>Gordana Kešina</i>	70
Sestrinske knjižnice, <i>Romana Horvat</i>	71
Knjižnice u Sofiji, <i>Ida Indir</i>	72

ZAVIČAJNO NAKLADNIŠTVO

Bjelovarsko nakladništvo u 2011. godini, <i>Tina Gatalica</i>	74
Iz Zavičajne zbirke Gradske knjižnice i čitaonice, <i>Virovitica</i> , <i>Nela Krznarić</i>	77
Izdavački biser Gradske knjižnice Đurđevac, <i>Anica Šabarić</i>	80
Iz Zavičajne zbirke Gradske knjižnice Đurđevac, <i>Ivanka Ferenčić Martinčić</i>	80
Koprivničko nakladništvo u 2011., <i>Josipa Strmečki</i>	81
Iz Zavičajne zbirke <i>Crisiensia</i> Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci, <i>Marjana Janeš-Žulj</i>	83
Iz nakladništva češke nacionalne manjine u 2011. godini, <i>Fanika Stehna</i>	85

NAGRADE, OBLJETNICE, STRUČNE VIJESTI

Studentica bibliotekarstva <i>Ida Indir</i> dobitnica Nagrade Ljerka Markić Čučuković, <i>Danijela Petrić</i>	86
Zahvalnica Višnji Romaj, <i>Silvija Perić</i>	86
Gradskoj knjižnici Đurđevac Zahvalnica Koprivničko-križevačke županije, <i>Anica Šabarić</i>	87
Napredovanje u struci	87
Poziv na podnošenje prijedloga za dodjelu Nagrade Društva u 2013..	88
Poziv na suradnju u 15. broju Sveska	88

Dragi čitatelji,

Pred vama je 14. broj *Sveska* u kojemu se nalazi još jedna godina rada knjižnica našeg Društva Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Kako je rad na *Svesku* dobrovoljan, iznimno nas raduje činjenica da je naše glasilo mnoštvom priloga i pohvala čitatelja postalo nezaobilazan način obaveštavanja o aktualnostima u našem Društvu, ali i u knjižničarstvu u zemlji i svijetu.

Kao i prethodni, tako i ovaj broj, u svojim stalnim rubrikama, donosi mnoge teme, zanimljive ne samo knjižničarima, već svima onima koje privlači svijet knjige i knjižničarstva.

U novom broju *Sveska* saznat ćete o radu Društva, aktivnostima u narodnim i školskim knjižnicama, o stručnim savjetovanjima, o našim korisnicima i još mnogo korisnih informacija.

Tema ovogodišnjeg broja je *Knjižnične usluge u korak s vremenom*.

Knjižnica današnjega vremena trebala bi, u tome se slažu sve međunarodne stručne udruge, pratiti društvene promjene i potrebe korisnika. To znači da ona prestaje biti samo „prostor s knjigama“, već postaje kulturni interdisciplinarni centar zajednice koja je okružuje, bio to grad, obrazovna ustanova ili neka druga institucija. Njezine bi usluge također trebale biti svima dostupne, što ističu i UNESCO-ovi manifesti za narodne i školske knjižnice govoreći da se službe knjižnice zasnivaju na jednakosti pristupa, bez obzira na dob, rasu, spol, vjeru, nacionalnost, jezik ili društveni položaj. Također se ističe da usluge trebaju biti dostupne i onima koji se iz bilo kojeg razloga ne mogu služiti redovitim uslugama i građom.

U suvremenom dobu koje karakterizira fenomen da informacije putem raznovrsnih medija traže nas više nego što mi tražimo njih, izni-

mno je važno naglasiti i ulogu knjižnice koja više nije samo pružatelj informacija, nego i institucija koja građanima pomaže u vrednovanju i korištenju istih. U ovome broju *Sveska* odlučili smo progovoriti upravo o takvim i sličnim pojavama i promjenama uloge knjižnice u današnjemu društvu.

U rubrici *Tema broja* nalazi se šest članaka: *Knjižnice - središta lokalne zajednice*, Milene Bon, slovenske kolegice koja je zaposlena u Centru za razvoj knjižnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NUK) u Ljubljani, slijedi *Razgovor s Dijanom Sabolović-Krajina*, ravnateljicom Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica iz koje dolaze tri članka u *Temi broja* a to su *Informacijska pismenost* Dijane Sabolović-Krajina, *Kultura čitanja u elektroničkom obliku* Maje Gačan i Petra Lukačića i *Nove tehnologije* Karla Galinca.

Školska knjižnica u korak s inovativnim projektima škole Sanje Prelogović i Nikoline Sabolović članak je u kojem se i školske knjižnice ističu kao važni pokretači i partneri u ostvarivanju projekata.

Najbrojniji prilozi dolaze iz rubrika *Iz školskih knjižnica* i *Iz narodnih knjiž-*

nica u kojima su knjižničari predstavili svoje brojne aktivnosti u proteklom razdoblju.

Rubrika *Stručni skupovi i teme* i ove godine je okupila veliki broj članaka o sudjelovanju naših knjižničara na uvažanim stručnim domaćim i međunarodnim stručnim skupovima.

Iz specijalnih knjižnica izvještavaju nas kolegice Sandra Kantar i Božica Anić.

Zavičajno nakladništvo prikazuje presjek izdavaštva Križevaca, Đurđevca, Koprivnice, Virovitice i Bjelovara u protekloj godini.

Ove godine u rubrici *Knjižnice u svijetu* upoznajemo *Interkulturalne knjižnice u Švicarskoj*, *Sestrinske knjižnice*, *Knjižnice u Sofiji*.

Nadamo se da će ovaj broj razveseliti sve knjižničare i sve one koji koriste knjižničarske usluge u svim vrstama knjižnica diljem triju županija koje pokriva naše Društvo, ali i diljem cijele naše zemlje.

Na kraju, zahvaljujem autorima na priložima za Svezak, posebno svima onima koji su svojim radom, savjetima i prijedlozima pridonijeli stvaranju časopisa.

Silvija Perić

IMPRESSUM

Izdavač:

Društvo knjižničara Bilogore, podravine i Kalničkog prigorja, Trg Eugena Kvaternika 11, Bjelovar

Za izdavača:

Vinka Jelić - Balta

Uredništvo:

Rajna Gatalica, Tatjana Kreštan, Tina Gatalica, Marjana Janeš - Žulj, Sanja Jozić, Luca Matić,

Mirjana Milinović, Ilija Pejić, Anica Šabarić, Ana Škvarić, Ivanka Ferenčić-Martinčić, Zorka Renić i Ljiljana Vugrinec

Glavna urednica:

Silvija Perić

Lektura:

Anica Šabarić, Mirjana Milinović

Korektura:

Danijela Crnčić

Naslovna stranica:

Branko Šabarić

Priprema i tisak:

Grafoprojekt, Virovitica

Izrada za internet:

Lovro Janeš

Naklada:

500 primjeraka

Tisak 14. broja *Sveska* financijski su pomogli Grad Virovitica, Grad Bjelovar i Grad Koprivnica te Bjelovarsko-bilogorska i Koprivničko-križevačka županija

IZVJEŠĆE O RADU DRUŠTVA OD LIPNJA 2011. DO OŽUJKA 2012.

Piše: Rajna Gatalica, Tehnička škola Bjelovar

Zadnja, 29. godišnja skupština Društva održana je u Đurđevcu (Hotel Picok) 10. lipnja 2011. Skupštini je prisustvovalo 89 knjižničara. Glavna predavanja održali su Jurica Pavičić, Nikša Alfrević i Valentin Besednik o upravljanju marketinškim događajima u knjižnicama, a zatim je Alemka Belan Simić predstavila kampanju HKD-a *Imam pravo znati, imam pravo na knjižnicu*. O primjerima dobre prakse govorili su članovi našeg društva: Kristian Ujlaki, Irena Hlupić-Rašo, Vjeruška Štivić i Melita Schmitz, a Zorka Renić je predstavila 13. broj Sveska.

Predsjednica Društva Vinka Jelić-Balta i tajnica Rajna Gatalica 30. lipnja 2011. prisustvovala su godišnjoj skupštini Društva knjižničara Slavonije i Baranje u Našicama. Tim posjetom dogovorena je daljnja suradnja između ta dva društva.

Društvo je sudjelovalo u suorganizaciji 2. okruglog stola za školske knjižnice održanog 21. listopada 2011. u Gimnaziji Bjelovar. Tema okruglog stola bila je *EU fondovi i školske knjižnice*.

Do sada su održana tri sastanka Glavnog odbora Društva i uredništva Sveska.

U knjižnici Obrtničke i Tehničke škole u Bjelovaru 25. listopada sastalo se devet članova što Glavnog odbora, što uredništva Sveska. Na sastanku je Zorka Renić svoju ulogu glavne urednice Sveska predala Silviji Perić te će se zbog praktičnih razloga Svezak ove godine tiskati u Virovitici. Dogovoreno je da će tema 14. broja Sveska biti *Knjižnične usluge u korak s vremenom*.

U Gradskoj knjižnici u Virovitici 20. prosinca 2011. održan je sastanak Glavnog odbora i uredništva Sveska na kojem se raspravljalo o rubrici u Svesku u kojoj bi postojali recenzirani radovi. S obzirom da to zahtjeva dosta posla i potrebno je ustrojiti povjerenstvo, ta ideja se ostavlja za jedan od sljedećih brojeva, možda već i 15.

U Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ u Bjelovaru 29. veljače 2012. održan je sastanak Glavnog odbora i uredništva Sveska na kojem je sudjelovalo 14 knjižničara, a dogovorene su sve pojedinosti oko tiskanja Sveska i jubilarne 30. godišnje skupštine Društva.

Predsjednica Društva Vinka Jelić-Balta predložila je Glavnom odboru HKD-a da na godišnjoj skupštini, koja

će se ove godine održati u Osijeku, jedna od podtema bude Predstavljanje i suradnja regionalnih knjižničarskih društava. Glavni odbor je prihvatio prijedlog i tema je uvrštena u program skupštine.

S obzirom na to da su neki podaci na web stranici Društva bili zastarjeli, nova urednica stranice Katarina Belančić ažurirala je neke stare i dodala nove informacije (kontakti, povijest Društva od 2008. do danas, radna tijela Društva, nagrade i priznanja, zakoni, pravilnici i standardi). Tajnica i blagajnica su ažurirale adresar Društva.

Predsjednica Društva redovito je sudjelovala u radu Glavnog odbora HKD-a, kao i članovi Komisija, Sekcija i Radnih grupa. Nastavljena je dobra suradnja s Centrom za stalno stručno usavršavanje i Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom. Osim što surađuju i izmjenjuju svoja iskustva, članovi redovito pišu u Novostima HKD-a i Vjesniku bibliotekara te o svome radu obavještavaju stručnu javnost. O raznim projektima, obljetnicama i predavanjima članovi također obavještavaju i lokalnu javnost, objavljujući priloge u lokalnim novinama triju županija.

29. SKUPŠTINA DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA

Piše: Rajna Gatalica, Tehnička škola Bjelovar

U Đurđevcu, u Hotelu Picok, 10. lipnja 2011. održana je 29. godišnja skupština Društva na kojoj je prisustvovalo 89 knjižničara iz tri županije koje obuhvaća naše Društvo: Koprivničko-križevačka, Bjelovarsko-bilogorska i Virovitičko-podravska.

Glavna tema Skupštine, a i Sveska, bila je *Predstavljanje knjižnice u javnosti*. Gosti predavači bili su Jurica Pavičić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, Nikša Alfrević, profesor na Ekonomskom fakultetu u Splitu i Valentin Besednik, direktor prodaje u tvrtki Magafon. Trojac je govorio o upravljanju marketinškim događajima u knjižnicama te su na praktičan način objasnili kako treba

isplanirati i pripremiti bilo kakav projekt, susret ili sastanak za javnost.

Alemka Belan Simić predstavila je kampanju HKD-a *Imam pravo znati, imam pravo na knjižnicu* koja ima zadatak informacije o knjižnicama učiniti pristupačnijima te ukazati na središnju ulogu knjižnica u obrazovanju i cjeloživotnom učenju.

O primjerima dobre prakse govorili su članovi našeg Društva: Kristijan Ujlaki, Irena Hlupić-Rašo, Vjeruška Štivić i Melita Schmitz, a Zorka Renić je predstavila 13. broj Sveska.

Na 29. godišnjoj skupštini Društva dodijeljene su i nagrade našim najknjižničarima: Jasni Gambiroži za zasluge u promicanju Društva i Katarini Pavlović za poseban doprinos knjižničarskoj struci. Obje su istaknute knjižničarke, a njihov najveći doprinos vidljiv je u razvoju Dječjeg odjela knjižnica u kojima rade: Jasna Gambiroža zaposlenica je Narodne knjižnice „Petar Preradović“ u Bjelovaru, a Katarina Pavlović radi u Gradskoj knjižnici u Đurđevcu.

Novina ove Skupštine bile su po tvrde sudjelovanja koje su dobili svi

prisutni knjižničari i predavači te evaluacijski listići koje je ispunilo 66 knjižničara. Prema evaluacijskim listićima 88% ispitanika je atmosferu tijekom Skupštine ocijenilo s odličnim, 92% ispitanih knjižničara je organizaciju Skupštine ocijenilo s odličnim, a ukupna ocjena Skupštine je prema 95% ispitanika također odličan. Naravno, ovako dobra ocjena obvezuje i iziskuje još veće napore pri organizaciji sljedeće Skupštine, no i cilj nam je da svaka sljedeća Skupština bude što bolja, organiziranija i posjećenija.

NAGRADE NAJKNJIŽNIČARIMA

Piše: Rajna Gatalica, Tehnička škola Bjelovar

Na 29. godišnjoj skupštini Društva dodijeljene su nagrade našim najknjižničarima: Jasni Gambiroži za zasluge u promicanju Društva i Katarini Pavlović za poseban doprinos knjižničarskoj struci. Obje su istaknute knjižničarke, a njihov najveći doprinos vidljiv je u razvoju Dječjeg odjela knjižnica u kojima rade: Jasna Gambiroža zaposlenica je Narodne knjižnice „Petar Preradović“ u Bjelovaru, a Katarina Pavlović radi u Gradskoj knjižnici u Đurđevcu. Evo nekoliko zanimljivosti iz njihovog života i rada:

Jasna Gambiroža je rođena 1948. u Virovitici. Osnovnu školu i gimnaziju završava u rodnom gradu, a Pedagošku akademiju u Zagrebu. Nakon sedam godina rada u prosvjeti, od 16. studenog 1981. godine dolazi iz Virovitice u Narodnu knjižnicu „Petar Preradović“ u Bjelovaru. Prvo radno mjesto, na kojem je ostala do danas, je u Igraonici Dječjeg odjela. Zalaže se za što veću otvorenost knjižnice prema korisnicima Dječjeg odjela. U suradnji s izdavačkim kućama organizira brojne književne susrete, ne samo u Dječjem odjelu, već i u školama i školskim knjižnicama Županije. U suradnji sa školama organizira razne projekte (*Čitamo Bjelovar*, *Dani kruha*, Kvizovi povodom *Dana europske knjige*, likovne radionice, Priказ života Dragutina Tadijanovića povodom 100. godišnjice rođenja – sudjeluju kolegice i kolege sa svih odjela...). Postavlja izložbe kojima dovedu u prostor knjižnice brojne skupne posjete učenika i nastavnika osnov-

nih škola, tako da Dječji odjel postaje prepoznatljiv kao nositelj mnogih kulturnih događanja vezanih uz djecu, nastavnike, roditelje, grad. Trenutno radi kao voditeljica Dječjeg odjela.

knjižnicu Đurđevac gdje vodi Dječji odjel. Uz uobičajene poslove knjižničara, organizira i vodi igraonice i pričaonice za predškolce i osnovnoškolce. Osobito tijekom ljetnih i zim-

Katarina Pavlović rođena je 1965. godine. Pohađala je Obrazovni centar za jezike – smjer suradnik u odgojno-obrazovnom procesu. Godine 1998. položila je stručni ispit za zvanje pomoćnog knjižničara. Od 1996. do 2003. godine zaposlena je u OŠ Virje na mjestu školskog knjižničara. Nabavkom knjižničnog programa Metel-win 2000. godine, cijelu građu unosi u računalo. Uredila je web stranice školske knjižnice, a s knjižničarskom grupom pokreće knjižnični bilten *Knjiško* i *Bilten knjižnice*. Od rujna 2003. godine prelazi u Gradsku

školskih praznika organizira radionice za osnovnoškolce s gostima voditeljima pod nazivom *Ljeto u knjižnici* i *Zima u knjižnici*. Do sada je odradila preko tisuću radionica i ugostila stotinjak gostiju na kreativnim radionicama s djecom. Uz rad studira na Visokoj školi za informatički menadžment u Virovitici, druga godina, smjer informatički menadžment. U slobodno vrijeme bavi se planinarenjem, lavandom i vrtlarenjem.

Čestitamo kolegicama na nagradama!

KNJIŽNICE - SREDIŠTA LOKALNE ZAJEDNICE

Piše: Milena Bon, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, Slovenija

UVOD

S obzirom na aktualne društvene promjene i javno-financijske teškoće, te na trenutni položaj, ulogu i stupanj razvitka narodnih knjižnica, moramo se zapitati što će se događati s knjižnicama u budućnosti? Gdje su knjižnice i knjižničari danas - odnosno, gdje bi trebali biti? Kakvu knjižnicu u budućnosti žele knjižničari, korisnici, ali i brojni partneri knjižnica, među koje, između ostalih, svakako moramo ubrojiti i političare te sadašnje i potencijalne financijere. Hoće li knjižnice biti prepuštene trenutnom razvoju događaja?

SUVREMENA ULOGA KNJIŽNICE KAO TREĆEG PROSTORA

Knjižnice - fizički i virtualni komunikacijski centri, temelji lokalne zajednice, s vrlo važnom zavičajnom funkcijom, omogućuju pristup do lokalnog i globalnog znanja i kulture. One su komunikacijska središta - otvorene za sve - namijenjena jednako tako zabavi i traženju zaposlenja te socijalnoj integraciji i društvenom umrežavanju, kao i omogućavanju pristupa klasičnim i e-izvorima informacija, a također i korištenju suvremenih tehnologija i alata.

Školska knjižnica ima pri tom ključni značaj u odgoju knjižničnih korisnika, naravno, ukoliko školski knjižničar odgovorno odigra svoju ulogu, jer učenike već u osnovnoškolskoj dobi sistematski poučava za korištenje knjižnice i njezinih izvora.

Osnovni cilj osposobljavanja učenika u školskoj knjižnici je stjecanje informacijske pismenosti, što se može ostvariti povezivanjem različitih predmetnih područja sa školskom knjižnicom kao temeljnom informacijskom i komunikacijskom službom u školi, s posebnim naglaskom na poticanju ljubavi prema knjizi i stvaranju motivacije za čitanje. Učenik u knjižnici stječe znanja, vještine i navike potrebne za cjeloživotno učenje. Upravo ta stečena znanja omogućuju mu da živi kao odgovoran građanin.

Knjižnica kao treći prostor (Ray Oldenburg, urbani sociolog, *The Great Good Place*, 1989): prvi prostor je

dom, drugi radno mjesto ili škola, a treći knjižnica. Zato knjižnica mora nuditi udobnost, ljubazno osoblje, uvjete za neformalno cjeloživotno učenje, opuštanje, provođenje različitih aktivnosti i programa. Mora biti dostupna na daljinu (mrežne stranice, baze podataka, digitalizirana građa, društvene mreže), ali i sposobna preseliti se također tamo gdje će biti najbliža korisnicima (npr. na kupališta i bazene tijekom ljeta, u romska naselja, u parkove, na bibliobusna stajališta..).

KNJIŽNICA KAO KOMUNIKACIJSKO SREDIŠTE: PET GENERACIJA KORISNIKA

Komunikacija u knjižnici pretpostavlja stalan prijenos informacija i sporazumijevanje u svim segmentima rada knjižnice: u posudbi građe, čitanju, priredbama, u neformalnom, cjeloživotnom učenju, u suradnji s pojedincima, partnerima, s lokalnim i državnim vlastima i šire, osobnim kontaktom ili preko društvenih mreža (Facebook, Twitter, Flickr...). Što je bit učinkovite komunikacije? Naše vrijednosti, odnos prema ljudima i okolišu, način izražavanja vlastitih misli, očekivanja ili zahtjeva mogu biti različiti u tolikoj mjeri da nas sugovornik ponekad ne razumije ili da jedna osoba razumije nešto potpuno suprotno od onoga što druga osoba želi reći.

Stoga knjižničari moraju osobito obratiti pažnju na tipološka obilježja pet generacija ljudi, što znači i knjižničnih korisnika, koje danas istovremeno žive zajedno.

Najstariju danas živuću generaciju nazivamo tihom generacijom, a ona obuhvaća osobe rođene između 1900. i 1945. godine. Oni su odrastali u doba života u tradicionalnoj kršćanskoj obitelji, u vremenu straha za opstanak i napornog rada kako bi napredovali. Borili su se za ljudska prava, uveli socijalnu skrb. Za njih je specifično da se puno ne žale, pouzdani su i odani, skloni zaštitničkom odnosu prema okolini, i sve vide crno-bijelo.

Baby boom generaciju čine pojedinci rođeni između 1945. i 1964. godine. Njih se smatra prvom slobod-

nom generacijom. Naučili su da ništa nije besplatno, i da je potrebno potruditi se ako se želi nešto postići. Značajke su im strastvenost u svemu što rade i za što se zalažu, kao i to što uvijek žele više, više udobno-

sti, više luksuza, moći, značaja... Oslobođeni su od klišeja, često se žale, ali su odani, poštuju starije, a svoju su djecu odgajali kao sebi ravne, u prijateljskom okruženju. Optimisti su, rizike radije izbjegavaju, teže zadržavaju svoje pozicije i ne žele ispustiti iz ruku stečene ovlasti.

Za pripadnike generacije X, rođene između 1964. i 1980. godine, zajedničko je to što su njeni pripadnici u djetinjstvu provodili puno vremena sami kod kuće, uz TV i crtane filmove ili na otvorenom, u društvu svojih vršnjaka. Njihovi roditelji su bili vrlo zaposleni. Neovisni su, samostalni, prilagodljivi, ne mare za autoritete, ali cijene svoje mentore. Najobrazovaniji su od svih generacija, ali i najviše pesimistični. Cijene prijateljstva, dobre odnose, timski rad i ravnopravnost. Na osnovne materijalne uvjete za život gledaju kao na nešto što se samo po sebi podrazumijeva, očekuju puno od države i odgovornih, poznaju svoja prava i zahtijevaju ih. Novac, moć i prestiž su na kraju njihove ljestvice vrijednosti. Poslodavcima su manje lojalni nego prethodna generacija. Mnogi od njih su privatni poduzetnici.

Generacija Y, rođeni između 1981. i 2000. godine, odrastala je kroz reci što misliš odnos. Tehnologija je dio njihovog života. Oni znaju digitalno razmišljati i osjećaju potrebu za uvijek novom vrstom zabave. Odrastali su i odrastaju u obiteljima koje u središte stavljaju dijete, tako da uvijek žele biti u središtu pozornosti. Programirani su za akciju, ciljno orijentirani i kreativni, financijski pametni, probleme rješavaju virtualno. Svjesni su vlastite vrijednosti i puni očekivanja. To je generacija na gumb. Nestrpljivi su, prilagodljivi, neopterećeni prošlošću, a za minimalan trud očekuju maksimalne rezultate. Neosjetljivi su, iako i tolerantni, skeptični i ekspresivni, a ponekad im nedostaje i poštovanja. Na izgled mogu djelovati hladno, iako u biti nisu baš tako neosjetljivi.

Najmlađa, Z generacija, rođena nakon 2001. godine nešto je sasvim posebno. O njima znamo najmanje, jer tek sada odrastaju, pa moramo pričekati da vidimo u što će se razviti. Ova djeca su povezana (on-line) već od rođenja. Internet i digitalne tehnologije u razvoju njihovih komunikacijskih vještina imaju najvažniju ulogu. Izražavaju se kroz kratke poruke, virtualno druženje zamjenjuje im osobni kontakt, simulacija i imaginacija su temelj njihovih iskustava i doživljavanja svijeta, što sve vodi k potpuno drukčijem razvoju njihovih potencijala i vještina, a također, što je posebno važno, i njihovih vrijednosti.

Ključ za učinkovitu međugeneracijsku komunikaciju općenito je, dakle, u poznavanju i međusobnom razumijevanju, uvažavanju onih koji djeluju i razmišljaju na drukčiji način, a jednako tako poželjna je i sposobnost uživanja i prilagođavanja. U principu, bit ćemo uspješni u bilo kojoj komunikaciji u kojoj ćemo prihvatiti i poštovati sugovornika (preuzeto Menih, 2009). Stoga je nužno da su u knjižnicama, kao i u školama, zaposleni pripadnici različitih generacija.

KNJIŽNICA KAO DRUŠTVENO SREDIŠTE: ZDRAVO JE KORISTITI KNJIŽNICU!

U knjižnicama se danas još uvijek najviše stavlja naglasak na poticanje ljubavi prema knjizi i motivaciju za čitanje te estetskog doživljavanja pročitanog. Knjižnice stoga provo-

de različite aktivnosti na prilagođeni način, ovisno o dobi i drugim potrebama korisnika. Još od djetinjstva, roditelji navikavaju djecu na knjižnicu (bebetece u Portugalu). Počinje se pričanjem bajki, nastavlja s raznim drugim oblicima rada (lutkarske i druge predstave, igre, kreativne igre, aktivni odmor za školsku djecu, različite radionice, susreti s autorima, kreativno pisanje, stvaralaštvo, različiti kvizovi, filmske škole, književne večeri, čitateljski klubovi, stručne večeri, susreti, predstavljanja, predavanja, čitateljske značke za odrasle ...).

Rezultati, nakon mnogo godina istraživanja, pokazali su da je knjižnica jedna od rijetkih institucija u kojima su svi ravnopravni. Sklapaju se različita prijateljstva i uspostavljaju odnosi u različitim čitateljskim skupinama i slično što pozitivno utječe na ljudsko zdravlje i stoga produžuje život.

Sigurgeirdottir, M. & Hardarson, H. A., 2011, 10-13 u svojoj studiji otkrili su da je mozak organ koji treba stalnu aktivnost i stimulaciju. Zato je čitanje najbolji trening za oči i mozak. Čitanje romana potiče one dijelove mozga, gdje se rađaju suosjećanje i empatija. Kroz niz istraživanja otkriveno je da užitak fikcije povećava našu sposobnost za suosjećanje s drugim ljudima. Kombinacija čitanja i redovitog dolaska u knjižnicu stoga je zdravija i jeftinija nego mnoge druge aktivnosti za zabavu i razonodu. Narodna knjižnica je prema tome i neka vrsta zdravstvenog centra.

KNJIŽNICA KAO INFORMACIJSKO I OBRAZOVNO SREDIŠTE: MJESTO UČENJA I DOSTUPNOSTI NOVIH TEHNOLOGIJA

Važnost knjižnica je naročito u pružanju relevantnih informacija i znanja. Sve više pažnje knjižnice posvećuju korisnicima s posebnim potrebama, kako u pogledu knjižnične građe, tako i opreme.

Zbog kombiniranja različitih novih vrsta knjižnične građe i tehnologija još se prije nekoliko desetljeća u knjižnicama počeo koristiti termin hibridna knjižnica. Danas ga već zamjenjuje termin knjižnica u digitalnom okruženju. Događaju se iznimno brze promjene kako u društvu, tako i u korištenju informatičke teh-

nologije. Posebno je brz razvoj interneta. Knjižnice ne mogu ignorirati ove činjenice. Korisnike moraju uključiti u svoje svakodnevne aktivnosti, ponuditi im pomoć i osposobljavati ih.

Slovenske narodne knjižnice već se pojavljuju na društvenim mrežama kao što su Facebook, Twitter, Flickr, YouTube... Prema istraživanju Tomaža Beštra (NUK), sredinom 2011. bilo je već 62% slovenskih narodnih knjižnica na Facebooku (34 od 58 narodnih knjižnica u Sloveniji).

Svaka dobro opremljena i uređena knjižnica prikuplja veliki broj informacija koje sistematizira, preoblikuje, potom gradi nove zbirke, a važne dokumente također i digitalizira. Utjecaj knjižnice na obrazovanje vrlo je velik, osobito u odnosu na korištenje relevantnih izvora informacija.

Knjižnice podupiru formalno učenje s pristupom knjižničnoj građi i relevantnim bazama podataka, uključujući i pristup na daljinu. Omogućuju prošireno korištenje savjetodavnih i informacijskih usluga, samostalno učenje i sve vrste učenja s informacijsko-komunikacijskom podrškom za odrasle i mladež. Knjižničari su učitelji, mentori koji pomažu korisnicima u pronalaženju, odabiru, vrednovanju i korištenju informacija. Imaju ključnu ulogu u pružanju znanja pojedincima, organiziraju i omogućuju on-line sadržaje i korištenje digitalno dostupnih podataka.

Dio knjižničnih aktivnosti u Sloveniji su bibliopedagoški sati o korištenju knjižnice, za dječje vrtiće, osnovne škole, srednje škole, razne projekte, kao što su Rastimo s knjigom, informacijsko opismenjavanje: skupno, pojedinačno, za djecu, mlade i odrasle.

Knjižnice u Sloveniji, same ili u suradnji s narodnim sveučilištima, provode programe neformalnog učenja kao npr.: Središća za otprto učenje, (Središta za otvoreno učenje) koji se temelje na objedinjenoj ponudi različitih oblika obrazovanja knjižničnih korisnika, npr. Središća za samostojno učenje (Središta za samostalno učenje), Točke vježbljenskoga učenja (Točke cjeloživotnog učenja), Borze znanja (Burza znanja) i Borza dela (Burza rada).

KNJIŽNIČNE USLUGE U KORAK S POTREBAMA VREMENA: BRIGA ZA SVE KORISNIKE

Mijenja se današnja demografska slika - raste populacija starijih ljudi. Ljudi u poznijim godinama u mnogim segmentima života su kao mrtvo slovo na papiru. Oni se spominju u mnogim strateškim dokumentima, ali u stvarnosti su, usprkos svojoj želji za sudjelovanjem u društvenom i ekonomskom razvoju, više ili manje prepušteni sami sebi i organizacijama civilnog društva. Takvo stanje je nezdravo za njih i za društvo, pogotovo jer živimo u društvu koje stari.

Obrazovanje osoba starije životne dobi u današnjem društvu, utemeljenom na znanju, dobilo je novu, produktivno orijentiranu ulogu i svrhu. Aktivna starost se može ostvariti kroz pridruživanje društvenim skupinama i mogućnost uključivanja u nove poticajne aktivnosti. Za narodne knjižnice tu se otvara niz mogućnosti¹, jer su one demokratske institucije koje pomažu svim dobnim skupinama da prevladaju prepreke za pristup internetu, a osobito starijim osobama u stjecanju osnovnih vještina za korištenje moderne tehnologije i mrežnih usluga.²

Narodne knjižnice vode posebnu brigu za socijalnu integraciju ranjivih skupina (npr. Sigurne točke za djecu i mladež), nezaposlene (pomoć u traženju posla), marginalnih skupina, etničkih (Roma) i nacionalnih manjina. Također se posvećuje sve veća pozornost uslugama i opremi za korisnike s posebnim potrebama: slijepi i slabovidne osobe, osobe oštećena sluha, osobe s disleksijom, etničke i nacionalne manjine, zatvorenike, doseljenike. Posebno je značajna korisnička populacija slijepih i slabovidnih, jer u ovu posljednju skupinu ulazi sve veći broj ukupnog stanovništva. Prema podacima istraživanja (Kodrič-Dačić i drugi) u Sloveniji je oko 10.000 slijepih i slabovidnih osoba (0,2 - 0,5% stanovništva), što je dovoljan uvjet da se uspostavi nova javna ustanova - nova specijalna narodna knjižnica,

koja će brinuti o ovoj vrsti stanovništva kao nacionalna knjižnica (više na http://cezar.nuk.uni-lj.si/common/files/studije/knjiznica_za_slepe_in_slabovidne.pdf~~pobjj).

ZAKLJUČAK

Kod knjižnica u digitalnom dobu moramo paziti da ne zanemarimo tradicionalne uloge narodnih knjižnica. Iako će one, prema iskustvima u svijetu, osobito iz skandinavskih zemalja, sve više gubiti na značaju, sigurno je da još dugo neće potpuno prestati potreba za njima. Zbog mladih generacija moramo komunikaciju s korisnicima uspostaviti i na daljinu, ako želimo i njih privući da što više koriste knjižnicu. Sve više treba osnaživati obrazovnu ulogu svih vrsta knjižnica, prije svega za korištenje novih tehnologija i (http://www.youtube.com/watch?src_vid=6Cf7IL_eZ38&v=jZkHpNnXLB0&feature=iv&annotation_id=annotation_424843)

komunikacije putem društvenih mreža. Svijet je sve više globalan i međusobno povezan, a knjižnice moraju odigrati svoju ulogu, kako u unapređivanju života u lokalnoj zajednici, tako i u uključivanju svih potencijalnih korisnika u njihove usluge, čak i u korisnikovom domu, na poslu, ili u školi.

Izvori i literatura:

1. A Day Made of Glass 2: Same Day. Expanded Corning Vision. (2012). (3. 2. 2012). Pridobljeno 7. 3. 2012 s spletne strani: http://www.youtube.com/watch?src_vid=6Cf7IL_eZ38&v=jZkHpNnXLB0&feature=iv&annotation_id=annotation_4248432
2. Bešter, T. (2011). (17.11.2011). Knjižnice in socialna omrežja : gradivo s seminarja. Ljubljana, NUK. Pridobljeno 7. 3. 2012 s spletne strani: <http://www.slideshare.net/tbešther/knjinice-in-socialna-omrežja-2011>
3. Bizovičar, M.(2009). Univerza za tretje življenjsko obdobje. Izobraževalno svetovanje starijih. An-

dragoška spoznanja 15(3). (26. 10. 2009). Pridobljeno 10. 4. 2011 s spletne strani: http://www.naberi.si/cvzu-lur.si/images/stories/dokumenti/Andragoska_spoznajna_%20masa_bizovicar.htm

4. Center vseživljenjskega učenja LUR. Pridobljeno 19. 4. 2011 s spletne strani: http://www.cvzu-lur.si/index.php?option=com_content&task=view&id=64&Itemid=124
5. Findeisen, D.(1999). Education of adults in later life. Ljubljana : Filozofska fakulteta.
6. Findeisen, D.(2009). Pomen izobraževanja starijih odraslih v družbi, ki se stara. Posvetovanje ob predstavitvi Centra vseživljenjskega učenja LUR, Univerzum.
7. Karun, B. (2011). Sodobni trendi v razvoju splošnih knjižnic : prosojnice. Grosuplje, Zavod Jara.
8. Kodrič-Dačić, Eva et al. (2010). Vzpostavitev ustreznega statusa knjižnice za slepe in slabovidne v sistemu knjižnic. (24.8.2010). Ljubljana : NUK, CEZAR. Pridobljeno 3. 5. 2000 s spletne strani: http://cezar.nuk.uni-lj.si/common/files/studije/knjiznica_za_slepe_in_slabovidne.pdf
9. Menih, K. (2009). Pet generacij, pet različnih razmišljanj in dojemaj: Intervju z Zdenko Nanut Planinšek. Koper, Južna Primorska. Novice. Družba. (29. 6. 2009). Pridobljeno 28. 4. 2011 s spletne strani: <http://primorske.info/novice/4104>
10. Oldenburg, R. (1989). The Great Good Place, 3rd. ed. with photo update published in 1999, New York: Marlowe and Company.
11. Ostanimo v stiku. Mladi učimo starejše uporabe računalnika. (2009). Pridobljeno 12. 5. 2011 s spletne strani: www.simbioza.eu
12. Petrovska, J. (2005). Splošne knjižnice kot javni komunikacijsko-informacijski servisi. Organizacija znanja 10(4). (15. 11. 2007). Pridobljeno 10. 4. 2011 s splet-

1 Pristup Internetu je u prvom tromesečju 2010. u Sloveniji imalo 68% domaćinstava. Najmanje korisnika interneta bilo je u slabo naseljenim područjima. 90 % stanovnika, starijih od 65 godina, nikad nije upotrijebilo računalo radi korištenja interneta, što je više od prosjeka EU (SURs, 2011).

2 U Sloveniji je 2011. otpočelo izvođenje projekta pod nazivom »Simbioz@ e-pismena Slovenija: Pomagajmo starijim do računalniške pismenosti, povežimo izkušnje, združimo svetove, naučimo starije uporabe računala!«. Projekt se nastavlja i u 2012. godini.

ne strani: http://home.izum.si/CO-BISS/OZ/2005_4/html/clanek_22.html#d0e98

13. Sigurgeirsdottir, M. & Hardarson, H. A. (2011). One lives longer by visiting the public library. V: Scandinavian Public Library Quarterly 44 (1). Str. 10 - 13. (25. 3. 2011). Pridobljeno 12. 5. 2011 s spletne strani: http://splq.info/issues/vol44_1/SPLQ-1-2011.pdf
14. YouTubeThe Social Media Revo-

lution 2012. (2012). (23. 10. 2011). Pridobljeno 7. 3. 2012 s spletne strani: <http://www.youtube.com/watch?v=0eUeL3n7fDs&feature=related>

15. YouTubeSocial Media Revolution 2. (2012). (16. 9. 2010). Pridobljeno 7. 3. 2012 s spletne strani: <http://www.youtube.com/watch?v=omSKo1OW6CU&feature=related>

Milena Bon, knjižničar specijalist,

zaposlena je u Centru za razvoj knjižnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice (NUK) u Ljubljani gdje je zadužena za koordinaciju izvođenja posebnih zadaća središnjih regionalnih knjižnica u Sloveniji.

Izlaganje pod nazivom "Knjižnice - središta lokalne zajednice" održala je kao pozvani izlagač na 8. savjetovanju o narodnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj održanom u Sv.

RAZGOVOR S DIJANOM SABOLOVIĆ-KRAJINA

Pišu: Silvija Perić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica i Vinka Jelić-Balta, Gradska knjižnica Čazma

Upravo nas je tema ovogodišnjeg Sveska *Knjižnične usluge u korak s vremenom* potaknula da razgovaramo s našom kolegicom, ravnateljicom Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ iz Koprivnice.

Ravnateljica Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica Dijana Sabolović-Krajina osim što razvija koncept knjižnice kao socijalno uključive knjižnice, te knjižnice kao organizacije koja uči, posebnu pozornost posvećuje programima i knjižničnim uslugama, kojima je cilj senzibilizirati lokalnu i širu javnost na potrebe marginaliziranih skupina koprivničkih građana te pridonijeti socijalno uključivanje u život lokalne zajednice i društva općenito. Također, pozornost se posvećuje i programima podučavanja u informacijskoj pismenosti. Koprivnička Knjižnica i dalje nastavlja s digitalizacijom zavičajne kulturne baštine, koprivničke razglednice, koju je započela 2008. godini u sklopu nacionalnog projekta *Hrvatska kulturna baština*. Koprivnička knjižnica je utjecala na niz drugih narodnih knjižnica da započnu sa sličnim projektima.

Iako Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica nije jedna od većih narodnih knjižnica u Hrvatskoj, upravo su je stručne inicijative Dijane Sabolović-Krajine učinile poznatom po inovativnim programima i uslugama za korisnike i izvan granica naše zemlje.

I upravo je to ono što je našem regionalnom Društvu interesantno.

Iz radne biografije Dijane Sabo-

lović-Krajina istaknut ćemo da je pri završetku doktorske radnje, da je magistrica humanističkih znanosti, knjižničarska savjetnica, ravnateljica Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica od 1995. godine. Bila je predsjednica Hrvatskoga čitateljskog društva od 1996. do 2007. i njegova predstavica u Europskom odboru Međunarodne čitateljske udruge, predsjednica Komisije za upravljanje Hrvatskoga knjižničarskog društva od 2006. do 2010., aktivna članica Hrvatskoga knjižničarskog društva. Redovito sudjeluje na brojnim stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu. Objavila je četrdesetak stručnih i znanstvenih radova.

Nagrađena Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića za posebne zasluge u kulturi RH Hrvatske (1998.), te nagradom Hrvatskoga knjižničarskog društva Kukuljevićeva povelja za dugogodišnji rad i zapažene rezultate u unaprjeđenju knjižničarske djelatnosti (2006.).

Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica dodijeljena je nagrada Zaklade „Dr. Ljerke Markić-Čučuković“ za poseban doprinos knjižničarskoj struci u 2009. godini u području izobrazbe knjižničara za rad sa slijepim i slabovidnim osobama te sa sudjelovanje u međunarodnim programima.

1. Naime, 1996. koprivnička knjižnica je 1. javna ustanova u Koprivnici koja ima svoju vlastitu web stranicu. Kako prepoznajete nove tehnologije i prilagođavate ih va-

šim funkcijama iako je većina voditelja, ljudi, ravnatelja bila nepovjerljiva za web-om u prvi tren? Istina je da su koprivnički knjižničari otvoreni prema novim trendovima u tehnologiji, ali prije svega prema praćenju promjena u društvenom okruženju i potrebama korisnika. Uz internet i web, upustili smo se među prvima i u avanturu digitalizacije zavičajne kulturne baštine. Međutim, upravo su naši korisnici i vanjski suradnici vrelo zanimljivih prijedloga, pa i ovih vezanih uz nove informacijsko-komunikacijske tehnologije. Sjećam se da je gospodin Anđelko Zgorelec, Koprivničanac koji desetljećima živi u Londonu, početkom devedesetih godina prošlog stoljeća kontinuirano donirao knjižnici literaturu na engleskom jeziku, a između ostaloga i pretplatu na prvi informatički časopis u Europi kojemu je bio nakladnikom. On nam je poklonio i prvu enciklopediju na CD-ROM-u, pa smo slijedom toga našli u jednoj koprivničkoj tvornici sponzora za naše prvo, tada 18.000 kuna vrijedno multimedijalno računalo. Dakle, često se stvari poslaguju i vode zamišljenom cilju stjecajem različitih okolnosti, a knjižničari ih trebaju povezati i realizirati. Imate pravo, tada su mnogi ravnatelji bili nepovjerljivi prema korištenju interneta i web stranice kao sredstvima plasiranja informacija i promocije knjižnica ne samo u Hrvatskoj, nego i u inozemstvu. Upravo 1996. posjetila sam jednu uglednu knjižnicu u Londonu, nagrađivanu nizom priznanja zbog

uspješnog knjižničnog marketinga. Njezin ravnatelj mi je tada rekao da Internet nije od interesa za narodne knjižnice, nego je stvar informatičara. Sigurna sam da je brzo promijenio mišljenje. Slično je i s društvenim mrežama. Sjećam se da mi je prije tri godine, kada je koprivnička knjižnica otvorila profile na Facebooku i Twitteru, jedna kolegica iz veće hrvatske knjižnice rekla da je Facebook za igru mladima. I ona je nakon nekog vremena promijenila mišljenje. Osobno mi se ne sviđa način komuniciranja koji njeguju ove popularne društvene mreže, ali smatram da se knjižnice preko njih zaista mogu približiti širokom krugu potencijalnih korisnika, posebice mladima. Čini mi se da je stvar u tome da netko prije, a netko kasnije prepozna potencijale suvremene tehnologije za promicanje uloge knjižnica u svojim sredinama. Smatram da ih definitivno treba, kao što kažete, iskoristiti u svoju korist. Inače, „ispadamo iz igre“.

2. Vaše usluge, Osobni knjižničar i Bežični Internet posebno promiču digitalne kompetencije korisnika, te informacijsku i informatičku pismenost. Kako su sami korisnici reagirali na to?

Korisnici su vrlo brzo prepoznali prednosti bežičnog interneta u knjižnici, pa su oni koji dolaze sa svojim prijenosnim računalom svakodnevna pojava u našoj knjižnici. No, interes za uslugu *Osobni knjižničar* baš nije velik. Radi se o besplatnoj osnovnoj, vrlo jednostavnoj i kratkoj poduci u informacijskoj i informatičkoj pismenosti za djecu i odrasle koju pružaju naši knjižničari Danijela, Petar, Kristijan i Karlo. Još uvijek osmišljam i testiramo različite pristupe u senzibiliziranju naših korisnika na ovu uslugu. No, ustrajni smo i koristimo svaku priliku da je promoviramo. Za djecu smo na Dječjem odjelu osmislili inačicu pod nazivom Surfajte u knjižnici koju provode pomoćne knjižničarke Jasminka i Milena, a radi se o ciljanim razgovorima s djecom u kompjutorskoj igraonici o rizicima i odgovornom ponašanju na internetu. Što se odraslih tiče, dobrom se pokazala suradnja s Pučkim otvorenim učilištem i polaznicima njihovih programa.

Uz to, Knjižnica se kao član uključila u županijski Klaster za cjeloživotno učenje, dobrovoljno udruživanje različitih čimbenika preko koncepta cjeloživotnog učenja, pa imamo već konkretne dogovore kako u suradnji sa Zavodom za zapošljavanje regrutirati nezaposlene, prvenstveno žene i starije osobe u našu ponudu. Po-

vezali smo se i s ravnateljima škola i školskim knjižničarima, a krajnji cilj je dobiti korisnika kompetentnog u samostalnom služenju informacijama za svoje svakodnevne potrebe.

3. Odakle crpate ideje? Kako izgleda brainstorming vaše knjižnice? Ideje proizlaze iz svakodnevnih situacija i problema s kojima se susrećemo. Redovito se mi, zaposlenici knjižnice nalazimo u kompletnom, većem ili manjem sastavu, odvajamo si vrijeme za prijenos informacija i komunikaciju. Mene fascinira osjećaj paljenja lampica nakon zajedničkog mozganja. Tada se javlja cijeli spektar novih ideja, ne samo vezanih uz rješavanje konkretnog problema. Pokušavam ohrabrivati kolege da budu kreativni i inovativni, jer lako se gubi oduševljenje u poslu, rutina radi svoje i zapada se u letargiju. Često posjećujemo druge knjižnice i sudjelujemo na stručnim skupovima, pa razgovaramo što bi se moglo primijeniti u našoj knjižnici. Zapravo, svatko ima zadatak da prepozna takve poticaje. Metoda benchmarkinga ili usporedbe s drugima, tj. kako su to drugi riješili također nam je vrela ideja i njihovog prilagođavanja na-

šim mogućnostima i prilikama. Već sam spomenula utjecaj naših korisnika i suradnika, a mene kao ravnateljicu nije teško zapaliti, oduševiti za inovativne stvari koje doprinose sinergiji i boljim uslugama.

4. Kakav je bio put od ravnateljice knjižnice pa do redovitih izlaganja vas i vaših djelatnika na IFLA-inim konferencijama?

I prije nego što sam postala ravnateljica koprivničke knjižnice 1995. godine sudjelovala sam na međunarodnim stručnim skupovima i imala studentske boravke u inozemstvu zahvaljujući angažmanu u Hrvatskome čitateljskom društvu i poticaju nažalost pokojne dr. sc. Đurđe Mešić, savjetnice za narodne knjižnice u NSK i predsjednice HČD-a. Budući da znam koliko međunarodna iskustva pomažu, šire poglede i nazore te motiviraju u svakodnevnom radu, kao ravnateljica stalno potičem suradnike na aktivno sudjelovanje na stručnim skupovima ne samo u zemlji, nego i u inozemstvu. U Hrvatskoj postoje izvanredni primjeri dobre knjižnične prakse, no u mnogim knjižnicama nije uobičajeno da se ona u većem broju predstavljaju na međunarodnoj razini. Ne znam zašto knjižnice to ne razvijaju kao dio svoje politike. Istina, to iziskuje dodatne napore i vrijeme za pripreme i slanje prijave izlaganja i traženje financijskih sredstava, no dobitak je nemjerljiv i u profesionalnom i u osobnom pogledu. Imati prihvaćeno izlaganje na kongresima IFLA-e svakako je vrhunac knjižničarskih postignuća. Samo da spomenem da je do sada petero koprivničkih knjižničara bilo na tim kongresima, a dosadašnje teme naših izlaganja bile su: *Pismenost lokalne zajednice* (Jeruzalem, 2000.), *Knjižnična usluga za slijepu i slabovidnu djecu i mlade* (Durban, 2007.), *Digitalizacija novinskih fondova kao vrijednost lokalne zajednice* (Milano, 2009.), *Kako održavamo i razvijamo knjižničnu uslugu za slijepu i slabovidnu* (Mechelen, Belgija/ Maastricht, Nizozemska, 2009.), *Zdravstvene informacije kao dio programa neformalnog cjeloživotnog obrazovanja odraslih u lokalnoj zajednici* (Gotenburg, Švedska, 2010.), *Projekt edukacije i senzibilizacije vrtičke dje-*

ce na potrebe slijepih vršnjaka (Gothenburg, Švedska, 2010.) i *Čitanje i pismenost – put prema socijalno inkluzivnoj knjižnici* (San Jose, Puerto Rico, 2011.). Ove godine također nam je u jakoj konkurenciji prihvaćeno izlaganje o strategiji digitalizacije zavičajne kulturne baštine primjenjivoj u malim knjižnicama.

5. Primijetili smo ipak da Vaša knjižnica u zadnje vrijeme veliku pozornost pridaje socijalnim knjižničnim uslugama. Koje su to i kakva je suradnja s drugim koprivničkim institucijama koje se bave tom tematikom?

Temeljna vrijednosti naše knjižnice, odnosno misije i vizije kao strateških smjernica je da nudimo ravnopravan pristup knjižničnim uslugama svim građanima. Iz toga proizlazi naša orijentacija prema socijalno depriviranim, marginaliziranim i hendikepiranim sugrađanima. U našoj lokalnoj zajednici identificirali smo ciljne skupine čiju socijalnu inkluziju možemo podupirati - slijepi, slabovidni, općenito osobe koje ne mogu čitati standardni tisak, osobe s invaliditetom, starije, pripadnike romske po-

pulacije i nezaposlene. Smatram da knjižnice imaju veliki potencijal da svojim resursima i infrastrukturom budu utjecajne i angažirane u suvremenom društvu, koje s jedne strane obilježava velik značaj znanja i informacija s jedne strane, a sve veća socijalna polarizacija, osiromašenje, nezaposlenost, nepismenost, posebice informacijska, informatička, međukulturalna, s druge strane. Suradnja je također vrijednost naše knjižnice, jer teško da bismo bez pomoći udruge i institucija koje nam služe kao most do tih ciljanih korisnika mnogo mogli učiniti sami.

6. Ostvarujete odlična iskustva s Gradom, Županijom, Ministarstvom kulture, tu su partnerstva na međunarodnoj razini. To ne uspijeva baš svima. Koji je vaš najbolji način?

Biti prepoznat po stručnoj kompetenciji, poštenom i odgovornom pristupu poslu, širenju suradničke mreže i sinergije kako bi se doprinijelo općem dobru i interesu, ali i osobnom zadovoljstvu – eto, to je naš najbolji način.

7. Gdje se vidite kroz pet godina i što bi poručili kolegama, a posebno ravnateljima knjižnica iz vašeg rada i iskustva?

Za pet godina imat ću 58 godina i 32 godine radnog staža i zacijelo ću na veliko razmišljati o mirovini i unucima! Pet godina je relativno kratak period za planiranja, no ne bih se upuštala ni u kakva druga predviđanja, jer živimo u turbulentnom vremenu, pa niti knjižničari ne žive u staklenom zvonu i nisu zaštićeni od nesigurnosti i neizvjesnom. Kolegama, a posebice ravnateljima bih poručila da uživaju u svojem poslu. Neka se ne boje biti poduzetni, kreativni inovativni, ako treba probuditi avanturistički duh i ne treba zazirati od rizika. Neka knjižnice čine zanimljivim i poticajnim mjestima za okupljanje. Neka promjene započnu s malim stvarima. Bez obzira na distopijske naznake našeg vremena, smatram da knjižnice još uvijek imaju utopijske potencijale. Vjerujem, naime, da knjižnice zahvaljujući upravo knjižničarima mogu biti puno bolja, humanija mjesta od mnogih koja nas okružuju.

ZAŠTO JE INFORMACIJSKA PISMENOST KOMPETENCIJA BEZ KOJE SE DANAS NE MOŽE?

Piše: Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Susret s korisnicima koji ne znaju formulirati svoj informacijski zahtjev, ne samo onaj kompliciran i sofisticiran, već i posve jednostavan i banalan, knjižničarska je svakodnevnica.

Koliko vremena potrošimo na intervju kako bismo i korisniku i sami sebi pojasnili o čemu se zapravo radi? A korisnika i upita sve je više i više, o dijapazonu da i ne govorimo, pa su ovakve situacije nerijetko uzrok profesionalnog stresa. Već je ta činjenica dovoljan razlog da osvijestimo problem i jedno od rješenja pokušamo naći u odgovoru na pitanja: *Zašto je informacijska pismenost kompetencija bez koje se danas ne može? Kako osvještavati i promicati njenu važnost u svakodnevnom životu? Što knjižničari mogu?*

Prije svega, informacijska pismenost djece i odraslih svakako je jedan od odgovora na nerazvijene vještine, znanja i sposobnosti naših korisnika u pretraživanju, pronalaženju, vrednovanju i korištenju informacija u obrazovne i druge svrhe. Budući da program knjižnično-informacijskog odgoja i obrazovanja za osnovne škole između ostaloga obuhvaća i poduku iz informacijske pismenosti, ali ne i predviđenu satnicu (još jedan apsurd našeg odgojno-obrazovnog sustava!), a u srednjoj školi uopće ne postoji takav program koji bio dio kurikuluma, narodni i školski knjižničari pojedinačno ne mogu mnogo, ukoliko se ne povezuju i stvaraju partnerstva - međusobno, s učiteljima, ravnateljima i ostalim stručnim suradnicima. Zbog ne-

usklađenosti između potreba korisnika i važećih kurikuluma neophodna je suradnja u neposrednom i vanjskom okruženju. Način je to da se organizira učinkovita podrška učiteljima i učenicima u stjecanju informacijske pismenosti. Osim toga, knjižničari, posebice školski, najpoznatiji su da stalno ukazuju učenicima i učiteljima na važnost informacijske pismenosti. Radi se o središnjem skupu vještina i sposobnosti u svakodnevnom životu, posebice zbog prevladavajućeg koncepta cjeloživotnog učenja kao odgovora na brze promjene u društvu (posebice na tržištu rada), kao i digitalnog okruženja u kojemu živimo. Sposobnosti za raspoznavanje kvalitetnih i vjerodostojnih ili autentičnih informacija ili interpretacije složenih po-

dataka koji dopiru do nas nefiltrirani i u nestrukturiranim i nepreglednim količinama nikad prije nisu bile toliko važne za uspješno izvođenje poslova ili zadataka (Špiranec, Banek Zorica, *Informacijska pismenost: teorijski okvir i polazišta*. Zagreb : Zavod za informacijske studije, 2008, 127).

Ne treba zaboraviti niti važnost stalnog stručnog usavršavanja knjižničara o programima informacijskog opismenijavanja - vlastitog i korisničkog. Redefiniranje načina rada knjižničara, posebice školskih „od kojih sve počinje“ u smjeru odgoja korisni-

ka za samostalnost u pretraživanju, pronalaženju, vrednovanju i korištenju informacija također je neophodna, kao i svakodnevna poduka korisnika (učenika i učitelja) o e-katalogu (glavno oruđe rada), o smještaju knjiga na policama, o pronalaženju informacija na internetu, o izradi popisa izvora, citiranju, o etičkim pitanjima korištenja informacija (plagiranje), o provjeri izvora prije odlaska u narodnu knjižnicu. Korisniku treba pomoći KAKO da samostalno dođe do odgovora na svoju informacijsku potrebu (prije je nagla-

sak bio na tome ŠTO je sadržaj njegove informacijske potrebe). Cilj nam svima treba biti kompetentan učenik osnovne i/ili srednje škole, student, građanin - koji će suvereno barataći vještinama, sposobnostima i znanjima u samostalnom pretraživanju, pronalaženju, vrednovanju i korištenju informacijama. I knjižničar oslobođen profesionalnog stresa!

(Napomena: članak je nastao na temelju izlaganja na stručnom skupu „Informacijska pismenost – iskustva i primjeri dobre prakse“, Koprivnica, 25.3.2011.)

KULTURA ČITANJA U ELEKTRONIČKOM OKRUŽENJU

Pišu: Maja Gačan i Petar Lukačić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Kulturu čitanja nije lako ni jednostavno definirati. Preduvjet za postizanje kulture čitanja je savladavanje onog osnovnog – osoba mora naučiti čitati, nakon toga slijedi savladavanje tehnike i mehanizma čitanja, razvijanje navike čitanja i u konačnici mora postojati ona unutrašnja motivacija i potreba koja nas tjera da čitamo dalje. Kultura čitanja je potrebna svakom pojedincu da bi se razvio u kompetentnu osobu sposobnu odgovarati izazovima suvremenog društva. U Hrvatskoj se intenzivno propagira društvo znanja i nastoji potaknuti cjeloživotno učenje. Kultura čitanja je temelj za razvoj takvog društva.

Čitanje nije sposobnost s kojom se radamo, nego vještina koju je potrebno vježbati slično kao i vožnju automobila ili bicikla. Čitanjem ne dobivamo samo informacije, već razvijamo i mijenjamo našu osobnost i stavove.

U različitim vremenima mogli smo primijetiti zabrinutost oko činjenice da se malo čita. U današnje vrijeme stalno se provode različite kampanje vezane uz poticanje čitanja, a čita se više nego ikad i informacija je više nego ikad. Plevnik navodi zanimljiv podatak o tome, naime, vikend izdanje *The New York Timesa* sadrži više podataka nego što ih je prosječna osoba 17. stoljeća mogla naći u Engleskoj tijekom čitavoga svog života. Nedavno je agencija GfK - Centar za istraživanje tržišta

na poticaj Knjižnog bloka i Zajednice nakladnika i knjižara provela istraživanje o tome koliko Hrvati kupuju i čitaju knjige. Nakon što su u prosincu 2011. rezultati objavljeni, novine su preplavili naslovi o katastrofalnoj nezainteresiranosti Hrvata za čitanje. Zaboravljalo se pritom da, kao što upozorava voditelj Katedre za povijest knjige, nakladništvo i knjižarstvo Filozofskog fakulteta u Osijeku Zoran Velagić, nije dobro poistovjećivati kupce knjiga i njihove čitatelje jer mnogi čitatelji knjige posuđuju, a oni koji kupuju knjige, kupuju ih iz raznih razloga. *Isto tako, smanjena prodaja knjiga ne ukazuje nužno na smanjenje interesa za knjigom nego na smanjenu kupovnu moć građana*. U vrijeme kad sve više ljudi ostaje bez posla, manja se briga posvećuje činjenici koliko se brinemo za vlastito čitanje.

Važno je istaknuti i to da postoje različiti oblici čitanja, kao što su plitko i dubinsko čitanje. Pismene osobe uglavnom nesvjesno čitaju cijeli dan (čitaju etikete, jelovnike, naslove), takav se način čitanja naziva plitkim. Dubinsko čitanje ili uranjanje u tekst događa se kada čitatelji mentalno simuliraju svaku informaciju s kojom se u tekstu susretnu i te informacije povezuju s vlastitim iskustvom.

Našu praksu i naviku čitanja također svakodnevno iskušavamo i u elektroničkom okruženju. Prema istraživanjima, čitanje na internetu

nije linearna aktivnost. Tiskani dokument potiče čitatelja da počne od gornjeg lijevog ugla i završi u donjem desnom uglu. Tekst u elektroničkom okruženju potiče čitatelja na novi stil čitanja. To je ispitujući i preskačući proces. Pretražujemo. Kliknemo na poveznicu. Odjednom smo negdje drugdje. Skupljamo raspršene informacije, a ne promatramo neku cjelinu. Ne počinjemo na početku i ne stanemo na kraju. Skrećemo. Idemo naprijed-natrag kroz vrijeme i elektronički prostor. Skačemo s jedne publikacije na drugu. To se zove *nelinearno čitanje*. Kada se čita neki tekst koji ima veći broj poveznica onda dolazi do prekidanja čitanja i preusmjerenja pažnje na drugi tekst. Previše je podataka da bi ih se moglo kvalitetno obraditi tako da dolazi do površnog pregledavanja (plitkog čitanja). Kada pretražujemo neku internetsku stranicu naše oči kruže po stranici tražeći ključne riječi koje nam privlače pažnju. Javlja se određena vrsta natjecanja između različitih i istih sadržaja koji žele privući čitatelja. Teško se koncentrirano posvetiti nekom tekstu jer je potrebno vježbati kako ignorirati reklame koje bliješte sa svih strana.

Kao i svaka navika - navika čitanja traži upornost i strpljenje. U ovo vrijeme brzih promjena to je iznimno teško. Danas nas informacije i razni podražaji obasipaju sa svih strana – svake od nas teško je filtrirati sve in-

formacije s kojima se suočavamo, ali to je vještina koju ćemo morati svladati ako želimo živjeti i razvijati se u elektroničkom okruženju. Potrebno je razviti „obrambeni mehanizam“ koji će filtrirati samo potrebne sadržaje.

Pojavom novih medija pokrenulo se pitanje opstanka starih medija. Zapitali smo se da li se razdoblje knjige približilo svom kraju. Nakon nekog vremena proučavanja razvoja novih medija i nakon naše prilagodbe na njihovu prisutnost u našem životu, uvidjeli smo da novi mediji nisu ozbiljno ugrozili položaj knjige već naprotiv, naglasili su važnost knjige i čitanja. Stoga smatramo da se ne trebamo brinuti oko sudbine knjige nego oko načina na koji preuzimamo informacije s novih medija i kako im pristupamo. Tu konkretno mislimo na razvijanje kritičkog mišljenja koje je temelj za daljnju vrednovanje informacija kojima smo okruženi. U razvoju tog kritičkog mišljenja najvažniju ulogu ima obitelj i obrazovni sustav te knjižnice kao partneri i potpora njima. Zbog toga knjižnice često organiziraju razne sadržaje u kojima promiču važnost i vrijednost knjige i čitanja. Moramo biti svjesni da ćemo uskoro morati promicati i vrijednosti čitanja u elektroničkom okruženju, odnosno pomoći čitateljima da se nose s tim promjenama.

Knjižnice u Hrvatskoj su mjesto u koje će uskoro ući i e-čitači i e-knjige, a knjižničari će morati podučiti svoje korisnike kako da se koriste tim medijima.

Kad govorimo o novim tehnologijama, važno je upozoriti na to da one nisu svima jednako dostupne. O *digitalnom jazu* govori i M. Gorman (u svom poznatom djelu *Postojana knjižnica*) i ističe da je primjerice pristup informacijama na internetu još uvijek mnogima nedostupan, posebno socijalno ugroženim društvenim skupinama. To digitalni jaz čini i socijalnim jazom i postavlja se pitanje treba li se inzistirati na razvoju digitalnih tehnologija za prijenos informacija ili treba više pažnje posvetiti poticanju čitanja i omogućavanju pristupa dobro opremljenim knjižnicama što većem broju ljudi. U Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica primijetili smo opadanje broja korisnika računala za pretraživanje interneta, što je

izravna posljedica činjenice da je internet postao dostupniji i sve više kućanstava posjeduje pristup internetu. Tako će sigurno biti i s e-čitačima, ali smatramo da će narodne knjižnice biti te koje će približiti novu tehnologiju svojim korisnicima.

Iako se možemo složiti da će se korištenje e-knjiga povećati, ne možemo predvidjeti hoće li tiskana knjiga nestati u bliskoj budućnosti. Pretpostavlja se da će se ta promjena dogoditi najbrže u znanstvenoj zajednici. Referentna djela će najbrže ostvariti prijelaz u elektronički oblik, a zatim istraživačke monografije i znanstveni udžbenici zato što informacije na tom području vrlo brzo zastarijevaju. U elektroničkim je publikacijama lakše locirati informacije koje se traže, a i takve su publikacije do 30% jeftinije od tiskanih, što je element koji je vrlo važan znanstvenoj zajednici koja je uvijek u potrazi za aktualnim i novim rezultatima.

Kako ističu dr. sc. Srećko Jelušić i dr. sc. Ivanka Stričević, u Hrvatskoj ne postoji strategija razvoja kulture čitanja i pismenosti u smislu povezivanja i usklađenog djelovanja svih čimbenika koji pojedino društvo svrstavaju u pismeno. Zbog toga se događa da svaka obrazovna ili kulturna institucija ima svoj cilj i program razvoja kulture čitanja i pismenosti pa dolazi neusuglašenog djelovanja.

Ne možemo sa sigurnošću tvrditi na kojoj je razini kultura čitanja u Hrvatskoj danas, niti kako će se razvijati u novom elektroničkom okruženju, ali je važno poduzeti sve mjere da se razvije zajednička strategija na nacionalnoj razini. Važno je naglasiti da većina današnjih mladih čita na nelinearan način, što prema istraživanjima loše utječe na koncentraciju i razumijevanje pročitane, a to izravno utječe na razvoj kulture čitanja pojedinca. Za razvoj kulture čitanja potrebno je razvijati vještinu dubinskog čitanja teksta, a za to je - još uvijek! - potrebno linearno čitanje kojim stvaramo bolju povezanost s tekстом. I tu knjižnice – prvenstveno narodne i školske - trebaju i dalje ostvarivati svoju ulogu promicanja čitanja i pismenosti od najranije dobi, tražeći za to stalno nove načine i oblike rada s korisnicima.

Literatura:

1. Carr, N. Plitko. Što internet čini našem mozgu. Zagreb : Jesenski i Turk, 2011.
2. Čitanje – obveza ili užitek. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba, 2009.
3. Gorman, M. Postojana knjižnica: tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006.
4. Grosman, M. U obranu čitanja: čitatelj i književnosti u 21. stoljeću. Zagreb : Algoritam; Traduki, 2010.
5. Kermek Serdanović, M. Književni interesi djece i omladine. Zagreb : Školske novine, 1985.
6. Kleedorfer, J.; Mayer, M.; Tumpold, E. Čitati s voljom i razumom. Koprivnica : Hrvatsko čitateljsko društvo, 1998.
7. Knjiga i slobodno vrijeme : zbornik radova / Međunarodni interdisciplinarni stručni skup Knjiga i slobodno vrijeme, Split, Gradska knjižnica Marka Marulića, 24. rujna 2010. ; [uredništvo Elli Pecotić ... et al.]. Split : Gradska knjižnica Marka Marulića, 2011.
8. Moderna vremena Info. Prezentacija rezultata istraživanja hrvatskog tržišta knjiga. 13.2.2012. URL: <http://www.mvinfo.hr/najnovije-najave.php?ppar=5841> (15.3.2012.)
9. Plevnik, D. Fortuna čitanja. Osijek : Hrvatsko čitateljsko društvo, 2006.
10. Jelušić, S.; Stričević, I. Informacijske potrebe i čitateljski interesi građana hrvatske // Knjiga i slobodno vrijeme : zbornik radova / Međunarodni interdisciplinarni stručni skup Knjiga i slobodno vrijeme, Split, Gradska knjižnica Marka Marulića, 24. rujna 2010. ; [uredništvo Elli Pecotić ... et al.]. Split : Gradska knjižnica Marka Marulića, 2011. Str. 16-31.
11. Velagić, Z. Istraživanje tržišta knjiga ili kako su podaci o prodaji postali vijest o kulturnom debaklu. Hrestomatija fragmenata. 16.2.2012.

URL: <http://hrestomatijafragmenata.blogspot.com/2012/02/istrazivanje-trzista-knjiga-ili-kako-su.html> (15.3.2012.)

NOVE TEHNOLOGIJE U KNJIŽNICI I ČITAONICI „FRAN GALOVIĆ“

Piše: Karlo Galinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Svjedoci smo sve bržeg napretka tehnologije u našem okruženju. Zato knjižnice ne bi trebale ostati po strani i pasivno promatrati kako razvoj prolazi mimo njih već prigriliti nove tehnologije i podrediti ih svojim potrebama kako bi olakšale svakodnevno poslovanje. Brzi razvoj tehnologije zahvaća sve pore ljudskog društva pa tako i knjižnice koje su na prvoj crti zahtjeva korisnika za uslugama koje proizlaze iz novih tehnologija.

Vođena tehnološkim napretkom i suočena s velikim porastom broja korisnika interneta kao posljedica besplatne članarine, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ odlučila se na uvođenje programa koji će knjižničarima olakšati manipulativni rad s korisnicima prilikom korištenja računala. Mnogo vremena gubilo se na ručno vođenje statistike korisnika koji koriste računala, kontrole vremena provedenog na internetu, kontrola cijene i broja stranica prije ispisivanja, itd. Stoga su nabavljeni programi MyPC i Papercut. Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica vrlo brzo je uvidjela prednosti tih programa i počela ih aktivno koristiti u svakodnevnom radu, nakon čega su i neke naše druge knjižnice počele prilago-

đavati svoju računalnu infrastrukturu i uvoditi navedene programe kako bi si olakšale poslovanje. Iako su knjižnice u Hrvatskoj tek nedavno prepoznale vrijednost ovih i sličnih programa, oni se već dugi niz godina koriste u inozemnim knjižnicama kao potpora u pružanju knjižničarskih usluga i pokazali su se kao velika pomoć u svakodnevnom radu.

Program MyPC za samostalno upravljanje računalima rezultirao je smanjenjem administracije prilikom upotrebe računala (rezervacija računala, uvid u dostupnost i trajanje upotrebe računala), doveo do boljeg poštivanja pravila knjižnice pri upotrebi računala, omogućio jednake uvjete korištenja za sve korisnike, optimiziranje vremena upotrebe računala, raznovrsne statističke preglede vezane uz korištenje računala.

Program Papercut koji omogućava automatski nadzor nad ispisom uklonio je nekontrolirane ispise, slučajne ispise, ispis pogrešnog broja stranica, nejasnoće kod naplate ispisa te omogućuje statističke izvještaje o upotrebi printera i količini ispisa. Dakle, program je u potpunosti automatizirao proces ispisa od strane korisnika koji se naplaćuje po prepa-

id sistemu. Svaki korisnik ima vlastiti račun na koji može uplatiti željeni novčani iznos i koristiti ga za ispis prema potrebi.

Uvođenjem programa MyPC i Papercut mnoge poslove koji su otežavali rad ostavili smo iza sebe. Naravno, uvođenje tih programa nije samo po sebi odmah olakšalo rad zbog potrebe za edukacijom korisnika o načinu njihovog korištenja. No, već nakon par mjeseci edukacije broj korisnika kojima je potrebna pomoć kod automatske prijave na računalo je zanemariv. Programi su potpuno fleksibilni i prilagodljivi svim knjižničnim sustavima i knjižničnim politikama upravljanja računalima, iako je prilikom njihovog uvođenja trebalo premostiti i određene tehničke probleme koji su zahtijevali različite prilagodbe u sustavu.

Unatoč problemima i teškoćama kod uvođenja nove tehnologije krajnji rezultat višestruko nadmašuje novčane i vremenske troškove implementacije novih rješenja. Stoga na nove tehnologije treba gledati pozitivno te ih prihvaćati i stavljati u službu povećanja učinkovitosti, olakšavanja poslova te ubrzanja uslužnih procesa.

ŠKOLSKA KNJIŽNICA U KORAK S INOVATIVNIM PROJEKTIMA ŠKOLE

Pišu: Sanja Prelogović i Nikolina Sabolić, OŠ „Đuro Ester“ Koprivnica

U Osnovnoj školi „Đuro Ester“ Koprivnica tijekom prošle školske godine, 2010./11., pokrenut je projekt *Međunarodno nastavničko vodstvo* (International Teacher Leadership – ITL), koji se provodi pod vodstvom Sveučilišta Cambridge, uz potporu British Councila. (www.teacherleadership.org.uk, 16.2.2012.) Škola „Đuro Ester“ jedna je od četiri škole u Hrvatskoj uključene u projekt. *Međunarodno nastavničko vodstvo* po svojoj je prirodi projekt akcijskog istraživanja koji ima za cilj ispitati najbolji način podrške razvoju nastavničkog vodstva u školama. Njegov je prioritet razvoj nastavničke prakse, ali i kritičkog razumije-

vanja načina na koji nastavničko vodstvo može pridonijeti široj reformi obrazovanja. Kako bi se potaknula rasprava koja prelazi kulturalne i nacionalne granice, oko ove ideje okupio se međunarodni projektini tim iz trinaest zemalja. Zemlje uključene u projekt su: Bugarska, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Grčka, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Rumunjska, Portugal, Srbija, Crna Gora, Turska i Velika Britanija. Voditelj projekta je prof. dr. David Frost sa Sveučilišta Cambridge, Velika Britanija. Hrvatski projektini tim čine predstavnice dviju institucija: Instituta za društvena istraživanja – Centra za istraživanje i razvoj obra-

zovanja, te nevladine udruge Edu-Connect za promicanje obrazovanja. Cilj projekta *International Teacher Leadership* jest jačanje kapaciteta nastavnika škole u smislu razvoja kompetencija potrebnih za predvođenje i unaprjeđivanje rada svoje škole. Projekt potiče nastavnike na predlaganje inicijativa koje će unaprijediti nastavnu praksu, prikupljanje i korištenje podataka u suradničkom procesu, pridonosenje stvaranju i širenju profesionalnog znanja. Projekt se temelji na istraživanju te, u procesu dijaloga, međusobne razmjene mišljenja, ideja i iskustava, potiče na provođenje promjena kojima se oblikuje novi želje-

ni portret škole. (<http://retweet.cc/y416.2.2012.>)

Uključenjem nastavnika i stručnih suradnika Osnovne škole „Đuro Ester“ u projekt ITL, pred školsku su knjižnicu postavljeni novi zahtjevi osiguravanja nastavnicima djelotvornog korištenja ideja i informacija u svrhu osuvremenjivanja odgojno-obrazovnog procesa, sukladno zadacima i ciljevima istraživanja definiranim projektom. Edukacija nastavnika trajala je do kraja prosinca 2012. g., a tijekom nje naši su nastavnici osmišljavali i provodili svoje razvojne projekte na temu koju su sami uočili kao izazov učinkovitom poučavanju i učenju kao što je motivacija za nastavu i učenje, domaće zadaće, uređenje prostora škole i sl. Tijekom rada na projektu nastavnici su iskazali potrebu za informacijskim uslugama knjižnice,

knjižnica škole „Đuro Ester“, uz pomoć suvremene tehnologije i u suradnji s nastavnicima, stavlja u funkciju sve izvore znanja, od knjige do *on line* informacija. Za potrebe istraživačkog rada u okviru projekta nastavnici su koristili stručnu literaturu s područja društvenih znanosti i obrazovanja koju su nabavljali posredstvom školske knjižnice te Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica. Informacije o knjižničnim uslugama i potrebnoj stručnoj literaturi prikupili su u osobnom razgovoru s knjižničarom (informatijski intervju), pretraživanjem web stranica knjižnica, te pretraživanjem e-kataloga knjižnica. Ostvarivanju projektnih zadaća pridonijele su informacijske usluge u prostoru knjižnice, *on line* informacijske usluge kao i međuknjižnična posudba.

Svi sudionici projekta, njih pet-

stručnost, kompetentnost i motiviranost školskog knjižničara za rad i suradnju.

Dana 12. 1. 2012. u Osnovnoj školi „Đuro Ester“ održan je *Međunarodni susret nastavničkog vodstva* na kojem su nastavnici lideri kolegama i široj javnosti predstavili rezultate rada vezane uz vlastite akcijske planove za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti rada svoje škole. Projektu su prisustvovali predstavnici British Councila, ravnatelj i nastavnici osnovnih i srednjih škola i kulturnih ustanova, predstavnici Županije i Grada te predstavnici ITL projekta iz drugih zemalja uključenih u projekt. Nastavnici su održali radionice kojima su predstavili svoje inovativne projekte koji se bave povećanjem motivacije učenika za učenje određenih nastavnih sadržaja, za pisanje zadaće, oplemenj-

OŠ „Đuro Ester“ domaćin Međunarodnog susreta nastavničkog vodstva

stručnom literaturom, izvorima informacija dostupnih na internetu, međuknjižničnom posudbom, prostorom za međusobnu razmjenu ideja i savjeta.

Opremljenost suvremenom tehnologijom, raznovrsnim izvorima informacijama, pomagalima i didaktičkim materijalima krajnji je napor i težnja svake školske knjižnice koja je, međutim, izravno podređena financijskim uvjetima. Iako financijski sustav definira temeljni položaj knjižnice unutar škole, poslovna strategija i timski rad najvažniji su unutarnji faktori koji određuju koliko će usluge koje knjižnica pruža ići u korak s vremenom i pratiti suvremene potrebe svojih korisnika. Budući da doprinos knjižnice obrazovanju i unaprjeđenju obrazovanja leži u slobodnom protoku informacija i znanja, školska

naest iz naše škole, istaknuli su veliku važnost međusobne komunikacije, zajedništva, timskog rada, razmjene ideja i iskustava s kolegama i stručnjacima u postizanju zadanih ciljeva. Od školske knjižnice očekuje se pomoć u istraživačkom i razvojnom radu, savjetodavna i stručna pomoć u pronalaženju literature, informacijske usluge, pružanje informacija o inovativnim projektima, natjecanjima, o načinu korištenja knjižnične građe i usluga, novoj literaturi, edukacija učenika i nastavnika o korištenju informacija s interneta, provođenje programa informacijske pismenosti, zajedničko planiranje nastavnih i školskih aktivnosti, timski rad u ostvarivanju planiranih sadržaja, zajedničko planiranje nabave literature, opremljenost multimedijским izvorima i suvremenom tehnologijom, ali i

vanjem neiskorištenih prostora u školi, novim metodama učenja i podučavanja i dr. Nastavnici lideri svoju praksu temelje na inovativnosti i istraživanju kako bi u svoje okruženje unijeli promjene. Daljnjim radom na temelju iskustava i postignuća ostvarenih projektom ITL, u školi se ocrtavaju promjene: veća motivacija učenika i nastavnika, odgovorniji odnos učenika prema radu, učinkovit ishod poučavanja, zadovoljstvo učenika, razvijanje kreativnosti u nastavnika, otkrivanje osobnih potencijala i vještina, dobra i poticajna suradnja s kolegama. Projekt *Međunarodno nastavničko vodstvo* prepoznat je kao značajan doprinos podizanju kvalitete hrvatskog obrazovanja, a školska knjižnica kao važan pokretač i partner u ostvarivanju školskih projekata.

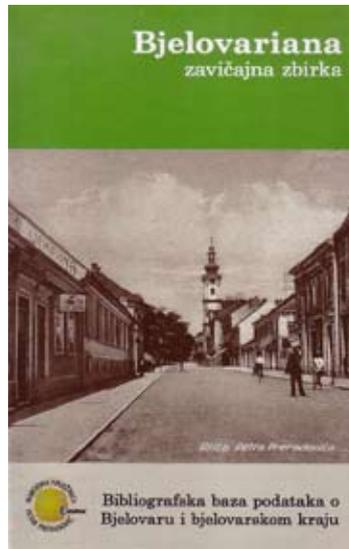
U SLUŽBI RAZVOJA ZAVIČAJA I NJEGOVANJA ZAVIČAJNOG IDENTITETA

Piše: Tina Gatalica, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Otkako je *Bjelovariana*, zavičajna zbirka Narodne knjižnice „Petar Preradović“, organizirana kao bibliografska i kumulativna baza podataka o Bjelovaru i bjelovarskom kraju i stavljena na web, te krajem 2010. objavljena i na CD ROM-u, njena korištenost je višestruko povećana, a njena recepcija u javnosti više nego dobra. Većoj korištenosti zavičajne građe pridonijela je svakako i digitalizacija 21 vrijedne knjige iz zavičajnog fonda. Digitalizacija je započela krajem 2010. godine, a digitalizirana je sljedeća građa: *Građa za povijest školstva* Antuna Cuvaja u 11 svezaka, monografija *Od Garića do Ilove i Česme* Mate Božičevića, *Svakolika mu djela* Ivana Trnskoga, *Pervenci* Petra Preradovića, *Prigodni govori* Vjekoslava Klemena i 6 kataloga traktora bivše bjelovarske tvornice „Tomo Vinković“. Do sada je tu digitaliziranu građu pregledalo 8025 korisnika.

Da Zavičajna zbirka postaje sve više i znanstvena baza podataka, koja može udovoljiti i najsloženijim korisničkim zahtjevima, pokazuje i broj izrađenih seminarskih, diplomskih i magistarskih radova te disertacija sa zavičajnom tematikom. Od 2008. do

2011. građa Zavičajne zbirke poslužila je za izradu 130 tih radova. Tematski radovi pokrivaju različita područja: razvoj gospodarstva Bjelovara i

Naslovnica CD ROM-a

Bjelovarsko-bilogorske županije, etnografiju i etnologiju, povijest, povijest školstva, povijest sporta, demografske i političke procese, urbanističke i arhitektonske značajke kraja, kulturni život.

Znakovita je i činjenica da je Bje-

lovariana našla mjesto u Strategiji gospodarskog razvoja grada Bjelovara 2011.-2015. U tom dokumentu, koji su izradili predstavnici javnog, poslovnog i civilnog sektora i koji je usvojen na sjednici Gradskog vijeća 6. prosinca 2010. te objavljen i u obliku knjige, navodi se da je *Bjelovariana najsveobuhvatnija bibliografska baza podataka o Bjelovaru i njegovoj okolici*. A kao takva ona je nezaoobilazna podrška obrazovnim programima na svim razinama i svim istraživačkim i znanstvenim projektima vezanim za zavičaj.

Od mjeseca rujna 2011. godine *Bjelovariana* je svake nedjelje u eteru. Novinarka Bjelovarsko-bilogorskog radija Sanja Klinac, potaknuta bogatstvom sadržaja koju *Bjelovariana* nudi, pokrenula je istoimenu radijsku emisiju. Emisija je to o zavičaju, o kulturi življenja u Bilogori, o bilogorskim običajima, pjesmi i plesu, o poznatim bilogorskim osobama. U pripremi radijskih emisija koristi se građa zavičajne zbirke, a priloge o poznatim ljudima zavičaja uređuje autorica ovih redova.

PRIČE IZ POTKROVLJA

Pišu: Tina Gatalica, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, Rajna Gatalica, Tehnička škola Bjelovar

*Ukloni strah,
Razvij samopouzdanje,
Uroni u priču i saznanje,
Sa svojim srcem vezu povuci
I svijet je u tvojoj ruci.*

O nazivu i namjeni

Pod ovom krilaticom i ispod krova, u potkrovlju Narodne knjižnice u Bjelovaru, zaživio je novi program za mlade. Naziv programa je *Priče iz potkrovlja* i provodimo ga od listopada 2011. Naziv je višeznačan pa zato krenimo najprije od njega. Potkrovlje je stvarna lokacija u kojem se Program odvija. Potkrovlje je mjesto susreta mladih i mjesto na kojem se mladi susreću s pričama koje su središnja točka Programa. No, potkrovlje je i viša dimenzija, ono je pro-

stor duha, simbol više svijesti u svakom čovjeku, poveznica između neba i zemlje. Priče se savršeno uklapaju u potkrovlje, jer im je uloga jednaka. I one su slika i odraz mudrosti, dobrote i ljepote, i njihova je uloga da poput čarobnog ključa probude, potaknu, osvijeste u čitatelju ili slušatelju vrijednosti koje pronose. U ovom proširenom kontekstu mladi se ne susreću samo s pričama nego i sa sobom.

O cilju i izazovima

Glavni cilj Programa je promicanje ljudskih vrijednosti među mladom populacijom. Iz ovoga proizlaze podciljevi Programa: razvoj dobrog karaktera, poticanje jedinstva misli,

riječi i djela, poticanje kritičkog mišljenja i osjećaja za lijepo, razvoj samopouzdanja i samopoštovanja, razvoj tolerancije, suosjećanja i zajedništva, poticanje stvaralaštva, razvijanje ljubavi prema knjizi i knjižnici. Temeljne ljudske vrijednosti su istina, ispravno djelovanje, ljubav, mir i nenasilje, a priče su riznice ovih vrijednosti. Izazov nam je bio kako priče koje podrazumijevaju sporiji i uravnoteženiji način života približiti mladima koji istovremeno žive na „sedam kolosijeka“ i susreću se više u virtualnom no u stvarnom svijetu. Kako nešto što je već po svojoj vokaciji staromodno i „retro“ učiniti atraktivnim, zanimljivim i poželjnim? Jed-

nom riječju, kako oživjeti priču nastalu prije nekoliko tisuća godina da postane prepoznatljiva mladima današnjice.

O sadržaju i izvedbi programa *Priče iz potkrovlja*

Iako je pripovijedanje priča središnja aktivnost Programa, uz nju koristimo i niz drugih provjerenih tehnika i aktivnosti, a sve sa zadatkom usvajanja priče i poruke koju ona nosi. To su u prvom redu sjedenje u tišini i vođena vizualizacija, razgovor o priči, igranje uloga i druge igre, slušanje glazbe i zajedničko pjevanje, predstave, parlaonice i debate, pisanje pjesama, poslovice i drugih prozних tekstova, izrada postera. Svakiput je drugačije jer priče su druge i one nas vode u izboru aktivnosti.

gela *O tajni čudotvornog prstena*. Vrlo je važno da priča pored odgojne i spoznajne komponente ima i estetsku komponentu, da razvija osjećaj za lijepo. Izabiremo priče koje se nama sviđaju, koje volimo, u koje se možemo uživjeti. Priče i bajke pronalazimo u zbornicima narodne književnosti, biografijama poznatih osoba, književnim čitankama, pedagoškim i psihološkim priručnicima. Vrlo često se služimo zbornicima mudrih izreka i poslovice, naročito kad želimo podcrtati neku vrijednost i izreći je u obliku krilatice. U radu su nam od neprocjenjive pomoći pet zbornika posvećenih ljudskim vrijednostima, a po programu Sathya Sai duhovnoga odgoja i obrazovanja, koje je uredila Vesna Krmpotić. U ovim su zbornicima priče već tematski oku-

jima one obilato koriste priče da bi ilustrirale određenu temu, knjige Jorge Bucaya, L. N. Tolstoja, Kahlila Gubrana.

Knjižničarke u ulozu pripovjedačica

Priče, bajke, legende, anegdote, istinite događaje uvijek pripovijedamo. Nikad ih ne čitamo. Umijeće pripovijedanja od presudne je važnosti za *Priče iz potkrovlja*. Pripovijedanjem oživljujemo priču i dotičemo najdublje slojeve mladih slušatelja. Za dobro pripovijedanje pored govorne vještine važno je uživjeti se u priču, „učiti u nju“, razumjeti sve njene slojeve i poruke, vjerovati u nju i voljeti je. Samo na taj način moguće je prenijeti vrijednosti koje priča nosi. Dakako da ovakav pristup zahtijeva dugotrajnije i temeljitije pripreme, ali isplatilo se. Ono što nam je bio najveći izazov, postalo je najveća prednost. Pokazalo se da su mladi otvoreni za priče i pripovijedanje, da ih razumiju, da su željni žive riječi i ovakvog načina komunikacije.

Polaznici Programa

Polaznici Programa su mladi od 15 do 20 godina, uglavnom bjelovarski srednjoškolci. Od 231 polaznika, koliko ih je do sada bilo, 220 pripada ovoj dobnoj skupini, četvero je odraslih i sedam studenata. Prosječan broj polaznika po Programu je 12, što je idealno za rad. Iz evaluacijskih upitnika kojima smo željeli dobiti njihovu ocjenu Programa i njegovih pojedinih segmenata te prijedloge za izbor tema, doznali smo da im se najviše sviđaju priče i pripovijedanje priča, zatim stvaralački rad i vizualizacija. Svi su odgovorili da su im priče zanimljive i poučne, a na upit *Koliko ste zadovoljni Programom?*, 20 ispitanika (od ukupno 21, koliko ih je bilo u vrijeme ankete) je dalo odgovor *jako*, 1 ispitanik odgovor *osrednje*, a nijedan ispitanik nije zaokružio odgovor *nisam zadovoljan/na*. Na upit *Koju temu biste voljeli da obradimo na nekoj od sljedećih radionica?*, dobili smo sljedeće odgovore: spolni život mladih, prijateljstvo, nasilje, moral, uloga glazbe u životu mladih, meditacija, o Bogu u nama, o ljubavi, a 6 ispitanika nije dalo prijedlog za temu, dodajući da su zado-

Polaznici *Priča iz potkrovlja*

Do sada smo održali 19 programa s različitim temama, a neke od njih su: samopouzdanje, samopoštovanje, vodstvo, učitelji i učenici, službenje, moć riječi, nadzor nad govorom, umijeće slušanja, blagodati smijeha, vitamin LJ, gospodari želja.

O izboru i izvoru priča

Priče biramo prema određenoj temi, odnosno vrijednosti koju želimo naglasiti. U jednom programu znamo ispričati četiri ili pet priča. Tako smo, na primjer, za temu *Gospodari želja* kojoj je bio cilj ojačati nadzor nad željama i usmjeriti mlade na razlučivanje između dobrog i lošeg, izabrali jednu anegdotu i tri priče: anegdotu *Sokrat na tržištu*, narodne priče *Košulja sretnog čovjeka* i *Neobična posuda* te priču M. Fli-

pljene oko pojedinih vrlina i vrijednosti pa nam to umnogome olakšava pronalaženje priča. Također, priče su popraćene metodičkim instrumentarijem, što nam je često polazište za izbor aktivnosti nakon priče. Pored navedenih zbornika, izdvojile bismo i: zbornike istinitih priča *Melem*

Grupni rad i izrada postera nakon priča

za dušu, koje su uredili Jack Canfield i Victor Hansen, brojne knjige Majde Rijavec i Dubravke Miljković u ko-

voljni našim izborom i tema i priča.

Priče iz potkrovlja i priča o ljubavi i služenju

Valja još naglasiti da se program *Priče iz potkrovlja* provodi pod pokroviteljstvom LASA-e, (Love All, Serve

All) europskog programa koji su pokrenuli mladi za mlade, a kojemu je cilj podupiranje ljudskih vrijednosti u lokalnoj zajednici. Program je besplatan za sve sudionike, a voditeljice svoj posao obavljaju volontirajući. Na poziv Turističko-ugostiteljske škole Bjelo-

var i II. osnovne škole Bjelovar sudjelovali smo s *Pričama iz potkrovlja* na njihovim *Danima slobodne nastave*, gdje smo održale pet Programa. Tako su priče iskoračile iz potkrovlja i krenule na put ljubavi i služenja.

VEČER BOŠKA PETROVIĆA U NARODNOJ KNJIŽNICI „PETAR PRERADOVIĆ“ BJELOVAR

Piše: Siniša Krpan, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

U srijedu 22. veljače 2012. u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar održana je *Večer Boška Petrovića*. U programu su sudjelovali: Lela Kaplowitz, Davor Hrvoj, Vojislav Kranželić, učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog Bjelovar Dominik Šabić i Mihael Blum, a sve je organizirao i vodio Siniša Krpan. Program je uključio predstavljanje autobiografije Boška Petrovića *Život kao jamsession*, otvorenje izložbe fotografija Davora Hrvoja i predstavljanje CD-a Lela Kaplowitz *Little Boy With A Big Heart*.

Nakon što su Dominik Šabić i Mihael Blum na samom početku zagrijali prisutne odsviravši skladbu *Take Five*, publika je mogla uživati u razgovoru s gostima i saznati brojne detalje iz Boškova života. Tako je Lela Kaplowitz ispričala svoj prvi susret s Boškom i detaljno prezentirala CD na kojem je snimila njegove skladbe nadopisavši im tekstove, a Vojislav Kranželić se osvrnuo na knjigu upozorivši na njezinu iznimnu vrijednost za svakoga tko se zanima za Boškov život i rad.

Ipak, najviše smo čuli od prvog pera hrvatskog jazz novinarstva, gos-

podina Davora Hrvoja. Zналаčki ozbiljno, s podacima itumačenjima koje nemamo priliku često čuti, Davor se kroz razgovor sa Sinišom Kr-

ši tako ovu večer na najljepši mogući način. Nakon toga nam je još jedino preostalo uživati u devetnaest izloženih Boškovih fotografija koje smo

Lela Kaplowitz, Davor Hrvoj i Vojislav Kranželić na Večeri Boška Petrovića

panom prošetao Boškovom karijerom od njegovog prvog sastava u Škofjoj Loki pa do tria s Primožem Grašičem i Mariom Mavrinom. Na kraju, Lela je izvela dvije skladbe s već spomenutog albuma zaokruživ-

dobili ljubaznošću njihova autora Davora Hrvoja, čime se završila ova večer posvećena Bošku kao rođenom Bjelovarčaninu, a zapravo građaninu svijeta.

KNJIGOM DO ZDRAVLJA – BLOG ODJELA ZA ODRASLE

Piše: Lucija Miškić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

U siječnju 2012. godine započeli smo s pisanjem bloga pod nazivom *Knjigom do zdravlja* objavljenog na adresi nkpp.wordpress.com. Nakon pomnog osmišljavanja odlučili smo se i na takav pothvat s ciljem približavanja knjige našim korisnicima, ali i svim drugim korisnicima interneta. Blog je namijenjen svima koji bi nešto čitali, a nemaju ideju što bi to čitali. Svakog četvrtka

Prigodni bookmarkeri

objavljujemo post u kojem na duhoviti način pokušavamo čitatelje potaknuti da pročitaju predstavljenu knjigu. Blog je otvorenog tipa i svatko tko ima e-mail adresu može ostaviti komentar. Kako bismo bolje predstavili blog našim korisnicima, osmislili smo prikladne bookmarkere. Za sada smo postigli zadovoljavajući odaziv korisnika te se nadamo da će nas i knjižničarski krugovi početi čitati.

TRAGAČI U POTRAZI ZA DOBRIM KNJIGAMA I DOBRIM DRUŠTVOM

Piše: Vjeruška Štivić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

Tragači je kreativno i poticajno ime za dječji čitateljski blog namijenjen djeci u dobi od 8 do 13 godina koja vole knjige i čitanje. Osnovale su ga knjižničarke, voditeljice dječjih čitateljskih klubova, Gradske knjižnice Zadar, Gradske knjižnice Rijeka i Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar u studenom 2011. godine.

Posebnost ovog čitateljskog kluba je što se susreti održavaju u virtualnom prostoru koristeći blog alat. Poznato je kako današnje generacije djece i mladih provode puno vremena za računalom, igrajući igre ili istražujući Internet. Imajući na umu tu činjenicu, kreirali smo dječji čitateljski blog i na njemu ponudili sadržaj koji je usko vezan uz knjige i čitanje. Zahtjevi koje suvremeno doba stavlja pred naše korisnike nimalo ne olakšavaju rad knjižničara, a to se posebno odražava na korisnike dječjih odjela. Pretrpani školskim i izvanškolskim obavezama i okruženi novim i privlačnim tehnologijama kao što su računala i razne igraće konzole, a koje dr. sc. Diana Zalar naziva „neprijateljima čitanja“, djeci je uglavnom teško pronaći dovoljno slobodnog vremena za sve svoje interese. Mnogo stručnih skupova, predavanja i rasprava posvećeno je pitanju koliko danas djeca čitaju i čitaju li uopće.

Knjižničari koji rade s djecom i mladima u knjižnicama znaju da se uglavnom čita lektira, ali mogu potvrditi i da uvijek ima one djece koja uživaju u knjigama i čitanju. Upravo oni su razlog osnivanja klubova čitatelja u kojima djeca, mladi čitatelji, raspravljaju o knjigama koje čitaju, preporučuju jedni drugima dobro štivo, izrađuju top liste i slično. No, tu problemi ne prestaju, jer zaista je teško jednim programom koji se odvija jednom do četiri puta u mjesecu, obuhvatiti baš svu djecu zainteresiranu za čitateljske klubove. Sve su to razlozi zašto smo čitateljski klub preselili u virtualni prostor, djeci današnjice blizak i interesantan.

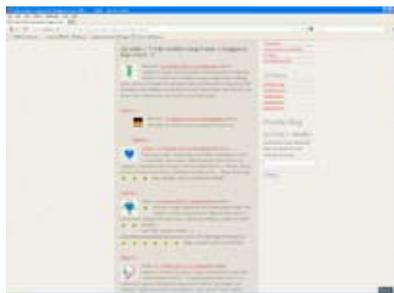
Izbor je pao na blog, internetski dnevnik, jer svojom formom odgovara načinu na koji smo željeli radi-

ti s korisnicima, a ne postoji ni zaozvučna prepreka jer je dopušten djeci mlađoj od 13 godina, za razliku od popularnog facebooka. Administratori bloga su knjižničarke voditeljice i one iz tjedna u tjedan postavljaju teme za raspravu o knjigama, a djeca, članovi *Tragača* pišu svoje komentare prema osobnim doživljajima i razmišljanjima.

Ovako izgleda jedan od postova koje pripremaju knjižničarke, voditeljice dječjih čitateljskih klubova.

Na blogu su otvorene i razne rubrike, među kojima su jedne od posećenijih *Družionica* gdje djeca mogu napisati nešto o sebi i *Svaštara* gdje pišu o knjigama koje vole ili trenutno čitaju nevezano uz zadanu knjigu koja se čita i komentira tijekom tekućeg mjeseca.

Tragači komentiraju, vode rasprave i jedni drugima preporučuju knjige koje su pročitali ili čitaju po svom slobodnom izboru.

Ciljevi čitateljskog kluba su promoviranje čitanja i knjiga kao kvalitetnog i zanimljivog načina provođenja slobodnog vremena, stvaranje navike čitanja, upoznavanje s brojnim i raznovrsnim djelima za djecu i mladež,

poticanje mašte i kreativnosti, proširivanje znanja i spoznaja, poticanje na slobodno izražavanje svoga mišljenja i uvažavanje mišljenja drugih, korištenje novih tehnologija te upoznavanje s vršnjacima u virtualnom okruženju. Glavni zadatak *Tragača* je pronalaženje dobrih knjiga i zanimljivog štiva za svoje vršnjake. Komunicirajući preko bloga, svako dijete prenosi osobno čitateljsko iskustvo i dojam koji je steklo u interakciji s odabranom knjigom. Uz pomoć pročitanih knjiga djeca *Tragači* stvaraju i grade odnose prema životu i svijetu, prema drugima i sebi samima. Pored isticanja važnosti knjige i čitanja kod mladih čitatelja od velike važnosti je i društveni aspekt bloga. Djeca koja se sigurno ne bi sreala u fizičkom svijetu, upoznaju se i druže u virtualnom svijetu, a povezuje ih zajednički interes i ljubav prema knjigama i čitanju

Iz Družionice...

Flute

Njuškolicac u 01. Prosinac 2011 u 2:17 poslijepodne napisao:

Meni se također sviđa ovaj blog! Jako je zanimljiv za one koji vole čitati! Ja se zovem Dora, ali bilo bi nemaštovito da to bude i moje tragačko ime. Tragačko ime mi je Njuškolicac! Meni je to ime došlo iz mašte i jako mi se sviđelo. Nema nikakvo značenje! ali... mora li? Ma ne, mašta može svašta! Ja imam puno obaveza, treniram atletiku i pohađam Glazbenu školu, sviram flautu. Iako imam puno obaveza, uvijek mi ostane barem malo slobodnog vremena za pročitati nekoliko stranica knjige. Kada počnem čitati, uživim se i nađem se u izmišljenome svijetu likova i njihovih života! Čitam i čitam a vrijeme prolazi! Uživim se i na kraju nekoliko stranica knjige postane cijela pročitana knjiga! Knjiga *Pustolovine Arna i Đidija* mi se jako sviđela, bila je odlična! Sviđela mi se Arnova upornost i Đidijeva skromnost! Kao što naslov kaže, ovo je prava pustolovna knjiga, lektira... Volim čitati lektire, ali su neke pomalo dosadne zato što nema

puno radnje! Ipak uvijek pročitam cijelu lekturu! Eto, to sam ja!

Žvaks u [12. Prosinac 2011.](#) u 1:34 [poslijepodne](#) napisao:

Ja sam velika ljubiteljica knjiga, a mama kaže da sam knjiški moljac. Gutam svakakve knjige, a najdraže su mi pustolovne i kriminalističke. Članica sam knjižnice "Petar Preradović" iz Bjelovara. Kod kuće imam puno knjiga i svake godine ih ob-

novim na Interliberu. Čitam i sve lektire, časopis Prvi izbor (od kojeg sam dobila i nagradu-knjigu), promotivne kataloge iz ljekarne, itd. Moram ipak izdvojiti *Smogovce* kao moju najdražu knjigu. Veselim se druženju na ovom blogu!

SEDMI SUSRET NAJČITATELJA BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

Piše: Ilija Pejić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

U Studijskom odjelu Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar, a povodom *Dana hrvatske knjige* (22. travnja), održan je 20. travnja 2011. *Sedmi susret najčitatelja narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije*. Najčitatelje, knjižničare, voditelje i ravnatelje knjižnica,

je 15 ih je proglašeno najčitateljima i njima su uručene plakete i knjige Naklade Ljevak, sponzora ovogodišnjeg susreta. Titula najmlađeg čitatelja pripala je predškolcu Leu Dakiću Marelji iz Daruvara. Na kraju bogatog i raznovrsnog kulturno-umjetničkog programa, nezaboravnog susreta s

ni simbol D. Browna, romani S. Meyer, *Opasna udovica* A. Quick... Djeci su bili najomiljeniji ovi naslovi: *Hrvatske bajke* S. Lovrenčić, *Zeleni pas* N. Mihelčić, *Dnevnik Pauline* P. S. Polak, *Bum Tomica* S. Šesto, *Harry Potter* J. R. Rowling, *Tajna soba* R. L. Stine, *Petra* A. de Petigry...

Sedmi susret najčitatelja Bjelovar, 20. 4. 2011.

učitelje, predstavnike medija i druge mnogobrojne građane toplim riječima dobrodošlice pozdravio je domaćin susreta, ravnatelj Knjižnice Marinko Iličić. Gošća susreta bila je književnica Nada Mihelčić s kojom su o svim tajnama djetinjstva razgovarali članovi *Book fun cluba* i njihova voditeljica Vjeruška Štivić. Učenici Glazbene škole Vatroslava Lisinskog Bjelovar tom su prigodom izveli nekoliko kompozicija te našu radost druženja uveličali.

Od 11 000 članova u 2010. u svih šest narodnih knjižnica naše župani-

vrskom Nadom Mihelčić i njezinim slikama djetinjstva skupu se obratio i voditelj Županijske matične službe Ilija Pejić navodeći neke za susret važne podatke. Tijekom 2010. godine narodne knjižnice BBŽ-a posjetilo je 166 000 posjetitelja i oni su posudili 326 000 svezaka knjiga. Među hrvatskim piscima najčitanije su bile knjige: *Čudo u Poskokovoj Dragi* A. Tomića, *Hotel Zagorje* Ivane Simić Bostrović, *Tkanje života* Mirjane Krizmanić, *Jedini svjedok ljepote* M. Gavrana, *Volga, Volga* M. Jergovića, a od stranih *Kuća noći* Phyllis C. Cast, *Izgublje-*

Najčitatelji u 2010. godini bili su: Nikolina Matak, Branko Ključarić, Matej Ljubičić, Ilona Rupec i Andrea Holi iz Bjelovara, Ivančica Milković i Lovro Nekić iz Čazme, Leo Dakić Marelja, Jasmina Kovačić i Klara Krejči iz Daruvara, Lidija Sabo i Terezija Tukara iz Garešnice, Đurđica Dmejhal i Dajana Kozina iz Grubišnog Polja te Helena Šturlić iz Hercegovca. Druženje najčitatelja s Nadom Mihelčić i s predstavnicima medija nastavljeno je na domjenku u dvorištu Knjižnice. Osmi susret najčitatelja najavljen je za 22. travnja 2012. u Čazmi.

UREĐENJE NOVE GRADSKE KNJIŽNICE „FRANJO MARKOVIĆ“ KRIŽEVCI

Piše: *Marjana Janeš-Žulj, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci*

Projekt REKONSTRUKCIJE ZGRAD (bivšeg Doma HV-a, Trg sv. Florijana 14) ZA POTREBE GRADSKO KNJIŽNICE „FRANJO MARKOVIĆ“ KRIŽEVCI, 2010.-2014.

Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci je najstarija kulturna institucija u gradu (potječe od *Ilirske čitaonice* iz 1838.

g.) i svojom raznovrsnom djelatnošću uspješno obavlja knjižničnu, informativnu, obrazovnu i kulturnu funkciju. Knjižnica ima razvijene odjele: Odjel za odrasle, Studijski odjel s čitaonicom periodike, Zavičajni odjel, Službu nabave i obrade knjižnične građe i Dječji odjel s Igraonicom. Knjižnica ima bogat i vrlo vrijedan fond od oko 78.000 sv. knjiga. Postojeći prostor ne zadovoljava minimum standarda za smještaj knjižničnog fonda i organizaciju knjižničnih usluga i zbirki. Najveći problem je dislokacija pojedinih odjela i nedostatak prostora za smještaj knjiga u otvorenom i zatvorenom pristupu. Zbog prostornih problema već nekoliko godina planiramo i tražimo rješenje za smještaj knjižnice na alternativnoj lokaciji.

Opis projekta:

Odlukom Gradskog vijeća Grada Križevaca (8. 7. 2010.), Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci dobila je na korištenje zgradu bivšeg Doma HV-a Križevci. 2010.g. izrađen je PROJEKTNI ZADATAK te IDEJNI i GLAVNI PROJEKT rekonstrukcije i prenamjene bivšeg Doma HV-a u Križevcima. Izradu projektne dokumentacije i ishođenje dozvola izradio je Ured ovlaštene arhitekture Božene Ti-

nodi, ing. građ., Križevci, Trg. J. J. Strossmayera 31. Tijekom 2010. g. sanirano je i krovništvo s ciljem sprečavanja daljnjeg uništavanja objekta. U 2011. g. Odlukom Grada Križevaca sklopljen je Okvirni sporazum s najpovoljnijim izvođačem i osigurana su sredstva za 1. fazu radova (Ministarstvo kulture RH i proračun Grada Križevaca). U narednom razdoblju planiramo nastavi-

ti s građevinskim radovima u skladu s osiguranim sredstvima.

Ovim projektom Gradska knjižnica će dobiti kvalitetan i objedinjen knjižnični prostor od cca. 1800 m² bruto i oko 1400 m² neto korisnog prostora, multimedijску dvoranu, garažu za bibliobus i dvorišni prostor za dodatne programe na otvorenom. Time će se u potpunosti ostvariti cilj projekta - preseljenje Knjižnice u suvremeno opremljen i kvadraturom odgovarajući prostor sukladno standardima za knjižničnu djelatnost.

Opis postojećeg objekta:

Bivši dom HV-a u Križevcima, ukupne zemljišne površine 5.611 m²,

ni dio parcele park. Funkcionira kao odvojena cjelina i otvorenog je tipa. Zgrada je građena 1963. g. za potrebe kulturnog doma tadašnje vojske i adaptirana je 1985.g. Građena je u stilu razvedene tlocrtne pravokutne površine, kao i mnogi slični objekti u Hrvatskoj, npr. zgrada u kojoj je smještena Gradska knjižnica Zadar.

Plan novog uređenja prostora

Prilikom izrade projekta s troškovnikom naglasak smo stavili na smještaj svih sadržaja Knjižnice i njezinog cjelokupnog knjižničnog fonda u jednoj zgradi, funkcionalno i pametno organiziranoj i povezanoj, s prednošću njezine izuzetne pozicije u središtu grada s parkirališnim prostorom, malim parkom i uz glavnu gradsku prometnicu. Gradska knjižnica će tako po svom sadržaju i smještaju postati gradski „dnevni boravak“ namijenjen svim građanima, od beba do umirovljenika, ali i udrugama, skupinama i pojedincima, s ciljem ponude kvalitetnih knjižničnih, ali i obrazovnih, informacijskih, informatičkih i kulturnih usluga.

Nakon provedene rekonstrukcije zgrada će imati sljedeće karakteristike:

Bruto površina parcele iznosi: 5.611 m².

Bruto razvijena površina zgrade: 1.821 m²

Neto korisna površina: 1.400 m²

Glavna komunikacija u zgradi odvijala bi se prizemno putem glavnog ulaza (ulaz s rampom), čime bi-

NGP= 1300 m², BGP= 1821 m², nalazi se u samom središtu Križevaca, u prvoj gradskoj zoni uz državnu i gradsku prometnicu, s time da je sjever-

smo riješili dostupnost osobama s invaliditetom. Druga komunikacija moguća je putem sporednog ulaza iz vanjskog dvorišnim ulazom.

Ciljevi koje želimo ostvariti ovim projektom:

- Suvremeno opremljen, kvalitetan, objedinjen prostor, multimedijaska dvorana i dvorišni prostor za dodatne programe na otvorenom.

- Komunikacijsko društveno središte zajednice, javni prostor koji simbolizira znanje, iskustvo, osobitost Križevaca (otvorenost, druželjubivost, tolerantnost, kultur-

no-povijesno naslijeđe i tradiciju, multikulturalnost).

- Logističko, infrastrukturno središte kulturnih djelatnosti i mreže školskih, narodnih, spomeničkih i specijalnih knjižnica u regiji. Novi prostor Gradske knjižnice za širu bi zajednicu značio višestruku korist kao njezino središte u informacijskom, obrazovnom, kulturnom, komunikacijskom i socijalnom aspektu.
- Značajna KULTURNA TOČKA REGIJE, zbog blizine gradskih središta Zagreba, Bjelovara, Koprivnice, Varaždina, Vrbovca, Čakovca i dr. u razvoju kulturnog turizma.
- Knjižnica će okupljati kulturne udruge i organizacije sa zajedničkim ciljem bolje kulturne ponude grada, afirmirati kulturne sadržaje i razvijati navike konzumiranja

kulturnih sadržaja.

- Knjižnica će razvijati prekograničnu suradnju s ciljem razvoja dvojezičnosti, kulturne ponude, učenja, druženja i razmjene iskustva.

UKRATKO:

Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci suočena je s nedostatkom prostora i nefunkcionalnim postojećim prostorom u Hrvatskom domu te je zbog nužnosti daljnjeg funkcioniranja i potreba koje ima sukladno Standardima za narodne knjižnice, uz suglasnost osnivača i mjerodavnih službi, krenula u projekt: REKONSTRUKCIJE I PRENAMJENE ZGRADE DOMA HV-a U KRIŽEVcima ZA POTREBE GRADSKE KNJIŽNICE „FRANJO MARKOVIĆ“ KRIŽEVCI.

POVEZIVANJE MULTIMEDIJSKIH KULTURNIH CENTARA U OKVIRU PREKOGRANIČNE SURADNJE

Piše: Martina Poturiček, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

Program sufinancira
Europska unija

Hungary-Croatia
IPA Cross-border Co-operation Programme

Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci odobren je projekt pod nazivom *Povezivanje multimedijских kulturnih centara u okviru prekogranične suradnje* (Networking the Multimedia Cultural Centre in Support of Cross-Border Cooperation, HUIR/1001/2.2.3/0004), a sufinancira ga Europska Unija s 85% sredstava kroz program predpristupne pomoći - IPA. Budžet Projekta iznosi 109.202,20 eura, od čega se na Knjižnicu kao glavnog korisnika Projekta odnosi 68.000,00 eura. Projektni partneri sudjeluju u projektu s vlastitih 15% sredstava.

Projekt je dio IPA prekograničnog programa suradnje u području razvoja zajedničkih ljudskih kapaciteta koji se odnosi na poticanje dvojezičnosti. Cilj projekta je razvoj hrvatsko-mađarske kulturne suradnje pomoću raznih kulturnih događaja koji će pridonijeti zajedničkim razvojnim mogućnostima. Glavni korisnik je Gradska knjiž-

nica „Franjo Marković“ Križevci, a projektni partner je Hrvatski klub August Šenoa iz Pečuha. Grad Križevci u projektu sudjeluje kao pridruženi partner bez budžeta koji će podupirati rad Gradske knjižnice te pomagati svojim znanjem i iskustvom stečenim na dosadašnjim uspješno provedenim projektima. Rad na projektu službeno je započeo 1. prosinca 2011. održavanjem uvodnoga sastanka, a završit će 1. prosinca 2012. U tom razdoblju planirano je nekoliko sastanaka projektnih partnera i niz različitih kulturnih događaja sa zadaćom podupiranja dvojezičnosti radi poboljšanja suživota u pograničnim područjima.

U prostoru planiranom za novu Knjižnicu (bivši Dom Hrvatske vojske) započeli su radovi na dvorani Multimedijškoga kulturnoga centra. U toj će se dvorani održavati kulturni programi planirani u navedenom projektu. Oba projektna partnera dužna su odraditi svoj dio kako bi projekt

bio uspješan. Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci organizirat će tečaj mađarskoga jezika, razne kulturne sadržaje i tematske izložbe, interaktivne radionice i seminare, posjet Hrvatskom klubu August Šenoa u Pečuhu, a u Križevcima će biti postavljeni putokazi na oba jezika te će se osnovati Zajednica udruga u kulturi Grada Križevaca, kao lokalni kulturni klaster. Cilj joj je zajednički rad na kulturi i obrazovanju ciljnih skupina, a to su učenici, studenti, djelatnici u obrazovanju i kulturi, predstavnici udruga u kulturi, državni službenici i ostali u Križevcima i okolici koji su zainteresirani za sudjelovanje u projektnim aktivnostima sa svrhom razmjene i unaprjeđenja kulturnog i umjetničkog znanja i iskustava. U nekim će projektnim aktivnostima sudjelovati i predstavnici lokalnih vlasti, državni službenici i mediji, a predstavnici medija sudjelovat će i u procesu promidžbe projektnih aktivno-

sti. Talentirani mladi ljudi iz obiju država moći će se predstaviti u okviru aktivnosti Multimedijskoga centra. Projektni partner iz Mađarske zadužen je za izradu i održavanje zajedničke internetske stranice, izdavanje dvomjesečnoga časopisa na hrvatskome i mađarskome jeziku te za prijevod jednoga književnoga djela. Međusobni posjeti predstavnika iz Križevaca i Pečuha početak su, nadamo se, dugogodišnje suradnje. Ovim ćemo projektom upoznati jedni druge s kulturnim djelatnostima mladih iz pograničnoga područja kako bismo mogli nastaviti suradnju i razvijati buduće zajedničke projekte.

Multimedijski centar zamišljen je kao mjesto orijentirano prema obrazovanju šire zajednice u prekograničnom području i osnivanju prekograničnih partnerstva, a cilj mu je unaprjeđenje suradnje između projektnih partnera na području kulturnih i obrazovnih aktivnosti kako bi se ojačale i produbile kulturne veze. Umreženi Multimedijski centar također će djelovati kao izvor informacija, razmjene stručnosti i održavanja javnih debata o postignućima i izazovima u prekograničnoj suradnji. Glavni su ciljevi Multimedijskoga centra: njegovanje dvojezične kulturne kreativnosti, jezična izobrazba,

prijevod književnih djela, suradnja u kulturi na prekograničnom području te promicanje umrežavanja organizacija mladih na području kulture i umjetnosti prekograničnoga područja potporom njihovim aktivnostima i organizacijom programa koji promiču kulturno i multimedijsko stvaralaštvo. Sve to vodi jačanju hrvatsko-mađarskih kulturnih veza, dugoročnoj suradnji između Hrvatske i Mađarske te unaprjeđenju međukulturalnoga razumijevanja i socijalnoj povezanosti. Dakle, cilj projekta je pridonošenje boljem suživotu na svim područjima, što jest zadaća narodnih knjižnica.

IZ PODRAVSKE ŽELJEZNIČKE PROŠLOSTI

Piše: Ana Škvarić, Narodna knjižnica Virje

Tijekom *Mjeseca hrvatske knjige* 2011. godine u Narodnoj knjižnici Virje korisnici knjižnice, mještani Općine Virje i drugi zainteresirani posjetitelji mogli su razgledati izložbu *Iz podravske željezničke prošlosti*. Izložba je nastala kao rezultat uspješne suradnje srodnih ustanova - Narodne knjižnice Virje i Hrvatskoga željezničkog muzeja, a posjetitelje je u kratkim crtama provela kroz željezničku povijest Podravine, s posebnim osvrtom na Virje.

Autorice koncepcije izložbe i izložbenog postava Tamara Štefanac, arhivistica-dokumentaristica iz Hrvatskoga željezničkog muzeja i Ana Škvarić, ravnateljica Narodne knjižni-

ce Virje, željezničku prošlost Podravine predstavile su kroz ukupno 23 predmetna izložka, 12 panoa s tekstovima i presnimcima fotografija, razglednica i članaka i nešto knjižne građe iz fundusa Hrvatskoga željezničkog muzeja, Muzeja grad Koprivnice, Zavičajnoga muzeja Virje te fonda Narodne knjižnice Virje, a tekstove izložbe i popratnih materijala napisala je Helena Bunijevac, ravnateljica Hrvatskoga željezničkog muzeja.

Posjetitelji su od 14. listopada do 15. studenoga 2011. mogli razgledati željezničke svjetiljke i fenjere, makete vlakova i lokomotiva, željezničke oznake i sl., te se kroz tekstove na panoima upoznati s dijelom željezničke povije-

sti u periodu između 1870. i 1932. godine u kojem je, između ostalog, for-

Dio postava izložbe u Narodnoj knjižnici Virje

mirana mreža željezničkih pruga tzv. podravske željeznice koja je povezala sva veća mjesta sjeverne Hrvatske.

KAKO SMO U BESPARICI ORGANIZIRALI SKUPŠTINU?

Piše: Anica Šabarić, Gradska knjižnica Đurđevac

Gradska knjižnica u Đurđevcu bila je 10. lipnja 2011. godine domaćin 29. skupštini Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Trebali smo sve organizirati, a nas je malo, a novaca još manje. A htjeli smo biti dobri domaćini. Doručak, ručak, cvijeće, poklončići...

I krenusmo u organizaciju. Katarina, Ivanka, Cecilija i ja. Vesna nam je bila na godišnjem i polako se pripremala za umirovljeničke dane. Napravile smo „plan rada i događanja“. Naj-

prije je trebalo „ušminkati“ police na

svim odjelima, dovesti u red abecedu, posložiti knjige, pripremiti izlož-

bu, dati zaduženja, posjetiti prijatelje Knjižnice! A prijatelji uvijek pomažu.

Strukovna škola (kuhari i konobari), Slatka Danijela, knjižničarke i njihova rodbina su se pobrinuli da nam stolovi budu puni finih jestivih stvari. Kiflice, pogačice, zlevanke, torta, voće, riblje salate, sir... sve za nula kuna. Susjedi Knjižnice donijeli su nam pregršt cvijeća, od čega je Ivanka napravila za sve odjele živopisne aranžmane. Katarina je nekoliko popodneva provela pakirajući zavežljajčiće lavan-

de, koju je sama uzgojila, sa zanimljivim porukama za poklončiće svim gostima. A bilo nas je 89! Hotel nam je besplatno ustupio svoju dvoranu za stručni dio Skupštine, Gradonačelnik je bez pogovora platio ručak, tehnika je bila spremna - i skup je mogao početi! Dalje je sve bilo lako!

A da se naš trud i entuzijazam odrazio na atmosferu skupa, najviše govore dojmovi naših kolega knjižničara: *Izuzetan doček i topla atmosfera knjižnice pokazali su da djelatnice knjižnice žive sa svojim gradom i nude svojim korisnicima pravo – treće mjesto – življenja.* (Alemka Belan Simić)

HRVOJE BALTIĆ, MALI-VELIKI PRIJATELJI I KUBIZAM

Piše: Katarina Pavlović, Gradska knjižnica Đurđevac

Gradska knjižnica Đurđevac već nekoliko godina uoči Božića organizira likovnu radionicu umjetnika i malih-velikih prijatelja. U takvim radionicama nastaju slike koje su izložene na zajedničkoj izložbi djece i umjetnika. Ovaj put gost - voditelj bio je Hrvoje Baltić, akademski slikar i gimnazijalci. Radionica je bila posvećena životu i djelu

Učenički rad nastao na radionici

Pabla Picassa, čiju su 130. godišnjicu rođenja obilježili tom prilikom.

Radionica je započela kratkim filmom o životu i radu velikog umjetnika Pabla Picassa. To je ujedno bila i motivacija za rad učenika. Pablo Picasso naslikao je 1907. godine sliku *Gos-*

Hrvoje Baltić i sudionici radionice

pođice iz Avignona, prezentiranu kao u razbijenom ogledalu. I tako je krenulo.

Djeca su dobila svoje predloške portreta na kojima su radili. Nastalo je 8 portreta u duhu kubizma.

Zatim je uslijedila zajednička izložba radova. Profesor Baltić izla-

gao je u galeriji Ex libris na Odjelu odraslih, a djeca na Dječjem odjelu.

KOPRIVNIČKI BIBLIOBUS DOBIO GARAŽU I NOVO SPREMIŠTE

Piše: Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Nakon što je Grad Koprivnica 2010. u vlasništvo dobio cijeli kompleks bivše gradske vojarne, otvorio se niz mogućnosti za davanje novih funkcija ovom prostoru. U jednoj od zgrada toga kompleksa, koji sada nosi naziv Kampus, jer se na ovom prostoru u budućnosti namjerava izgraditi suvremeno studentsko naselje, svoj novi dodatni prostor dobila je i Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“. Naime u nedostatku mjesta u knjižničnoj zgradi za smještaj knjiga i druge građe, koprivnička Knjižnica već je duže vrijeme razmatrala mogućnosti dislociranja pojedinih zbirka na druge lokacije u gradu. Upravo u Kampusu nađen je

takav je prostor od oko 400 m² kojeg je Grad dodijelio Knjižnici za potrebe preseljenja dijela građe.

U prvoj fazi za potrebe Knjižnice uređena je tijekom jeseni 2011. jedna prostorija, veličine oko 150 m². U novouređeno spremište opremljeno namjenskim policama krajem studenog 2011. preseljen je cjelokupan fond koprivničkog bibliobusa, tj. oko 15.000 svezaka knjiga. Za preseljenje je odabran upravo fond pokretne knjižnice, jer se radi o svojevrsnoj zatvorenoj i samostalnoj zbirci, ali u novo spremište premještena su i pojedina starija godišta stručne periodike te dio knjižnične arhive. U preseljenju građe uz knjižničare su-

djelovali su i veliku pomoć pružili zaposlenici na javnim radovima te ko-

Preseljenje fonda bibliobusa iz podrumskog spremišta

privnička Vatrogasna postrojba koja je posudila kombi vozilo. Sredstva za uređenje prostora knjižničnog spremišta u Kampusu osigurao je Grad

Koprivnica, a za nabavu potrebne opreme Ministarstvo kulture je izdvojilo 100.000 kuna.

U neposrednoj blizini novog spremišta u Kampusu, Grad Koprivnica odobrio je osim toga korištenje i jednog od velikih hangara u svrhu garažiranja bibliobusa. Tako je koprivnička pokretna knjižnica po prvi put u svojoj 33 godine dugoj povijesti početkom zime 2011./12. dobila "krov nad glavom"! Iako uvjeti nisu idealni, jer u ovom prostoru još nije uspostavljeno grijanje, garaža će ipak značajno pridonijeti zaštiti vozila od klimatskih nepogoda, a time i produženju vijeka trajanja bibliobusnog vozila. Podsjetimo: stari bibliobus koji je korišten od 1979. do 2003. cijeli

li svoj vijek bio je u neradno vrijeme parkiran pod vedrim nebom. Ista je situacija i s novim vozilom, nabavlje-

Koprivnički bibliobus konačno ima „krov nad glavom“

nim 2004., koje danas pruža knjižničnu uslugu u 15 općina Koprivničko-križevačke županije te na 7 stajališta na širem području Grada Koprivnice.

Preseljenjem dijela spremišne građe i garaže bibliobusa u dislocirani prostor, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica otpočela je svoj život na dvije lokacije. Time je dodatno potvrđena činjenica kako sadašnji prostor kojim Knjižnica raspolaže više nije dostatan za njen rad i razvoj. Upavo stoga u Knjižnici i u Gradu Koprivnici nastavljaju se aktivnosti oko osmišljavanja programske osnove za novu buduću koprivničku gradsku knjižnicu koja će biti u skladu s potrebama današnjih i budućih korisnika, ne samo po veličini prostora, već i po još kvalitetnijim i raznovrsnijim uslugama koje će u tom novom i suvremenom prostoru korisnicima moći pružati.

DEMENCIJA I ČITANJE U NARODNIM KNJIŽNICAMA

Piše: Ranka Janus, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Prošle je godine *Komisija za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama* u Gradskoj knjižnici Zagreb organizirala *8. Okrugli stol za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama* na temu demencije i čitanja. Okrugli je stol okupio knjižničare i stručnjake različitih profila s ciljem upoznavanja javnosti s ovom problematikom.

U svijetu je sve veći porast starije populacije koja je pogođena simptomima demencije, iako ona pogađa i mlađe osobe. Procjenjuje se da trenutno 24 milijuna ljudi u svijetu ima demenciju i ovaj će broj do 2040. narasti na više od 81 milijun oboljelih. Demencija je posljedica razvoja bolesti mozga pri čemu živčane stanice postepeno odumiru u određenim dijelovima mozga koji upravljaju razmišljanjem, pamćenjem i jezikom te se zato smanjuje sposobnost prisjećanja, govora, razmišljanja i donošenja odluka. Najčešći su oblici demencije Alzheimerova bolest, krvožilna demencija i demencija s Lewyjevim tjelešcima. Razvoj bolesti ima nekoliko stupnjeva, razvojnih faza gdje se na početku oboljeli sreće s gubitkom kratkoročnog pamćenja, javlja se dezorijentiranost, teškoće u donošenju odluka, postoji pomankanje inicijative i motivacije, velika zaboravnost, javljaju se teškoće

u govoru i osoba se ne može brinuti sama za sebe. Kako bolest napreduje ili u kasnijoj fazi, dementna osoba ne prepoznaje bliske osobe, predmete, ima problema sa shvaćanjem i tumačenjem događaja, ne snalazi se u vlastitom domu i gradu, može biti vezana uz invalidska kolica ili krevet.

Na Okruglom su stolu predstavljene i IFLA-ine *Smjernice za knjižnične usluge za osobe s demencijom* s ciljem upoznavanja knjižničara s ovom temom jer čitanje knjiga i pristup informacijama može koristiti osobama oboljelim od demencije. Stoga se i govori o razvoju knjižničnih usluga za osobe s demencijom u narodnim knjižnicama. Knjižnično osoblje valjalo bi imati određeno znanje o samoj bolesti i njezinim posljedicama na život osobe, znati komunicirati s dementnim osobama, ponuditi knjižnične usluge za korisnike s demencijom, surađivati s drugim ustanovama, kao i udrugama koje pružaju usluge dementnim korisnicima. Smjernice osim savjeta za oblikovanje knjižničnih usluga imaju za cilj podizanje svijesti o demenciji i dementnim korisnicima u lokalnim zajednicama i šire, kao i ukazati na pravo osoba s demencijom da se služe uslugama knjižnice radi povećanja kvalitete njihova života i njihovih obitelji u sredini u kojoj žive.

U knjižnicama valja posjedovati određenu knjižničnu građu koju možemo ponuditi osobama s demencijom. Od knjiga posebno je dobro imati ilustrirane knjige, s velikim i jasnim ilustracijama i fotografijama. Vrlo su prikladne dječje ilustrirane knjige s temama o životinjama, cvijeću, modi, zemljama svijeta, starim automobilima, djeci. Za dementne korisnike preporučljive su knjige za čitanje naglas (posebno eseji, bajke i kratke priče) jer im je čitanje otežano i vole slušati kada im se čita naglas. U tu se svrhu mogu koristiti knjige lagane za čitanje za osobe s teškoćama u čitanju kao i dječja literatura jer se lako mogu u jednom čitanju završiti i raspraviti s korisnicima. Tematskim se knjigama mogu oboljeli navesti na započinjanje razgovora i prisjećanje o starim tradicijama, blagdanima, blagdanskim jelima, ukrasima. Vrlo su popularne biografije poznatih ličnosti i knjige o lokalnoj povijesti koje su prikladne za grupna prisjećanja i konverzijske skupine u ustanovama. Sve vrste zvučnih knjiga i glazbena građa korisna je u radu s oboljelima od demencije zbog njihove otežane verbalne komunikacije. U tom su slučaju slušanje glazbe, pjevanje i plesanje alternativni načini izražavanja. Korisno je imati i vizualnu građu. U danskim narodnim knjiž-

nicama postoje „kompleti za prisjećanje“ koji sadrže raznovrsnu građu kao što su knjige, školski udžbenici, članci, predmeti, pomagala za hobije vezanu uz određenu temu pa se njihovim otvaranjem dementne osobe potiču na prisjećanje i razgovor.

Knjižnične se usluge mogu razvrstati u nekoliko kategorija – redovitu posudbu knjižnične građe u samoj knjižnici i ustanovama, dostavu građe u dom oboljelog te redovito obli-

kovanje programa i događanja u ustanovama za skrb o oboljelima od demencije. Nakon uvođenja knjižničnih usluga korisno je izraditi brošuru o samoj demenciji i uslugama koje se nude osobama s demencijom i distribuirati ih na mjestima gdje dolaze starije osobe i njihove obitelji (zdravstvene ustanove, knjižnice, domovi za starije i nemoćne, socijalne ustanove).

Krajnji je cilj Smjernica da knjižnične usluge namijenjene osoba-

ma s demencijom postanu dio temeljnih usluga narodnih knjižnica, a Osmi okrugli stol ponovo je ukazao na još jedan dio korisnika s posebnim potrebama koji otežano mogu zadovoljiti svoje potrebe za čitanjem i informacijom i na ulogu narodnih knjižnica da svima osiguraju zadovoljavanje obrazovnih i informacijskih potreba te potreba za zabavom i razonodom.

DIGITALIZIRANE RAZGLEDNICE KNJIŽNICE I ČITAONICE „FRAN GALOVIĆ“ KOPRIVNICA

Piše: Josipa Strmečki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Protekle godine Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica ostvarila je još jedan značajan projekt u području digitalizacije. Radi se o prezentaciji vrlo atraktivne neknjižne građe – starih razglednica koje se sustavno prikupljaju od 1996. godine kad je u okviru Zavičajne zbirke osnovana i posebna Zbirka razglednica. Tijekom godina Zbirka se popunjavala poklonima građana, kupnjom od antikvarijata i privatnih osoba te je dosegla brojku od oko 350 crno-bijelih i razglednica u boji. Kao i mnoga druga „sitna“ građa i ovaj dio zavičajnog fonda čekao je dugi niz godina svjetlo dana – najširu dostupnost i preglednost koju omogućuje internet. Prvi koraci učinjeni su još 2004. kad su prve stare razglednice skenirane i objavljene na internetu, a 2011. godine krenulo se sa sustavnim projektom digitalizacije kao dijela projekta *Digitalizacija zavičajne kulturne baštine*.

Stručnu obradu starih razglednica omogućio je posebno kreirani program što ga je osmislio g. Danko Tkalec i njegova tvrtka Point d.d. Varaždin, a financijsku potporu dala je Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije. Projektom je digitalizirano 288 razglednica iz zbirke Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica tiskanih u vremenskom rasponu od 1899. do 2006. godine te još 184 razglednica iz privatne zbirke g. Zlatka Ivkovića tiskanih u rasponu od 1898. do 1977. godine. Razglednice prikazuju glavne gradske trgove i ulice, građanske kuće, glazbeni paviljon, park, crkve, škole, industrijske i vjerske objekte te na taj način daju uvid u prošlost i razvitak Grada u posljednjih stotinjak godina.

Zbirka je dostupna za pregledavanje putem mrežnih stranica Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ (www.knjiznica-koprivnica.hr) ili na <http://library.foi.hr/razglednice/indeks.php?page=main&id=20>. Pregledavanje zbirke putem interneta moguće je prema različitim kriterijima, a

pregledavanje zbirke putem interneta moguće je prema različitim kriterijima, a

Razglednica iz fonda Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica

pretraživanje je omogućeno po kategorijama vezanim uz razglednice – po ključnim riječima, godinama izdanja, izdavačima. Važno je napomenuti da je ovim projektom u cijelosti omogućen uvid u ovu osobitu zbirku te da je učinjen korak dalje u predstavljanju lokalne kulturne baštine koja ovime postaje najšire dostupna i vidljiva.

PRIRUČNIK IGRAJMO SE! ČITAJ MI!: PRIČE, IGRE I PJESMICE ZA BEBE I MALU DJETU: PREPORUKE RODITELJIMA ZA POTICANJE RANE PISMENOSTI

Piše: Maja Gačan, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Brojna su istraživanja pokazala kako rano poticanje čitanja kod djece razvija ljubav prema knjizi i čitanju, potiče kreativnost i maštu i preduvjet je za postizanje boljeg uspjeha u školi i kasnije u životu. Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica već dugi niz godina provodi programe za poticanje rane pismenosti. Program *Knjige za*

bebe pokrenut je kako bi se roditeljima skrenulo pozornost na važnost čitanja djeci od najranije dobi i kako bi im se pružila stručna i savjetodavna pomoć u odgoju djeteta. Provodi se tako da Knjižnica svoj novorođenoj djeci u koprivničkoj Općoj bolnici poklanja prvu slikovnicu, a roditeljima brošuru o važnosti čitanja djeci od najranije dobi s preporukama

za čitanje. Na taj se program nadovezuje program *Pričaonica za bebe i malu djecu do tri godine* koji je osmišljen tako da omogućuje djeci igru i druženje s vršnjacima i stvara naviku dolaska u knjižnicu od najranije dobi, a roditeljima pruža priliku za razmjenu iskustava s drugim roditeljima i kvalitetno provođenje vremena s djetetom.

Voditeljice Pričaonica, knjižničarka Danijela Petrić i odgajateljice Marija Sesvečan i Gordana Bonta, svoja su bogata iskustva u radu s djecom i roditeljima pretočile u priručnik *Igrajmo se! Čitaj mi!: Priče, igre i pjesmice za bebe i malu djecu: Preporuke roditeljima za poticanje rane pismenosti* u izdanju Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica.

Priručnik na sustavan i pregledan način, uz mnoštvo fotografija koje su nastale tijekom Pričaonica, obrađuje teme vezane uz govor, igru i komunikaciju, brigu o zdravlju, kreativnost i istraživanje, dijete i obitelj i suočavanje s problemskim situacijama. Unutar navedenih poglavlja moguće je primjerice pronaći zanimljive savjete o tome kako čitati djetetu, kako stvoriti zdrave prehrambene navike ili na kreativan način zadovoljiti potrebu djeteta za kretanjem, kako potaknuti kreativnost i želju za istraživanjem, razviti samopouzdanje kod djeteta i naučiti ga upravljati

emocijama ili kako kvalitetno provesti blagdansko vrijeme s djetetom.

Odgajateljice s dugogodišnjim iskustvom u radu s djecom predškolske dobi, Marija Sesvečan i Gordana Bonta, sastavile su preporuke aktivnosti za djecu prilagođene njihovoj dobi (do 2 godine i od 2 do 3 godine) i korisne poruke roditeljima, a knjižničarka Danijela Petrić sastavila je preporuke kvalitetnih priručnika za roditelje i slikovnica i glazbenih CD-a za djecu vezanih uz određenu temu. Uz svaki preporučeni priručnik, slikovnicu i glazbeni CD nalazi se kratka anotacija.

Cilj je priručnika pomoći roditeljima u poticanju čitalačkih navika kod djece od najranije dobi i to na dječji najprihvatljiviji i najljepši način - kroz igru. Osim toga, želja je približiti knjižnične aktivnosti što širem krugu roditelja i ukazati na vrlo važnu ulogu knjižnice kao partnera i suradnika u odgoju djeteta. Iako je namijenjen prvenstveno roditeljima, u nje-

mu će zanimljive i korisne informacije pronaći i odgajatelji, bake, djedovi

i svi oni koji žele kvalitetno provoditi vrijeme s djetetom i sudjelovati u njegovu odgoju.

PREDAVANJA O HIP HOPU

Piše: Višnja Romaj, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

U organizaciji Gradske knjižnice i čitaonice, Virovitica 15. prosinca 2011. održano je predavanje o hip hopu kao kulturnom i glazbenom pokretu. Predavanje je održa-

še iz Gimnazije „Petar Preradović“ iz Virovitice.

Nakon uvodnih riječi ravnateljice Knjižnice Višnje Romaj i Mace Bahlen, direktorice za odnose s javno-

Hrvatskoj, te najavio nastup virovitičkih hip hopera. A to je bio pun pogodak jer je sve nazočne oduševio njihov nastup!

Nakon toga predavanje je održala Richelle Bernazolli, Fulbrightova stipendistica u SAD-u, koja je uz slikovne priloge i video prezentacije objasnila osnovne odrednice te vrste glazbe, uz konstataciju da je to doista glazba koja je među mladima u Americi, a i u svijetu, danas vrlo popularna. U daljnjem nastavku tribine posjetitelji su gostima i predavačima postavljali pitanja, vezana uglavnom uz američki način života.

Gosti iz Američkog veleposlanstva Maca Bahlen, Richelle Bernazolli i Thomas Johnston bili su izuzetno zadovoljni posjetom, organizacijom skupa te brojnim postavljenim pitanjima na odličnom engleskom jeziku, a Knjižnici su donirali i tridesetak knjiga. S posebnom radošću možemo se nadati njihovom skorom ponovnom posjetu Gradske knjižnici i čitaonici u Virovitici.

Posjet predstavnika Američkog veleposlanstva

no u sklopu posjeta Američkog veleposlanstva Gradske knjižnici i čitaonici te Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici. U Knjižnici se okupilo mnogo mladih ljudi, ponajvi-

šću pri Američkom veleposlanstvu, koje su naznačile da je ovo samo početak dobre međusobne suradnje, stručni suradnik Zoran Veles održao je kraće predavanje o hip hop sceni u

VEČER ZA PAMĆENJE SA ŽUŽI JELINEK

Piše: Višnja Romaj, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

U prepunoj Gradskoj knjižnici i čitaonici, Virovitica 9. kolovoza 2011. održana je tribina kojoj je nazočila jedna od najuglednijih ličnosti javnog života u nas, obožavana i kritizirana podjednako, gospođa Žuži Jelinek. Srdačan doček od strane Gradske knjižnice u Virovitici i atraktivna i profesionalno izvedena modna revija virovitičkog modnog stilista Josipa Margetića izazvali su oduševljenje Virovitičana. Atmosferu su uveličali i uglednici Grada, a napose gradonačelnik Ivica Kirin koji je i sudjelovao u Programu podijelivši ruže ma-

nekenkama i ostalim sudionicima Programa. U sklopu Programa održa-

Žuži Jelinek oduševila je Virovitičane

na je i projekcija dokumentarnog filma o životu i radu Žuži Jelinek.

Bila je to nezaboravna večer s preko 250 posjetitelja, večer za pamćenje. Gospođa Jelinek govorila je o sebi i dovela u Knjižnicu cijelu obitelj: supruga, kćer i unuku. Modna revija je opravdala svoje prvo izvođenje te je Ravnateljica obećala da će se, zbog velikog zanimanja, modne revije u Knjižnici nastaviti odvijati i dalje. Ova neobična večer odjeknula je i u široj javnosti, a osvrti o događaju objavljeni su i u Gloriji i Jutarnjem listu.

DA LI SMO BILI NA MJESECU?

Piše: Višnja Romaj, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Sandrino Požežanac, mladi 16-godišnji Virovitičanin, održao je 20. listopada 2011. u Gradskoj

knjižnici i čitaonici, Virovitica vrlo zanimljivo predavanje *Da li smo bili na Mjesecu?* Budući da se autor već više

godina bavi astronomijom, susreo je mnoge ljude koji vjeruju da je slijetanje na Mjesec bila obmana američke vlade i da je sve snimljeno u studiju i predstavljeno javnosti kao jedna od najvećih obmana u povijesti čovječanstva. Predavaču, kao višegodišnjem zaljubljeniku u astronomiju, takvu priču bilo je teško prihvatiti. Tako je odlučio provesti detaljno istraživanje u kojemu je na temelju znanstvenih činjenica i povijesnih podataka istražio svaku pojedinu teoriju koju teoretičari zavjere navode. S istraživanjem je započeo prije više od godinu dana. Za cilj si je uzeo istražiti svaku

teoriju koja te događaje negira te ih opovrgnuti na temelju znanstvenih činjenica. U tome je i uspio. Iako je predavanje znanstveno, ono je u potpunosti prilagođeno publici i objašnjeno na zanimljiv i jednostavan način, tako da ga svi mogu razumjeti.

Na predavanju je bila postavljena izložba maketa, replika i predmeta vezanih za Apollo program, uključujući i 2.5 metara visoku maketu raketne Saturn V, sve djelo mladog predavača, i autogram najmlađeg astronauta koji je hodao po površini Mjeseca te se potpisao na hrvatsku zastavu prije 3 godine.

KINO I KAZALIŠTE U GRADSKOJ KNJIŽNICI I ČITAONICI VIROVITICA

Piše: Nela Krznarić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Sredinom siječnja 2012. godine u Gradskoj knjižnici i čitaonici, Virovitica održana je humanitarna projekcija filma *Moram spavat anđele* redatelja Dejana Aćimovića. Bio je to nastavak aktivnosti u okviru djelovanja Kutka za slijepce i slabovidne osobe. U suradnji s Organizacijom slijepih Virovitičko-podravske županije Knjižnica nudi programe i aktivnosti za slijepce i slabovidne osobe koje su ujedno i korisnici naše Knjižnice. Da bi na trenutak doživjeli film kao slijepce osobe, gledatelji su dio filma pratili povezanih očiju.

Virovitička knjižnica otvorena je i za dramske predstave. Nakon od-

ličnog bečarskog mjuzikla *Đuka Begović-monodrama* održanog u svibnju 2011. u Knjižnici, u rujnu je održana predstava *Bajale*. Naime, povodom *Europskog dana jezika* Knjižnica je u suradnji s Češkom besedom iz Virovitice organizirala ovu predstavu koja je zajednički projekt Češke besede iz Daruvara, Treglave, Ivanovog Sela i Virovitice.

Bajale je vašarska predstava s pjevanjem i lutkama izvedena na češkom jeziku. Organizatorica večeri, gospođa Jasna Berger, istaknula je dobru suradnju Knjižnice i Češke besede Virovitica, osvrnuvši se kako je predstava odlična prigoda za učenje

Prizor iz predstave *Bajale*

češkog jezika. Gradska knjižnica i čitaonica u Virovitici i na taj način potiče i zagovara multimedijalnost projekata.

NOVO VRIJEME – DRUGAČIJI KNJIŽNIČARI

Piše: Nela Krznarić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Jasen Platenik (lijevo) - detalj s uspona na Mont Blanc

Knjižničari odavno nemaju status šutljivih, samozatajnih i ozbiljnih djelatnika čiji koraci odzvanjaju među visokim policama s

knjigama tražeći željeni naslov. Informatička pismenost omogućila je brži i kvalitetniji rad, bolju povezanost i komunikaciju, a uz knjižničar-

stvo se bave i drugim „lijepim stvarima“. Knjižničari sudjeluju u radu različitih udruga, surađuju s umjetnicima različitih profila. Oni su poznata lica u svome gradu. Primjerice, iz redova knjižničara virovitičke knjižnice dolazi nam košarkaški trener, porotnica, slikarica, planinari, ljubitelji prirode, društvena aktivistica, a iza naše matičarke Silvije Perić su godine zbornog pjevanja.

Knjižničar Jasen Platenik postavio je izložbu virovitičkog fotografa Rudija Vandije naslovljenu *Lijepa žene prolaze kroz grad* koju je u Caffè baru Boom početkom prosinca otvorio virovitički gradonačelnik Ivica Kirin. Autor je posjetiteljima predstavio tridesetak portreta svojih sugrađanki. Među njima je i knjižničarka – voditeljica Dječjeg odjela i informatrica Mirjana Kotromanović. Vremena su se promijenila.

Ništa bez knjižničara!

ŠTO SMO SVE RADILI U SURADNJI S DRUGIMA

Piše: Mirjana Kotromanović, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Kad se male ruke slože, sve se može. Mogli bismo reći da se još bolje može kad se velike i male ruke slože. Suradnja s drugim ustanovama i organizacijama u lokalnoj zajednici od iznimne je važnosti i koristi. Na Dječjem odjelu Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica ostvarene su brojne suradnje u protekloj, a neke i početkom 2012. godine. Najveći broj takvih suradnji ostvaren je s osnovnim školama iz Virovitice, njihovim školskim knjižničarkama i nastavnicama hrvatskoga jezika i književnosti.

Najviše se surađivalo u *Mjesecu hrvatske knjige*. Učenici Osnovne škole „Vladimir Nazor“, Virovitica, u skladu s naslovnom temom *Mjeseca hrvatske knjige Čitajmo pjesnike*, u stihove poznatih Vitezovih pjesama *Kad bi drveće hodalo*, *Dohvati mi tata mjesec* i dr., „ubacivali“ su stihove hrvatskih glazbenika tako da su pjesme dobile sasvim novu dimenziju. Primjerice, Vitezov legendarni *Antuntun* dje-

lomično je postao Severinin *Brad Pitt*. Završetak manifestacije obilježen je programom učenika Osnovne škole Ivane Brlić-Mažuranić na temu *An-*

izrađenih u suvremenom materijalu.

Osim škola, treba istaknuti i suradnju s Društvom „Naša djeca“ iz Virovitice. Tako je za blagdan sv. Roka,

Kostimi 19. stoljeća u suvremenom materijalu

tun Mihanović - *Hrvatski narodni preporod*. Program je započeo pjevački zbor s hrvatskom himnom. Učenici su recitali pjesme o hrvatskom jeziku, a bila je postavljena i izložba plakata i knjiga o ilirizmu. Na završetku svečanosti održana je i modna revija nadahnuta kostimima 19. stoljeća,

kojim se obilježava Dan grada Virovitice, održana radionica na otvorenom. Jedna skupina djece je od kartonskih kutija izrađivala makete poznatih gradskih zgrada, a druga je razvlačila glinu i uz pomoć kiparice izrađivala figurice raznih oblika.

Zadnja od važnijih suradnji odr-

Radionica na otvorenom

DRAMSKA GRUPA GRADSKJE KNJIŽNICE I ČITAONICE VIROVITICA

Piše: Ivana Molnar, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

U sklopu Igraonice Gradske knjižnice i čitaonice, Virovitica već četvrtu godinu djeluje Dramska grupa koja okuplja djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Djeca se u dramskoj grupi zabavljaju, razvijaju svoje kreativne mogućnosti i koncentraciju, stječu sigurnost i samopouzdanje, a kroz

posvećuje se pravilnom izražavanju i obogaćivanju rječnika te izražajnosti pokreta i koordinacije. Također, upoznaju se s dramskim stvaralaštvom i vrstama dramskog izraza. Kroz recitacije, dijaloge, monologe, pantomime, imitacije i improvizacije, djeca vježbaju vlastiti glas, oslobađaju se u govoru i pokretu.

U okviru raznih svečanosti, književnih večeri kao i sličnih događanja, polaznici redovito prikazuju rezultate rada dramskog studija. Lutkarska predstava *Pustolovine mravka Kraljića* bila je prvi projekt dramske skupine GKČ. Nastala je prema predlošku istoimene slikovnice naše virovitičke autorice Zdenke Kasapić-Foret, a svoj doprinos njezinom nastajanju dala je i voditeljica Igraonice, ujedno i voditeljica skupine Ivana Molnar. U predstavi su sudjelovali učenici OŠ Ivane Brlić Mažuranić i polaznici Igraonice Gradske knjižnice. Predstava je premijerno izvedena na Dan knjižnice 25. 10. 2009. godine, a uz brojne nastupe u 2010. godini, s predstavom se sudjelovalo i na FEDOR-u, Festivalu dramskog odgoja u organizaciji Kazališta Virovitica. U školskoj godini 2010./11. u dramskim radionicama koje se kontinuirano održavaju jednom tjedno nastala je nova predstava *Spletka duha Pohlepića* koja je premijerno izvedena u lipnju 2011. godine. Tekst za ovu predstavu nastao je prema istoimenoj slikovnici *Tigiji i spletka duha Pohlepića* autorice Nikoline Bošnjak, a režiju potpisuje voditeljica

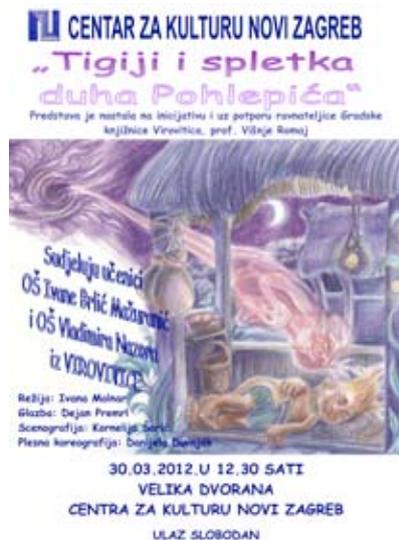
dramske skupine Ivana Molnar. Predstava je krajem ožujka 2012. ostvarila i svoju zagrebačku premijeru u Centru za kulturu Novi Zagreb i izazvala veliko oduševljenje.

Polaznici dramske skupine imali su priliku sudjelovati i na lutkarskim radionicama naziva Marionetske etide. Radionice su održane kroz tri dana u Igraonici Gradske knjižnice i čitaonice, Virovitica.

Voditelj radionica bio je istaknuti lutkar, redatelj i glumac Dubravko Torjanac i lutkarski studio Krpe i konci voditeljice Željke Kozulić iz Varaždina. Polaznici su se upoznali s kratkom poviješću lutkarstva, brojnim vrstama lutaka i tehnikama njihove animacije.

Poučeni novim iskustvima, recital koji smo pripremili za Dan knjižnice 2011. godine upotpunili smo plesom marioneta koje smo sami izradili u dramskim radionicama, a uz mnoge aktivnosti dramske skupine u pripremi je i nova predstava.

igru razvijaju kreativnost i maštu. Također, surađuju s drugim polaznicima i uče kako raditi u grupi te što je timski rad u kojem se moraju osloniti na partnera kako bi došli do određenih rezultata ili kako bi završili pred njih postavljen dramski zadatak.

Polaznici sami sudjeluju u stvaranju predstave, a kroz elemente procesne drame razvijaju dramsku darovitost i upoznaju se s dramsko-scenskim izrazom. Posebna pozornost

ZBIRKA KNJIGA O DOMOVINSKOM RATU U VIROVITICI

Piše: Nela Krznarić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Povodom obilježavanja dvadesete obljetnice međunarodnog priznanja Republike Hrvatske u nazočnosti brojnih gostiju i uzvanika saborski zastupnik Josip Đakić, zajedno s ravnateljicom Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica Višnjom Romaj, predstavio je na Odjelu za odrasle novoosnovanu Zbirku knjiga o Domovinskom ratu.

Zbirka sadrži 280 svezaka knjiga i pokriva ovu temu iz svih područja ljudskoga znanja. Najveći broj zastupljenih djela obrađuje tematiku vojne znanosti i ratnih vještina, zatim politi-

Zbirka knjiga o Domovinskom ratu

ke, književnosti (poezija i proza) i povijesti, a potom slijede djela iz područja religije, sociologije, demografi-

je, prava, medicine, umjetnosti i fotografije. U Zbirci se može naći i nekoliko filmova o Domovinskom ratu. Ova Zbirka omogućava brz i jednostavan pristup knjižničnoj građi o Domovinskom ratu, a formiranje ovakve zbirke ujedno otvara mogućnost prezentacije, predavanja ili školskog sata za učenike virovitičkih škola.

Tema Domovinskog rata ima važnost, značaj i svoju publiku, a prilikom predstavljanja Zbirke ravnateljica Knjižnice istaknula je važnost istine o Domovinskom ratu o kojoj svjedoči i pisana riječ.

LJUBAV JE DAR

Piše: Ana Knežević, Gradska knjižnica i čitaonica Slatina

Sedma po redu tradicionalna večer poezije održana je 15. veljače 2012. povodom Valentinova u Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina. Večeri poezije održavaju se na Valentinovo u suradnji s Udrugom stvaraatelja u kulturi, KULT, Slatina te Udrugom klubova liječenih alkoholičara, Ogranak Slatina.

nija Juras, prof. psihologije, stručna savjetnica u klubu liječenih alkoholičara, danas zaposlena kao ravnateljica osnovne škole. Dr. Marija Turk-Kuči i Ksenija Juras predstavile su se i kao pjesnikinje, a svoje pjesme predstavila je i viša medicinska sestra Višnja Kajzer.

Marija Turk-Kuči pjesme je po-

Višnja Kajzer piše kratke pjesme, sažetih oblika. Dio njenih pjesama prožet je ljubavlju i strašću zrele žene, koja je ponekad zaljubljena kao djevojčica (Ivan Zelembzr). Na večeri poezije svoje pjesme čitaju ili u slušanje pjesama uživaju sve brojniji Slatinčani, ali i predstavnici tzv. „pučke poezije“, čija je zbirka pjesama objavljena povodom 13. večeri pučke poezije 2011. godine.

Čitanje, osim uloge u informiranju i stjecanju znanja, ima velik značaj i tradiciju kao terapijsko sredstvo – daje nadahnuće, duhovnu podršku, uzdiže, pomaže. Liječnici i knjižničari uvijek su duboko vjerovali u terapeutsku vrijednost knjiga i čitanja. Knjiga je put kojim dolazimo jedni do drugih. Knjigu prepoznaju ljudi bez obzira na jezik kojim govore, struku kojom se bave. Pisanje poezije i njezino čitanje most je prema drugom čovjeku, poveznica s ljudima koji imaju iste ili slične probleme, koji se osjećaju usamljenima ili napuštenima. Poezija traga za značenjima ispod značenja i ustrajna je u traženju načina da se kaže ono što je zabranjeno ili nemoguće. Na našim večerima poezije izgrađeno je mnogo mostova prijateljstva i mjesto je to na koje se ljudi uvijek vraćaju: *Tebi pripadam, uvijek ti se vraćam / Razdijelih ovdje znanje i ljubav.* (Marija Turk-Kuči).

Ovogodišnju večer poezije otvorila je predsjednica KULT-a Azenija Relić, pjesnikinja koja je tijekom večeri čitala pjesme iz svoje zbirke *Cvjetovi nutrine*. U organizaciji susreta istaknule su se stručne knjižnične djelatnice Ana Knežević i Marija Cindrić te dr. Marija Turk-Kuči, specijalistica obiteljske medicine i alergolog te Kse-

čela pisati u zreloj životnoj dobi, nadahnuta zvanjem liječnice, emocionalnim životom bližnjih, pacijenata, okolinom u kojoj živi i radi. Može li se bolje opisati povezanost medicine i poezije?

Ksenija Juras u svojim pjesmama iskazuje visoku senzibilnost za okolinu, emocionalnost za ljude i prirodu.

RIJEČI ZLATOM UTKANE

Piše: Ana Knežević, Gradska knjižnica i čitaonica Slatina

Kreativne radionice zajedničkog naslova *Riječi zlatom utkane* zamišljene su kao niz susreta, već prema zainteresiranosti korisnika, pri čemu bi svaka pojedinačno imala svoju temu i smještala kulturnu baštinu izrade slika i predmeta zlatovezom u jedan književno-povijesni okvir.

Prva radionica održana je 29. veljače i imala je radni naziv *Tradicija u suvremenosti*. Slatinske zlatovezilje predstavile su javnosti samu tehniku izrade zlatoveza koji je svojom ljepotom i raskošu privukao brojne posjetitelje. Najmlađi član KUD-a Dika iz Slatine svojom svirkom na bisernici pridonio je posebnoj atmosferi koja je vladala u Knjižnici. Za vrijeme samoga rada čitane su pjesme i misli poznatih slatinskih pjesnika od kojih izdajamo onu iz zbirke Vlade Nemeta: *Istinska tradicija u velikim stvarima ne leži u ponavljanju onoga što su drugi već napravili, nego u oživljavanju duha kojom su stvorene velike stvari* (Paul Valery). Poezija je zlatna nit koja i pjesnika Pavla Cvijića veže s rodnom Slavonijom. Kao što narodna poslovice kaže da dragi, ili draga, pripadaju onome tko ih najviše voli. Čitani su i dijelovi knjige Pavla Pačičića: *Kruh i mast*.

Druga radionica održana je 07. ožujka 2012. i mala je radni naziv *Tradicija u riječi i slici*. Upriličena je bogata izložba knjiga iz fonda Gradske knjižnice i čitaonice Slatina o povijesti i geografskoj rasprostranjenosti tehnike zlatoveza: zna se za njega u Dubrovniku u 13. stoljeću, u slavonskim seli-

ma poznat je još u doba turske vladavine. Zlatovez nas uči strpljivosti: mirno, postojano i polagano ulaganje u snagu. Priča je lijek. Ne traži da išta činimo- samo trebamo slušati. Čitane su narodne priče o ukrašavanju ruha, narodne pjesme iz okoline Dubrovnika, ali i zavičajne narodne pjesme iz Čađavice.

U utorak, 13. ožujka, u Gradskoj knjižnici i čitaonici Slatina, završena je posljednja kreativna radionica zlatoveza *Riječi zlatom utkane*. Kao i prethodne dvije, Radionica je ovom ustanovi dala posebno ozračje u kojoj su umjetnost slikanja zlatnim koncem i umjetnost pisanja i čitanja riječi sjedinjene u jednom – u umjetnosti života. Prožete i produhovljene jedna drugom, nalikovale su na dobro organiziranu obitelj.

Riječi i zlatni konac stvorili su ovdje komunikaciju među ljudima bez obzira na dob ili struku kojom se bave. Svatko ima nešto što voli, svoj misaoni put, pa zašto to i ne bismo činili ako tako povećavamo radost našega života. Slikanje zlatnim koncem, kao i čitanje ili pisanje, čini naš život sretnijim i punijim. Koliko god nam se čini kako je suvremeni život užurban, postoji makar nekoliko časaka dokolice koju možemo posvetiti svojoj vlastitoj umjetnosti: fotografiranju, slikanju, čitanju, pisanju. Vjerujem da pripadate onima koji misle da čovjek teško može biti bez hrane, ručka ili doručka, ali bez hrane za dušu čovjek nije vrijedan života.

Većina polaznica ovih radionica koristi građu i usluge Knjižnice. Naš današnji zadatak bio je, uz slikanje zlatnim koncem, predstaviti knjižni fond i usluge Knjižnice potencijalnim korisnicima koje do sada nisu dolazile u našu ustanovu. Skupine od nekoliko korisnika provodili smo kroz knjižni-

cu i predstavljali i isticali onaj dio fonda koji bi ih mogao zanimati. Novim korisnicima poklonili smo članstvo za sljedeću godinu.

Radovi kreativne radionice izloženi su u prostoru Knjižnice do 20. ožujka 2012.

Autor knjige *Umjetnost čovječanstva kroz vjekove*, Hendrik Willem van Loon, ističe da je ukusa koliko i ljudi na svijetu, ali svi smo sljedbenici muza, a one: *Iziskuju mnogo od svojih učenika, ali su zato i najpouzdaniji prijatelji. Kao uzvrat za Vašu privrženost i vjernost, one će vam ponekad dopustiti da se prošeta-te po njihovu privatnom vrtu, i tada ćete zaviriti u svijet tolike ljepote i savršenstva, da će vam onih nekoliko časaka potpuno nadoknaditi sav trud, koji ste uložili da postanete jedan od izabranika, koji su shvatili pravi smisao onoga, što je najbolje u životu.*

OD TURIZMA DO KNJIŽNICE

Piše: Janika Stehna, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica Čeha u Republici Hrvatskoj

Tijekom ljetnih mjeseci u grad Daruvar dolaze turisti koje zanima život Čeha u Hrvatskoj. Tako su ovog ljeta u Pučku knjižnicu i čitaonicu Daruvar stigle dvije studentice iz Poljske.

Marta Borowiec i Paulina Wichni-ewicz studentice su hrvatskoga jezika na Varšavskom sveučilištu. Slušajući njihov govor i predstavljanje na njima stranom jeziku, osjetili smo kako stranci mogu dobro naučiti hrvatski jezik. Marta i Paulina nekoliko puta boravile su na hrvatskom Jadr-

nu i zavoljele našu zemlju. Osim boravka na moru, ove dvije studentice volontirale su i u hrvatskim kampovima za mladež. Zamolili smo Martu da nam se ukratko predstavi i odgovori na neka pitanja, a prije svega da nam razjasni kako je saznala da će u daruvarskoj knjižnici pronaći ono što u Poljskoj nije pronašla:

U knjižnicu sam došla zato što sam tražila stručne knjige za svoj diplomski rad, u Poljskoj nisam našla nikakve informacije o Česima u Hrvatskoj. Moja odluka bila je konačna. Želim pisati o

temi koja mi je prirasla uz srce, volim Hrvatsku i zato sam u Daruvaru. Studentica sam slavistike (češki i hrvatski jezik) u Varšavi. Živim na jugu Poljske u malom gradiću koji se zove Brzeszcze. Ove godine pišem svoj diplomski rad na temu „Jezik češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, primjer Daruvara“. Zanima me kakvu ulogu ima češki jezik na ovom području i kakve su perspektive njegova razvoja. Prije nekoliko godina nisam znala da u Hrvatskoj živi više od deset tisuća pripadnika češke nacionalne manjine. Na svu

Djelatnice daruvarske knjižnice s gošćama iz Poljske

sreću imali smo predmet „Suvremeni društveni i politički život u Republici Hrvatskoj“, a na tom kolegiju smo općenito govorili o nacionalnim manjinama u Hrvatskoj i u nekim statistikama sam našla informacije o Česima. Htjela sam saznati nešto više i tako sam počela tražiti. Prvo što sam našla bila je web stranica Saveza Čeha u Hrvatskoj. To što sam pročitala učinilo mi se jako zanimljivim. Odlučila sam da želim pisati svoj diplomski rad o Česima koji ovdje žive. Preko interneta sam saznala da Središnja knjižnica za češku manjinu u Hrvatskoj ima građu koja mi je potrebna. Došla sam u Daruvar da upoznam i ljude koji mogu na češkom jeziku govoriti o povijesti Daruvara, običajima Čeha u Hrvatskoj.

RAZGLEDNICA IZ ČAZME

Piše: Vinka Jelić-Balta, Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma

Prošlu godinu Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma provela je u rekonstrukciji prostora. Tako je knjižnica dobila novi krov, stolariju, nove električne, plinske i vodovodne instalacije, obnovljene sani-

Obnova knjižnice

tarne čvorove. Premda nismo dobili povećanje prostora, stari prostor smo obnovili i uredili. Radove u vrijednosti oko 400.000,00 kuna financiralo je Ministarstvo kulture u iznosu od 300.000,00 kuna i Grad Čazma u iznosu od 100.000,00 kuna.

Knjižnica je cijelo vrijeme rekonstrukcije, odnosno sanacije, radila na drugoj (rezervnoj) lokaciji za korisnike.

Od programa za korisnike izdvojili bismo sljedeće programe:

Radionice i pričaonice za predškolski uzrast *Gdje knjige stanuju*, za učenike osnovne škole program *Mladi knjižničari* koji potiče kreativnost, čitanje. Svakako moramo spomenuti li-

kovne izložbe Matka Antolčića i Franje Matešina; *Pasija 2012* i *Povratak u*

Szložba Franje Matešina

raj- Zemlja u koju se vjeruje.

U goste su nam došle dječje književnice Nada Mihečić i Željka Horvat Vukelja. Svoje nove knjige promovirali su Đurđa Knežević, Slađan Lipovec, Branislav Oblučar, Milana Vlaović.

Od stručnih predavanja izdvojili bismo predavanje najpoznatije hrvatske jezikoslovke Nives Opačić *Razumljivost javne komunikacije* te pre-

Kućni pARTy 2011

davanje *Crtice iz avijacije* aerokluba „Tandem“ iz Zagreba.

Tradicionalni Kućni pARTy povodom Dana Grada okupio je književnike: Slađana Lipovca, Katicu Kovrliju, Hrvoja Kovačevića, Danijelu Stanojević Majerić, Vedrana Premuža na javnom čitanju na otvorenoj ljetnoj

Tisuću ždralova za Japan

sceni Knjižnice pod motom *Književnost & rock'n'roll*.

Knjižnica je u suradnji s Osnovnom školom Čazma priredila akciju *Tisuću ždralova za Japan* te predstavljanje haiku poezije učenika Osnovne škole.

Prošlu godinu obnovili smo Klub čitatelj/ica za naše korisnike/ice koje vole i čitati i pričati o knjigama. Književnica Milana Vlaović bila je prva gošća našeg Kluba, a time kuma našeg Kluba čitatelja/ica.

DVIJE ČAROBNE GOŠĆE

Piše: Zorka Renić, Medicinska škola Bjelovar

Stručno vijeće knjižničara Bjelovarsko-bilogorske županije u proteklom je razdoblju od objavljivanja zadnjeg broja Sveska održalo nekoliko skupova i radionica.

Jasna Held, jedina profesionalna pripovjedačica bajki i priča u Hrvatskoj

Ovaj put neću pisati detaljno o svima, već ću izdvojiti dva predavanja i radionice koje su posebno dobro prihvaćene od članova Vijeća.

Čarobna gošća našeg Županijskog stručnog vijeća u studenome 2011. bila je Jasna Held iz Dubrovnika, jedina profesionalna pripovjedačica bajki i priča u Hrvatskoj. Naziv njezinog predavanja i vježbe bio je *Umijeće pripovijedanja: tradicionalne bajke i priče i mogućnosti primjene u edukaciji*.

U uvodnom dijelu Jasna Held uvela nas je u svijet bajki i priča navodeći važne teorijske činjenice, a na naše veliko zadovoljstvo ispričala nam je nekoliko narodnih priča.

Istaknula je da su bajke (narodne bajke i priče, tradicionalne priče, mitovi i legende) narodno blago prisutno u svim narodima svijeta. Usmenom predajom prenose se tisućljećima i održavaju na životu ponajviše sa svrhom da odgajaju generacije ljudi u najvišim vrijednostima čovječanstva i razvoja čovjeka i njegovog bića. Slušajući bajke učenik razvija bogat unutarnji život, vrlo aktivan i vrlo poticajan za njegov kasniji razvoj kao osobe. Jasna Held ukazuje na činjenicu da se razvojem tehnolo-

gije zanemaruje živa riječ i pripovijedanje, a samim tim i bajke i priče. Stoga učenici u današnje vrijeme imaju brojne probleme, a najuočljiviji i posljednjih godina najčešći

je problem govora, izgovora i izražavanja, a manje uočljiv, ali ne i manje važan je problem mašte i kreativnosti učenika. Na kraju izlaganja Jasna Held napravila je s knjižničarima vježbu memorije u slikama koja je korisna za učenje bajki napamet. Vježba je obuhvatila crtanje ispričane bajke s pomoću 9 slika/prizora.

Drugo iznimno zanimljivo predavanje i radionicu naslovljenu *Biblioterapija i primjena metode u knjižnici* održala je mr.sc. Ivana Bašić, profesorica hrvatskog jezika i književnosti iz „Balans centra“. U iscrpnom pisanom izvješću gošća je detaljno opisala tijek predavanja i radionice te prenosi nekoliko njenih misli. Predavanje o biblioterapiji obuhvatilo je dvije teme koje su međusobno povezane: široko područje primjene biblioterapije i prikaz područja djelovanja (s posebnim naglaskom na razlici između razvojne i kliničke biblioterapije) i mogućnost primjene metode u knjižnici.

Rastumačeni su i primjerima objašnjeni principi odabira materijala koji se koristi u radu s korisnicima, kao i mogućnost pripreme teksta za grupni i individualni rad. Prikazane su i objašnjene vježbe koje ko-

risnicima pružaju uvid u raznolikost i bogatstvo jezičnih i komunikacijskih iskustava koje može ponuditi knjižnica kao dio aktivnosti usmjerene za stvaranje atmosfere zajedništva i poticanja interesa za čitanje i razgovor o pročitanom. Knjiga je u kontekstu predavanja predstavljena kao komunikacijsko sredstvo, s ciljem naglašavanja povezanosti s tekstom (identifikacija), mogućnosti uvida i katarze, s obzirom na dob korisnika i čitateljske sposobnosti. U radionici *Poetski kolaž* tekstovi raznih autora ponuđeni su kao kopirani materijali svim polaznicima koji su za ovu priliku bili podijeljeni u grupe. Svaki polaznik u tekstovima je pronalazio stihove koji mu se posebno sviđaju i izdvajao ih iz konteksta rezanjem i slaganjem odabranih stihova na zajednički bijeli papir grupe. Nakon izdavanja stihova prema osobnom doživljaju grupa je stvarala od tih stihova novu pjesmu kojoj je dala naslov. Grupa je osmišljavala svoj naziv, prema nekoj osobitosti po kojoj imaju nešto zajedničko i osobito što ih definira kao grupu, a ne kao slučajan skup polaznika radionice. Radionica je završila predstavljanjem grupa i čitanjem novonastalih pjesama.

Ivana Bašić, autorica prvog priručnika o biblioterapiji u Hrvatskoj

Radionica je osmišljena prema principima doživljajne nastave koja uvažava osjetilni doživljaj jezika i slike/predodžbe svakog polaznika. Pojedinaac unosi svoj doživljaj u stvaranje zajedničke pjesme u kojem je svaki individualni doživljaj prihvaćen i transformiran u grupno iskustvo.

PREGLED RADA ŽUPANIJSKOG STRUČNOG VIJEĆA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Piše: Josip Strija, Gimnazija Petra Preradovića, Virovitica

Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara Virovitičko-podravске županije u proteklom je razdoblju održalo četiri stručna skupa – tri županijska i jedan međuzupanijski.

Prvi skup održan je u Osnovnoj školi Eugena Kumičića u Slatini, 15. ožujka 2011. godine. Savjetnica Tamara Zdravec izvijestila je Vijeće o 4. kongresu školskih knjižničara Slovenije. Ukratko je predstavila najvažnije teme skupa – kompetencija školskoga knjižničara te upoznala Vijeće s organizacijom skupa i njegovim ostalim sadržajima. Ljerka Medved je prezentirala dio teorije komunikacije koji se odnosi na načine i oblike slušanja u komunikacijskom procesu. Nakon prezentirane teorije i konkretnih savjeta o slušanju sugovornika, održala je kratku radionicu aktivnoga slušanja ukazujući na potrebu pažljivoga slušanja sugovornika. O prijedlozima za razvijanje čitateljskoga interesa učenika govorio je Damir Balković. Istaknuvši najčešće probleme učeničkog nezanimanja za nelektirna djela, ponudio je nekoliko mogućih načina rješavanja toga problema te se osvrnuo i na problem nabave knjiga koje nisu u redovnoj lektiri kao i na moguće aktivnosti koje bi se mogle provoditi nakon pročitanih djela. Voditeljica Matične službe Virovitičko-podravске županije, Silvija Perić, govorila je o reviziji i otpisu knjižnične građe, naglasivši najvažnije etape ovoga posla, upozorivši na najčešće probleme do kojih dolazi prilikom revizije te naglasivši važnost planiranja samoga rada. Kolegice Goranka Pavelić i Vesna Zvečić prikazale su tijek revizije u njihovoj školi, usporedivši rad na reviziji na način na koji se obavljala prije računalne podrške i reviziju kroz knjižnični program MetelWin. Obje su kolegice istaknule najvažnije dijelove oba načina provođenja revizije, probleme na koje su naišle i osvrnule se na završetak revizije i izradu sve potrebne dokumentacije. Svjetlana Dupan održala je kratko predavanje o Etiopiji te prikazala brojne zanimljive fotografije sa

svojega puta u tu zemlju. Više nego zanimljiv prikaz života stanovnika i višednevnog putovanja izazvao je veliko zanimanje knjižničara.

Drugi, međuzupanijski skup održan je 3. lipnja 2011. godine na Pustari „Višnjica“. Savjetnice Biserka Šušnjić i Tamara Zdravec govorile su o stresnim aspektima rada u školskoj knjižnici. Budući da je školska knjižnica središte odgojnog, obrazovnog, kulturnog i informacijskog rada škole, njezini su djelatnici izloženi uistinu različitim profilima ljudi s kojima surađuju te je stres neizbježna pojava s kojom moramo naučiti živjeti. Voditeljica Ljerka Medved govorila je o svakodnevnom životu i različitim stresorima koji nas okružuju. Ukazala je na neke načine ublažavanja negativnih posljedica stresa, a voditelj Damir Balković govorio je o moći molitve koja vjernicima različitih religija pomaže u suočavanju sa stresnim situacijama svakodnevnog života, donosi utjehu i nadu. Kolegica Jadranka Gabriša Perković iz Siska svojim je primjerom pokazala kako je bavljenjem sportom moguće očuvati zdravlje i dobro se osjećati. Silvija Perić upoznala je nazočne sa stvarnim stanjem u školskim knjižnicama. Izložila je podatke o prostoru, djelatnicima, knjižničnom fondu i nabavi, a kolegica Vesna Zvečić iz OŠ Ivane Brlić-Mažuranić Virovitica u svom je izlaganju *Straničnicima do Portugala i SAD-a* predstavila projekt *Straničnik* kojim se u organizaciji Međunarodne udruge školskih knjižnica svake godine obilježava *Međunarodni mjesec školskih knjižnica*. U Projektu su sudjelovali učenici drugog i osmog razreda OŠ I. Brlić-Mažuranić surađujući s učenicima iz Macks Creeka (SAD) i Alcainsa (Portugal) tako što su istraživali njihove zemlje, izrađivali i razmjenjivali straničnike.

Treći se stručni skup održao u Zdencima, u Osnovnoj školi „Ivan Goran Kovačić“, 22. rujna 2011. godine. Savjetnica Tamara Zdravec podsjetila je Vijeće na organizaciju i provedbu programa 23. Proletne škole ističući visoke ocjene kojima su

knjižničari ocijenili organizaciju Škole te radionice i izlaganja. Savjetnica je spomenula i organizaciju sljedeće Škole u Dubrovniku kroz osnovne informacije o smještaju, putovanju, planu rada i programu. Ističući brojne mogućnosti suradnje školskoga knjižničara i profesora tjelesne i zdravstvene kulture te povezujući ta dva područja na zanimljiv način, govorio je Damir Balković, školski knjižničar iz Srednje škole Marka Marulića Slatina. Načini suradnje su brojni, a kao posebne svakako je bilo dobro istaknuti one oblike u kojima se spajaju kreativnost i najbolje iz oba područja. Ostvarenje ciljeva tako se oblikuje kroz različite radionice, male istraživačke projekte, plesne i sportske radionice, izložbe, prezentacije učinjenoga i različita izlaganja.

Ljerka Medved je prezentirala prijedlog Godišnjeg plana i programa Vijeća. Realizacija prijedloga Plana odvijat će se u suradnji svih članova pa su neke od tema predviđenih za obradu podijeljene između članova Vijeća. Program će biti dostupan na stranicama Vijeća. O knjizi Emme Donoghue – *Soba*, govorila je Eva Turza Mitrović. Ističući lakoću čitanja „teške“ teme, predstavila je posebnu i drugačiju knjigu. Ne otkrivajući sve detalje radnje, komentirala je sadržaj, temu i likove, upoznavajući nas sa svijetom samoće i izolacije, ali i mašte i kreativnosti viđenim kroz oči petogodišnjaka – glavnoga junaka priče o sobi. Zaintrigiravši sve članove Vijeća, ostavila je priču nedovršenom kao motivaciju za čitanje ove posebne knjige. Josip Strija je kroz temu suvremenoga kazališta upoznao Vijeće s trenutnom situacijom na kazališnim scenama u Hrvatskoj i Europi, objasnivši temeljne pojmove suvremenoga kazališta te situaciju do koje je dovela „nova drama“. Ističući važnost konteksta unutar kojega gledamo predstavu ili pristupamo umjetničkom djelu, pokušao je istaknuti važnost razumijevanja pravila vremena u kojemu je djelo nastalo. Silvija Perić je izvijestila Vijeće o organizaciji skupa u Gradskoj knjiž-

nici i čitaonici, Virovitica koji će programski obuhvaćati novosti vezane uz program MetelWin i knjižničarsku struku. Skup će se održati 5. listopada 2011. godine. Osim obavijesti, podijelila je najnoviji broj Sveska te *Vodič kroz knjižnice* (Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja). Prikazavši najzanimljivije dijelove svojega puta u Indiju, Damir Najmenik upoznao je Vijeće s načinom života, najljepšim i najpoznatijim građevinama, običajima, lijepim i ružnim stranama Indije. Knjižničari su uživali u pregledu i tako još jednom zajedno putovali.

Posljednji, četvrti skup Vijeća održao se u Orahovici, u Srednjoj školi „Stjepan Ivšić“, 26. siječnja 2012. godine. Savjetnica Tamara Zdravec pozdravila je skup i upoznala sve prisutne s najvažnijim novostima iz Agencije. Predstavila je program Proljetne škole i govorila o organizaciji i temama, mogućnosti rezerviranja smještaja i prijevoza, istaknuvši kako bi

bilo dobro prisustvovati jer se radi o jednom državnom skupu za školske knjižničare u školskoj godini. Predstavila je i teme stručnoga usavršavanja u organizaciji Agencije – *Informacijska pismenost i vrjednovanje u školskoj knjižnici u kurikulumu*. Teme će se odraditi na nastavničkim vijećima u školama, a prema pozivu i odabiru ravnatelja. Savjetnica je na kraju napomenula kako će se u skoroj budućnosti ustrojiti Odjel za stručno-pedagoški nadzor kojega će voditi savjetnica Biserka Šušnjić, a koji će se baviti uvidom u napredovanje knjižničara te rješavati moguće probleme. Melita Schmitz je kroz teoriju prikazala moguće rješavanje problema susreta s roditeljima u školskoj knjižnici. Ukazala je na moguće načine upoznavanja roditelja s radom školske knjižnice i knjižničara. Damir Balković je također ukazao na brojne mogućnosti suradnje roditelja i školskoga knjižničara kroz niz primjera koje je provodio u svojoj knjižni-

ci. Osvrnuo se i na slab odaziv roditelja na suradnju sa školskim knjižničarom te pozvao okupljene na komentiranje i iznošenje vlastitih iskustava. Ljerka Medved izvijestila je o seminaru *Pripovijedanje u digitalno doba* izni-jevši najprije rezultate PISA projekta – dijela koji je mjerio uspješnost u čitanju učenika u Hrvatskoj (Čitalačka pismenost – Rezultati PISA testiranja, 1. modul). Predstavila je i mrežni alat ISSUU kao jednu od ideja izrade digitalnih obrazovnih materijala ili mogućnost za izradu projekata i školskih radova. Svoje putovanje Rusijom (od Moskve do Vladivostoka) kroz najzanimljivije dijelove predstavila je Svjetlana Dupan. Nizom fotografija ispričala je priču o Rusiji, njezinim običajima, najljepšim i najpoznatijim građevinama te zgodama i nezgodama s putovanja. Knjižničari su još jednom uživali u zanimljivim zgodama i prekrasnim fotografijama.

TULUM S(L)OVA ILI KAKO TULUMARITI S KNJIGOM U RUCI ?

Piše: Suzana Knežević, Gimnazija Ivana Zakmardija Dijankovečkoga, Križevci

Školski knjižničari, u skladu s poslanjem i zadaćama školske knjižnice, za svoje korisnike osmišljavaju i niz aktivnosti u svrhu poticanja svih vrsta čitanja. Jedna je od takvih aktivnosti projekt *Tulum s(l)ova* koji je, nakon uspješnoga provođenja u svojoj školi, na nacionalnoj razini osmislila Draženka Stančić, knjižničarka OŠ Ivana Kukuljevića Sakcinskoga iz Ivanca, u suradnji s udrugama Hrvatska mreža školskih knjižničara i Hrvatska udruga školskih knjižničara, a u koji se uključilo dvadeset školskih knjižnica iz cijele Hrvatske.

Cilj je projekta poticati i promicati čitanje iz užitka te time olakšati učenicima razvoj vještine čitanja s razumijevanjem, informacijskog čitanja koje je važno za cjeloživotno učenje i uspješan život. Projekt je namijenjen učenicima viših razreda osnovne škole i nižih razreda srednje škole, tj. učenicima u dobi u kojoj prestaju redovito čitati, osim literature zadane školskim programom. Projekt se odvija kroz godinu dana, u četiri etape. Prva i posljednja etapa

tehničkog su karaktera, pripremna i evaluacijska, dok su druga i treća sadržajne, noćni čitateljski susret i čitanje u lokalnoj zajednici.

noćni čitateljski susret tijekom kojega učenici provode dio ili cijelu noć u knjižnici čitajući jedni drugima knjige po vlastitom odabiru. U trećoj

Čitanje pod svjetlom baterijske lampe u knjižnici OŠ Ljudevita Modeca Križevci

Prvu etapu, pripremu cijeloga projekta, odrađuje stručni tim u školi, voditeljice projekta, a škole sudionice uključuju se u drugu etapu -

etapi projekta grupa učenika koja je noćila u knjižnici ima zadatak u sljedećih godinu dana izaći iz knjižnice i promovirati čitanje u lokalnoj zajed-

nici volonterskim akcijama čitanja u ustanovama, poduzećima ili na javnim mjestima.

No, osim izravnog poticanja učenika na čitanje iz užitka, projekt ima za cilj i učiniti čitanje, knjižnice i knjižničarsku struku vidljivima u javnosti. Zato se sva zbivanja tije-

Dječja književnica Sunčica Orešić tulumari zajedno s malim Virovcima

kom projekta pomno prate. Prije svega, sve su škole sudionice pozvane objavljivati vijesti i fotografije vezane uz projekt na Facebooku, u grupi *Tulum s(l)ova* koja okuplja sudionike projekta. Također, pozvane su obavještavati o događajima medije u svojoj lokalnoj zajednici i šire, a da je to prilično dobro odrađeno, vidljivo je po tome što je do sada o *Tulumu s(l)ova* objavljeno 50-tak priloga u različitim javnim tiskanima i elektroničkim medijima (nacionalnim, županijskim ili lokalnim).

U četvrtoj, evaluacijskoj etapi projekta, nakon godinu dana proglasit će se škola koja je u izvedbi cijeloga projekta bila najuspješnija, ali i koja je ostvarila najbolju vidljivost projekta na internetu (korištenjem web 2.0 internetskih servisa) i u javnim medijima.

Noćni čitateljski susreti

Od dvadesetak hrvatskih škola koje su se uključile u ovaj projekt, on je zaživio i u pet školskih knjižnica iz županija u kojima djeluje Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkoga progorja, i to u sljedećim školama: OŠ Ljudevita Modeca, Križevci, OŠ prof. Franje Viktora Šignjara, Virje, OŠ Čazma (u kojoj su održana čak dva noćna susreta), SŠ Marka Marulića, Slatina i Gimnazija Ivana

Zakmardija Dijankovečkoga, Križevci.

U navedenim školama noćni čitateljski susreti održali su se 28. listopada 2011., od 19 sati do ponoći (drugi susret u OŠ Čazma održan je 13. prosinca 2011.). U njih je bilo uključeno ukupno oko 150 učenika koji su, zajedno sa svojim knjižničarkama i još nekoliko nastavnika, cijelu večer posvetili knjizi i čitanju. Središnji (i obvezni) dio večeri bilo je ceremonijalno (svečano) čitanje ulomaka knjiga po izboru učenika uz svjetlo svijeća i baterijskih lampi. Izbor knjiga bio je doista raznovrstan: od ljubavnih do vampirskih tema, od knjiga za mlađu djecu do knjiga za odrasle, od proze do poezije...

Osim čitanja, za vrijeme noćnoga čitateljskog druženja ostvaren je i niz ostalih zanimljivih aktivnosti: u Virju gostovanje dječje književnice, literarna radionica, prikazivanje filmova snimljenih u školi; u OŠ Lj. Modeca Križevci društvene igre asocijacija i pantomime s temama i likovima iz književnosti; u Čazmi pjevanje karaoke i gledanje filma; u Slatini društvena igra Pričam ti priču; u križevačkoj Gimnaziji piknik u knjižnici, čitanje tekstova na stranim jezicima...

Posebnost susreta (također zadanom projektom) bila je i ta što su se po dvije škole sudionice tijekom večeri međusobno spajale video-vezom putem Skypea. U tim virtualnim susretima učenici su međusobno pozdravili sudionike iz druge škole, pročitali pokoji tekst, a poneki su i zapjevali uz gitaru.

Učenici su nakon ovako osmišljenih večeri u školskim knjižnicama obogaćeni prekrasnim pozitivnim iskustvom skupnoga čitanja, koje svi žele ponoviti, pa možemo reći da je planirani cilj postignut - ojačan je pozitivan stav učenika prema čitanju, i to onom čitanju koje ne nameće školski program, čitanju čiji je cilj jedino – užitak!

Javno čitanje u lokalnoj zajednici

Drugu etapu projekta, čitanje u lokalnoj zajednici, za sada je provelo nekoliko škola. Učenici su išli čitati u starački dom, u dječji vrtić, u poduzeća roditelja, u trgovački centar, a jedna je škola upriličila i tulum s knjigom na planinarenju! Što se tiče škola s našega područja, javno su čitanje proveli učenici Gimnazije Iva-

na Zakmardija Dijankovečkoga, Križevci. Na *Svjetski dan pripovijedanja*, 20. ožujka 2012., petnaest učenika zajedno sa svojom školskom knjižničarkom gostovalo je u križevačkom Dječjem vrtiću *Zraka sunca* u kojem su djeci u svim vrtičkim skupinama čitali (ali i glumili) priče.

Čitanjem u dječjem vrtiću gimnazijalci osim što su promovirali važnost čitanja, razvijali su vještine međugeneracijske komunikacije te naglasili važnost volontiranja u lokalnoj zajednici. Zato je ovaj program bio lijep i koristan doživljaj za obje generacije: oduševljeni su bili i vrtićanci i gimnazijalci, a djelatnici vrtića iskazali su želju da takvi čitalački susreti u vrtiću postanu stalna aktivnost. Potaknuti ovakvom reakcijom djece i djelatnika vrtića križevački gimnazijalci iskazali su želju da idu čitati slikovnice djeci i u ostala tri dječja vrtića u gradu pa zato vjerujemo da će se *Tulum s(l)ova* u Križevcima uspješno nastaviti! No, nadamo se da će aktivnosti javnoga čitanja provesti i učenici ostalih škola koje su održale noćne čitateljske susrete.

Dosadašnji razvoj projekta *Tulum s(l)ova* pokazao je da je ovakvo promicanje knjige i čitanja višestruko korisno i uspješno: i za učenike koji u njemu sudjeluju, i za ljude iz lokalne zajednice kojima učenici odlaze

Križevački gimnazijalci čitaju priče djeci u dječjem vrtiću

čitati, i za našu struku općenito jer, s obzirom na izvrsnu popraćenost projekta u medijima, pokazalo se da projekti u koje se zajedno uključuje više knjižnica kako bi promovirale knjigu, čitanje i same knjižnice, najbolji su put do pozitivnoga odjeka u javnosti. *Tulum s(l)ova* zasigurno će se zato nastaviti i iduće školske godine pa pozivamo ostale školske knjižničare da nam se pridruže jer – zajedno ostavljamo jasniji trag!

PROJEKT ČITAMO MI, U OBITELJI SVI

Piše: Nataša Švaco, Osnovna škola Grgura Karlovčana, Đurđevac

Knjižničari udruge Hrvatske mreže školskih knjižničara pokrenuli su projekt *Čitamo mi, u obitelji svi* na nacionalnoj razini. Uključene su 163 škole iz cijele Hrvatske. Vodi-

telj projekta je gospodin Josip Rihtarić, školski knjižničar II. osnovne škole Varaždin koji nesebično volontira i odrađuje veliki broj poslova u Projektu. Glavni cilj Projekta je poticanje čitanja, osvježavanje mjerodavnih od Ministarstva do lokalne uprave u prepoznavanju važnosti informacijske pismenosti te poticanje na stalnu financijsku podršku za nabavu knjižnične građe u školskim knjižnicama.

Masovnim sudjelovanjem u projektu nastoji se dobiti potpora medija, naklonost sponzora i pozornost nadležnih za razvoj struke. Zajednički stvaramo nacionalni projekt za poticanje čitanja i razvijanje informacijske pismenosti. Vještina i tehnika čitanja je ključna za sve druge vrste pismenosti.

Projekt se provodi unutar obitelji promičući zajedničko druženje i provođenje slobodnog vremena u obiteljskom čitanju i raspravi o pročitanom. Projekt traje cijelu školsku godinu i nastavlja se u idućoj. U prvom obrazovnom razdoblju sudionici se upoznaju s načinom provedbe Projekta, a u drugom obrazovnom razdoblju on se provodi po tjedan dana u svakoj obitelji učenika 3. razreda osnovne škole. Poticanje informacijske pismenosti osmišljeno je u knjižničnoj naprtnjači punoj knjiga koja iz škole odlazi u obitelj svakog petka. Pet dana svi u obitelji čitaju knjige iz naprtnjače. Svaki član obitelji bira određenu knjigu ili dio knjige za čitanje. U naprtnjači je komplet od osam knjiga iz različitih skupina: nelektirna knjiga hrvatskog književnika (priča ili roman) za djecu; nelektirna knjiga hrvatskog pjesnika za djecu, nelektirna knjiga hrvatskog književnika za odrasle; strip ili slikovnica za učenike koji slabije čitaju; popularno-znanstvena skupina knjiga; priručnik za odgoj djece; priručnik za kvalitetno provođenje slobodnog vremena; knjiga o hrvatskoj povijesti za djecu. U naprtnjači je i bilježnica dojмова u koju sudionici upisuju dojmove o pročitanom, pišu pjesme, priče, poruke, oslikavaju i lijepe fotogra-

fije. U srijedu učenik vraća naprtnjaču u školu te cijelom razredu ukratko na satu prepričava pozitivne doživljaje. Nakon provedenih aktivnosti provede će se mjerenje uspješnosti Projekta kako bi se poboljšali uvjeti poticanja čitanja i uporabe izvora iz knjižnice. Na kraju se sastavlja izvješće o provedbi Projekta te dostavlja sudionicima, sponzorima, medijima i mjerodavnim institucijama.

Naša škola ima u matičnoj ustanovi tri odjela trećih razreda te 4 područne škole u kojima ima također učenika trećih razreda. U kurikulumu je planiran projekt na početku školske godine. Do sada su poznati ravnatelj, stručni suradnici, učitelji, mediji, lokalna uprava, Županija, roditelji. Iz naše škole izabrana je fotografija obitelji koja provodi dio slobodnog vremena u čitanju te je objavljena u bilježnici dojмова s porukama o važnosti čitanja.

Ovim putem zahvaljujemo sponzoru Privrednoj banci Zagreb – PBZ Card-u i gospođi Silviji Rotkvić koji su izabrali našu školu i „posvojili“ jedan 3. razred dajući mu financijsku podršku. Čim nabavimo knjige krećemo u sljedeću etapu ovog Projekta s ciljem uključivanja što većeg broja obitelji u Projekt.

AKCIJA IMAM PRAVO NA SVOJU KNJIŽNICU

Piše: Nataša Švaco, Osnovna škola Grgura Karlovčana, Đurđevac

Već niz godina knjižnice osnovnih i srednjih škola ne dobivaju nikakva namjenska financijska sredstva za nabavu literature. Svaki knjižničar se snalazi kako može u svojoj sredini. U našoj školi već nekoliko godina zaredom organiziramo niz akcija, a jedan od stalnih projekata je projekt *Imam pravo na svoju knjižnicu*. Tako su i ove godine roditelji i djelatnici sudjelovali u akciji skupljanja priloga za nabavu knjižnične literature povodom *Mjeseca hrvatske knjige i Međunarodnog mjeseca školskih knjižnica*.

Interliber je mjesto gdje se svake godine može nabaviti literatura s velikim popustima. Dopusnjeni su na-

slovi za lektiru, a nabavljeni su i neki novi lektirni naslovi. Mladi knjižničari su prema zahtjevima korisnika izabrali zanimljivu literaturu za slobodno čitanje. Dopunjena je i lektira na engleskom jeziku. Za one koji žele znati više, nabavljene su i nove enciklopedije. Na policama knjižnice naći će se i novi odgojni i pedagoški naslovi za učitelje i roditelje.

Roditelji rado dolaze u školsku knjižnicu po literaturu o odgojnim strategijama, autoritetu, postavljanju granica prema zahtjevima djece. Sve više ima učenika koji imaju poteškoća u čitanju i pisanju u višim razredima te im se nudi veliki broj naslova

kao dodatna pomoć i vježbe u knjižnici, ali i kod kuće uz primjenu literature. I sama sam roditelj i nailazim na različite teškoće u odgoju i želim poru-

čiti roditeljima: *Dodite u knjižnicu, zavirite na police, izaberite naslov za opuštanje, dodatno učenje i odgajanje sebe i svoje djece.*

Zato su i roditelji i djelatnici naše škole u ovoj akciji prepoznali mogućnost dodatnog napredovanja u ostvarivanju komunikacije i informacijske

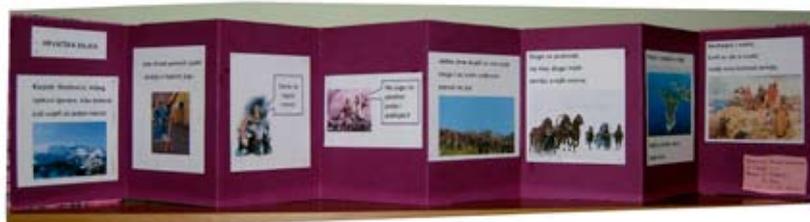
pismenosti u radu s djecom te lakšu i bolju realizaciju nastavnog plana u odgoju i obrazovanju.

IZRADIMO SAMI SVOJE KNJIGE

Piše: Nataša Švaco, Osnovna škola Grgura Karlovcana, Đurđevac

Knjižničarska grupa svake godine provodi niz projekata na određenu temu ili povodom zanimljivog događaja. Prošle godine imali smo kreativnoga gosta u knjižnici. Naš učitelj Zoran Vidaković provodi radionice po gradskim knjižnicama i zainteresiranim školama na temu *Ručni uvez knjiga* te su mladi knjižničari naše škole željeli naučiti male tajne izrade ručnoga uveza.

Prva obrazovna zadaća Projekta bila je upoznavanje učenika s tehnikama oslikavanja papira u kojoj je glavni voditelj bio učitelj Zoran Vidaković. Druga obrazovna zadaća projekta bila je sadržajno upoznavanje korisnika knjižnice s temama: *Zaštita knjiga, Bonton u knjižnici, Pravilnik knjižnice, Obveze i prava čitatelja, Kulturna baština Đurđevca, Tinejdžerske poruke i savjeti, Mudre izreke...* Glavna odgojna zadaća bila je provođenje slobodnog vremena u knjižnici i poticanje svijesti o kreativnom stvaranju. Funkcionalni zadatak bio je upoznavanje korisnika sa sadržajima ručno izrađenih knjiga te širenje pozitivnih poruka drugima. Glavni cilj bio je kreativno druženje, znatiželja i istraživačko učenje u knjižnici.

Projekt se odvijao u nekoliko etapa tijekom školske godine. U prvoj etapi učitelj Zoran Vidaković članove grupe upoznao je sa svojim radom. Pokazao je nekoliko svojih uradaka različitih tipova ručnog uveza te nekoliko uradaka svojih učenika iz Područne škole Sirova Katalena. Nastavno gradivo o godišnjim dobima, ljudskom tijelu, planinskim, nizinskim i primorskim karakteristikama naše Hrvatske, mjeseci-

ma u godini... učenici su lakše usvojili kroz ove kreativne radionice.

Mladi knjižničari su u drugoj etapi naučili izrađivati podloge za naslovne korice svojih prvih ručno izrađenih knjiga. Pomoću samostalno izrađenih vodenih žigova oslikali su papir po izboru. Nakon toga su izrađivali prema uputama i posebnoj tehnici listove za unutrašnjost knjige.

Knjižničari su se veselili izradi svoje prve samostalne knjige u kojoj su zapisali poučne tinejdžerske poruke, iscrtali stripove o Legendi o Picokima te ilustrirali legendu naseljavanja Hr-

vata na naše prostore. U svojim unikatnim primjercima knjižica pisali su, crtali i umetali fotografije o narodnim nošnjama, običajima naših krajeva, đurđevačkim starinskim frizurama, đurđevačkim slatkim i slanim de-

Sve smo dokumentirali i arhivirali za buduće generacije.

Učenici su svladali zanimljivu tehniku oslikavanja papira pomoću ručno izrađenih žigova. Izradili su svoju prvu ručno uvezanu knjigu. Bili su uporni i kreativni, puni ideja i volje za radom te ćemo nastaviti rad i proširiti Projekt sljedeće nastavne godine. Tako će učenici imati priliku upoznati i druge vrste uveza i tehnike ukrašavanja ručno uvezivanih knjiga.

Projektne i izvannastavne aktivnosti pomažu u povezivanju teorijskih podataka i činjenica s praktičnim

radom. Učenici lakše usvajaju nove činjenice na ovakav način putem radionica, a njihova kreativnost dolazi do izražaja. Svi smo otkrili novi svijet dizajna i vizualne komunikacije. Ovakvim načinom rada ističe se i razvija fina motorika, jača samopouzdanje i iskazuje kreativnost kod učenika. To je pravi put prema stvaralačkom učenju. Njihova mašta i estetika došla je do izražaja. Djeca kroz igru najbolje i najkvalitetnije uče, zadovoljavaju svoje potrebe i šalju pozitivne poruke drugima.

U Knjižnici je postavljena izložba radova mladih knjižničarki, ali i radova učenika PŠ Sirova Katalena koje su učenici uz upute učitelja Zorana Vidakovića izradili i koristili u sklopu dodatne nastave iz prirode i društva te likovne kulture. Neki izloženi radovi ostat će dio trajne izložbe u prostorima Knjižnice zbog kvalitetnih poruka knjižničarske struke viđene okom djeteta.

licijama..., a raspisalo se i o facebooku i internetu. Neki su pisali o Đurđevačkim pjesmama i o životu uz Dravu. Kreirali su i svoj bonton u knjižnici, pisali su o pravima i obvezama čitatelja, o životnim zakonima tinejdžera, poznatim osobama iz „showbiz“ svijeta. Napisali su i igrokaz te pjesme na kajkavskom narječju. Napravili su i knjižice s poznatim likovima iz klasičnih bajki i modernih crtića...

NACIONALNI KVIZ ZA POTICANJE ČITANJA

Piše: Nataša Švaco, Osnovna škola Grgura Karlovčana, Đurđevac

Učenici naše škole svake godine sudjeluju u *Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja*. Ove godine po prvi puta kviz je organiziran *on-line* što se učenicima jako sviđelo. Tema kviza *Vesele zamke* bila je poezija i zagonetke našeg najpoznatijeg pjesnika Grigora Viteza u čast 100. obljetnice njegova rođenja. U našoj knjižnici je organizirano natjecanje zainteresiranih učenika u poznavanju zagonetki, pjesmica i igrokaza književnika Grigora Viteza. Prije održavanja natjecanja u svim razredima od 1. do 6. razreda organizirano je prednatjecanje. Po troje učenika iz svih razreda koji su prvi odgovornuli tri poznate zagonetke Grigora Viteza, bilo je izravno uključeno u natjecanje te su u zajedničkom druženju u knjižnici rješavali ponuđeni kviz *on-line*. Učenici su pokazali iznimno poznavanje zadanih sadržaja, a najviše sreće imala je učenica 4.a razreda, Ema Levačić koja je dobila nagradno putovanje u Zagreb na Interliber gdje je organizirana lutkarska predstava igrokaza Grigora Viteza *Plava boja snijega* u izvedbi kazališne družine „Lutkarska scena Ivana Brlić Mažuranić“. U našoj knjižnici Ema je dobila poklon paket: dvije knjige poezije naših đurđevačkih

pjesnika, dječje časopise i ručno oslikane straničnike. Njeni utisci s Interlibera su pozitivni – nikada nije na jednom mjestu vidjela toliko lijepo

za druge pjesnike koji su pisali zagonetke, kao što je Mladen Kušec kojeg su se učenici sjetili iz nedavnog susreta s njim u školi. Ovih dana najvi-

4.a-Kviz za poticanje čitanja

oslikanih slikovnica, puno knjiga, enciklopedija, igraonica...

Unatoč tome što učenici ne vole čitati poeziju, ovaj kviz i ime Grigora Viteza zainteresirao ih je dodatno za čitanje njegovih zbirki, ali i drugih dječjih pjesnika. Veliko je zanimanje i

še vole čitati ljubavne te šaljive pjesme o životinjama, stvarima i događajima, a veće je zanimanje i za naše đurđevačke pjesnike kao što su: Božica Jelušić, Zdravko Seleš, Marica Hasan i drugi.

IZAZOVI KNJIŽNIČARSKE STRUKE U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI

Piše: Marijana Pađen Jurišić, Osnovna škola „Vladimir Nazor“, Virovitica

Školska knjižnica je informacijsko, komunikacijsko i medijsko mjesto koje obuhvaća sve aktivnosti vezane uz odgojno-obrazovni rad škole. Ona je mjesto gdje učenici provode svoje slobodno vrijeme i prostor koji potiče učeničku kreativnost te podupire samostalan istraživački rad učenika. Osim toga, učitelji i knjižničari trebaju podržavati i poticati izvođenje nastave u knjižnici i korelacijskim planiranjima nastavnih sati. Planirana nastava koja se zasniva na partnerskom planiranju omogućuje učenicima jednostavnije usvajanje gradiva i potiče logičko razmišljanje pri povezivanju gradiva.

Stereotip o knjižničarima kao o osobama koje samo posuđuju i razdužuju knjige, nažalost je uvriježeno mišljenje. Mogućnosti koje nam pružaju nove tehnologije uvelike su pomogle da se takav stereotipni stav promijeni, ali iste mogućnosti iziskuju od knjižničara prilagodbe novom dobu. Odmaknuli smo se od poimanja knjižnice kao prostorije za skladištenje knjiga i otvorili mjesto za sve oblike zapisa o informacijama. Školski knjižničar je danas stručni suradnik u nastavi uz ostalo stručno osoblje škole (pedagoga, psihologa, rehabilitatora, socijalnog defektologa). Rad u školskoj knjižnici zahtije-

va profesionalnog školskog knjižničara. Današnji školski knjižničar, od kojeg se očekuju profesionalan pristup radu i poznavanje marketinških vještina, mora imati pedagošku i psihološku izobrazbu te mora pohađati redovita stručna usavršavanja u svrhu cjeloživotnog učenja. Školska knjižnica je mjesto gdje učenici provode svoje slobodno vrijeme, ona je podrška odgojno-obrazovnom procesu i nastavnim satima. Kao takva, školska knjižnica omogućuje korelaciju sa svim nastavnim predmetima. Praksa pokazuje da se korelacija najčešće izvodi sa srodnim predmetima poput hrvatskog jezika u okvirima

Medijske kulture. Korelacijom i interdisciplinarnim planiranjem nastave omogućujemo učenicima lakše usvojiti gradivo, ali i bolje povezivanje nastavnih sadržaja. Školski knjižničar planiranom nastavom i partnerskim odnosom potvrđuje svoju

stavu u OŠ „Vladimir Nazor“ u Virovitici za školsku godinu 2011./2012. (nastavu je izvodila knjižničarka Marijana Pađen Jurišić):

Učenici područnih škola (Podgorje, Korija i Đurađ) upoznali su se s radom školske knjižnice i prove-

s učenicima iz Knina), Kreativna grupa pod voditeljstvom školske knjižničarke organizira izložbe i obljetnice povodom važnijih datuma ukrašavajući panoje školske knjižnice, a odnedavno učenici mogu sudjelovati i u Čitateljskom klubu za koji se pripre-

Školska knjižnica	Dječji časopisi	Put od autora do čitatelja	Korištenje enciklopedije	Uporaba rječnika i pravopisa	Referentna zbirka	Radionica (Stereotipi i predrasude)	Motivacijsko čitanje lektire
1. Podgorje	2.c	3.d	3.a	4.c	7.c	7.b	1.b
1. Korija	2.b		3. Podgorje	4.b	7.b		2.a
1.b	2.a			5.b	7.e		
1. Đurađ					7.a		

profesionalnost i postaje ravnopravnim članom škole.

Korelacijski pristup omogućuje učenicima brže snalaženje u informacijskom dobu, upoznavanje kulturnoloških razlika te vještije služenje internetom, ali i proširivanje znanja.

Uloga školske knjižnice postaje sve složenija, a u budućnosti će njezina uloga samo rasti u školskoj zajednici.

Primjeri ostvarene planirane na-

li ugodno druženje kroz nastavu i upoznavanje knjižnice i njezine uloge u obrazovanju. Osim nastavnih sati, školska knjižnica provodi i radionice za interesne skupine učenika (najčešće teme su *Pismo glagoljica*, *Osnove knjižnične djelatnosti*, *Pretraživanje kataloga*), radionice za pojedine razrede (tolerancija, stereotipi i predrasude), pokretanje projekata (projekt *Označivač* na državnoj razini

ma mjesečna lista izborne literature za čitanje. Praksa u OŠ „Vladimir Nazor“ u školskoj knjižnici pokazuje da ovakav način rada pridonosi jačanju motivacije učenika, poticanju čitanja, većoj posjećenosti knjižnici, stvaranju ugodne i tople atmosfere ugodne za rad učenika i još boljoj suradnji za nove projekte, kako učeničke, tako i nastavničke.

JEDAN OBLIK DOBRE SURADNJE

Piše: Damir Balković, SŠ M. Marulića, Slatina

Svake se godine događaju nove promjene u školstvu. One su poticaj i poziv na kvalitetan, životan i stvaralački rad u školi. Poznato je da smisao učenja nije samo usvajanje činjenica koje se brzo zaboravljaju. Prosvjetni se djelatnici svakodnevno trude kako učiniti nastavu zanimljivijom i pristupačnijom učenicima. Kvalitetnijoj nastavi pridonose svi: učenici, nastavnici, stručni suradnici i svi drugi djelatnici škole, ali svakako i roditelji koji su vrlo značajna karika u ovome lancu.

Školska je knjižnica mjesto koje je vrlo pogodno za ovakav „novi“ suradnički oblik nastave. Ona je mjesto traženja informacija, u njoj se uči učiti, u njoj se znanja stječu korelacijski i interdisciplinarno. Danas je knjižničar usmjeren prema kurikulumskom planiranju i programiranju te je stoga najvažnija njegova suradnja s ostalim suradnicima odgojno-obrazov-

nog procesa. Školski knjižničar mora zbog te suradnje s nastavnicima pla-

partnerstvo školske knjižnice i nastave; sudjelovanje u školskim progra-

nirati, provoditi i vrjednovati obrazovne aktivnosti. Kroz program knjižnice se najlakše otkriva način rada u nastavi. Dobar program pokazat će

mima; intermedijalne sate; sudjelovanje u pripremama nastavnika; otkrit će otkuda dolaze razne inovacije, kreacije i razvoj.

Netko će pitati: *Zašto uopće surađujemo?* Odgovori su vrlo jasni: da bismo podigli razinu odgojno-obrazovnog procesa; da bismo povećali stupanj obrazovnih postignuća, samostalnog odabira i vrjednovanja informacija te da bismo usmjerili učenika cjeloživotnom učenju.

A kako surađivati? Teško je, ali moramo se potruditi i pridobiti nastavnike u knjižnicu. Trebamo imati dobre odnose sa svima, poticati njihova očekivanja o tome što sve program školske knjižnice može ispuniti. Potražiti moramo pomoć nastavnika u razvoju programa školske knjižnice, biti fleksibilni u očekivanju i rasporedu i možda najvažnije trebamo

- biti uporni.

Evo jednog primjera dobre suradnje školskog knjižničara i vjeroučitelja.

Suradnja se provodi tijekom cijele školske godine, ali najizraženija je u vrijeme došašća i vrijeme korizme, kada vjeroučitelj svakog tjedna održi bar jedan nastavni sat u školskoj knjižnici. Teme su vezane za došašće, odnosno korizmu. Knjižničar pripremi određene tematske tekstove, literaturu i sav potrebni materijal za sat, a vjeroučitelj riječju, molitvom i pjesmom ispuni određenu nastavnu jedinicu.

Učenici na taj način bolje upoznaju knjižnični i čitaonički prostor te

usvajaju naviku redovitog dolaženja u knjižnicu. Uče samostalno koristiti knjižnični fond, pronalaziti, vrjednovati i upotrebljavati različite informacijske izvore. Stvaraju navike za kritičko mišljenje, razvijaju individualno i suradničko učenje uz uvažavanje različitosti drugoga.

Atmosfera je na svakom satu opuštena, ali uvijek radna, a učenici zadovoljni odlaze iz knjižnice.

Kruna svega je prigodni program kojim u knjižnici proslavimo Božić ili Uskrs.

Samo dobrom suradnjom s nastavnicima dobit ćemo i više korisnika (učenika) u naše knjižnice.

PROJEKT HRVATSKI NARODNI PREPOROD U OŠ IVANE BRLIĆ-MAŽURANIĆ, VIROVITICA

Piše: Vesna Zvečić, OŠ Ivane Brlić-Mažuranić, Virovitica

UOŠ Ivane Brlić-Mažuranić iz Virovitice kao dio je školskoga kurikulumata proveden projekt *Hrvatski narodni preporod* povodom *Mjeseca hrvatske knjige* 2011.

školski zbor, učiteljice hrvatskoga jezika, povijesti, glazbene i likovne kulture te školske knjižničarke.

Projekt se sastojao od nekoliko različitih događanja. Nakon planira-

načinu života ljudi u prvoj polovici 19. stoljeća u Hrvatskoj.

Drugi dio projekta odrađen je u školskoj knjižnici u kojoj je održan kviz o poznavanju gradiva o prepo-

Pred kućom Petra Preradovića u Grabrovnici

godine i 150. godišnjice smrti hrvatskog preporodnog skladatelja, Antuna Mihanovića. U njemu su sudjelovali: učenici članovi knjižničarske, likovne, povijesne, novinarske, literarne, recitatorske i dramske skupine,

nja, podjele zaduženja i istraživanja literature, posjećena je rodna kuća Petra Preradovića, preporodnog pjesnika iz Grabrovnice. Ondje je održan sat povijesti o političkim, društvenim i kulturnim događajima te

rodnom razdoblju iz različitih predmeta – hrvatskoga jezika, glazbene kulture i povijesti. Natjecali su se predstavnici svih osmih razreda i vrlo su uspješno odgovarali na šezdesetak pitanja različitog oblika (a/b/c/d,

točno/netočno, igra asocijacija).

Svečana završnica projekta bila je priredba u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica održana 14. studenoga 2011. godine, na sam dan smrti Antuna Mihanovića. Uz zvuke *Lije-*

pe naše i različitih budnica školski je zbor predstavio glazbu toga razdoblja, recitatori pjesništvo, a mali povjesničari utjelovili su različite povijesne ličnosti koje su predstavile svoj život i rad (Ljudevit Gaj, Dimitrije De-

meter, Stanko Vraz, ...). Na kraju priredbe izvedena je modna revija ženske odjeće devetnaestog stoljeća, a predstavljene haljine izradile su učениce osmog razreda od plastičnih vreća za smeće.

RAZGLEDNICA IZ ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Piše: Ksenija Grudić-Kukavica, Osnovna škola P. Preradovića, Pitomača

Školska knjižnica OŠ Petra Preradovića Pitomača ima dugogodišnju tradiciju organiziranja književnih i literarnih susreta, posebice *Susreta literarnih družina*, „Prera-

Uz pjesmu, čitanje literarnih radova i druženje učenika iz šest osnovnih škola, svim sudionicima osigurani su darovi u knjigama, a učenicima je omogućen susret s književnikom

knjige koje im se sviđaju te ih rezervirali za dan podjele. Pa neka netko kaže da čitanje nije *in!!!*

Mjesec svibanj bio nam je posebno zanimljiv. Naime, posjetio nas je književnik i putopisac Jozo Vrkić. Svojim basnama i zgodama izmamio je osmijeh na lica učenika trećih i četvrtih razreda matične i područnih škola (jedanaest ih je sveukupno). U školskoj knjižnici bilo ih je deset, dok je malu otočnu školu, PŠ Križnicu, književnik posjetio (na svoj zahtjev) sâm i donio dašak svojih zgodâ i bajki učenicima tamošnje škole. To je bilo jako zgodno. Književnik je boravio dva dana u Križnici i njegovom oduševljenju tamošnjim ljudima i prirodom nije bilo kraja, te kaže: *U Križnici se budiš s pticama. Ujutro ti kukavica kuka i kokoši kokodaču; ovdje je kukavica sve bliže kućama, dok se drugdje udaljava od gradova... U zanimljivoj Križnici i škola je neobična. Ne znam ima li još igdje škola u karauli, kakva je ova stražarnica. Tjeskobno i danas djeluje potkrovnâ promatračnica koja ti se čini kao puškarnica. Bilo pa prošlo, i vrijeme je da joj se naheri žlijeb... ali je veća šteta što je lani u toj školi- karauli bilo samo pet učenika - a ove školske godine „škola spala na tri đaka.* (Školske novine, 2012.)

Kao i svake godine Mjesec hrvatske knjige obilježen je zanimljivim aktivnostima za učenike, učitelje i roditelje.

- *Upoznajmo našu knjižnicu*

Edukativni posjeti učenika prvih i drugih razreda matične i područnih škola izvrstan su način promicanja knjige i čitanja za djecu i njihove roditelje. Knjižničarka uvijek pripremi zanimljiv i poučan sadržaj za skupine učenika tako da u knjižnici uvijek bude smijeha, radosti i igre. Uz zanimljive priče, zagonetke, pjesmiće i šale vrijeme provedeno u knjižnici uvijek je ugodno.

Književnik Jozo Vrkić u školskoj knjižnici

dovićev rođendan“ koji se svake godine održava u rodnoj kući pjesnika Petra Preradovića u Grabrovnicu. Prošle godine održani su 44. Susreti pod pokroviteljstvom Školske knjige.

Zvonimirom Milčecom.

Dan hrvatske knjige, 22. 4. 2011. godine, obilježili smo akcijom podjele starih i otpisanih knjiga. Učenici su nekoliko dana prije akcije odabrali

• *Projekt Bookmarker*

Međunarodni projekt odvija se svake godine preko Međunarodne udruge školskih knjižničara. Treba se prijaviti, izraditi straničnike i razmijeniti ih sa školom koju odredi koordinator projekta u Australiji. Učenici naše škole upoznati su s projektom izrade straničnika za škole u drugim zemljama preko power point prezentacije. Prijavili smo se za sudjelovanje jer smo se željeli povezati s djecom iz drugih zemalja, upoznati njihove gradove, škole i poboljšati znanje engleskog jezika. U lipnju je knjižničarka prijavila dva razreda, 4.a i 4.c, koji će sudjelovati u projektu. Koga su nam dodijelili? Imali smo neke želje, no spojili su nas sa 4. razredima osnovne škole iz američkog gradića Pierza, država Minnesota. Za Ameriku znamo, ali Pierz??? Brzo smo pohitali u knjižnicu gdje nam je knjižničarka pripremila zanimljivi

vu prezentaciju o gradu Pierzu, školi Holy Trinity School i Minnesoti kuda šaljemo naše straničnike. U razredima smo s našim učiteljicama odabrali Licitarsko srce i Hrvatski pleter za temu straničnika i krenuli raditi. Za izradu straničnika koristili smo kolaž, flomastere i vodene boje. Uz pomoć učiteljica engleskog jezika napisali smo kratku poruku na svaki straničnik o nama i našoj školi. Fotografirali smo školu, razrede, učenike, učitelje. Straničnike i fotografije stavili smo u kovertu, napisali adresu i predali na poštu. I čekali, čekali. zbilja smo se načekali. Knjižničarka nam je pomogla i poslala smo nekoliko mailova u Holy Trinity School, ali ništa. Malo prije sv. Nikole stiže koverta. Unutra iznenađenje - dobili smo puno šarenih straničnika koje smo s radošću pregledavali.

• *Čitajmo pjesnike!*

U Mjesecu hrvatske knjige, posve-

ćenom pjesništvu, u knjižnici je upriličen književni susret s učiteljicom razredne nastave Marijanom Rešetar. Tom prigodom je predstavila svoju prvu zbirku pjesama pod nazivom *Podravina, ti i ja*. Učenici šestih razreda slušali su poeziju napisanu kajkavskim narječjem, a ugodnim razgovorom s učiteljicom naučili su ponešto o svome zavičaju, običajima i ljudima podravskoga kraja.

• *I katalog je izvor znanja!*

Da su katalogi itekako dobar izvor znanja uvjerali su se učenici i učitelji u školskoj knjižnici naše škole posjetivši izložbu kataloga knjiga, časopisa, AV građe. U katalogima se možete informirati o novim knjigama, novostima iz kulture, sporta, znanosti... i zaista je dosta učenika i učitelja zavirilo u sadržaj tih malenih šarenih izvora znanja.

PROGRAM ZA DAROVITE UČENIKE ŠKOLA ZA 5 PLUS

Piše: Adrijana Hatadi, Osnovna škola „Braća Radić“, Koprivnica

Program za darovite učenike ili rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, kako to definira Zakon o odgoju i obrazovanju, u Osnovnoj školi „Braća Radić“ provodi se od 2009. godine. Programom smo željeli otkriti darovite učenike naše škole i omogućiti im obrazovanje koje će biti poticajno za razvoj njihovih potencijala - poticanje kreativnosti, kritičkog i analitičkog mišljenja, razvoj istraživačkih vještina, motivaciju, pružanje psihološke podrške djeci, njihovim roditeljima i učiteljima.

Daroviti ljudi imaju osobine koje im omogućuju da dođu do novih, originalnih spoznaja ili izuma ili stvore originalna umjetnička djela. Oni su zbog visokih sposobnosti jako dobri u onome čime se bave, a zbog iznimnih kreativnih sposobnosti misle i rade drugačije od ostalih, vide podatke na novi, originalan način. Tako stvaraju nešto novo i razvijaju područje kojim se bave. A tome doprinose i neke njihove karakterne osobine – upornost, tvrdoglavost i žar za učenjem. Darovitost je bila prepoznata i cijenjena već u davnoj prošlosti, iako o darovitim pojedincima nije uvijek vođena adekvatna

društvena briga.

Potencijalno darovite djece je od 15 do 20 posto, a visoko nadarene djece ima između tri i pet posto u populaciji. Ta se djeca ne uklapaju u naša uobičajena očekivanja, ni po ponašanju, a često ni po uspjehu u školi. Zanimljivo je da mnoga ta djeca *podbacuju u školskom uspjehu, jer školski program nije prilagođen njihovim mogućnostima*. Istraživanja

Marko, Boris, Matija, Ela, Hana, Lucija, Tva i Marija na radionici kreativnog pisanja

pokazuju da ona imaju i najveće probleme socijalne prilagodbe. Tješeno i emocionalno su djeca, a umno odrasle osobe. To je velik problem jer trebaju poseban obrazovni program i individualizirani pristup. Rad učenika sa stručnjakom u nekom području (individualno ili u malim grupama) daje izuzetno povoljne rezultate. U

Hrvatskoj su programi rada s darovitim djecom tek u povojima.

Program u OŠ „Braća Radić“, Koprivnica pokazao se kao vrlo značajan i koristan za darovite učenike. Nakon identifikacije potencijalno darovite djece u četvrtim razredima (testiranjem standardnom baterijom testova koje vrši školska psihologinja) formira se grupa od deset učenika koji sudjeluju u tematskim radionicama vezanim uz pojedina područja njihovog interesa, smišljaju istraživačke projekte, druže se i uče o sebi i odnosima s drugima.

Radionice su tematski vezane uz kemijske pokuse, biologiju, fiziku, astronomiju, kreativno pisanje, logičke igre i psihološku podršku. Voditelj radionica su psihologinja, pedagoginja, školska knjižničarka, nastavnica biologije, nastavnica matematike i nastavnik geografije. Paralelno se održavaju radionice za roditelje i učitelje s ciljem proširivanja znanja o osobinama darovite djece i specifičnostima rada s njima.

Školska knjižničarka je u sklopu ovog programa provodila radionice *Budi kreativan!* Učenici su tijekom radionica proučavali bajke te su se okušali i u pisanju. Pritom su osmi-

šljavali likove i napete zaplete te tako razvijali maštu i mišljenje. Na jednoj od radionica naučili su kako koristiti zvuk za kreiranje atmosfere te su pomoću asocijativnih kartica napisali kratku priču koju su i dramatisirali. Metodom procesne drame učenici su stvarali zamišljene dramske svje-

tove te pritom istražili društvene, socijalne i osobne probleme.

Cilj ovog programa i radionica je identificiranje i unaprjeđivanje obrazovanja darovite djece jer u našem odgojno-obrazovnom sustavu ne postoji diferencirani program za darovite učenike. Daroviti učenici za-

konski su svrstani u kategoriju djece s posebnim potrebama, a u praksi se većinom više pažnje polaže djeci s poteškoćama, dok je kategorija nadarene djece često zanemarena, a predstavlja veliki potencijal o kome bi svako društvo trebalo voditi posebnu brigu.

I MI BISMO U EUROPU

Piše: Dušanka Vergič, Gimnazija Dr. Svana Kranjčeva, Đurđevac

Tema ovogodišnjeg jubilarnog 10. projektnog dana bila je Europska Unija i Hrvatska. Naziv projekta je bio *I mi bismo u Europu*. Kroz projekt smo upoznali četiri države članice EU (Mađarska, Slovačka, Litva i Njemačka) i pokazali na primjerima iz Hrvatske zašto bi i ona trebala biti dio te zajednice. Koordinatorica projekta je bila školska knjižničarka.

Na projektu se radilo mjesec dana, a sudjelovali su svi nastavnici i učenici škole. Prvo su nastavnici na Nastavničkom vijeću potvrdili temu projekta, a zatim su izvlačenjem odlučili o svojoj pripadnosti timu. Bilo je pet timova koji su nosili radni naziv po državama koje su se proučavale u projektu. Učenici su se prema interesima uključivali u timove.

Rad na Projektu predstavljen je u predvorju škole i u četiri učionice, 20. travnja 2011. U predvorju škole bila je upriličena izložba zastava članica Europske Unije. Učenicima, nastavnicima i gostima obratila se ravnateljica, zatim su pozdravne riječi održali Darko Sobota, zamjenik župana te Dubravka Smolić iz Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija. Voditeljice programa bile su mentorice Antonia Šikljan i Ana Lo-

vrak. Interesantnim i dobro uvježbanim plesom u program su nas uveli „Litvanci“, zatim nas je na mađarskom jeziku pozdravio učenik Marin Veličan, a Mađarsku kao kneginju

slatorom, prezentacijom, upečatljivim predstavljanjem poznatih Nijemaca i plesom. U programu je sudjelovao i Djevojački zbor Gimnazije s tri skladbe.

čardaša predstavila je učenica Ema Ormanec, dok je u pozadini na cimbalima svirala učenica Ivana Kovačić. „Slovaci“ su imali interesantnu gošću - đurđevačku Slovačkinju gospođu Erdec kojoj zahvaljujemo na suradnji. I oni su nas razveselili pjesmom, plesom i predstavljanjem poznatih Slovačaka. Za kraj su nastupili „Nijemci“ s humorističkim skečom Google tran-

U učionicama su održane prezentacije i kvizovi, pokazani su maštoviti i šareni plakati, izmjenjivali su se recepti, degustirali kolači...

Svi učenici i nastavnici su za uspomenu, zahvaljujući potpori Županijskog savjeta za europske integracije, dobili blokčić s opisom Projekta i otisnutim logom škole.

IZLOŽBA EKO-FOTOGRAFIJA

Piše: Dušanka Vergič, Gimnazija Dr. Svana Kranjčeva, Đurđevac

U školskoj knjižnici je postavljena izložba fotografija učenika i nastavnika Gimnazije Dr. Iva-

na Kranjčeva Đurđevac. Fotografije su nastale u sklopu ekološkog projekta i to na natječaju u eko-fotografiji pod nazivom *EkoFoto*. Na Natječaju sudjeluju učenici i nastavnici s fotografijama na temu prirode. Svaki mjesec članovi povjerenstva biraju fotografiju mjeseca, a na kraju školske godine i eko-fotografiju godine.

Članovi povjerenstva su profesorice Irena Tišljar i Ana Huzjak-Kišivan te profesor Tomislav Ostojić.

Pobjednička fotografija školske godine 2010./2011. je fotografija učenice Anje Marušić. Uz tu fotografiju bio je i veliki broj odličnih uradaka gdje su učenici i nastavnici pokazali kreativnost i želju za upoznavanja

njem svijeta oko sebe. Istraživala se priroda u svim godišnjim dobima i uočavale su se promjene u njenim sitnim djelićima.

Pomoću školskog natječaja *Eko-Foto* obilježile su se bitne obljetnice u 2011. godini, poput *Međunarodne godina šuma*, *Međunarodne godine*

šišmiša, *Godine Ruđera Boškovića*, *Desetljeća biološke raznolikosti*, *Europske godina volontiranja* te *Međunarodne godine kemije*.

JESMO LI SVJESNI PROBLEMA U KOMUNIKACIJI?

Piše: Dušanka Vergič, Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva, Đurđevac

Treću godinu zaredom učenice Gimnazije Dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac sudjeluju na državnoj *Smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo*.

Tematsko područje Projekta ove je godine umijeće komuniciranja i rješavanje osobnih i društvenih problema, a cilj je poboljšati komunikaciju među mladima i osvjestiti mlade o postojanju problema u komunikaciji. Zainteresirane članice knjižničarske grupe, pod vodstvom mentorice Dušanke Vergič, radile su na projektu nekoliko mjeseci, a rezultate su predstavile u ožujku na županijskoj smotri u Koprivnici te u svibnju na državnoj smotri u Zagrebu.

Mladi imaju sve više problema u izravnoj komunikaciji „licem u lice“ i sve manje pažnje posvećuju neverbalnoj komunikaciji. Sve više komuniciraju putem društvenih mreža, pisanim porukama, ne poštujući pravopis i gramatiku te neprimjerenim vo-

cabularom, dok određenim znakovima pokušavaju zamijeniti neverbalnu komunikaciju, a da toga nisu ni svjesni. Iako mladi ne vide u tome nikakav problem, jer anketom je utvrđeno da oni svoju komunikaciju ocjenjuju dobrom, nastavnici i stručni suradnici ističu taj problem kao važan. Prema koracima u Projektu nudi se šest mogućih rješenja problema: više razgovora učenika s roditeljima i prijateljima, tečajevi govorničtva u školi, čitanje (lektire i odgovarajuće li-

terature), smanjivanje broja dostupnih društvenih mreža, uključivanje učenika u aktivnosti u provedbi nastave te radionice koje bi pokazale kako komunicirati i što je važno za komunikaciju. Odvagnuvši prednosti i nedostatke mogućih rješenja, odlučile su se, po njihovom mišljenju, za najbolje rješenje, a to je provođenje radionica u razrednim odjelima. Uz potporu stručnih suradnika u osmišljavanju radionica, one su i provedene.

Učenice koje su sudjelovale u izradi projekta razvile su kompetencije koje će moći koristiti u daljnjem školovanju i u svakodnevnom životu. Učenice Lucia Kovačić, Nika i Nikolina Kovačev te Anja Senjan predstavile su Projekt prema propozicijama. Svaka od njih je opisivala u četiri minute pojedini korak koji je bio predstavljen plakatom i dokumentacijskom mapom.

Nije dovoljno da učenici u školi uče propisana znanja, nego je važno da budu opremljeni intelektualnim alatima koji će im omogućiti da budu inovativni, kreativni, da znaju rješavati probleme - osobne, društvene i gospodarske, da budu poduzetni, društveno i građanski pismeni, a rad na ovom i sličnim projektima razvija potrebne kompetencije da bi učenici postali odgovornim i aktivnim građanima.

UČENICI POSJETILI NACIONALNU I SVEUČILIŠNU KNJIŽNICU U ZAGREBU

Piše: Ivana Štironja, Srednja gospodarska škola, Križevci

Skupina učenika Srednje gospodarske škole, Križevci u srijedu 16. ožujka 2011. godine posjetila je Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu. Učenike su vodile nastavnica hrvatskog jezika mr. sc. Enisa Blašković-Gagro i školska knjižničarka Ivana Štironja, prof.

Nakon održanih radionica o glagoljici u školskoj knjižnici, učenici su imali priliku vidjeti izdanja u kojima su učili na nastavi te upoznati djelatnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

Odjel za zaštitu i pohranu knjižnične građe predstavila im je voditeljica *Odsjeka za mikrografiju* Vlasta Petruša, dipl. ing. Govoreći i tumačeći im o svom radu, stručnjaci u pojedinim Odjelima rado su učenicima odgovarali na sva pitanja, kojih je bilo mnogo. *Zbirku rukopisa i starih knjiga* predstavio je dr. sc. Ivan Kosić koji je govorio o bogatstvu početaka hrvatske pismenosti. Učenici su imali priliku vidjeti i *Misal po zakonu rimskog dvora*, 2. izdanje Marulićeve *Judi-*

te, Maticu sahranjenih u Križevcima (rukopis). Navedeni naslovi samo su dio blaga koji im je pripremio voditelj Zbirke.

SREDNJOVJEKOVNI SABOR U MODERNOM RUHU

Piše: Jerko Barišić, Osnovna škola „Grigor Vitez“, Sveti Ivan Žabno

Učenici su pokazali kako se povijest i lektira mogu realizirati na drugačiji način koji će ostati u sjećanju jer je pristup bio suvremen, multimedijalan i inovativan.

Križevci su grad bogate kulturne baštine, znamenitih osoba, školstva, kraljevski, biskupski grad i grad sabora, među kojima se posebno pamti

vita scenska izvedba najavila je program dviju gradskih osnovnih škola i Osnovne škole „Grigor Vitez“ u Hrvatskom domu.

Veliku dvoranu ispunili su učenici šestih razreda iz križevačkih osnovnih škola u pratnji svojih učiteljica i članovi Filatelističke grupe. Zanimljivim suvremenim pristupom izvođa-

porterka te cijeli prostor oko nje zaljuljao. Ona je nestala s ekrana. Veza se izgubila. Voditeljica u studiju pozvala je vojnog analitičara. On je pomno proanalizirao ovaj teški poraz uz zemljovid na kojem su prikazani položaji i kretanja zaraćenih strana. Zatim bake na selu nagađaju što li će biti s Hrvatskom nakon teškog poraza. Nova voditeljica je u televizijskom studiju. Počinje emisija *Remi – Tri na tri*. Sudjeluju protivnici i pristaše Sigismunda. Voditeljica spretno vodi emisiju. Traži da Lacković iznese svoj program. Protivnici negotuju. Voditeljica ih prekida. Vremena nikad u takvim emisijama dosta. Ništa nije riješeno. Na središnjem gradskom trgu glasnik poziva, u ime bana Nikole Gorjanskog, na sabor u Križevce. Nakon toga na ekranu se vrti animirani film koji su napravili učenici od svojih likovnih radova, a prikazuje pogibiju bana Lackovića u crkvi Sv. Križa. Gotovo cijeli zadnji kadar prekrije krv. Na kraju današnji potomci Lackovićevih dolaze na pozornicu. Nalaze se u svojoj kući u Križevcima. Unuka traži od bake da joj ispriča o Stjepanu Lackoviću. Baka priča o precima, posebno o banu i njegovom tragičnom završetku. Cijela ekipa dolazi pozdraviti publiku. Jedna sudionica programa zamoli ravnateljicu OŠ „Grigor Vitez“ Nevenku Bajsić da im se pridruži. Ona pozdravlja i zahvaljuje svima te proziva učenike koji su svojim radovima na temu Krvavog sabora pokazali likovnu darovitost i kreativnost. Bilo je teško izabrati najbolje. Svi su likovni uradci ocijenjeni visokom ocjenom. Ipak su nagrađena tri najbolja. Svoje zadovoljstvo izrazio je i Mladen Tenodi, pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Križevaca. Podržao je suradnju osnovnih škola na zajedničkom projektu. O programu su izrečene pohvale počevši od prof. dr. Valentina Puževskog, gostiju iz Hrvatskog filatelističkog saveza, učitelja, roditelja, a učenici su pokazali kako se povijest i lektira mogu realizirati na drugačiji način koji će ostati u sjećanju jer je pristup bio suvremen, multimedijalan i inovativan.

U TV-emisiji „Remi“ – „Tri na tri“ ban Lacković izlaže svoj program

onaj iz 1397. Taj se sabor zove *Krvavi* jer je zaista i bio takav. Održan je nakon strašnog poraza kršćanske vojske kod Nikopolja 1396. Vjerovalo se da je u toj bitci poginuo i ugarsko-hrvatski kralj Sigismund Luksemburški. Da ne bi kraljevsko prijestolje ostalo prazno, bivši hrvatski ban Stjepan Lacković poziva Ladislava Napuljskoga. Iznenađeno se pojavljuje Sigismund koji saziva sabor u Križevcima na koji poziva svoje pobornike, ali i protivnike. Lackoviću i njegovim pristašama jamči sigurnost. Zapravo, bila je to prijevara. Na saboru optuže Lackovića za izdaju, ubiju njega i njegove sljedbenike.

615. obljetnica ovoga događaja iz naše povijesti obilježena je 27. veljače 2012. g. u Križevcima pod pokroviteljstvom Grada Križevaca, a u organizaciji Osnovne škole „Grigor Vitez“, Sveti Ivan Žabno.

Svečanost je počela u Pošti Križevci gdje je predstavljen prigodni poštanski žig uz kratki, ali zanimljiv program članova Filatelističke grupe Osnovne škole „Grigor Vitez“. Njihov voditelj prof. Zoran Cvetković izradio je nacrt prigodnoga žiga. Duho-

vi Programa zaokupili su pozornost učenika. Kroz Program je vodio turistički vodič nekoliko znatizeljnika koji su se i fotografirali na značajnim lokacijama u gradu Križevcima. Naravno da su se najviše zadržali na mogućem mjestu Krvavog sabora. Između njihovih obilazaka projiciranih lokacija, nastupali su zborovi OŠ Ljudevita Modeca te zbor i Dramska skupina 3. razreda OŠ „Vladimir Nazor“ sa scenskom igrom *Krvavi sabor*.

Svoju modernu viziju *Krvavoga sabora križevačkog* učenici i njihove voditeljice iz OŠ „Grigor Vitez“ temeljili su na istoimenom romanu Milutina Mayera. Započelo je emitiranjem izvanrednih televizijskih vijesti o strašnom porazu kršćanske vojske kod Nikopolja. Nakon toga pojavila se na ekranu reporterka koja izvještuje s ratišta. Voditeljica iz studija joj postavlja pitanja. Reporterka spominje desetke tisuća poginulih na objema stranama i krvav Dunav. Uspjela je obaviti i kratki intervju s jednim preživjelim sudionikom koji je posvjedočio teški poraz i gubitke svoje strane. Na trenutak se re-

KNJIŽNICA NAS POKREĆE I ZBLIŽAVA

Piše: Jerko Barišić, Osnovna škola „Grigor Vitez“, Sveti Ivan Žabno

Aktivnosti u našoj školskoj knjižnici počele su obilježavanjem *Međunarodnog dana pismenosti* 8. rujna 2011. g. Program ove manifestacije odvijao se pod nazivom *Pismenost za mir*. U njoj su aktivno sudjelovali učenici 3., 4. i 5. razreda koji su u školskoj knjižnici pogledali prezentaciju o važnosti pismenosti za svakoga čovjeka. Iznenadio ih je ogroman broj nepismenih na cijelom svijetu, iako je pravo svakog pojedinca da bude pismen. Nažalost, najviše je to pravo uskraćeno djeci koja gladuju i ne mogu pohađati osnovnu školu. Ovom prilikom učenici su ponovili ono što su naučili o našim pismima i glavnim spomenicima pismenosti. Posebno je bilo zanimljivo što su tri djevojčice i jedan dječak iz 4. razreda pripremili malu koreografiju o našim pismi-

Pun pogodak za učenike nižih razreda i polaznike Male škole u okviru *Mjeseca hrvatske knjige*, 2. studenoga prošle godine, bila je predstava *Jadranke Čunčić Bandov Šale, trice, zvrndalice*. Prodefilirale su mnoge lutke: žabe, miševi, mačka, žirafa, kornjača, magarac, slon, ovan, jarac, bubamara... Predstava je prerasla u književni susret s umjetnicom koja glumi, pravi lutke, piše pjesme i igra kaze za djecu.

Svoje znanje o Grigoru Vitezu i informatičku pismenost u okviru *Nacionalnog kviza za poticanje čitanja* pokazali su svi učenici šestih razreda kroz *on-line kviz Vesele zamke*. P igrali su se i zabavili. Kako i ne bi kad su prošle godine sudjelovali u cjelogodišnjem projektu *Igra se nastavlja i nakon prvih 100 godina*, posvećenom Grigoru Vitezu. Samo je jedan sudi-

vodom početka rada Filatelističke grupe u mjesnoj osnovnoj školi. To je treći prigodni žig koji je prošle godine izdala Osnovna škola „Grigor Vitez“. Nakon svečanosti u Pošti svi su se preselili u školsku knjižnicu kako bi razgledali filatelističku izložbu *Esperanto u filateliji*, filatelista Željka Saksa iz Bjelovara. O esperantu nazočnima je govorio Jerko Barišić, školski knjižničar. Istaknuo je da je *Alkar* Dinka Šimunovića preveden na esperanto 1926., a s esperanta na kineski jezik deset godina kasnije. Tako se hrvatska kultura povezala s jednom velikom kulturom na istoku. Predstavljanje prigodnoga žiga i postavljanje ove izložbe nije se dogodilo slučajno na taj dan. Željelo se naglasiti da je sveta Katarina Aleksandrijska živjela u velikom gradu Rimskog Carstva gdje je cvjetala znanost, književnost, gdje su se prepisivale knjige, gdje se prevodilo na grčki jezik. Kulturno središte u Aleksandriji bila je najznačajnija grčko-rimska knjižnica koja je izgorjela. U Katarinino vrijeme vjerojatno je bila puno manja. Katarinu često prikazuju s knjigom u ruci kao da se želi istaknuti da jedino ono što je napisano, ostaje. I ova tri prigodna žiga, koja su se vrtjela na zaslону, dok su nazočni, uz glazbu, u školskoj knjižnici, razgledali filatelističku izložbu, s protokom vremena dobivat će na svom značenju. Prvi će čuvati sjećanje na obilježavanje 100. obljetnice Vitezova rođenja, drugi na njegov potpis i filatelističku izložbu *Hrvatska književnost*, a treći na početak rada nove izvannastavne aktivnosti u našoj školi – Filatelističke grupe. Kroz nju će se kod članova i drugih učenika njegovati ljubav prema filateliji.

Voda ili sok – pitanje je sad

Bivša učenica naše škole, Valentina Šikač, provela je u školskoj knjižnici 9. prosinca 2011. g., među učenicima 1. – 4. r., istraživanje *Oglašavanje usmjereno na djecu*. Podatke Istraživanja koristit će za svoj diplomski rad iz kolegija Marketing na Ekonomskom fakultetu u Rijeci.

Voditeljica je najprije pokazala reklamni videospot *Jana Junior*. Učeni-

ma. Oni su na svoje majice naljepili izrađenu knjigu s našim glagoljskim slovima. Učenica Lana Mršić svirala je violinu, a dvije djevojčice su plesale. Na kraju koreografije Ivan Jokić izgovorio je pjesmu Bore Pavlovića *O drage, o dobre*, koja govori o knjigama. Ovom prilikom najavljen je UNICEF-ov projekt *Škole za Afriku*, koji se provodi po cijelom svijetu kako bi se djeci iz 11 afričkih zemalja pomoglo osigurati jedno od temeljnih prava, a to je pravo na obrazovanje. U njemu sudjeluju i svi naši učenici svojim dobrovoljnim novčanim prilozima.

onik mogao biti izvučen za svečanu završnicu. Sreća je bila naklonjena Benjaminu Filipu Šikaču, 6. c, koji je zajedno s mnogima iz Hrvatske pratio Vitezovu *Plavu boju snijega* i izvlačenje pobjednika u Kongresnoj dvorani na Zagrebačkom velesajmu 10. studenoga prošle godine.

Prvi dan Filatelističke grupe i treći prigodni žig.

Na blagdan Svete Katarine Aleksandrijske, zaštitnice tiskara, knjižničara, učenika..., 25. studenoga 2011. g., u Pošti u Svetom Ivanu Žabnu, predstavljen je prigodni žig po-

ci su dobili anketu sa šest pitanja na koja su odgovarali. Pitanja su se odnosila na viđenu reklamu. Kad su riješili anketu, slasno su jeli burek sa sirom. Nakon jela mogli su birati vodu *Janu Junior* ili sok u čaši. Više ih je izabralo vodu. Slijedio je upitnik: 1. *Jeste li uzeli vodu ili sok?* i 2. *Zašto?* Većina ih je izabrala vodu zato što je smatra zdravijom. Valentina je primijetila da su oni ipak birali vodu zbog toga što je u bocu, a sok u čaši. Bez obzira u čemu je voda, trebamo je piti svaki dan.

Istraživanje je bilo poticajno, zanimljivo i nadamo se korisno našoj bivšoj učenici Valentini koja će uskoro diplomirati ekonomiju.

Jesu li bajke samo za djecu?!

Kazalište u knjižnici SVAROG iz Zagreba gostovalo je 14. prosinca prošle godine s predstavom *Harfi-*

stica. Uprizorena bajka sve je ostavila bez daha. Glavna junakinja – djevojka koja voli ljude bez zadržke, voli prirodu i glazbu, upoznaje mladića koji joj daruje harfu. Do tada su je smatrali lijenčinom, jer nije radila kućne poslove, nije kopala, željela

je postati pčelica i šareni leptir, promatrala je cvjetove i travke. Otkad je naučila odlično svirati harfu, njena pjesma pomaže nemoćnima, vraća sunce koje uklanja tamu i hladno-

ću, omekšava srce ratniku i kralju koji živi raskošno zahvaljujući potčinjenima. Kralj joj nudi da ostane na dvoru. Ona slijedi svoje srce i odlazi s mladićem sa sela. Srce je drugačije prosudilo. Ne može prihvatiti raskoš carske pustinje. Njeno srce može ispuniti samo iskrenost, darivanje i ljepotu umjetnosti. Pitao sam se: *Jesu li bajke samo za djecu?!*

Bajkovito je bilo realizirati naš projekt *Straničnik* iliti *Bookmark* jer nam je omogućio upoznati prijatelje u dalekoj maloj otočnoj zemlji Trinidad i Tobago. Kako je naša pošiljka putovala trideset osam dana, nismo još sredili sve materijale i dojmove, zato ću, nadam se, o tom bajkovitom projektu i egzotičnom podneblju pisati u sljedećem broju Sveska.

S VITEZOM IGRA NIKADA NE PRESTAJE

Piše: Jerko Barišić, Osnovna škola „Grigor Vitez“, Sveti Ivan Žabno

U Osnovnoj školi „Grigor Vitez“, Sveti Ivan Žabno kroz školsku godinu 2010./2011. realiziran je projekt *Igra se nastavlja i na-*

Prigodna dopisnica izig povodom 100. obljetnice Vitezova rođenja

kon prvih 100 godina, posvećen 100. obljetnici rođenja Grigora Viteza.

Pjesnikovo ime, po odobrenju njegove obitelji, osnovna škola u Svetom Ivanu Žabnu nosi od 1967. g. Iako Vitez nije mogao, zbog bolesti, doći u Sveti Ivan Žabno, učenici su bili s njim blisko povezani. O tome svjedoče njegova pisma upućena članovima Literarne grupe. Pisma se čuvaju u školskoj knjižnici. Mali literarci su tada molili Viteza da im se grupa nazove *Krijesnica*, po njegovoj pjesmi i da on bude pokroviteljem grupe. Sa zadovoljstvom je prihvatio. Pokreću i školski list 1964. g. pod istim imenom.

Nadahnuće za projekt bio je zadnji stih pjesme *Duga* koja se nalazi na početku njegove zadnje zbirke *Igra se nastavlja*. Glavni cilj projekta bio je upoznati cjelokupno stvaralaštvo Grigora Viteza. Željelo se potaknuti djecu na čitanje poezije, koja je dosta zapostavljena, te razvijati stvaralačke, govorne i izražajne sposobnosti i kreativnost. Važan cilj bio je i njegovanje prijateljstva i snošljivosti, posebno među djecom. Njegova je poezija nadahnutu djetinjstvom, prirodom, igrom i dječjim nestašlucima, i u tom je smislu zahvalna i poticajna. Projekt je ostvaren kroz brojne aktivnosti.

Na dan Vitezove smrti, 23. studenoga 2010.g., učenici 7.a, na satu razrednika održanom u knjižnici, pregledali su Vitezove knjige s piščevom posvetom i njegova originalna pisma. Razrednica Snježana im je pročitala nekoliko svojih pjesama iz prvoga broja *Krijesnice* (1964.). Pričala im je kako su se dopisivali s Vitezom, a školski knjižničar im je ukazao na pismo u kojem se Vitez osvrće na njene pjesme. Učenici su napravili umnu mapu u kojoj su prikazali sva stilska izražajna sredstva kojima se poslužio pjesnik u stvaranju pjesme *Krijesnica*.

Tijekom prvoga polugodišta učenici prvoga razreda s oduševljenjem

su slušali Vitezove pjesme koje su im čitali razrednica i školski knjižničar. Jednu od najpoznatijih Vitezovih pjesama *Kako živi Antuntun* svi su naučili napamet. Uskoro im je ta pjesma postala inspiracija za likovno stvaralaštvo.

Slikovitost pjesničkog izraza potiče i učenike petih razreda na ilustriranje njegovih pjesama. Pjesnika i njegovo stvaralaštvo upoznawali su gledajući dokumentarni film *Portrait pjesnika – Grigor Vitez*, čitajući pjesma i djela.

Nakon duljih priprema u školskoj knjižnici, 16. veljače 2011., petero najboljih iz triju petih razreda pristupilo je *on-line* kvizu *Vrući krumpiri* i pokazalo zavidno znanje o Vitezu. Uoči Vitezova 100. rođendana, 14. veljače 2010. g., u Poštanskom uredu u Svetom Ivanu Žabnu predstavljani su, prvi put u povijesti mjesne pošte, prigodni žig i dopisnica koji su posvećeni stogodišnjici pjesnikova rođenja. U kulturno-umjetničkom programu osobito je bilo dojmljivo Vitezovo pismo malom prijatelju iz Afrike koje je pročitao učenik Mateo Lončarić. Spremio ga je u kovertu s markicom i otisnuo prigodni žig.

U predvorju Škole, na pjesnikov rođendan, 15. veljače, učiteljica hrvatskoga jezika Ivančica Sudinec pripremila je prigodnu prezentaciju

za učenike obaju turnusa, a najveće ovacije izazvali su prvašići koji su recitirali Vitezove pjesme.

Središnja svečanost održana je 25. veljače u Svetom Ivanu Žabnu. U dvorani prepunoj uvaženih gostiju iz

Cjelogodišnji projekt kulminirao je na Dan škole, 27. svibnja. Proslava je započela u mjesnoj Pošti otvaranjem Filatelističke izložbe *Hrvatska književnost* i izdavanjem prigodnoga žiga s Vitezovim potpisom. Time se omo-

Voditelji Viktorija i Marko Antuntun uveseljavali su publiku

Grada i Županije, nastavnika, sadašnjih i bivših učenika Osnovne škole „Grigor Vitez“, progovorio je veliki pjesnik preko djece koja su na svoj maštovit, šaljiv i duhovit način izvela uratke satkane od Vitezovih pjesama i igrokaza. Posebno je bilo dirljivo kada su bivši učenici, koji su se dopisivali s Vitezom, čitali svoje stihove i prozu objavljenu u prvoj *Krijesnici* 1964. g. Na svečanosti su nagrađeni sudionici likovno-literarnog natječaja kao i učenici koji su pokazali najviše znanja u kvizu posvećenom Grigoru Vitezu. Nagrade i priznanja uručila je pjesnikova kći Olga Vitez-Babić. Treba spomenuti da je likovnom ugođaju ove priredbe doprinijela posebna izložba posvećena četrdesetoj godišnjici Nagrade „Grigor Vitez“, koja se dodjeljuje za ilustraciju dječje knjige.

Vitezov poziv i želju da se igra nastavi i tijekom sljedećih sto godina osebujno je izrekla Ilijana Grdjan, učenica prvoga razreda. Svojom interpretacijom pjesme *Duga* oduševila je i sve nazočne na svečanoj dodjeli Nagrade „Grigor Vitez“ u Zagrebačkom kazalištu lutaka 2. ožujka prošle godine.

gućilo učenicima i ostalim posjetiteljima stjecanje novih znanja o hrvatskoj književnosti preko raznih poštanskih izdanja: od maraka, blokova, prigodnih omotnica, žigova pa do naljepnica.

Dio projekta predstavljen je početkom lipnja u Gradskoj knjižnici u Zagrebu, gdje su mali glumci iz Sv. Ivana Žabna izveli Vitezovu *Plavu boju snijega* učenicima iz Osnovne škole Matka Laginje u Zagrebu, a učenica Ilijana je recitala *Dugu*. Školski knjižničar zainteresiranima je predstavio cijeli projekt uz izložbu pjesnikovih pisama, knjiga s njegovom posvetom i više brojeva školskog lista *Krijesnica*.

Kako bi zaokružili cjelogodišnji projekt *Igra se nastavlja i nakon prvih sto godina*, učenici petih i jednog šestoga razreda Osnovne škole „Grigor Vitez“ otputovali su vlakom 22. studenoga 2011. u Zagreb pogledati izložbu *Život u knjigama* povodom 100. obljetnice Vitezova rođenja. Izložba je postavljena u Gradskoj knjižnici grada Zagreba na Starčevićovom trgu. Kroz nju je učenike i voditelje provela autorica - gospođa Ranka Javor. Učenici su vidje-

li prva izdanja pjesnikovih djela, zanimljive postere o djetinjstvu, životu i stvaralaštvu, pisma te druge Vitezove osobne predmete. Na izložbi im se pridružila i pjesnikova kći gospođa Olga Vitez-Babić.

Sutradan, 23. studenoga, u organizaciji Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci, učenici Osnovne škole „Grigor Vitez“ izveli su program u podrumskoj dvorani posvećen 100. obljetnici rođenja Grigora Viteza. Nastup se dogodio na 45. obljetnicu Vitezove smrti. Budući da pjesnik vječno živi u svojim stihovima, smrt se nije ni spominjala. Programu su prisustvovali učenici 4. i 5. razreda iz dviju križevačkih osnovnih škola (njih oko šezdesetak) i njihove učiteljice. Sve je započelo uglazbljenom pjesmom Grigora Viteza *Ševina jutarnja pjesma* koju su otpjevale Ana i Tena, učenice sedmog razreda. O Vitezu, njegovu stvaralaštvu i dopisivanju s učenicima iz Svetoga Ivana Žabna govorio je Jerko Barišić, školski knjižničar. Na Vitezovu igru sve je pozvala učenica drugoga razreda Ilijana Grdjan recitacijom pjesnikove *Duge*. Igra se nastavila igrokazom *Plava boja snijega* koji je izvela Dramska grupa viših razreda. Na kraju Programa učenici su u četiri skupine rješavali križaljke na nastavnim listićima. U križaljke je trebalo upisati točna rješenja navedenih Vitezovih zagonetki. Konačno rješenje u svakoj križaljci bio je jedan lik iz *Plave boje snijega*. Između svih riješenih listića ravnateljica Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Marijana Janeš Žulj izvukla je pet sretnika koji su dobili knjigu Sanje Pilić *Sasvim sam pubertetio*. Knjiga je nagrađena Vitezovom nagradom. Osim Programa svi su mogli vidjeti prigodnu izložbu na kojoj su postavljena Vitezova pisma učenicima, njihova pisma njemu, Vi-

Mateo čita Vitezovo pismo malom prijatelju iz Afrike

tezove knjige s posvetom, prigodne žigove, dopisnice, omotnice i plakate iz Osnovne škole „Grigor Vitez“, Sveti Ivan Žabno povodom proslave 100.

obljetnice pjesnikova rođenja.

Vitez je i ovim nastupom poručio da igra neće prestati ni kad odrastemo. Iako godine donesu bore

na lice, djetinjstvo i igra ne nestaju... , osobito u društvu velikog pjesnika za djecu, Grigora Viteza.

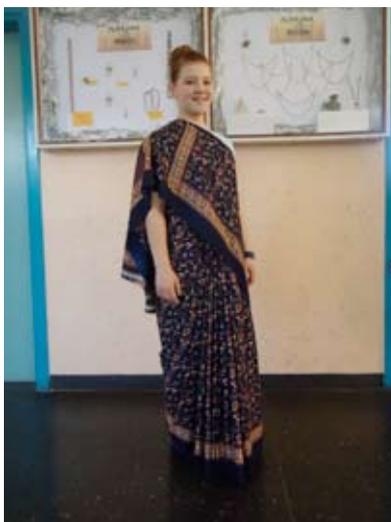
ISTO U RAZLIČITOME – TJEDAN INDIJSKE KULTURE U KNJIŽNICI TEHNIČKE I OBRTHNIČKE ŠKOLE BJELOVAR

Piše: Katarina Belančić, Obrtnička škola Bjelovar

Prošle smo školske godine u knjižnici Tehničke i Obrtničke škole Bjelovar odlučile učenicima približiti jednu od stranih i egzotičnih kultura. Odlučile smo se za indijsku, i sudeći po njihovim reakcijama, ali i odjeku u javnosti, čini se da smo dobro izabrale. Cilj nam je bio, osim upoznavanja same kulture, potaknuti učenike na toleranciju i prihvaćanje drugog i drugačijeg, naroda drugačije boje kože, jezika, običaja, tradicije, vjere... , te spoznati isto u različitome: da su osnovne ljudske vrijednosti svih kultura iste.

Pripreme su bile opsežne i trajale su nekoliko tjedana. Prije samog *Tjedna posvećenog indijskoj kulturi*, planirale smo u suradnji s predmetnim nastavnicima održati satove na kojima bismo kroz priču i radionice učenike upoznale s osnovnim podacima o indijskoj povijesti, geografiji, religijama, jeziku i književnosti, te ih motivirale da sudjeluju u aktivnostima koje će se održavati u školskoj knjižnici. Neke smo od tih satova uspjele održati, a neke, na žalost, nismo zbog nedostatka vremena pred kraj školske godine.

Osmislile smo niz aktivnosti koje su se odvijale u školskoj knjižnici tijekom jednog radnog tjedna: projekcije filma *Put u Indiju* i *Milijunaš s ulice*, projekcije fotografija s putovanja

u Indiju kolegice Rajne Gatalice, kušanje indijskih specijaliteta, odijevanje sarija (tradicionalne indijske ženske odjeće) i fotografiranje u njemu (najviše je razveselilo naše posjetite-

ljice), izlaganje o dojmovima s putovanja u Indiju Tine Gatalice i Slobodanke Martan pod naslovom *Zaljubljene u Indiju*, izložba indijskog nakita, torbica, novca, uporabnih predmeta, parfema, knjiga i časopisa, te kratki tečaj devanagarskog pisma. Cijela je knjižnica bila uređena u indijskom duhu, mirisali su indijski štapići i parfemi od jasmína, mošusa i sandalovine, a tih smo se dana i mi, knjižničarke, nastojale koliko-toliko odijevati u indijskom stilu.

Učenici su prvo bili začuđeni i pomalo su uplašeno ulazili u knjižnicu, no to se brzo pretvorilo u sveopće oduševljenje. Posjećivali su nas ravnatelj, nastavnici, kolegice iz drugih škola sa svojim učenicima, te građani. Svi smo se jako dobro zabavili i puno naučili. Posjetili su nas i novinari Net televizije što nas je iznenadilo i razveselilo, jer smo tek tada postale svjesne koliko je tako nešto zanimljivo i široj javnosti. Budući da su reakcije bile vrlo pozitivne, svakako ćemo u svojoj knjižnici održati, nadamo se, još mnogo takvih tjedana posvećenih drugim stranim kulturama.

BLAGO JE U NAMA

Piše: Rajna Gatalica, Tehnička škola Bjelovar

Početkom ove školske godine u Obrtničkoj i Tehničkoj školi u Bjelovaru pokrenut je projekt *Blago je u nama* na inicijativu knjižničarki obiju škola. Cilj nam je bio staviti naglasak na ljudske vrijednosti, na

skriveni svijet u svakome od nas koji pokušavamo razotkriti i upoznati. Zašto? Odgovor je vrlo jednostavan: u ovoj krizi morala i karaktera odraslih (i samo odraslih!) važno je učenicima ukazati na to da nisu naivni ako vrate izgubljeni mobitel, da nisu glupi ako uvijek govore istinu, da nisu štreberi ako poštuju nastavnike i da je onaj zgrčeni izraz lica, koji se tako rijetko viđa, samo osmijeh.

S tim mislima i ciljevima krenule smo na nastavnička vijeća i izložile projekt koji je odmah bio prihvaćen. Plan nam je bio obići sve prve razrede s jednom radionicom mjesečno

na satu razredne zajednice. Do danas su obrađene ove teme: *Najveće bogatstvo se nalazi u nama*, *Jesu li tvoje riječi oštrije od mača*, *Pošten čovjek mirno spava*, *Čudesno biće* (razvijanje tolerancije prema sebi i drugima), *Promijeni navike – kvalitetnije provedi slobodno vrijeme*. Radionice počinjemo izgovarajući misao vodilju o kojoj se diskutira, nastavljamo pričajući jednu ili više priča s porukom koju pokušavamo dešifrirati i primijeniti u stvarnom svijetu. Radionice uvijek završavamo grupnim radom ili radom u paru, a dobiveni zadaci su realne situacije koje je potrebno riješiti,

razmrsiti ili odglumiti. Radi dinamike sata, često koristimo PP prezentaciju, glazbu i dramatizaciju teksta.

Smatram da svi dobri programi, projekti i radionice imaju svoj tijek neovisno o voditeljima i planu, i tendenciju širenja. Tako se dogodilo i s ovim

projektom. Na početku godine nije nam palo na pamet da ćemo sličnu radionicu raditi i s roditeljima, ali upra-

vo to se ostvarilo. Na poziv pedagoginje, koja se uključila u projekt, održana je radionica s roditeljima učenika koji su imali više od 3 negativne ocjene na polugodištu. Razgovaralo se o srži problema, o suradnji nastavnika i roditelja, a zaključeno je da samo zajedničkom suradnjom, međusobnim poštivanjem i voljenjem učenika možemo uvesti promjene. Roditelji su prvi djetetovi učitelji pa ako oni žive u istini, miru, nenasilju, ljubavi i ispravnosti, djeca će ih slijediti.

Slična radionica održana je i s desetak nastavnika obiju škola, cilj joj je bio definirati kvalitete dobrog nastavnika i pobuditi te osobine u svakome od nas, a misao vodilja nam je bila da *ne poučavamo predmet, već učenike* (Gandhi).

Do kraja godine planiramo prove-

sti još bar 3 radionice u sklopu Projekta. Na prvoj radionici u rujnu provedena je anketa o korištenju ljudskih vrijednosti u svakodnevnom životu. Na kraju školske godine provest će se ista anketa te ćemo na taj način moći izmjeriti valjanost i uspješnost Projekta.

Projekt je prvotno zamišljen za učenike, ali proširio se na sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa jer promiče univerzalne ljudske vrijednosti koje su već poznate svakom od nas, a koje je potrebno njegovati i svakodnevno ih koristiti kako bi zaživjele i ukorijenile se u nama. Cilj ovog projekta je rascvjetavanje vrline, karaktera i stvaralačkog potencijala, a takvi izgrađeni pojedinci najviše su bogatstvo svakog društva.

DANI HRVATSKOGA JEZIKA

Piše: Zdenka Venus-Miklić, Gimnazija Bjelovar

Povodom obilježavanja Dana hrvatskoga jezika, na poziv školske knjižničarke, u našoj smo školi u utorak 6. ožujka 2012. ugostili poznatu jezikoslovku Nives Opačić. Profesoricu Opačić prvo su pozdravili naši recitatori Eva Vodopija, Filip Trojko i Luka Vlahović koji su recitali pjesme o jeziku, (Slika 1 – Učenici recitiraju pjesme o jeziku) a nakon toga je knjižničarka predstavila našu gošću. Profesorica Opačić poznata je hrvatska jezikoslovka i zaljubljenica u hrvatski jezik. Radila je kao viša lektorica na Filozofskom fakultetu Sveuči-

lišta u Zagrebu, autorica je brojnih jezičnih savjetnika i neizostavna gošća

emisija o jeziku na Hrvatskome radiju i Hrvatskoj televiziji. Trenutno je u mi-

rovini, ali i dalje radi s puno zadovoljstva. Našim je učenicima odgovarala na pitanja o različitim jezičnim nedoumicama i nedosljednostima te im je na primjerima iz novina, koje ona naziva "vreće gluposti", pokazala kako nedovoljno njegujemo svoj jezik. Osobito se osvrnula na pretjeranu uporabu anglizama u hrvatskom jeziku, i strah, nas Hrvata, od materinjeg jezika. Rekla je učenicima da hrvatski treba učiti, govoriti i voljeti. Profesorica nam je za kraj recitala pjesme Nikole Pavića *Međimurska* i Ivana Gorana Kovačića *Oproštaj*.

OBILJEŽAVANJE MEĐUNARODNE GODINE KEMIJE

Piše: Zdenka Venus Miklić, Gimnazija Bjelovar

U Kurikulumu školske knjižnice jedna od tema timskog rada bila je obilježavanje *Međunarodne godine kemije*. Školska je knjižničarka predložila profesoricama kemije Ankici Fusić i Tanji Mamić da je posvetimo našim kemičarima-nobelovcima Lavoslavu Ružički i Vladimiru Prelogu. 22. prosinca 2011. u školskoj knjižnici učenici su iz pripremljenog materijala izrađivali panoe posvećene našim nobelovcima, a Petra i Stefan Laban su uz pomoć knjižničarke pripremili prezentacije o nji-

ma. Kako je *Međunarodna godina kemije* posvećena stogodišnjici dodjele Nobelove nagrade za kemiju Marie Sklodowskoj-Curie, učenice Marija Matašin i Eva Vodopija napravile su i prezentaciju o njoj.

Budući da su ciljevi *Međunarodne godine kemije* istaknuti važnost kemije, povećati zainteresiranost mladih za kemiju, promovirati doprinos kemije u rješavanju globalnih problema, u kemijskom laboratoriju su se učenici priključili globalnom eksperimentu čiji je cilj putem jednostav-

nih pokusa naučiti mlade principu kemijske analize i objasniti osnovne pojmove u kemiji. Eksperimenti koje su izveli su *pH planeta* i *Piti ili ne*

piti pitanje je sad? (Izvođenje eksperimenata u kemijskom laboratoriju). U izvođenju eksperimenata, pod vodstvom profesorica, sudjelovalo je po

nekoliko učenika iz svakog razreda. Kako bi svi učenici saznali nešto o projektu i *Međunarodnoj godini kemije*, ispred kemijskog laboratorija

obješeni su plakati o projektu i našim nobelovcima.

PROJEKT ŠUMA

Piše: Zdenka Venus-Miklić, Gimnazija Bjelovar

Ujedinjeni su narodi na prijedlog Republike Hrvatske 2011. godinu proglasili *Međunarodnom godinom šuma*. Stoga smo, prema ideji knjižničarke, u Gimnaziji Bjelovar odlučili provesti multidisciplinarni Projekt ŠUMA u kojem bismo proučavali šumu kroz različite aspekte.

Cilj Projekta je upoznati učenike s važnošću šuma, osvijestiti odnos ljudi prema šumama i okolišu općenito, upozoriti na potrebu očuvanja šumskih eko-sustava, upoznati učenike s djelima hrvatskih književnika i slikara kojima je tema šuma, upoznati ih sa simbolikom šume i stabla...

Projekt je multidisciplinarn jer su u njemu zastupljeni nastavni predmeti iz gimnazijskog programa (geografija, kemija, biologija, matematika,

Prezentacija u kupoli

ka, fizika, hrvatski jezik, sociologija i likovna umjetnost), a nositelji aktivnosti su knjižničarka, profesori navedenih predmeta i gosti, stručnjaci iz različitih područja. U Projektu će sudjelovati učenici od 1. do 4. razreda gimnazije, a provodit će se kroz terensku nastavu, predavanja, prezentacije, radionice i izložbe. Izložbom *Šuma okom šumara* 3. listopada 2011. godine započeli smo Projekt, a izložbom fotografija našeg maturanta polovicom svibnja 2012. zaokružiti ćemo čitav Projekt i završiti ga.

U provođenju Projekta veliku stručnu, materijalnu i organizacijsku pomoć pružaju nam Hrvatske šume, Uprava šuma Podružnica Bjelovar. Terensku nastavu iz pet predmeta (geografija, matematika, biologija, kemija i fizika) obavili smo u lugašnici Arsenovac i u šumi na području Šumarije Vrbovec. Voditelji su, uz predmetne nastavnike, bili vrhunski stručnjaci sa Šumarskog fakulteta u Zagrebu i iz Hrvatskog šumarskog instituta u Jastrebarskom, te inženjerke šumarstva iz Uprave šuma Bjelovar. Rezultati terenske nastave prezentirani su učenicima Gimnazije 23. prosinca 2011. i na suradničkoj i

interaktivnoj nastavi u Novoj Gradiški 23. ožujka 2012. godine. (slika 1 – Prezentacija u kupoli)

Projekt Šuma nastavljen je 15. ožujka 2012. predavanjem *Slavonski hrast na rubu civilizacije* dr. sc. Aleksandra Durmana, profesora na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Učenicima je prezentirao rezultate svojega istraživanja u istočnoj Slavoniji, objasnio zašto je hrastova šuma bila prepreka širenju pretpovijesnih civilizacija, upoznao ih s dendrokronologijom i abonosom.

Predavanje prof. dr.sc. Aleksandra Durmana)

Nadam se da će do godišnje skupštine našeg Društva Projekt Šuma biti završen pa će tijekom i rezultati projekta biti predstavljani posterom.

KNJIŽNICE U OSNOVNIM ŠKOLAMA ZA DJECU S INTELKTUALNIM TEŠKOĆAMA

Piše: Tihana Doskočil, Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci i V. osnovna škola Bjelovar

Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci i V. osnovna škola Bjelovar, škole u kojima radim kao knjižničarka, ustanove su i koje pohađaju djeca s intelektualnim teškoćama, kronološke dobi od 7. do 21. godine života. Njihove odgojno-obrazovne potrebe su raspoređene od lakših do težih te se s njima radi po posebnom planu i programu. Tako i ja, kao knjižničarka, odgojno-obrazovnu djelatnost prilagođavam njihovim sposobnostima. Uz uspješnu suradnju pedagoginje iz jedne, te stručne suradnice defektologinje iz druge ško-

le, učenici sudjeluju na mnogobrojnim kreativnim i interaktivnim radionicama koje su se pokazale kao poticajan način da se učenicima približi školska knjižnica te stekne navika dolaženja odnosno korištenja knjižnice.

Ovo je pregled samo nekih radionica koje smo kolegice i ja priredile u prvom polugodištu ove školske godine:

1.) *Hranom do zdravlja* - Za učenike nižih razreda i odgojno-obrazovnih skupina provedena je radionica na temu zdrave prehrane s mnogobrojnim interaktivnim sadržajima. Učenici su rado sudje-

lovali u njima te su im se posebno sviđele aktivnosti u kojima su samostalno crtali i bojali te izrezivali sličice namirnica. Posjetili smo i Gradsku tržnicu gdje su učenici imenovali voće, povrće te ostale namirnice.

2.) *Sačuvajmo zdrave zube* - S ciljem osvještavanja važnosti higijene zuba i redovitog odlaska stomatologu, za učenike je osmišljena interaktivna radionica na kojoj su imali priliku naučiti o pravilnoj higijeni zuba, hrani/namirnicama koje štite/predstavljaju opa-

snost za zube, uloži i potrebi redovitog posjeta stomatologu... kojega smo i posjetili.

- 3.) *Kreativna radionica izrade straničnika* - Povodom *Mjeseca hrvatske knjige* održana je kreativna radionica izrade straničnika. Učenici su u ugodnoj i veseloj atmosferi, koristeći svoju maštu i različite tehnike, izradili raznolike straničnike na temu jeseni koje smo potom izložili na panou.
- 4.) *Igrokaz Listopad* - Pripremile smo igrokaz prema slikovnici *Listopad* izrađene u sklopu projekta *Centra Moja slikovnica*.
- 5.) *Kreativna radionica izrade plastelina* - Od brašna, soli, vode, ulja i limunske kiseline izradili smo plastelin koji smo obojili raznim jestivim bojama za kolače. Od tako domaće izrađenog plastelina učenici su izradili raznolike figurice.
- 6.) *Kreativna radionica izrade božićnih ukrasa* - Učenici su izrađivali božićne ukrase kojima smo ukrašili prostor knjižnice.
- 7.) *Suradnja na djelu i Prijatelj - to sam ja* - Interaktivne radionice na kojima smo na zanimljiv i zabavan način poučavale učenike o su-

Aplikacije za igrokaz „Listopad“

radnji i prijateljstvu – čitanjem priča o istom te raznim igrama i interaktivnim aktivnostima.

- 8.) *Tulumijada* - Kako bi se obilježio kraj prvog polugodišta, za učenike smo pripremili razne animacijske sadržaje te igre i interaktivne aktivnosti. Oni su bili osmišljeni u *Čarobnoj potrazi* kroz koju su učenike vodile *poruke Djeda Božićnjaka* uz mnoštvo pjesme i plesa.

Navedene kreativne i interaktivne radionice pokazale su se motivirajuće za sveukupni razvoj učenika (razvoj kreativnosti, mašte, fine motorike, pažnje, koncentracije te razvoj samopouzdanja, samopoštovanja...), odnosno kao dobar poticaj pri savladavanju određenih odgojno-obrazovnih sadržaja u nastavi. Iz tih razloga radujemo se nastavku provedbe radionica s učenicima.

ZNANJE MIJENJA ORUŽJE ILI NOVA ZGRADA SŠ „IVAN SELJANEC“ KRIŽEVCI

Piše: Maja Baksa, Srednja škola „Ivan Seljanec“, Križevci

Na prostoru bivše vojarne u Križevcima, u travnju 2011. godine otvorena je nova zgrada Srednje škole „Ivan Seljanec“, Križevci. Jedan dio zgrade je rekonstruiran, a drugi nadograđen. Od ukupno 4.500 m² škole, 98 m² zauzima lijepa i moderna školska knjižnica, smještena u prizemlju zgrade.

Izgled knjižnice, uz funkcionalnost, važan je čimbenik u uspješnom poslovanju, jer se u ugodnom i privlačnom ambijentu korisnici dobro osjećaju, a taj preduvjet novi prostor svakako posjeduje.

U kompaktnom prostoru nalazi se informacijsko-posudbeni pult, police s knjižničnom građom, računala za korisnike i čitaonica. Knjižnica je opremljena sa sedam računala, od kojih je šest namijenjeno učenicima i djelatnicima škole, a jedan knjižničaru. Sva računala imaju omo-

gućen pristup internetu. U čitaonici ima ukupno 10 mjesta za korisnike,

a po potrebi može biti i 17 mjesta za čitanje ili grupni rad. Knjižnični fond smješten je na 28 m drvenih policama.

Do travnja 2011. prostor školske knjižnice smo dijelili s križevačkom Gimnazijom. Tada se zbog održavanja redovite nastave u knjižnici u velikoj mjeri ometalo njeno funkcioniranje i rad, ali i onemogućilo zaštitu građe i opreme. Danas je situacija puno bolja. Korisnici se u novom prostoru osjećaju ugodno, što je vidljivo iz duljeg i češćeg boravka među knjigama, tj. u informacijskom i kulturnom središtu škole.

Knjižnica je otvorena svakoga radnoga dana u isto vrijeme, od 10.00 do 16.00 sati. U tom vremenu maksimalno je iskorištena, a aktivnosti su osmišljene u suradnji s korisnicima, prvenstveno učenicima. Često korisnici-učenici ostaju u knjižnici poslije nastave, zadovoljavajući i razvijajući informacijske potrebe i čitateljske interese.

ZADOVOLJSTVO KNJIŽNICOM I KNJIŽNIČNIM USLUGAMA NA VISOKOM GOSPODARSKOM UČILIŠTU U KRIŽEVCIMA

Pišu: Sandra Kantar, Helena Posavec, Visoko gospodarsko učilište u Križevcima

U razdoblju od ožujka do lipnja 2011. godine u knjižnici Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima po prvi se puta odvija stručna praksa studenata koja je djelomično podrazumijevala obavljanje knjižničnih poslova. Studentice Spomenka Šeb i Helena Posavec svakodnevno su odrađivale ukupno 450 nastavnih sati u knjižnici, obavljajući raznovrsne knjižnične poslove kao što su posudba i vraćanje knjiga, omatanje i popravak knjiga, vođenje statističke evidencije, pisanje opomena i ostale poslove. Iz obavljanja stručne prakse proizašla je i ideja o temi završnog rada pod naslovom *Zadovoljstvo knjižnicom Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima* koja će po prvi puta, od postanka Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima, tematizirati Knjižnicu kao ravnopravnu i važnu temu poput ostalih tema iz područja poljoprivrede. Studentica Helena Posavec je anketnim upitnikom istražila broj-

ne aspekte rada Knjižnice i time dobila uvid u stanje, potrebe i prijedloge studenata za knjižničnim uslugama. U radu donosimo dio dobivenih rezultata istraživanja.

U anketi je sudjelovalo ukupno 138 redovnih studenata prve godine studija i druge godine studija studijskog usmjerenja Bilinogojstvo, Zootehnika i Menadžment u poljoprivredi koji posjećuju Knjižnicu u uglavnom mjesečnim intervalima. Od ponuđene građe studenti najčešće posuđuju skripta (graf 1), udžbenike i stručne publikacije, a najmanje se posuđuju časopisi i novine, znanstveni radovi objavljeni u zbornicima radova i referentna građa.

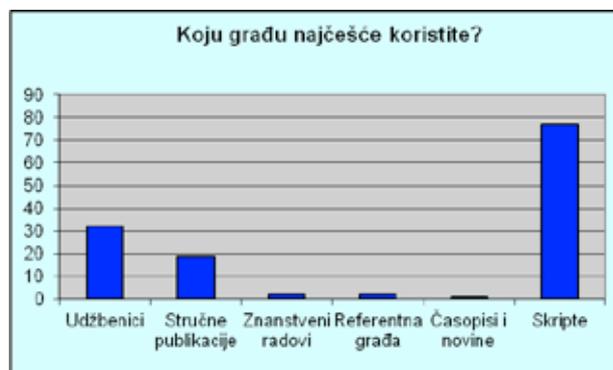
Oko 70% studenata je zadovoljno fondom knjižnice, odnosno brojem primjeraka traženih vrsta građe, a otprilike isti broj studenata smatra da u knjižnici ima dovoljno knjiga za potrebe (njihovog) studiranja. U tom smislu, tek neznatni broj studenata (30%) od stručne knjižnice traži da u svo-

fond uključi i beletristiku, odnosno lijepu književnost, kako bi se mogli malo rasonoditi uz opuštajuće štivo.

Što se tiče prijedloga za unaprjeđenje rada Knjižnice, oni su prvenstveno vezani uz radno vrijeme Knjižnice (graf 2) i u tom smislu studenti većinom predlažu da Knjižnica bude otvorena tijekom odvijanja nastave (39%). Uzgred, Knjižnica i jest otvorena cijeli dan za svoje korisnike zahvaljujući studenticama koje su (i ove godine) na stručnoj praksi u Knjižnici, te svaku drugu subotu od 11.00 do 13.00 sati. U odnosu na prethodno razdoblje rada Knjižnice u ovom segmentu je učinjen značajan iskorak.

Nadalje, novosti vezane za Knjižnicu redovito se ažuriraju na Internet stranici VGUK i na taj način su dostupne svim korisnicima. Nažalost, studenti uglavnom ne posjećuju često Knjižnicu na Internetu i ne prate često novosti o Knjižnici. Međutim, ponekad šalju upite na e-mail adresu Knjižnice: knjiznica@vguk.hr a koji su naj-

GRAFI 1: Najčešće korištena građa u knjižnici

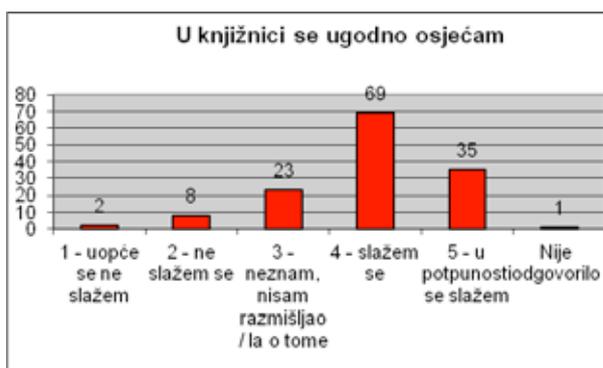
GRAFI 3: Dobivanje korisnih informacija u knjižnici

GRAFI 2: Otvorenost knjižnice za korisnike

GRAFI 4: U knjižnici se dobro osjećam

Izvor: Istraživanje studentice Helene Posavec

češće vezani za produženje već posuđenih knjiga ili upit vezan za preporuku literature za završne ili seminarске radove. Općenito, studenti ipak najradije prakticiraju osobni dolazak u Knjižnicu po potrebne i korisne informacije, o čemu govori podatak od 54% njih koji se *slažu* ili *u potpunosti se slažu* s tom tvrdnjom (graf 3).

I na kraju, na pitanje *Da li se ugodno osjećaju u Knjižnici?* 2/3 ispitanika odgovorilo da se *slaže* s tom tvrdnjom, što nam je osobito drago jer smo time „izmjerili“ kvalitetu Knjižnice u smislu usluge, fonda, lokacije Knjižnice i rada djelatnica u Knjižnici.

To je ujedno i obveza da se postojeći aspekti rada Knjižnice poboljšaju u sustavu kvalitete Učilišta.

Kao zaključak, može se istaknuti da je Knjižnica kao Učilišna služba sastavni dio učenja i studiranja i da se kontinuirano prati razina uključenosti knjižničnih usluga u te procese putem brojnih instrumenata osiguranja kvalitete i evaluacijskih upitnika i anketa. Kao prilog toj tvrdnji da su naši napor za poboljšanjem prepoznati, donosimo duhoviti komentar jedne naše studentice:

Zakon ste! Ja volim Knjižnicu. Volim i čitati. Onda sam manje glupa.

Studentice Spomenka Šeb i Helena Posavec obavljaju studentsku praksu u knjižnici Visokog gospodarskog učilišta u Križevcima.

DAR KAO OBLIK PRINOVE GRAĐE U KNJIŽNICI MUZEJA GRADA KOPRIVNICE KROZ PRIZMU JEDNOG NEDAVNOG PRIMJERA

Piše: Božica Anić, Knjižnica Muzeja grada Koprivnice

Dar u izgradnji knjižničnog fonda Muzeja grada Koprivnice oduvijek je imao značajnu ulogu. Naime, prve darovane knjige počinju pristizati već tijekom 1946., ubrzo nakon donošenja odluke o osnivanju Muzeja. Osnivač i utemeljitelj Muzeja, dr. Leander Brozović, putem javnih glasila o tome obavještava građanstvo, kao i o potrebi prikupljanja predmeta za budući muzejski postav. Pri tome naglašava i potrebu za prikupljanjem knjiga i to prvenstveno onih zavičajne tematike, ali i za onom stručnom koja prati muzejske zbirke – etnografsku, povijesnu, kulturno povijesnu. Vijest nije ostala bez odjeka pa prvi darodavci, slijedeći upute Brozovića, uz zavičajnu knjigu, donose i staru knjigu. Prve tada darovane knjige ujedno predstavljaju temelje današnjih značajnih knjižnih zbirki – zavičajne i rare.

Krajem 70-ih godina u oblikovanju muzejskog knjižničnog fonda, umjesto dara kao do tada dominantnog načina nabave, sve važniju ulogu ima razmjena. Ovaj oblik nabave intenzivira se zahvaljujući muzejskom godišnjaku Podravskom zborniku kojemu se pridružuju i ostale publikacije muzejskog izdavaštva te od tada razmjena publikacija postaje glavni oblik nabave.

Kako danas izgleda struktura nabave u specijalnoj, muzejskoj knjižnici, možemo ilustrirati podacima iz protekle, 2011. godine: razmjenom je u knjižnicu Muzeja prispjelo 51% publikacija; darovana knjiga sudjelovala je u nabavi s 36 %, a kupnja je bila

zastupljena sa svega 4,5%. Knjižnični fond popunjava se i publikacijama muzejskog izdavaštva, koje su u 2011. činile 8,5% prinovljene građe.

No, vratimo se daru - odnosno darovateljima: tko su, zapravo, oni? Uglavnom su to ustanove i pojedinci. Više-manje knjižničarima je poznato kako funkcionira otkup kao jedna od novijih kategorija nabave putem dara. Otkup također predstavlja jedan od izvora nabave i u knjižnici Muzeja. Uz Grad i Županiju koji najčešće daruju otkupljenu zavičajnu građu, i različite ustanove ponekad daruju svoje publikacije muzejskoj knjižnici. Primjerice, to mogu biti spomenice ili neke druge publikacije koje govore o radu dotične ustanove ili ju predstavljaju na bilo koji drugi način. Osim ustanova, često su to i razne udruge i društva, koja obilježavajući značajne obljetnice svoga djelovanja, događaj popraće odgovarajućom publikacijom.

Pojedinci predstavljaju također značajan izvor darova. Motivi darovanja, kao i kategorije darovatelja, različiti su. Valja spomenuti one najučestalije. Prvo, to su korisnici knjižnice Muzeja koji su koristili njenom građom u obradi određenih tema, koja je onda rezultirala novom publikacijom. Takvu publikaciju autor kao dio svoje obveze daruje knjižnici. Nadalje, to mogu biti suradnici Muzeja različitih profila. Primjerice, autori publikacija ili autori čiji rad je predmet neke publikacije. Vrlo često su to npr. slikari koji daruju kataloge svojih izložaba.

U svakom slučaju, kod bilo kakvog dara, bitno je da knjižnica ima dobro razrađenu nabavnu politiku, da može utvrditi koliko se ponude ni dar uklapa u strukturu knjižničnog fonda te što učiniti s *nepoželjnom građom* koja ipak iz nekog razloga kao dar uđe u knjižnicu.

Suradnici Muzeja mogu biti i ona kategorija darovatelja, koji - kako kaže Katica Tadić - *slučajnim* darom ponekad mogu vrlo obradovati osoblje. Upravo jedna takva donacija stigla je prošle, 2011. godine, u knjižnicu Muzeja. Ne radi se o opsežnom, ali u svakom slučaju radi se o vrlo vrijednom daru kakvi nisu baš učestali, jer darovano predstavlja i popriličnu rijetkost, a uz to se i velikim dijelom može uklopiti u postojeće knjižnične zbirke. Darovatelj je dugogodišnji suradnik Muzeja i korisnik knjižničnih usluga dr. Milivoj Kovačić, liječnik u mirovini, kolekcionar, dobar poznavatelj života Koprivnice od 30-ih godina prošlog stoljeća do danas, autor brojnih knjiga i tekstova o znamenitim osobama, događajima kao i životu Koprivnice u zadnjih 80-ak godina.

Darovana građa različita je po vrstama, a čine je: arhivalije (izvorna građa i fotokopije), rukopisi, časopisi, kalendari i monografske publikacije, a svakako je vrijedno spomenuti bar dio darovanog.

Arhivska građa izdvaja se kao posebna vrijednost dara. Naime, arhivska zbirka kao specijalna knjižnična zbirka u knjižnici Muzeja čuva i prikuplja izvornu zavičajnu građu i za-

piše te obuhvaća fragmentarno sačuvane osobne i obiteljske isprave i ostale dokumente, kao i građu crkvene i gradske uprave. Osobito prati djelatnost koprivničkih društava čiji broj i intenzivna djelatnost je bila izrazito prisutna tijekom 19. i u prvoj polovici 20. st. Sačuvana je tako gotovo u potpunosti dokumentacija dvaju najvećih kulturno umjetničkih

kih društva HPD "Podravec" i „Domo-ljub“, zatim dokumentacija Vatroga-snog društva, Gospojinskog, u manjoj mjeri Katoličkog, kao i fragmentarno ostalih manjih društava. S obzirom da je postojanje nekih društava poznato jedino kroz pisane tragove u novinama ili literaturi, jedan od razloga iznimne vrijednosti ovom prigodom darovane građe proizlazi upravo iz činjenice da se u njoj nalazi i niz dokumenata vezanih za Učiteljsko društvo u Koprivnici o kojem je do sada u arhivskoj zbirci bilo vrlo malo originalnih zapisa.

Taj dio dara obuhvaća:

- *Pravila učiteljskog društva za grad Koprivnicu i okolice* koja su odobrena od strane Kr. hrv. slav. dalm. zem. vlade, Odjela za unutarnje poslove u Zagrebu, 19. 3. 1893.
- *Knjigu zapisnika Učiteljskog društva* od 1911. do 1928.
- *Tiskane formulare - Pristupnice članova* za 1928.
- Rukopis od 5 stranica bez potpisa – *Povijest o razvitku obće pučke muške i ženske škole u slobodnom i kraljevskom gradu Koprivnici*
- *Školsku spomenicu za razdoblje 1875./6. / 1891./2.*

Prema riječima darovatelja, navedenu građu darovao mu je Mato Su-

deta, koprivnički učitelj, istaknuti i vrlo aktivan kulturni i javni djelatnik u Koprivnici, tajnik spomenutog Učiteljskog društava oko 1925. i brat poznatog književnika Đure Sudete.

Rukopisnoj zbirci darovane građe pripada ostavština ing. šumarstva Ive Šavora (1901.-2005.), iz koje valja spomenuti dva vrlo zanimljiva rukopisa: *Radovi na đurđevačkim pjescima i Podravska Sahara*. Tu je i nekoliko do sada neobjavljenih fotografija Đurđevačkih pjesaka te nekoliko knjiga vezanih uz spomenuti prostor, autora Franje Kučana i Ivana Soklića. Našem darovatelju građu je poklonio Ivan Šavor.

Drugu skupinu darova čine serijske publikacije. Uglavnom su to časopisi čije izlaženje je vezano uz razdoblje do kraja 2. svj. rata. Knjižnici su darovana dva godišta 3(1928), 5(1930) časopisa *Svijet: ilustrirani tjednik*, koji je izlazio u Zagrebu 1926.-1938. Radi se o popularnom časopisu tog razdoblja koji donosi niz različitih sadržaja u rubrikama: *Iz naših krajeva* (u vijestima zastupljena i Podravina), *Širom svijeta*, *Filmske vijesti*, *Moda, prikazi slikara i izložbi održanih u Zagrebu*, *raznih reklama* kao i niz drugih zanimljivosti koje danas mogu biti zanimljive s različitih aspekata, stoga je jedan takav naslov više nego dobrodošao u muzejsku knjižnicu.

Valja spomenuti još dva darovana naslova: to su *Koprive: list za humor i satiru* koji je počeo izlaziti 1906. u Zagrebu i izlazio do 1939. Darovani brojevi su iz razdoblja 1928.-1939. Tri godišta su kompletirana, a ostala su zastupljena s više ili manje brojeva. Drugi naslov pripada skupini malobrojnih sačuvanih časopisa iz 2. svjetskog rata - radi se o časopisu *Sigmal*. Izlazio je u Berlinu 1941.-1944., u izdanju Deutscher Verlag-a kao hrv., tal., i njem. izdanje. Darovani su svi brojevi iz 1943., manji broj primjeraka ostalih godišta te uz to još i nekoliko brojeva časopisa *Hrvatski krugoval* iste provenijencije.

I na kraju, svakako treba spomenuti nekad vrlo popularno i rado čitano štivo pučkih kalendara, koje nije izgubilo na aktualnosti sadržaja niti danas, jer u 10 darovanih primjeraka, gotovo da nema onog u kojemu se ne nalazi neka zanimljivost vezana uz zavičajnost, bilo da se radi o ljudima ili događajima te stoga predstavlja značajan izvor za pojedine muzej-

ske zbirke. Radi se o *Danici - popularnom koledaru i Ljetopisu Hrvatskoga književnoga društva sv. Jeronima*.

Nakon ulaska darovane građe u knjižnicu Muzeja, sva je građa najprije očišćena, poskidane su metalne spajalice, samoljepljive trake, materijali koji oštećuju papir. Obavljen je detaljan pregled svakog primjerka i dokumenta kako bi se utvrdilo kojoj će zbirci biti pridružen, odnosno što od toga se neće uključivati u fond. Nakon toga, pristupilo se popisu građe. Sastavljen je detaljan popis cjelokupne donacije i kod svakog upisanog primjerka formirana je njegova materijalna vrijednost izražena u kunama. Sastavljena je Darovnica koja sadrži podatke o darovatelju, eventualne želje darovatelja ili uvjete pod kojima daruje građu i svrhu darovanja. Darovnica - zajedno s popisom darova - potpisana, odnosno ovjerena od strane Muzeja, dostavljena je darovatelju. Primjerak Darovnice odlaze se u pismohrani Muzeja, tj. u urudžbenom zapisniku, a jedan

ostaje u knjižnici. Zaprimiteljna građa je inventarizirana, a po isteku godine sastavljen je popis svih darovanih publikacija knjižnici u toj godini, gdje se ponovo našao i ovaj dar zajedno sa svim drugim prinovama dobivenim 2011. na taj način.

Nije izostala niti zahvala darovatelju, dr. Milivoju Kovačiću, od kojeg sudeći prema dobivenim najavama možemo očekivati još zanimljivih darova Muzeju i njegovoj knjižnici, ali sljedeća bi donacija - barem prema sadašnjoj najavi - trebala biti uvjetovana određenim posebnim zahtjevima darovatelja vezano za njeno korištenje i pohranu.

OD KOČIJE DO BIBLIOBUSA

10. OKRUGLI STOL I 4. FESTIVAL HRVATSKIH PUTUJUĆIH KNJIŽNICA

Karlovac, 15. travnja 2011.

Piše: Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

"Milenijska fotografija" sudionika 10. okruglog stola

Pod nazivom *Od kočije do bibliobusa* održan je 15. travnja 2011. jubilarni, 10. okrugli stol o pokretnim knjižnicama kojem je domaćin bila Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" u Karlovcu. Na skupu je sudjelovalo sedamdesetak sudionika iz Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine. Suorganizator skupa bila je Komisija za pokretne knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva, a karlovačka knjižnica izabrana je za domaćina kako bi se obilježio veliki jubilej, ne samo karlovačke knjižnice, već i hrvatskog knjižničarstva uopće - 100. obljetnica početka rada prve pokretne knjižnice u Hrvatskoj. Naime još 1911. u sela karlovačke okoline kočijom su iz Karlovca dostavljani kovčezi s knjigama za posudbu lokalnom stanovništvu!

Atraktivna popratna manifestacija - festival bibliobusa, četvrti po redu - okupio je ukupno deset bibliobusnih vozila, od čega devet hrvatskih - iz Bjelovara, Čakovca, Karlovca, Kopriv-

nice, Križevaca, Rijeke, Vinkovaca, Zadra i Zagreba, te jedan slovenski bibliobus - iz Novog Mesta. U svim bibliobusima posjetitelji Festivala darivani su ne samo srdačnom dobrodošlicom putujućih knjižničara i informacijama o samim bibliobusima, već i poklon-knjigama, turističkim brošurama o mjestima i krajevima odakle bibliobusi dolaze, a bilo je tu i poklona sponzora te ugodnih jestivih (a i pitkih!) iznenađenja - reprezentativnih za pojedini kraj Hrvatske, tako da su svi posjetitelji imali priliku s Festivala ponijeti lijepu, ali i ukusnu uspomenu na bibliobuse koje su posjetili.

Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja jedino je regionalno knjižničarsko Društvo u Hrvatskoj koje je na 10. okruglom stolu bilo predstavljeno s čak 3 bibliobusa - sudjelovali su svi naši bibliobusi s cjelokupnim posadama: bibliobus Narodne knjižnice „Petar Preradović“ u Bjelovaru sa svojom posadom koju čine Željko Prohaska i Igor

Iveković, bibliobus Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica i posada Mladen Tudić i Ivo Trepotec, te bibliobus Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci i knjižničar/vozač Igor Kuzmić. Na skupu su još sudjelovali i savjetnica za narodne knjižnice Žaneta Baršić-Schneider, ravnatelj križevačke i bjelovarske gradske knjižnice Marjana Janeš-Žulj, Marinko Iličić, voditelj Županijske matične službe u Bjelovaru Ilija Pejić, te ravnateljica Višnja Romaj i Robert Fritz iz Gradske knjižnice i čitaonice, Virovitica. Voditeljica Županijske matične službe Koprivničko-križevačke županije, ujedno i predsjednica Komisije za pokretne knjižnice, Ljiljana Vugrinec, održala je izlaganje zajedno s Ljiljanom Črnjar iz Rijeke na temu *Pokretne knjižnice u Hrvatskoj: pogled iz prošlosti u budućnost*.

Osim stručnih izlaganja na temu pokretnih knjižnica, te analiziranja njihovog rada u protekloj godini, na skupu je predstavljeno netom

objavljeno hrvatsko izdanje IFLA-inih *Smjernica za pokretne knjižnice* (koje se mogu nabaviti u HKD-u na <http://www.hkdruštvo.hr/izdanja/drustvena/>). Također su bili izloženi i posteri s prikazanim povijesnim razvojem

svih hrvatskih bibliobusnih službi. Na kraju se povorka od 11 šarenih bibliobusa u jedinstvenom defileu provezla središtem grada Karlovca, a susret je priveden kraju ugodnim (ali uvijek prekratkim!) neformalnim dru-

ženjem tijekom zajedničkog ručka gdje su uzvanici počašćeni i posebnom slavljeničkom tortom povodom 100. obljetnice karlovačke Bibliobusne službe.

ČITANJE KAO DIO KNJIŽNIČNO-INFORMACIJSKOG OBRAZOVANJA XXIII. proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske Osijek, 9. – 11. svibnja 2011.

Piše: Margareta Popčević, III. osnovna škola Bjelovar

Proljetna škola školskih knjižničara, 23. po redu, održala se u Osijeku od 9. do 11. 5. 2011. godine u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje. Sudjelovalo je oko 450 knjižničara osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova iz cijele Hrvatske. Skup se, kao i prijašnjih godina, odvijao u obliku plenar-

nalnoj knjizi. Dobar ukus moguće je odgojiti jedino čitajući knjige, a čitanjem, koje u sebi sadrži ponešto od rituala, nastojimo zadovoljiti potrebu za spoznajom kao i potrebu za zadovoljstvom te ne smijemo očekivati samo jedno od toga. Krešimir Bagić, pjesnik, kritičar i profesor stilistike u svom je izlaganju analizirao *Hrvatsku*

ke pismenosti kao dio knjižnično-informacijskog obrazovanja naziv je izlaganja koje su održale Vesna Radičević s Filozofskog fakulteta Osijek i Suzana Biglbauer iz Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. One su govori- le o načinima poticanja čitalačke pismenosti u svojim knjižnicama i timskom radu. Mira Zovko, viša stručna

Okrugli stol 'Javno zagovaranje za školske knjižnice'

nih izlaganja, radionica i izlaganja primjera dobre prakse. Budući da je tema bila *Čitanje kao dio knjižnično-informacijskog obrazovanja*, sva predavanja i radionice bile su posvećene toj problematici.

Uvodno izlaganje pod nazivom *Zašto čitati knjige?* održao je Milivoj Solar, prof. emeritus. Govoreći o razlici između čitanja s ekrana i čitanju iz knjiga, prednost daje tradicio-

književnost i kulturu osamdesetih. Dinka Kovačević, profesorica sa Odsjeka za kulturologiju Sveučilišta u Osijeku govorila je o *Čitalačkoj pismenosti* te se posebno osvrnula na rezultate istraživanja o čitanju u osnovnoj i srednjoj školi i rezultate naših učenika postignutih u PISA istraživanju. Školska knjižnica ima posebnu ulogu upravo u razvijanju čitalačke sposobnosti učenika. *Poticanje čitalač-*

savjetnica za školske knjižnice Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta govorila je o *Važnosti čitanja* pri čemu je veliku pozornost posvetila dječjim časopisima govoreći o njima kao izvoru korisnog i zabavnog teksta.

U dijelu međunarodne suradnje bile su pozvane kolegice iz Sekcije za školske knjižnice i knjižničari iz Slovenije: Ivanka Učakar, Lidija Janeš, Gre-

gor Škrlić, Mirjam Klavž Dolinar i Andreja Vukmir, koji su održali tri izlaganja o čitalačkim navikama slovenskih učenika. Senada Dizdar s Filozofskog fakulteta u Sarajevu govorila je o poticanju čitanja učenika svoje države.

U organizaciji Hrvatske udruge školskih knjižničara (HUŠK) i Sekcije za školske knjižnice HKD-a održan je Okrugli stol na temu *Javno zagovaranje za školske knjižnice*. Uoči Okruglog stola održana je promocija knjige Vlade Draguna *Odnosi s javnošću u obrazovanju* koja je bila izvrstan uvod u temu Okruglog stola. Izlagачi su bili Alemka Belan-Simić koja je predstavila projekt HKD-a *Imam pravo znati, imam pravo na knjižnicu*, Ana Krželj, viša savjetnica za školske knjižničare koja je govorila o preduvjetima za uspješno zagovaranje školskih knjižnica, Vlade Dragun, ravnatelj OŠ Sućidar iz Splita govorio je o doprinosu ravnatelja zagovaranju školskih knjižnica, a Vinko Filipović, ravnatelj AZOO-a, govorio je o promje-

nama u stručnom usavršavanju školskih knjižničara. Zorka Renić, predsjednica Sekcije za školske knjižnice HKD-a, također je sudjelovala u organizaciji i radu Okruglog stola i sastavila zaključke. Vanja Jurilj, predsjednica HUŠK-a bila je moderatorica.

Organizirano je šest zanimljivih radionica koje su se održavale istovremeno, a svaka se ponavljala četiri puta. Ljiljana Šakić održala je radionicu *Što će mi čitanje* u kojoj je govorila o rezultatima PISA istraživanja, a i sudionici su rješavali iste zadatke kao učenici na testiranju. Mirjana Milinović i Suzana Jurić iz OŠ Rovišće održale su radionicu *Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem* u kojoj su predstavile sedam strategija za uspješno čitanje iz istoimene knjige. Ljerkica Medved održala je radionicu *Čitanje kao dio knjižnično-informacijskog obrazovanja*, a Zora Hajdarović *Žene mog i Tadijanovićevo zavijača*. Dvije radionice su održane na terenu – obilaskom znamenitosti Osije-

ka: *Čitanje grada – osječki Gornji grad* Marije Bednjanec i Mire Obad i *Višnja Šeta* koju su dobile Biserka Šušnjić, Sanja Galic i Marija Bilic Prcić. Književnik Zoran Ferić održao je ugodnu književnu večer. Zbornik XXIII. proljetne škole bio je tiskan i dostupan svim sudionicima. Izvrsna organizacija, gostoprimstvo domaćina i prekrasan grad na Dravi svima nam je ostao u lijepom sjećanju.

Prezentacije primjera dobre prakse održale su se posebno za osnovne i srednje škole. Ovdje je prvi put predstavljen projekt *Čitamo mi, u obitelji svi* Hrvatske mreže školskih knjižničara u koji su se tada prijavili mnogi knjižničari.

Održana je i skupština HUŠK-a u okviru koje je dodijeljena Nagrada „Višnja Šeta“ koju su dobile Biserka Šušnjić, Sanja Galic i Marija Bilic Prcić. Književnik Zoran Ferić održao je ugodnu književnu večer. Zbornik XXIII. proljetne škole bio je tiskan i dostupan svim sudionicima. Izvrsna organizacija, gostoprimstvo domaćina i prekrasan grad na Dravi svima nam je ostao u lijepom sjećanju.

PROJEKTI DIGITALIZACIJE KNJIŽNICE I ČITAONICE „FRAN GALOVIĆ“ PREDSTAVLJENI NA 1. FESTIVALU HRVATSKIH DIGITALIZACIJSKIH PROJEKATA

Piše: Kristian Ujlaki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Aktivnosti koje u području digitalizacije provodi Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica prepoznate su u stručnoj javnosti što potvrđuje i poziv Knjižnici da izlaganjem sudjeluje na 6. SEEDI (South Eastern European Digitization Initiative) međunarodnoj konferenciji pod nazivom *Digitalizacija kulturne i znanstvene baštine* kojoj je domaćin 2011. bila Hrvatska, odnosno Nacionalna i sveučilišna knjižnica iz Zagreba (Zagreb, 18.-20. svibnja, NSK, Muzej suvremene umjetnosti).

SEEDI je međunarodna inicijativa za razvoj digitalizacije kulturne i znanstvene baštine u zemljama jugoistočne Europe s ciljem okupljanja arhivskih, knjižničnih i muzejskih djelatnika koji su odgovorni za čuvanje i osiguravanje trajnog pristupa kulturnoj i znanstvenoj baštini, istraživača informacijske tehnologije koji razvijaju projekte digitalizacije kulturne i znanstvene baštine, znanstvenika iz

polja umjetnosti, društveno-humanističkih znanosti, povijesti i računalnih znanosti te studenata i svih zainteresiranih za digitalizaciju kulturne i znanstvene baštine.

Cilj konferencije bio je predstavljanje i razmjena iskustava u korištenju novih informacijskih tehnologija, normi te iskustava iz područja digitalizacije kulturne i znanstvene baštine, uključujući: digitalno prikupljanje i pretvorbu iz analognog oblika u digitalni, opis i predstavljanje baštinskih objekata i pripadajuće dokumentacije, obradu digitaliziranog sadržaja te predstavljanje i trajno čuvanje digitaliziranog sadržaja.

U sklopu Konferencije, 20. svibnja 2011. u multimedijalnoj dvorani Gorgona u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu organiziran je 1. festival hrvatskih digitalizacijskih projekata. Tijekom održavanja Festivala predstavljeno je dvadeset digitalizacijskih projekata hrvatskih arhivskih, knjižni-

čarskih i muzejskih ustanova. Projektima se željelo predstaviti i promicati raznolik i bogatu kulturnu baštinu te olakšati pristup digitaliziranoj građi u online okruženju.

Kristian Ujlaki iz koprivničke knjižnice predstavio je projekte digitalizacije koje je knjižnica sa svojim partnerima realizirala – digitaliziranu građu *Glas Podravine*, *Digitaliziran koprivnički tisak* i *Fran Galović online*. Predstavljeno su i projekti koji su u tijeku: digitalizacija zbirke starih koprivničkih razglednica i digitalizacija naslovnica knjižne građe Zavičajne zbirke *Caproncensis*.

Namjera je organizatora, Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, nastaviti održavanje Festivala svake godine. Više informacija o festivalu dostupno je na: <http://www.nsk.hr/održan-prvi-festival-hrvatskih-digitalizacijskih-projekata/>.

KNJIŽNICA –KOMUNIKACIJSKO I MULTIKULTURALNO SREDIŠTE LOKALNE ZAJEDNICE, Sveti Martin na Muri, 18. -21. svibnja 2011

Pišu: Ljiljana Vugrinec i Vinka Jelić-Balta

Kao predskup 8. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj u Sv. Martinu na Muri, 18. 5. 2011. održana je radionica *Partnerstvo u uspostavi knjižnica i knjižničnih usluga*, namijenjena predstavnicima lokalne i regionalne uprave i samouprave s područja četiri županije - Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke, Međimurske i Varaždinske.

Uz knjižničare, u Radionici su sudjelovali i predstavnici županija s područja Društva Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja. Iz Koprivničko-križevačke županije prisustvovali su - stručna savjetnica za kulturu, šport, informiranje, tehničku kulturu Vesna Peršić-Kovač, načelnica općine Gornja Rijeka Štefica Tukša, načelnik općine Novo Virje Branko Mesarov i ravnateljica Općinske knjižnice Sidonije Rubido Erdödy iz Gornje Rijeke Marina Sribljinić. Iz Bjelovarsko-bilogorske županije uključili su se Andrea Prugovečki Klepac, pročelnica Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i šport Bjelovarsko-bilogorske županije, Boro Bašljan, načelnik Općine Hercegovac, Marijan Dautanac, načelnik Općine Veliki Grđevac i Ivan Kovačić, načelnik Općine Veliko Trojstvo.

Između ostalih, svojim izlaganjima na Radionici sudjelovalo je i dvoje voditelja županijskih matičnih služba s područja našega Društva. Voditeljica Županijske matične službe za knjižnice Ljiljana Vugrinec održala je prezentaciju *Pokretne knjižnice kao sastavni dio županijske knjižnične mreže u Koprivničko-križevačkoj županiji*. Predstavila je jedinstveni model uspostave knjižničnih usluga na najširem području Županije putem dviju službi pokretnih knjižnica, tj. dva bibliobusa - koprivničkog i križevačkog - koje u većinskom dijelu financira Županija iz svog proračuna, a ostatak sami korisnici - općine i gradovi. Ilija Pejić, voditelj Županijske matične službe Bjelovarsko-bilogorske županije održao je izlaganje *Knjižnica u općini – ograna gradске knjižnice* u kojem je pri-

kazao pozitivna iskustva u osnivanju i djelovanju knjižničnih ogranaka gradske knjižnice kao općinskih knjižnica u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Izneseni primjeri dobre prakse imali su za cilj poslužiti kao model županijama u kojima još ne postoje ovakvi organizacijski oblici knjižnica - pokretne knjižnice ili ogranci.

Radionici su prisustvovali i predstavnici Ministarstva kulture pa je taj susret bio je prilika i za dogovore o suradnji ne samo u knjižničarstvu, već i u mnogim drugim programima koje općine, gradovi i županije planiraju i provode, a u kojima očekuju potporu Ministarstva kulture.

Savjetovanje je bilo podijeljeno u dvije cjeline:

Prva cjelina, *Knjižnica kao komunikacijsko središte* – kroz pozvana i prijavljena izlaganja, predstavljeni su programi i projekti dobre komunikacije i suradnje lokalnih knjižnica s drugim ustanovama u kulturi i obrazovanju, organizacijama i tvrtkama, rastući fenomen društvenih mreža kao važan kanal komunikacije s korisnicima. Valja naglasiti izlaganja čalanova našeg Društva:

Petar Lukačić predstavio je uslugu osobnog knjižničara – osnovna informacijsko-informatička poduka za korisnike knjižnice, Dijana Sabolović Krajina *Od zbirke za slijepu i slabovidnu do kutka za čitanje na drugačiji način*. Ilija Pejić i Vladimir Strugar zajednički su izložili *Izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u fondovima i zbirkama narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije*.

Drugi dio Savjetovanja s temom *Knjižnica kao multikulturalno središte* svojim izlaganjima predstavilo je praksu hrvatskih knjižnica kao središta multikulturalnosti i različitosti, ali i kao temelj interkulturalnog odgoja i dijaloga, veliki potencijal narodnih knjižnica, njihovih programa i projekata na putu stvaranja našeg društva kao multikulturalnog.

Na kraju Savjetovanja održana je panel rasprava – *Izrada Strategije za*

narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Moderatorica ove panel rasprave Zdenka Sviben podsjetila je na 2004. kada je u Osijeku održano 2. savjetovanje za narodne knjižnice pod nazivom *Prema nacionalnoj strategiji razvoja narodnih knjižnica* te da je potom napravljen *Nacrt strategije razvoja narodnih knjižnica u RH 2005.- 2010*. Nacrt Strategije predstavljen je i podržan od struke na 3. savjetovanju za narodne knjižnice u Topuskom 2005. godine.

Hrvatsko knjižnično vijeće usvojilo je navedeni Nacrt na svojoj sjednici održanoj 28. 6. 2005. g., s opaskom da povjerenstvu nisu bili dostupni svi podaci na kojima se trebala temeljiti Strategija.

Budući da akcijski plan koji je trebao uslijediti nije nikada donesen niti je Strategija prihvaćena od strane Ministarstva kulture Republike Hrvatske kao službeni dokument, Hrvatsko knjižnično vijeće zaključkom s posljednje sjednice održane u ožujku 2011. traži od Hrvatskog knjižničarskog društva da se aktivno uključi u izradu nove Strategije razvoja narodnih knjižnica, u suradnji s ostalim institucijama i tijelima, uz potporu Ministarstva kulture RH.

U panel raspravi sudjelovali su ravnatelji županijskih matičnih knjižnica, Zavod za knjižničarstvo NSK, Ministarstvo kulture RH te ostali sudionici 8. savjetovanja za narodne knjižnice.

Po okončanju rasprave, moderatorica Zdenka Sviben je rezimirala sljedeće zaključke koji su prihvaćeni: potreba i izrada Strategije razvoja narodnih knjižnica u što kraćem roku, imenovati povjerenstvo za izradu Strategije, u svrhu prijedloga članova povjerenstva treba obaviti konzultacije sa stručnjacima koji su spremni raditi na prijedlogu teksta i uz Strategiju svakako treba izraditi akcijski plan i predvidjeti, odnosno osigurati mehanizme provedbe, uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

LIBRARIES BEYOND LIBRARIES: INTEGRATION, INNOVATION AND INFORMATION FOR ALL

KNJIŽNICE VIŠE OD KNJIŽNICA: INTEGRACIJA, INOVACIJA I INFORMACIJE ZA SVE

SVJETSKI KNJIŽNIČNI I INFORMACIJSKI KONGRES I 77. GENERALNA KONFERENCIJA I SKUPŠTINA MEĐUNARODNOG SAVEZA KNJIŽNIČARSKIH DRUŠTAVA I ORGANIZACIJA (THE INTERNATIONAL FEDERATION OF LIBRARY ASSOCIATIONS AND INSTITUTIONS – IFLA)

San Juan, Puerto Rico, 13.-18. 8. 2011.

Piše: Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“, Koprivnica

Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica ponovno je pripala čast da predstavi jednu od svojih dobrih praksi na Svjetskom kongresu knjižničarskih udruga i organizacija (IFLA), ovaj puta od 13. do 18. ko-

ons *Decade of Literacy: What Libraries Can Do*. Okupio je dvanaest stručnjaka i znanstvenika iz Meksika, Nizozemske, Brazila, Zimbabvea, Norveške, Nepala, SAD-a, Koreje i Hrvatske. Specifičnost ove sesije bila je u tome

velikoj izložbi nakladnika i proizvođača komunikacijsko-informacijske opreme i programa za knjižnice. Zabilježeno je oko 2500 sudionika iz brojnih zemalja svijeta.

Tema Kongresa *Knjižnice više od knjižnica: integracija, inovacija i informacije za sve* ukazala je na činjenicu da svi informacijski čimbenici čine jedinstveno okruženje te kao takvi trebaju uložiti napor za suradnjom, kako bi davali bolje usluge svim korisnicima. Unutar te teme izlaganja i rasprave odvijale su se u pet podtema: otvoren pristup i digitalni izvori; politika, strategija i zagovaranje; usluge i pristup informacijama i građi za korisnike; oruđa i tehnike; ideje, inovacije, anticipiranje novog.

Meni su posebno zanimljiva bila plenarna predavanja, koja su se održavala svakodnevno u jutarnjim satima, zato što su davala raznovrsne uvide u kulturu i povijest Puerto Rica, zemlje domaćina. Predavači su bili renomirani portorikanski znanstvenici i stručnjaci: Fernando Picó, humanist, povjesničar i sveučilišni profesor, Mayra Santos-Febres, pjesnikinja, prozajistica i sveučilišna profesorica i Luis Molina-Casanova, filmski i televizijski redatelj, koji je uspješno prenio portorikansku književnost i iskustvo u filmsku industriju. Plenarno izlaganje održao je i Trevor E. Clarke, pomoćni direktor World Intellectual Property Organization (WIPO). Uz ovo izlaganje vezivale su se i tematske sesije posvećene autorskom pravu, slobodnom pristupu informacijama i slobodi izražavanja. Jedan od naglasaka Kongresa stavljen je na potrebu prilagodbe knjižnica novoj informacijsko-komu-

lovoza 2011. u San Juanu, glavnom gradu Puerto Rica.

Potpisnica ovih redaka održala je izlaganje *Reading and Literacy – a way to the social inclusive library* o potpori socijalnoj inkluziji romske djece, slijepih i slabovidnih osoba, osoba s mentalnim i fizičkim invaliditetom, starijih te nezaposlenih (članak je dostupan u e-programu kongresa na <http://conference.ifla.org/sites/default/files/files/papers/ifla77/114-krajina-en.pdf>).

Izlaganje je održano u programu Sekcije za pismenost i čitanje IFLA-e pod nazivom *Beyond the United Nati-*

što su predavači izlagali istovremeno i to tako da je svaki imao stol na kojemu je izložio popratne materijale, a nakon 15 minuta predstavljanja problematike tri puta je došlo do rotacije publike. Uvodno izlaganje održao je Janis Karlins iz UNESCO-a pod nazivom *Toward Digital Literacy – What Libraries Can Do*. Sesiju je moderirala predsjednica ove sekcije Ivanka Stričević, docentica na Sveučilištu u Zadru.

I ovaj je Svjetski kongres IFLA-e obilovao sesijama, čak 80 ukupno, kao i zanimljivim plenarnim predavanjima, izlaganjima na posterima i

nikacijskoj tehnologiji, konkretno sve većem prodiru e-knjiga u knjižnice. Dok je u SAD-u to postala raširena praksa, javlja se problem zemalja tzv. malih jezika, kako ekonomski razvijenih, tako i nerazvijenih da financijski prate ove trendove. Osim toga, istican je značaj tehnologije e-knjiga za osobe koje ne mogu čitati standardni tisak. Jedan od novih trendova u knjižničarstvu je i prihvaćanje koncepta knjižnica kao mjesta učenja te mjesta informacijskog i digitalnog

opismenjavanja, posebice u multikulturalnim sredinama. Zanimljiva je bila i sesija koja je na novi način promišljala ulogu narodnih knjižnica, posebice u kontekstu najnovije tehnologije, novih usluga i korisnika.

U okviru Kongresa tradicionalno su vrlo posjećena bila izlaganja na posterima zbog jedinstvene prilike da se na jednom mjestu upoznaju inovativni projekti i programi iz brojnih zemalja svijeta. Na izložbi nakladnika i proizvođača komuni-

kacijsko-informacijske opreme i programa za knjižnice posebna atrakcija bila je iz Kine dopremljena knjižnica-vozilo, koja funkcionira na principu samoposluživanja (podsjetila me na veliki juke-box s tiskanim knjigama umjesto gramofonskih ploča), a inače je ogranak šangajske knjižnice u jednom gradskom kvartu. Kina je, slobodno možemo reći, dominirala ovim kongresom IFLA-e u predstavljanju implementacije najnaprednije informacijsko-komunikacijske tehnologije u knjižnice.

Održati dobro prihvaćeno izlaganje te biti dio najvećeg stručnog okupljanja knjižnično-informacijskih stručnjaka na svijetu bila je posebna čast i zadovoljstvo. Činjenica da je koprivnička knjižnica već peti puta ima izlaganje na kongresu IFLA-e potvrđuje da je njezin rad prepoznat i izvan hrvatske knjižničarske zajednice. Zahvale za financijsku podršku idu Ministarstvu kulture Republike Hrvatske i Gradu Koprivnici.

EU FONDOVI I ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Piše: Zorka Renić, Medicinska škola Bjelovar

U Gimnaziji Bjelovar 21. listopada 2011. održan je 2. *okrugli stol za školske knjižnice* pod nazivom *EU fondovi i školske knjižnice*. Glavni organizator skupa bila je Sekcija za školske knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva. Velik je broj suorganizatora skupa što svjedoči o spremnosti članova Sekcije na suradnju te je tako 2. okrugli stol realiziran uz pomoć Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, Gimnazije Bjelovar, Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar i Hrvatske udruge školskih knjižničara. Od velike važnosti je potpora lokalnog Društva u realizaciji ovako važnog skupa te smo zahvalni na uvijek prisutnoj podršci svih članova i uprave. U ime Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja prisutne je pozdravila predsjednica Vinka Jelić Balta.

Skup je naslovljen *EU fondovi i školske knjižnice*, a glavna tema bila je mogućnosti financiranja i stručnog usavršavanja koje nam omogućuju

EU fondovi. Sredstva iz EU fondova omogućuju poboljšanje materijalnih uvjeta u našim školama i daljnji razvoj znanja i vještina djelatnika. Sto-

znanja, pogoduje timskom radu, primjeni standarda i sveukupnom poboljšanju obrazovnog sustava. Nadalje, EU fondovi pridonose povećanju

ga je glavni cilj skupa bio potaknuti sudjelovanje školskih knjižnica i knjižničara u regionalnim i europskim projektima jer ono donosi, osim novih izvora financiranja, uštede i nova

regionalne suradnje među školama, povećanju mobilnosti učenika i profesora, razvoju nastavnih programa, povećanju povezanosti s lokalnom i regionalnom privredom i sl.

STRUČNI SKUPOVI I TEME

Na skupu je okupljena iznimno kvalitetna grupa predavača koja je omogućila sudionicima pravi uvid u temu te dobre primjere iz prakse. U prvom dijelu skupa, kojemu je moderator bio Ilija Pejić, Milvija Marković, predstavnica tvrtke Metacognita d.o.o. održala je izlaganje *Europska stvarnost i hrvatski san*. Potom su Veronika Čelić Tica i Dijana Machala iz

mu za cjeloživotno učenje i karakteristikama potprograma Comenius te mogućnostima stručnog usavršavanja knjižničara i ostalih prosvjetnih djelatnika.

U drugom dijelu skupa, kojemu je moderator bila Mirjana Milinović, sudionici su imali prilike slušati iskustva kolega knjižničara u apliciranju na EU natječaje te konkret-

Comenius te stručnom usavršavanju kroz eTwinning.

Nakon iznimno motivirajućih izlaganja može se zaključiti da su velika bespovratna sredstva na raspolaganju te je potrebno imati samo kvalitetno napravljen projekt.

Skup je završio okruglim stolom na kojem su svoja mišljenja imali priliku izreći predstavnici strukovnih

© Foto by M.Josić, 2011

Na 2. okruglom stolu okupili su se brojni sudionici, ugledni gosti i izvrsni predavači

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu priredile izlaganje *Virtualna mobilnost u kontekstu programa stalnog stručnog usavršavanja*. Savjetnica Biserka Šušnjić iz Agencije za odgoj i obrazovanje održala je izlaganje *Putokazi prema EU u programima Agencije za odgoj i obrazovanje*. Na kraju je uslijedilo izlaganje Mihaele Dubravac Šigir iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske o *IPA Operativnom programu Razvoj ljudskih potencijala* i natječajima u tijeku te izlaganje Ivane Krnjić iz Agencije za mobilnost i EU programe, koja je govorila o Progra-

nim realizacijama pojedinih projekata. Izlagači su vrlo afirmativno govorili o svojim iskustvima u provedbi projekata i hrabрили nazočne kolege da se odluče na sudjelovanje u pojedinim projektima kako bi ostvarili brojne materijalne i obrazovne dobrobiti. Među izlagačima koji su prikazali brojne dobrobiti i koristi od EU fondova bila je Jadranka Junačko iz Tehničke škole Slavonski Brod i Melita Schmitz iz Osnovne škole Eugena Kumičića, Slatina, a Silvije Devald iz Osnovne škole Vladimira Nazora, Daruvar govorio je o svojim iskustvima u sudjelovanju u potprogramu

udruga: Hrvatske udruge školskih knjižničara te Hrvatske mreže školskih knjižničara, a svi nazočni knjižničari mogli su postaviti predavačima pitanja.

Tema skupa bila je aktualna i zanimljiva te se u Bjelovaru okupilo 100-ak knjižničara iz svih dijelova Hrvatske, iako je veći dio bio iz sjeverozapadne Hrvatske. Organizatori će smatrati ovaj bjelovarski okrugli stol uspješnim ukoliko bar nekoliko projekata bude realizirano zahvaljujući pozitivnom poticaju na skupu.

USPJEŠNIJE POSLOVANJE KNJIŽNICE - KONCEPCIJE MARKETINGA I MENADŽMENTA USMJERENE NA KORISNIKE Zagreb, Goethe institut, 20. - 21. 10. 2011.

Piše: Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“, Koprivnica

U Goethe institutu Zagreb održan je 20. i 21. listopada 2011. dvodnevni seminar *Uspješnije poslovanje knjižnice - koncepcije marketinga i menadžmenta usmjerene na korisnike*. Predavačica je bila dr. Hannelore Vogt, ravnateljica Gradske knjižnice Köln. Prije nekoliko godina već smo je imali priliku upoznati na sličnom predavanju u Zagrebu, tada kao ravnateljicu Gradske knjižnice Würzburg, koja je pod njezinim vodstvom dobila niz nacionalnih nagrada i priznanja za najbolju inovativnu knjižničku praksu te suautoricu knjige *Nove usluge za korisnike narodnih knjižnica: njemačka iskustva* (Knjižnice grada Zagreba : Goethe-Institut, 2004.).

H. Vogt međunarodno je poznata i priznata stručnjakinja u knjižničarstvu, napisala je brojne radove i drži predavanja na temu knjižničnog menadžmenta i marketinga, inovativnih usluga i knjižnične usmjerenosti prema korisniku. Osim toga, stekla je doktorat iz kulturnog me-

nađmenta na temu marketinga za knjižnice.

Njezin seminar u Zagrebu sastojao se od predavanja i niza praktičnih primjera, savjeta i vježbi vezanih uz unaprjeđenje poslovanja knjižnice i knjižnične ponude korisnicima. Obradene su sljedeće teme: *Koncepcije menadžmenta usmjerene na korisnike, Zadovoljni i motivirani zaposlenici – čimbenici uspješnog poslovanja, Usluge za korisnike – prednosti i nedostaci, Instrumenti za poboljšanje usmjerenosti na korisnike (Mystery shopping, odnos prema pritužbama, korisnička povelja - razvijanje standarda usluga), Knjižnica kao faktor imidža: lobiranje i branding za knjižnicu*. Posebno korisne i poticajne bile su vježbe za nas, sudionike - izrada osnovnih pravila ophođenja s vanjskim korisnicima i zaposlenicima, koncipiranje jednodimenzionalnog govora o nekom problemu knjižnice namijenjen donositeljima odluka, SWOT analiza knjižnice, predstavljanje elemenata *branda* i trendova

naših knjižnica te *Mystery Shopping* - tehnika poboljšanja kvalitete poslovanja uz pomoć pokusnih ili tajnih kupaca (predmet vježbe bila je Knjižnica Goethe Instituta).

Dr. Vogt i ovog je puta održala uspješan seminar, kojim je pokazala da alati i tehnike menadžmenta i marketinga, koji se uspješno primjenjuju u profitnom sektoru, mogu u velikoj mjeri poboljšati poslovanje neprofitnog sektora, konkretno knjižnica i biti od koristi knjižničarima u svakodnevnom radu. A na pitanje što je cilj korištenja takvih koncepcija, odgovara: *Dobro znamo da ima puno ljudi koji ne koriste usluge knjižnice ili ne čitaju knjige: pa ipak je važno i njih informirati, jer čak nam i netko tko nije naš korisnik može donijeti dobru reklamu... Oduševite ljude! Potaknite građane da knjižnicu smatraju svojom i budu ponosni na nju.*

Seminar je realiziran u suradnji Goethe Instituta Zagreb i Zagrebačkog knjižničarskog društva.

STRUČNI SKUP HORORI A PRIORI: KNJIGE O KOJIMA SE NE GOVORI, A TRAŽENE SU U ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA

Piše: Silvija Perić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Pod nazivom *Horori a priori: knjige o kojima se ne govori a tražene su fondovima školskih knjižnica* od 28. do 29. listopada 2011.

u Splitu je održan prvi samostalni stručni skup Hrvatske udruge školskih knjižničara. Skup je predstavljao i ovogodišnju centralnu proslavu *Međunarodnog mjeseca školskih knjižnica*.

Državni skup je bio namijenjen svim školskim knjižničarima, knjižničarima dječjih odjela narodnih knjižnica i profesorima hrvatskog jezika. Kao predavači i aktivni sudionici na Skupu su sudjelovali ugledni stručnjaci s fakulteta i institucija koji se teoretski i praktično bave problematikom koja je bila tema Skupa.

Rad Skupa bio je podijeljen u tri dijela: izlaganja koja su se bavila tematikom nasilja u literaturi za djecu i mlade, izlaganja koja su se bavila tematikom seksualnosti u literaturi za mlade i okrugli stol s temom *Nadželo slobodnog pristupa informacijama i odgojno-obrazovna uloga školske knjižnice - kako ih pomiriti kad je riječ o tematici nasilja i seksualnosti?*

Zaključeno je da je potrebno utjecati na promjenu mišljenja ciljne javnosti koja donosi odluke o školskim knjižnicama, tj. izmjenu zakonskih i podzakonskih dokumenata, u prvom redu izmjenu Standarda za školske knjižnice RH iz 2000. godine koji govori o nabavi građe na na-

čin da je ona usko vezana za nastavni plan i program. Hitno je potrebno naše zakone i standarde uskladiti s međunarodnim, tj. IFLA-inim Standardom za nabavu građe u školskim knjižnicama koji, pored uvažavanja nastavnog plana i programa, navodi kao bitan čimbenik interese učenika i učitelja te promjene u lokalnoj zajednici kao i na globalnoj socijalnoj razini (*Odgovarajuća građa, temelji se na: nastavnom planu i programu, pojedinačnim interesima učenika i nastavnika, odražava različitost u društvu i lokalnoj zajednici, uključuje misiju školske knjižnice, poštuje intelektualnu slobodu.*)

KNJIŽNIČNA USLUGA ZA SLIJEPE I SLABOVIDNE : STANJE I PERSPEKTIVE

Koprivnica, 18. 11. 2011.

Piše: Dijana Sabolović-Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Povodom pete obljetnice održavanja usluge za slijepe i slabovidne u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica održan je 18. 11. 2011. Međunarodni stručni skup *Knjižnična usluga za slijepe i slabovidne: stanje i perspektive*. Skup su organizirali Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica i Udruga slijepih Koprivničko-križevačke županije u suradnji s Hrvatskom knjižnicom za slijepe iz Zagreba i Komisijom za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama Hrvatskoga knjižničarskog društva. Skupu je prisustvovalo oko 60 sudionika iz 17 hrvatskih gradova, te gosti iz Slovenije i Nizozemske. Međunarodni i regionalni karakter skupu dala su izlaganja pozvanih predavača Koena Krihaara iz Nizozemske, predstavnika IFLA-e i predsjedavajućeg IFLA-ine Sekcije za knjižnične usluge za osobe koje ne mogu čitati standardni tisak i Kristine Janc iz Nacionalne in univerzitetne knjižnice u Ljubljani, te kolega knjižničara iz Mariborske knjižnice. Osim njih, pozvana izlaganja održali su Sanja Frajtag, ravnateljica Hrvatske knjižnice za slijepe te Dunja Marija Gabrijel i Veronika Čelić-Tica iz NSK, predstavnice Komisije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama. Primjere dobre prakse predstavili su: Ljiljana Vugrinec (Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica), Vesna Babić (tajnica Udruge slijepih Koprivničko-križevačke županije), Kristina Čunović i Nataša Vojnović (Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac), Karmen Krnčević i Antonija Miše (Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik), Emilija Pezer i Tihomir Marojević (Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci), Denis Rudić i Norma Miočić (Znanstvena knjižnica Zadar), Amelija Tupek (Središnja informacijska služba pri NSK u Zagrebu) i Hela Čičko (Knjižnica grada Zagreba).

Stručni skup je evaluirao razvoj i utjecaj projekta *Knjižnična usluga za slijepe i slabovidne u Koprivničko-križevačkoj županiji* na knjižničarsku zajednicu i društvo općenito - uz pružanje ovih usluga u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica od 2006., koprivnički knjižničari od 2008. putem certificiranih tečajeva u CSSU o usluzi educiraju i kolege iz drugih knjižnica, a o rezultatima usluge izvještavaju i na renomiranim stručnim skupovima u zemlji i svijetu (npr. na kongresima IFLA-e). Knjižničarska zajednica prepoznala je taj značaj i utjecaj dodijelivši Knjižnici Nagradu Zaklade Ljerk Markić Čučuković 2009. Evaluirao je i dosadašnji razvoj knjižničnih usluga za slijepe i slabovidne u hrvatskim knjižnicama: u drugom bloku predstavljeni su i evaluirani različiti modeli implementacije knjižnične usluge za slijepe i slabovidne u pojedinim hrvatskim knjižnicama, kojima doprinose socijalnoj inkluziji, integraciji i senzibilizaciji svojih lokalnih zajednica. Vrlo je važno da je dobiven uvid u inozemna kretanja u uslugama za osobe koje ne mogu čitati standardni tisak, posebice s obzirom na razvoj tehnologije i suradničke odnose - u aktualne međunarodne projekte koji oblikuju budućnost usluge dostupnog čitanja, s naglaskom na one kojima je cilj međunarodna razmjena digitalnih sadržaja. Posebno je istaknuta važnost regionalne suradnje. Iskustvo Slovenije ukazalo je na perspektivu te suradnje te omogućilo komparaciju slovenske i hrvatske prakse. Iako je hrvatska praksa razvijena i u radu Hrvatske knjižnice za slijepe i u radu narodnih knjižnica, u Sloveniji se usluzi za slijepe i slabovidne pristupilo na metodološki bolje utemeljen i sustavniji način putem izrade studije o stanju ovih knjižničnih usluga, kao i u iskazanom vodstvu Nacionalne

knjižnice da koordinira uslugu na nacionalnoj razini zajedno s nadležnim ministarstvom. Na kraju se dobio uvid u perspektive razvoja knjižničnih usluga za osobe koje ne mogu čitati standardni tisak u Hrvatskoj i svijetu. U svijetu, pa i u Hrvatskoj, ova alternativna knjižnična usluga koja uključuje prvenstveno ponudu zvučnih knjiga, ali i taktilnih slikovnica, knjiga na uvećanom tisku i slično, te korištenje specijalnih tehničkih pomagala za čitanje i služenje internetom putem zvuka i dodira, postaje sve značajnija s obzirom na globalni trend starenja stanovništva i pojavu teškoća u čitanju standardnog tiska kao popratne pojave. Zahvaljujući najnovijoj sofisticiranoj informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji danas je moguće znatno smanjiti jaz u dostupnosti izvornim informacijama i znanjima između osoba zdravog vida i osoba s oštećenjem vida, ali potrebno je stalno pratiti nova postignuća, na vrijeme se odgovarajuće educirati i primijeniti u praksi ono što je moguće u zadanim okolnostima. Kako bi se ostvarili maksimalni rezultati, potrebno je raditi koordinirano na razini struke, razmjenjivati domaća iskustva i znanja te pratiti inozemna, čemu je upravo želio pridonijeti i ovaj skup. Postignuti su određeni ciljevi u provođenju nacionalne politike razvoja knjižničnih usluga za slijepe i slabovidne: Osnivanje nacionalne knjižnice za slijepe, pokretanje projekta disperzije knjižničnih usluga za slijepe i slabovidne u narodne knjižnice, odnosno spuštanje na lokalnu razinu, širenje/jaćanje spoznaje da knjižnične usluge za slijepe i slabovidne korisnike trebaju biti iste kvalitete kao i za sve ostale korisnike, knjige u posebnom formatu (zvučne, Daisy knjige, uvećani tisak, brajica) tretirati kao i sav ostali knjižnični fond. Daljnji razvoj nacionalne politike

treba ići u smjeru detekcije i obuhvaćanja šire kategorije korisnika - tzv. *persons with print disabilities* (svi oni kojima iz nekog razloga nije dostupan standardni tisak) pa tako po uzoru na dobru međunarodnu praksu koju već primjenjuje Hrvatska knjižnica za slijepe, tzv. Daisy zvučna knjiga treba u narodnim knjižnicama postati dostupna korisnicima s disleksijom, disgrafijom, motoričkim oštećenjima i sl. Time će narodne knjižnice svim svojim korisnicima omogućiti jednak i neposredan pristup izvorima znanja, informiranja i cjeloživotnog učenja, što će rezultirati ravnopravnim uključivanjem u lokalnu zajednicu i društvo u cjeli-

ni. Kako bi krovne institucije - Hrvatska knjižnica za slijepe, Nacionalna i sveučilišna knjižnica i Ministarstvo kulture RH mogle provoditi sustavnu disperziju i koordinaciju usluge za slijepe i slabovidne, kao i sve koji ne mogu čitati standardni tisak, potrebno je izraditi analizu/studiju o postojećem stanju, potrebama i interesu za takvim uslugama. Iako samostalne inicijative pojedinih knjižnica treba i nadalje ohrabrivati financiranjem i mogućnostima stalnog stručnog usavršavanja, usluga se treba na nacionalnoj razini usustaviti kako bi potrebite skupine knjižničnih korisnika u svim dijelovima Hrvatske imale osigura-

nu dostupnost izvorima znanja i informacija u različitim tipovima i vrstama knjižnica. Hrvatska knjižnica za slijepe uspostaviti će učinkovite kanale za prenošenje informacija knjižničarskoj javnosti o svojim uslugama, kao i o najnovijim međunarodnim kretanjima u unaprjeđivanju knjižničnih usluga za sve koji ne mogu čitati standardni tisak. Na temelju dobivenih saznanja i zaključaka ovog stručnog skupa napraviti će se prijedlog akcijskog plana za buduće djelovanje koji će zajedno s ovim zaključcima činiti tzv. Koprivničku deklaraciju, te biti diseminiran u hrvatsku javnost i biti stavljen na Web stranicu HKD-a.

NASTAVNIK KAO INSTRUKTOR PLIVANJA U MORU MASOVNIH MEDIJA

Piše: *Nikolina Sabolić, Osnovna škola „Đuro Ester“, Koprivnica*

Stručni skup na temu rada s djecom i mladima u suvremenom medijskom okruženju održan je 24. siječnja 2012. godine u Varaždinu u organizaciji Školske knjige. Skupu su prisustvovala školske knjižničarke iz Osnovnih škola „Braća Radić“ i „Đuro Ester“ iz Koprivnice te „Fran Koncelak“ iz Drnja.

Doc. dr. sc. Nino Raspudić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu i prof. Borna Lulić govorili su o djelovanju jednih od najznačajnijih društvenih pokretača – medija, te o ulozi nastavnika u razvijanju medijske pismenosti u djece i mladih. Težište suvremenih obrazovnih politika stavljeno je na razvijanje sposobnosti i kompetencija. Suvremeno obrazovanje, koje je nemoguće bez medija, nameće potrebu odgoja djece i mladih za medije, odnosno potrebu razvijanja medijske pismenosti i medijskih kompetencija. Medijska pismenost važan je vid informacijske pismenosti i dio je programa knjižnično-informacijskog obrazovanja u osnovnoj školi (teme: *Časopisi – izvori novih informacija, Časopisi na različitim medijima, Put do informacije, Internet*). Mediji postaju sve značajniji činitelji u socijalizaciji mladog narštaja, stoga je važno istraživati koje

vrijednosti oni doista promiču. Medijske kompetencije, uz svijest o kulturno-komunikacijskom, ekonomsko-političkom, odgojno-obrazovnom značaju medija, podrazumijevaju i svijest o negativnom utjecaju

i razvoj kritičke svijesti učenika o sadržajima koje oni nude.

Kao rezultat dugogodišnjeg rada i praćenja rezultata domaćih i inozemnih istraživanja o utjecaju medija na djecu, mlade i odrasle, 2010. godine u izdanju nakladnika M.E.P. d.o.o. objavljen je priručnik za stjecanje medijskih kompetencija naslova *Mladi – odgoj za medije* autora Zlatka Miliše, Mirele Tolić i Nenada Vertovšeka. Medijske kompetencije postaju važna sastavnica suvremenog školskog kurikulumu. Priručnik usmjerava nastavnike u radu s medijima, objašnjava koncepcije obrazovanja uz pomoć medija i nudi praktične vježbe kako motivirati učenike da osvijeste kritički pristup spram pojedinih medijskih sadržaja da bi bili osposobljeni prepoznati bitno i vrijedno, a oduprijeti se pošasti „žutila“ novog doba i manipulacijama koje su ozbiljno zaprijetile osnovnim funkcijama medija. Dio priručnika je i 16 radionica za razvoj socijalne interakcije i kritičko-refleksivnog mišljenja učenika, koje proizlazi iz kritičke analize medijskih sadržaja i dekodiranja medijskih simbola u svrhu umanjivanja manipulativne uloge medija.

Naslovnica publikacije *Mladi - odgoj za medije*

ju i manipulativnim karakteristikama suvremenih medija, od tiskanih do elektroničkih. Za školu nije odlučujuća samo primjena novih medija, već

KNJIŽNICE I DRUŠTVENI MEDIJI

Facebook iliti Kako stvoriti virtualnu mrežu prijatelja, NSK, 06. veljače 2012.

Piše: Zvezdana Trgovčević, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

U organizaciji Centra za stalno stručno usavršavanje 6.2.2012. u prostorijama Nacionalne i sveučilišne knjižnice održana je radionica pod nazivom *KNJIŽNICE I DRUŠTVENI MEDIJI*. Predavač je bila Dorja Mučnjak, dipl. knjiž. Predavanje je započelo s detaljnim upoznavanjem Facebooka od njegovog nastanka do današnjih dana. Na predavanju nas je predavačica upozнала sa svim mogućnostima Facebooka, kao i s njegovim stalnim promjenama. Osnovni cilj Facebook stranice knjižnice je taj da korisniku prenosi informaciju i korisnici brže i kvalitetnije stižu do novih informacija. Na taj način korisnici ujedno imaju i osjećaj sudjelovanja, neposrednosti i doprinošenja (u vidu pohvala i kritika), kao i osjećaj kontrole. Knjižnicama Facebook služi i kao dodatni kanal komunikacije, kojim obavještava korisnike o događanjima u knjižnici, o najnovijim naslovima knjiga i sl. Cilj Facebook stranice je usmjerenost na korisnike i jačanje veze između korisnika i knjižnice. Da bi se to postiglo, objave na Facebooku moraju biti što neformalnije, jer su tu uglavnom mlađi korisnici koji ne vole nametanje autoriteta i

koji se lakše izražavaju pismeno i ne osobno.

Prilikom otvaranja Facebooka preporuka za knjižnice je da otvore stranicu, jer Facebook prijeti ukidanjem profila svima koji nisu privatne osobe. Postavljeno je pitanje koje su mogućnosti knjižnice kao javne ustanove na Facebooku, te su ponuđeni sljedeći odgovori: postavljanje informacija, fotografija, događaja, poveznica vezanih uz knjigu i knjižničarstvo i slično na zid i na taj način korisnici, osim što su dobili informaciju, mogu i sudjelovati komentirajući, tagirajući ili *lajkujući*. Što se tiče objava na Facebook stranici vrlo je važno kontinuirano objavljivati, s tim da se ne pretjeruje u broju objava. Isto tako nije poželjno pozivati korisnike, već ih treba pustiti da oni sami dođu. Kod objavljivanja na Facebook potrebno je da se administratori dogovore i usuglase oko objavljivanja te da se pridržavaju tih odluka. Također se mora pripaziti na zaštitu autorskih i srodnih prava, na intelektualno vlasništvo, objavljivanje tuđih radova, kao i na citiranje.

Facebook knjižničari moraju raditi na osobnom usavršavanju i postiza-

nju kompetencija. Vrlo su važna pravila ponašanja i stručnost, a naročito je važno zadržati imidž knjižnice. Oni imaju odgovornost prema građi i korisnicima (zaštita privatnosti i pružanje najbolje moguće usluge), odgovornost prema kolegama i profesiji (promicanje struke i suzdržavanje od ponašanja koje može narušiti ugled profesije) i odgovornost prema društvu (rad za opće dobro i edukacija knjižničara, korisnika i javnosti). S obzirom na to da je otprilike 40 % korisnika starosti između 13 i 24 godina, te kako se oni manje brinu o privatnosti i radije se odriču nje nego Facebooka, knjižnica bi trebala na svojoj stranici staviti obavijest o privatnosti i objavljivanju fotografija kako bi se zaštitila. Kao primjeri dobre prakse navedene su Knjižnica i čitaonica Popovača te Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, koja je na svoju stranicu stavila Pravila ponašanja i komuniciranja na Facebook stranici.

Možemo zaključiti da su knjižnice bogatije za još jedan kanal komunikacije i promocije i ono što je najvažnije da informacije dolaze do korisnika brže i da su dostupne u svakom trenutku!

PROSTOR I OPREMA ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Radionica CSSU-a, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, 6. 3. 2012.

Piše: Ljiljana Vugrinec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Suvremena školska knjižnica kao kulturno-informacijsko središte svake škole - uz stručnog djelatnika s primjerenom satnicom te kvalitetan knjižnični fond i potrebnu tehničku opremu - obavezno podrazumijeva i odgovarajući, svima lako dostupan i uočljiv te dovoljno velik prostor knjižnice. Uz to, potreban je kvalitetan i funkcionalan, ali i udoban te estetski privlačan knjižnični namještaj kao bitan preduvjet kako bi korisnici u knjižnicu rado dolazili i u njoj udobno i korisno boravili.

U školstvu na području Koprivničko-križevačke županije upra-

vo je u tijeku ili u planu niz projekata gradnje, dogradnje, adaptacije ili preuređenja prostora u školama, u sklopu kojih se izvode ili pripremaju radovi i u školskim knjižnicama. Stoga je radi dodatne edukacije samih školskih knjižničara i ravnatelja škola o tome kako isplanirati i odgovarajuće urediti školsku knjižnicu koja će uspješno ispunjavati sve svoje funkcije, u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica 6. ožujka 2012. održana radionica Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (www.nsk.hr/cssu) s temom *Pro-*

stor i oprema školske knjižnice. Predavači su bili Veronika Čelić-Tica, prof., knjižničarska savjetnica i Nenad Marinović, dipl. ing. arhitekture.

Sudjelovalo je trideset i dvoje polaznika, među kojima najviše školskih knjižničara s područja Županije, a odazvalo se i sedmero ravnatelja škola (iz osnovnih škola u Drnju, Kalinovcu, Kalniku, Koprivničkim Bregima, Legradu, Molvama te iz Gimnazije u Đurđevcu) te predstavnicima Koprivničko-križevačke županije - osnivača najvećeg broja škola u Županiji - gđa Vesna Peršić-Kovač, stručna savjetnica za kulturu iz županijskog Ureda za

Radionica "Prostor i oprema školske knjižnice", Koprivnica, 6. ožujka 2012.

prosvjetu, kulturu, znanost i sport.

U uvodnom dijelu radionice voditeljica Županijske matične službe Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica, Ljiljana Vugrinec, iznijela je podatke o stanju prostora i opreme u školskim knjižnicama Koprivničko-križevačke županije.

Koprivničko-križevačka županija, u cjelini gledano, još uvijek je prilično daleko od dosezanja Državnog pedagoškog standarda (NN 63/08) koji propisuje - i za osnovnu i za srednju školu - da prostor školske knjižnice ne smije biti manji od 60 m², plus dodatnih 60 m² za multimedijске sadržaje koji se organiziraju u sklopu knjižnice, te još 15 m² za radni prostor tj. kabinet školskoga knjižničara. Također, prema Standardu za školske knjižnice (NN 34/00), prostor školske knjižnice trebalo bi planirati u središtu školske zgrade na pristupačnom mjestu, a pri planiranju prostora voditi računa i o udobnosti, funkcionalnosti i prilagodljivosti...itd.

Iako postoje pojedinačni primjeri vrlo lijepih i funkcionalnih, izvanredno opremljenih i uspješnih školskih knjižnica, ipak još uvijek najviše knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji, tj. njih 15 od ukupno 34 (ili 44%), djeluje u prostoru manjem čak i od minimalno propisanih 60 m², ili uopće nema vlastiti prostor (svoj prostor nemaju 2 knjižnice: jedna djeluje u učionici, a jedna dijeli prostor s knjižnicom druge škole). U prostorima veći čine od 60 do 100 m² smješteno je 10 knjižnica (29%), a samo 9 školskih

knjižnica u Županiji (27%), raspolaže prostorom većim od 100 m² što znači da u potpunosti ispunjavaju odredbe Državnog pedagoškog standarda. Nadalje, ukupno 13 knjižnica ili 38% radi s opremom (namještajem) koja je ispod Standarda, tj. nije primjerena suvremenoj knjižničnoj funkciji zbog starosti i dotrajalosti, ili je nenamjenska pa je zbog toga nefunkcionalna i sl., a samo 4 školske knjižnice u Županiji (12%) u potpunosti su zadovoljne svojom opremom jer je u cijelosti izrađena po Standardima i odgovara funkciji.

Nakon vrlo sadržajnih i zanimljivih izlaganja pozvanih predavača u kojima je iznesen niz korisnih informacija o potrebama i mogućnostima uređenja i opremanja školskih knjižnica kao suvremenih informacijsko-kulturnih središta u školama, polaznici Radionice imali su priliku sami ucrtavati razmještaj pojedinih zadanij dijelova standardne knjižnične opreme u tlocrte zamišljenih knjižnica. Potom su neka predložena rješenja zajednički komentirana i uspoređena s idealnim rasporedom opreme u školskoj knjižnici koji podrazumijeva razmještaj standardiziranih dijelova namještaja tako da u kombinacijama tvore male funkcionalne cjeline u prostoru, a istovremeno zadovoljavaju specifične pojedinačne potrebe i zahtjeve korisnika.

U zaključku Radionice istaknuto je kako je važno da školski knjižničari, ali i ravnatelji škola, vrlo dobro upoznaju sve propise vezane za organi-

zaciju i djelovanje školskih knjižnica kako bi mogli kompetentno i argumentirano nastupati prema financijerima - osnivačima i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, ali da se također mora paziti i na poštivanje temeljnih principa kod planiranja prostora i nabave opreme za školsku knjižnicu, kao što su: prilagodljivost, svrsishodnost, kvaliteta izradbe, suvremeni dizajn i modularni koncept koji omogućava knjižnici fleksibilnost u (re)organizaciji prostora.

Neki od velikih planiranih školskih projekata u Koprivničko-križevačkoj županiji, kao što su npr. nova Obrtnička škola i dvije nove osnovne škole u Koprivnici (Podolice i Bajer), nova osnovna škola u Legradu, nove gimnazije u Đurđevcu i Križevcima itd., te brojne planirane dogradnje i adaptacije škola, odnosno (pre)uređenja knjižnica (npr. u OŠ Đelekovec, OŠ Gola, OŠ Koprivnički Bregi, OŠ Molve, OŠ Sokolovac, u Strukovnoj školi Đurđevac itd.) predstavljaju veliki izazov u pronalaženju i osiguravanju financija za njihovu realizaciju, ali i za provedbu na maksimalno učinkovit način. Na samim knjižničarima je zadatak da argumentiranim i ustrajnim djelovanjem te stalnim educiranjem svih uključenih u planiranje i provedbu tih projekata pokušaju izboriti da i školske knjižnice u novim školskim prostorima dobiju odgovarajuće mjesto: u skladu s propisima, ali i potrebama svih njihovih potencijalnih korisnika, učenika i nastavnika.

INTERKULTURALNE KNJIŽNICE U ŠVICARSKOJ

Piše: Gordana Kešina, Švicarska

Gordana Kešina (1981., Split), profesorica hrvatskoga jezika i književnosti i diplomirana knjižničarka. Od 2009. radi u sustavu hrvatske nastave u Švicarskoj Konfederaciji. Aktivno surađuje sa švicar-

gracija definira kao dvosmjerni proces i od stranaca se ne očekuje da se odreknu svog jezičnog i kulturnog identiteta, nego da integraciji pridoneše njegovanjem vlastite i valorizacijom drugih kultura.

Učenici hrvatske nastave i Sanja Pilić

skim interkulturalnim knjižnicama na njemačkome govornom području.

Švicarska Konfederacija mjesto je svakodnevnog susreta i okupljanja ljudi različita kulturnog, jezičnog i vjerskog profila. Na površini od samo 41 300 km kvadratnih živi više od 7,8 milijuna ljudi, četiri su službena jezika (njemački, francuski, talijanski i retoromanski), a broj stranaca iz dvjestotinjak različitih zemalja konstantno raste i krajem 2010. iznosio je 1 766 277 ili 22,4 %.

S velikim udjelom stranaca Švicarska se aktivno bavi problemom integracije. U tom kontekstu svoje su zadaće preispitale i knjižnice te novim konceptima i uslugama preuzele aktivnu ulogu u osmišljavanju i provođenju interkulturalne komunikacije i integracije manjina u švicarsko društvo. Dok se prije pod integracijom podrazumijevalo da se stranci trebaju prilagoditi sredini u koju su došli, danas se inte-

S tim se ciljevima krajem 80-ih godina 20. stoljeća počinju osnivati interkulturalne knjižnice. Globlives, prva interkulturalna knjižnica, otvorena je u 1988. u Renensu, industrijskom predgrađu Lausanne s visokim udjelom stranaca od čak 50 %. Na inicijativu roditelja i učitelja materinskih jezika krenulo se s knjigama za djecu i mlade na devet jezika, kasnije se fond širio i za odrasle. Danas je to najveća i najstarija interkulturalna knjižnica u Švicarskoj s oko 21 000 knjiga na više od 200 jezika. U narednim se desetljećima mreža interkulturalnih knjižnica širi i trenutno ju čini 20 knjižnica koje se razlikuju po korisničkoj orijentaciji, opsegu i jezičnoj raznolikosti knjižničnih zbirki, prostornoj opremljenosti i financiranju.

Interkulturalne knjižnice na djelotvoran način osiguravaju knjižnične usluge pripadnicima manjina - nabavljaju građu na jezicima manji-

na, dvojezičnu i višejezičnu građu, priručnike za učenje službenog jezika, nude različitim jezičnim i etničkim grupama priliku da njeguju svoj materinski jezik, osiguravaju korištenje knjižne i neknjižne građe, organiziraju jezične tečajeve, tribine i predavanja, izložbe, provode ciljane programe namijenjene društvenoj integraciji. Nadalje, pomažu održavanju veza s materinskim jezikom i kulturom, grade mostove između zemlje porijekla i zemlje primateljice, između ljudi, kultura, institucija i organizacija. U interkulturalnim knjižnicama ostvaruju se različiti programi i projekti koji stimuliraju interkulturalni dijalog i u kojima sudjeluju korisnici različitih kultura i nacionalnosti.

U nabavi odgovarajuće knjižnične građe, planiranju usluga i programa važnu ulogu imaju knjižnični suradnici, vrlo često HSK-učitelji (HSK: Heimatische Sprache und Kultur, učitelji materinskih jezika i kulture) koji svojim poznavanjem nacionalne baštine i materinske pisane kulture knjižnici mogu preporučiti kvalitetne i korisne naslove, a ciljanu skupinu motivirati na dolazak u knjižnicu.

Hrvatske niti u švicarskim interkulturalnim knjižnicama

Učitelji hrvatske nastave već dugi niz godina uspješno surađuju s interkulturalnim knjižnicama. U knjižnicama koje u svojoj ponudi imaju knjige na hrvatskom jeziku redovito se za učenike hrvatske nastave nude organizirana vođenja po knjižnici, čitanja priča i slikovnica na hrvatskom jeziku, a povremeno višejezična čitanja čiji je smisao senzibilizirati djecu za jezične raznolikosti i osvijestiti vrijednost materinskog jezika. U knjižnici Pestalozzi u Zürichu u listopadu 2010. učitelji i učiteljice hrvatske dopunske škole čitali su poeziju hrvatskih pjesnika na hrvatskom i njemačkom jeziku te je, uz perzijsku i španjolsku književnost, predstavljena i hrvatska književnost. Prošle su godine najzapaženije manifestacije bili dvojezični (hrvatsko-njemački) knji-

ževni susreti s poznatim piscima. U sklopu obilježavanja Dana hrvatskoga jezika u ožujku 2011. u knjižnicama u Bernu i Winterthuru gostovao je Miro Gavran. Ovim su povodom naručene knjige iz Hrvatske te je u knjižnici u Winterthuru otvoren odjel za odrasle s knjigama na hrvatskom jeziku. Dva velika jubileja, 20

godina hrvatske nastave u Švicarskoj i 20 godina postojanja knjižnice JUKIBU, obilježena su u rujnu 2011. gostovanjem Sanje Pilić u knjižnici JUKIBU u Baselu.

Radeći, ne za manjine, nego s manjinama, švicarske interkulturalne knjižnice nude različitim manjinskim grupama priliku da njeguju svoj

materinski jezik te da kroz knjižnicu sudjeluju u životu lokalne zajednice. Ostvarujući različite projekte s interkulturalnim knjižnicama, učitelji hrvatskog jezika aktivno doprinose njegovanju i promicanju nacionalnog jezičnog i kulturnog identiteta hrvatske zajednice u višejezičnom i višekulturalnom švicarskom okruženju.

SESTRINSKE KNJIŽNICE

Gradska knjižnica Češki Tešin (Češka Republika) i

Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar (Republika Hrvatska)

Piše: Romana Horvat, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar

Kada smo sredinom listopada prošle godine dobili dopis iz Ministarstva kulture o ideji sudjelovanja u Projektu sestrinskih knjižnica (povezivanje i suradnja narodnih knjižnica u svijetu), nismo ni sanjali da ćemo već za mjesec dana naći svoju sestrinsku knjižnicu. Naša sestrinska knjižnica nalazi se u Češkoj Republici, a zove se Gradska knjižnica Češki Tešin.

Odlučili smo se upravo za tu knjižnicu jer je naša kolegica Franciska Stehna, voditeljica Središnje knjižnice za češku manjinu u RH pri Pučkoj knjižnici i čitaonici Daruvar, kroz nekoliko posljednjih godina ostvarila niz kontakata s ljudima u Češkoj Republici.

Nismo dugo razmišljali, već smo e-mailom djelatnicima Gradske knjižnice Češki Tešin poslali upit žele li s nama ostvariti takvu vrstu suradnje. Isti taj dan dobili smo potvrđan odgovor. Od tada do danas u redovitoj smo komunikaciji, a ubrzo nakon uspostavljenog prvog kontakta dobili smo bogatu donaciju knjižne građe na češkom jeziku za našu Središnju knjižnicu za češku manjinu u RH.

Češki Tešin nalazi se na samoj granici s Poljskom. To je veći grad od Daruvara te ima i više stanovnika. Gradska knjižnica Češki Tešin osnovana je 1945. godine, a Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar 1948. godine. Gradska knjižnica Češki Tešin ima dio fonda i na poljskom jeziku, a Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar na češkom jeziku. Gradska knjižnica Češki Tešin ima 6 ograna, a za-

nimljivo je to što je jedan od ograna smješten u Kavani Noiva gdje se organiziraju različiti večernji kulturni programi. Kavana je moderno i luksuzno uređena što se može vidjeti iz priložene fotografije.

Gradska knjižnica Češki Tešin provodi niz aktualnih i vrlo uspješnih projekata:

- *ŠKOLA NAOPAČKE- projekt čitanja djeci najmlađeg uzrasta. Roditelji i djeca svaku večer čitaju priče prije spavanja, a djeca nakon čitanja u Dnevnik čitanja upisuju svoje doj-*

val glume, slikanja, čitanja poznatih priča, kvizovi na temu pročitanih priča, klaunovi.... na glavnom gradskom trgu s ciljem poticanja čitanja.

- *NOĆ S ANDERSENOM- posljednjeg petka u ožujku organizirano spavanje u knjižnici uz čitanje, likovno izražavanje, glumu, različita natjecanja....s ciljem poticanja čitanja od najranije dobi.*

Prva suradnja koju ćemo imati sa svojom sestrinskom knjižnicom upravo je obilježavanje Noći s Andersenom

Gradska knjižnica Češki Tešin

move o pročitanoj priči i načinu roditeljskog čitanja.

- *MEĐUNARODNI FESTIVAL ČITANJA NAD OLZOM (OLZA, rijeka koja dijeli grad Češki Tešin na dvije države, Poljsku i Češku)- lipanjski festi-*

nom koja će se dogoditi 30. ožujka 2012. godine. Ovo će biti dvanaesta godina kako se Noć s Andersenom obilježava svugdje u svijetu. Prva Noć s Andersenom održana je upravo u Češkoj Republici (u jednoj narodnoj

Kavana Noiva

knjižnici), a u ovih desetak godina toj manifestaciji priključile su se različite udruge i ustanove, ali i vatrogasci, mediji...te naravno knjižnice iz cijeloga svijeta kao začetnici te ideje.

Desetak naših najmlađih korisnika će uz pjesmu, ples, glumu i naravno čitanje provesti noć uz police s knjigama, a nakratko ćemo se čuti i vidjeti s našim prijateljima u Češkom Teši-

nu preko interneta. A kako smo se tu noć proveli pročitati ćete u sljedećem broju Sveska.

Nadamo se da će ovaj naš prvi projekt sa sestrinskom knjižnicom proći uspješno te da ćemo kroz niz sličnih aktivnosti ostati u kontaktu još dugo. Čast nam je što je upravo Gradska knjižnica Češki Tešín naša sestrinska knjižnica jer od njih može-

Noć s Andersenom u Gradskoj knjižnici Češki Tešín 2011. g.

mo puno toga naučiti, budući da je ova knjižnica 2008. godine proglašena najboljom knjižnicom u Češkoj.

A tko od nas ne želi biti najbolji?!

KNJIŽNICE U SOFIJI

Piše: Ida Indir, studentica bibliotekarstva

Studenti bibliotekarstva Filozofskog fakulteta u Zagrebu sudjelovali su u Erasmus intenzivnom programu koji je realiziran u obliku dvotjedne Ljetne akademske škole u Sofiji, u mjesecu rujnu 2011. godine. Glavna tema bila je Knjižnični, informacijski i kulturni menadžment, zaštita i pristup kulturnoj baštini. Izlaganja profesora, sveučilišnih suradnika i studenata tematski su obuhvatila sljedeća područja: Digitalne knjižnice, Inteliktualno vlasništvo, Informacijski brokering, Informacijske tehnologije u knjižnicama, Informacijska pismenost itd. Kroz predavanja smo zapravo imali mogućnost ponoviti dosada stečeno znanje na matičnom fakultetu, a kroz studentska izlaganja, kao i druženje u slobodno vrijeme, usporediti praksu, projekte, sustav obrazovanja pojedine zemlje. Sudjelovalo je 25 studenata i 16 profesora iz Bugarske, Turske i Hrvatske. Svakodnevna predavanja održana su na Fakultetu bibliotekarstva i informacijskih tehnologija, a sljedeće godine doma-

čin programa je Filozofski fakultet u Zagrebu. Više o projektu na: <http://libcmass.unibit.bg>

U okviru obrazovnog programa, posjetili smo mnoge znamenitosti bugarske prijestolnice, pa tako i dvije veće knjižnice – Nacionalnu knjižnicu Sv. Ćirila i Metoda te Gradsku knjižnicu Sofije.

Nacionalna knjižnica Sv. Ćirila i Metoda

Knjižnica je osnovana 4. travnja 1878. godine, a 40-ak godina kasnije njenom sastavnicom postao je i Bugarski nacionalni arhiv. Zgrada u kojoj je ranije bila smještena, kad je još nosila naziv Bugarska nacionalna knjižnica, stradala je u velikom požaru. Ona u kojoj se danas nalazi otvorena je javnosti sredinom 20. stoljeća, a građena je u neoklasicističkom stilu. Prema očekivanjima, knjižnica nas je brzo zavela svojom arhitekturom i unutarnjim ugođajem – svuda mramor, drveni stolovi, starinske lampe, ogromna čitaonica, izložbe starih

knjiga i rukopisa na hodnicima...

Djelatnici knjižnice upoznali su nas s većinom odjela te osnovnim uslugama knjižnice. Prema podacima iz siječnja 2011. godine, knjižnica posjeduje oko 7,5 milijuna jedinica građe. Ono, čime se knjižnica posebno ponosi, su zbirke stare, vrijedne građe: Slavenska zbirka: 1500 originalnih spisa koji datiraju iz razdoblja 11.-19. stoljeća; Stare tiskane knjige Orijenta: 2 000 svezaka na arapskom, turskom i perzijskom jeziku iz razdoblja od 16. do sredine 20. stoljeća, itd. Neke od starih knjiga su i digitalizirane i dostupne u Digitalnoj knjižnici. Laboratorij za digitalizaciju nalazi se u sastavu knjižnice, a posjeduje najmoderniju računalnu opremu za obradu građe. Tako moderniziran zapravo pomalo odskače od infrastrukture cijele knjižnice. Projekt digitalizacije nosi naziv *Digitalizing and preserving the written legacy of Bulgaria*, a građa je prezentirana kroz 30-tak zbirki, a neke od značajnijih su sljedeće: Grčki rukopisi, Bugarske sta-

Studenti ispred Nacionalne knjižnice Sv. Ćirila i Metoda

re tiskane knjige, Stare tiskane i rijetke knjige iz razdoblja 15.-21.st., Turski rukopisi, Grčki rukopisi, Arapski rukopisi itd.

Od projekata spominje se projekt *Virtualna knjižnica* na kojem se počelo raditi još 2006. godine. Zanimljivo je za spomenuti projekt *Posvajanje knjiga* koji zapravo podrazumijeva jedan uobičajeni oblik nabave-dar.

Godišnja članarina iznosi oko 13 Eura, a svake naredne godine članstva, uplaćuje se 10 eura. Radno vrijeme knjižnice kroz tjedan je od 8.30h do 18.00h, a subotom do 15.00h. Također, knjižnica je u potpunosti zatvorena za javnost svake godine u mjesecu kolovozu te svaki zadnji četvrtak u mjesecu radi mjesečne revizije.

Više o knjižnici na: <http://www.nationallibrary.bg/cgi-bin/e-cms/vis/vis.pl?s=001&p=0155&g>

Gradska knjižnica Sofije

Na 50-u godišnjicu oslobođenja od Turaka te u spomen na ti-sučljetno zlatno razdoblje bugarske književnosti, vlasti Sofije odlučile su osnovati muzej, knjižnicu i arhiv svoje općine. Godine 1990., grad je ustanovi dao novu zgradu u kojoj se nalazi i danas. Zgrada je bila sjedište Gradskog odbora Bugarske komunističke partije, pa je prepuštena spomenutoj instituciji baštine nakon pada komunizma. Ranije se nalazila

u jednoj općinskoj zgradi. Smještena je u samom centru grada, u poznatoj ulici Serdica. Taj predio grada poznat je i po tržnici knjiga koja se odvija ispred zgrade knjižnice u mjesecu rujnu. Sama zgrada odiše elementima bečkog historicizma i secesijske arhitekture, što svakako ostavlja poseban dojam. Za razliku od mnogih zgrada europskih gradskih knjižnica kojima prevladava mali, skućeni prostor, ovdje srećemo veliki, otvoreni prostor. No, ta prostranost u ovom slučaju nije maksimalno iskorištena - unutarne uređenje je skromno, staromodno, nedostaje suvremene tehničke opreme.

Prostrani Dječji odjel Gradske knjižnice u Sofiji

I u ovom slučaju upoznali smo većinu odjela i usluga knjižnice. Osim knjižničnih odjela koje susrećemo u većini gradskih knjižnica kod nas, ovdje su oformljeni i Odjel za starije osobe, Odjel za mladež, Odjel s lokalnom dokumentacijom Sofije, Umjetnička soba, a unutar zgrade nalazi se i kazalište. Specifičnost,

u odnosu na hrvatske knjižnice, je Odjel za starije osobe, koji podsjeća na jednu dnevnu sobu, gdje stariji korisnici mogu u miru prolistati dnevni tisak, koristiti računalo i dobiti osnove upute za korištenje usluga knjižnice. Posebnu pozornost privlači *Američki kutak* koji zauzima prostrani (obnovljeni) dio zgrade te je opremljen najsuvremenijom tehnologijom. Tu su i „sobe“ posvećene kulturi pojedinih naroda – *španjolska, turska, njemačka, američka i portugalska soba*. Svaki od 5 katova knjižnice karakterizira pojedina zbirka: 1. kat- Dnevne novine i periodika, 2. kat- Filologija i znanstvena fantastika, 3. kat- Društvene, prirodne i egzaktne znanosti, 4. kat- Rijetka i vrijedna građa, 5.-kat- Spremište. Postoji posebna soba za registraciju novih korisnika i pružanje usluga istima. Knjižnica ima oko milijun jedinica građe, a u organizaciji iste koristi se Deweyeva decimalna klasifikacija. Za jedan dan zakašnjenja zakasnina iznosi 0,5 eura. Godine 2007. knjižnica je brojila oko 9.200 stalnih korisnika, prvenstveno studenata i znanstvenika. Članarina iznosi 7,5 eura te se naplaćuje samo kod prvog ućlanjenja.

Web stranica knjižnice ne donosi mnogo korisnih informacija, ali pokoji detalj više možete svejedno dobiti na sljedećoj poveznici: <http://www.libsofia.bg/en/modules/news/>.

BJELOVARSKO NAKLADNIŠTVO U 2011. GODINI

Piše: Tina Gatalica, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

U sprkos recesijskoj 2011. godini, bjelovarsko nakladništvo ne zaostaje za prijašnjim godinama. Stalni časopisi i novine, godišnjaci, mjesečnici i tjednici nastavili su izlaziti, a objavljeno je i više vrijednih monografija. Kao nakladnici ne pojavljuju se samo poduzeća specijalizirana za izdavaštvo i tiskarstvo, već i ustanove kojima to nije primarna djelatnost: zavodi, škole, kulturne ustanove, udruge, sajmovi, individualni autori. Ipak, izdavačka djelatnost u Bjelovaru prošle je godine bila u znaku Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad. Svoje petogodišnje djelovanje Zavod je obilježio s pet novih naslova. Ovi naslovi su važni jer su to znanstveni i stručni radovi i obrađuju zavičajnu tematiku.

IZDANJA ZAVODA ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD U BJELOVARU

KARAULA, Željko: Veliki župani bjelovarski : (1872.-1924. / 1941.-1945.) : katalog izložbe. - Bjelovar: Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, 2011.

Izložba Veliki župani bjelovarski izrađena je u povodu 150. obljetnice utemeljenja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Organizatori izložbe su Akademijin Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički

rad u Bjelovaru, Gradski muzej Bjelovar i Državni arhiv u Bjelovaru. Okosnica ovoga kataloga su životopisi šesnaest velikih župana Bjelovarske, Bjelovarsko-križevačke županije i Velike župe Bilogora. Životopise je napisao povjesničar Željko Karaula.

PEJIĆ, Ilija ; STRUGAR, Vladimir: Izdanja HAZU u fondovima i zbirkama narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije : 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (1861.-2011.) : katalog izložbe. - Bjelovar : Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, 2011.

Katalog daje kratki pregled djelovanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru. Autori su istražili bogatu nakladničku djelatnost HAZU, posebice njezina izdanja koja se nalaze u fondovima i zbirkama narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije.

RADOVI Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru : svezak 4. - Bjelovar : Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, 2011.

U zborniku je objavljeno trinaest izlaganja sa znanstveno-stručnog skupa održanog pod nazivom "Garić-grad i okolica - od srednjovjekovlja do suvremenosti". Skup je održan u Podgariću 28. listopada 2010. Cilj je skupa bio prikazati dosadašnje spoznaje i rezultate suvremenih istraživanja o jednoj od najstarijih srednjovjekovnih utvrda u Hrvatskoj. Radovi objavljeni u zborniku tematski se mogu podijeliti u tri glavne skupine. U prvoj su skupini radovi o općim povijesnim spoznajama, primjerice o pojavi i značenju toponima Garić, ostacima Garića kao plemićkoga grada, djelovanju pavlina, srednjovjekovnim pećnjacima. Drugu skupinu čine radovi o arheološkim istraživanjima Garića i o njegovu položaju u fundusima muzeja i historiografiji. U trećoj su skupini radovi koji se odnose na pojedinačne događaje, pojave ili osobe. Urednik i ovoga zbornika je doktor Vladimir Strugar.

STRUGAR, Vladimir : Zavod u Bjelovaru 2006.-2011. - Bjelovar : Zavod

za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, 2011.

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru započeo je radom 2006. godine. Svoje ciljeve ostvaruje organiziranjem znanstveno-stručnih skupova, provođenjem znanstveno-stručnih projekata, nakladničkom djelatnošću, izložbama i predavanjima. U ovoj brošuri upravitelj Vladimir Strugar daje pregled rada Zavoda od 2006. do 2011.

STRUGAR, Vladimir : Zatvorena vrata budućnosti : rano napuštanje srednjoškolskoga obrazovanja u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. - Bjelovar : Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, 2011.

Opsežnom analizom autor utvrđuje utjecaj različitih uzroka napuštanja srednje škole. Rezultati empirijskog istraživanja na uzorku petnaest srednjih škola u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji pokazuju da su sve škole suočene s problemom ranog napuštanja škole te da se postotak kreće od 0,3% do 5,1% u redovnim, odnosno 22,2% u umjetničkim glazbenim školama. Iz istraživanja se također vidi da su četiri dominantna uzroka ove pojave: nemotiviranost, pretežak nastavni program, negativne ocjene i izostanci učenika. Autor ukazuje kako na smanjenje ranog napuštanja škole može djelovati intervencija u nastavni program i u način izvođenja nastave.

IZDANJA ARHIVA, MUZEJA I KNJIŽNICE

U nakladi Državnog arhiva Bjelovar izašla je jedna knjiga, kao i u nakladi Narodne knjižnice, a Gradski muzej Bjelovar objavio je devet kataloga izložbi, od kojih izdajamo tri.

POLA stoljeća Državnog arhiva u Bjelovaru : 1961.-2011. - Bjelovar : Državni arhiv, 2011.

Iz ove spomenice Državnog arhiva u Bjelovaru možemo saznati o povijesti Arhiva, o korištenju arhivske građe, o dva ključna odjela - Odjelu za obradu i korištenje arhivskog gradiva i Odjelu za zaštitu arhivskog i registra-turnog gradiva izvan arhiva. U spomenici nalazimo i popis svih djelat-

nika Arhiva u posljednjih 50 godina. Spomenicu je uredio Željko Pleskalt.

SABOL, Željko : Antologijske pjesme Željka Sabola : katalog izložbe : uz 70. obljetnicu pjesnikova rođenja. - Bjelovar : Narodna knjižnica "Petar Preradović", 2011.

Knjiga okuplja najbolje od najboljega u pjesništvu Željka Sabola, ono što su istaknuli pjesnici, književni kritičari, teoretičari i povjesničari književnosti izabrali u svojim antologijama kao trajnu vrijednost.

U tu svrhu istraženo je dvadeset antologija objavljenih u Hrvatskoj u razdoblju od četrdeset godina, od 1970. do 2010. U tih dvadeset antologija pronađeno je dvadeset i pet Sabolovih pjesama. Ove antologijske Sabolove pjesme objavljene su sada na jednom mjestu, u katalogu izložbe koja je postavljena u Narodnoj knjižnici u Bjelovaru. Autorica kataloga i izložbe je Tina Gatalica.

PAVLOVIĆ, Milan : Slikovni labirint : [katalog izložbe] . - Bjelovar : Gradski muzej, 2011.

Izložbom Slikovni labirint akademski slikar Milan Pavlović je u svom gradu obilježio dvadeset i pet godina intenzivnog bavljenja slikarstvom. Izložba je održana od 18. listopada do 18. studenoga u Gradskom muzeju.

SITTA, Silvija : U muzej na pivo! : [katalog izložbe] . - Bjelovar : Gradski muzej, 2011.

U sklopu projekta "U muzej na pivo!" organizirano je u Gradskom muzeju nekoliko izložbi čija je zajednička tema pivo. Pod nazivom "Sva zagrebačka božićna piva" izložene su etikete Zagrebačke pivovare za božićna piva. "Nacrtaj mi krigl", izložba Mate Pejića, posvećena je pivu i stripu, a izložba "Staročeško" je izložba fotografija na temu Pivovare Daruvar. Izložba "Pivo-napitak bogova" je po drugi put postavljena i nadopunjena novim podacima.

SITTA, Silvija : Dobra večer, gospodine Andersen : [katalog izložbe] . - Bjelovar : Gradski muzej, 2011.

Manifestacija "Noć muzeja 2011." u Gradskom muzeju Bjelovar posvećena je Hansu Chriatianu Andersenu. U ovom katalogu nalaze se tekstovi o Andersenu i ilustracije triju hrvatskih umjetnica, Melite Kraus, Manuele Vladić-Maštruko i Marsele Hajdinjak, čije su ilustracije bile sastavni dio izložbe o Andersenu.

IZDANJA BJELOVARSkih SREDNJIH ŠKOLA

EKONOMSKA i birotehnička škola (Bjelovar) : Školska godina 2009./2010.

Godišnjak Ekonomske i birotehničke škole za 2009./2010. priredio je Vojislav Kranželić. U njemu su zabilježena najvažnija događanja u ovoj školskoj godini. Godišnjak Ekonomske škole ima najdužu tradiciju izlaza i predstavlja značajan izvor za proučavanje školstva u Bjelovaru.

KOMERCIJALNA i trgovačka škola (Bjelovar) : Ljetopis Komercijalne i trgovačke škole Bjelovar 2010./2011.

Peti po redu Ljetopis Komercijalne i trgovačke škole u Bjelovaru bilježi (tekstom i obiljem fotografija u boji) sve važne događaje iz života škole u školskoj godini 2010./2011. Ljetopis su uredile Nataša Vibiral i Tadjana Kreštan.

MEDICINSKA škola (Bjelovar) : Uspješnih 50 godina Medicinske škole Bjelovar : 1959. - 2009.

Spomenica Medicinske škole Bjelovar donosi u dvanaest poglavlja pregled svih najvažnijih događaja iz života škole, od ranih 50-ih godina 20.st pa sve do 2009. godine. Posebno su zanimljiva poglavlja u kojima svoja sjećanja na dane provedene u Medicinskoj školi iznose bivši djelatnici škole i bivši učenici, sada vrhunski stručnjaci u pojedinim područjima. Ovaj prvorazredni dokument za izučavanje povijesti školstva u Bjelovaru uredio je doktor Vladimir Strugar.

KURIKULUM nastavnog predmeta Vježbenička tvrtka . - Bjelovar: Ekonomska i birotehnička škola Bjelovar, 2011.

Ovo je prvi kurikulum za nastavni predmet Vježbenička tvrtka što se provodi u trećem i četvrtom razredu ekonomskih škola. Autori kurikuluma su Biljana Ilkoski, Rajka Marković, Tadjana Frančić-Mikulić, Saša Aušperger, Dušanka Novak i Vojislav Kranželić.

IZDANJA GRADA BJELOVARA I BJELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE

RAZVOJNA strategija Bjelovarsko-bilogorske županije : 2011.-2013. ; Komunikacijska strategija za upravljanje i provedbu razvojne strategije Bjelovarsko-bilogorske županije . - Bjelovar : Bjelovarsko-bilogorska županija, 2011.

Razvojna strategija Bjelovarsko-bilogorske županije ključni je planski dokument politike regionalnog

razvoja za županije definiran unutar SRR RH s ciljem dugoročnog društveno-gospodarskog razvoja Županije. Strategiju je izradila Regionalna razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije.

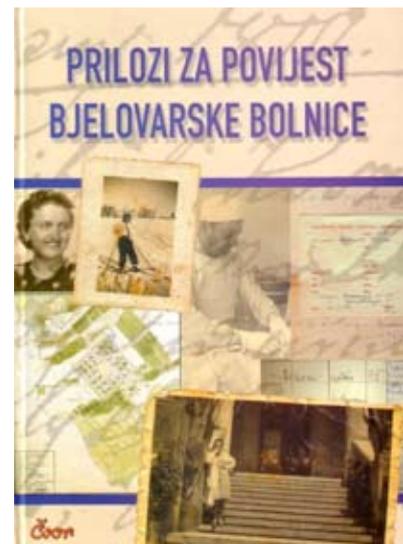
STRATEGIJA gospodarskog razvoja grada Bjelovara : 2011.-2015.

- Bjelovar : Grad Bjelovar : Poslovni park Bjelovar, 2011.

Strateški plan gospodarskog razvoja pripremljen je kroz proces zasnovan na zajednici. Formirana je radna skupina za strateško planiranje gospodarskog razvoja koju su činili predstavnici Grada Bjelovara, poduzetnici te predstavnici nevladinih udruga. Izabrali su tri kritična strateška pitanja na koja se treba usredotočiti u strateškom planiranju gospodarskog razvoja: Kako pomoći razvitak novih poslovnih subjekata i otvoriti nova radna mjesta? Kako osigurati održivi razvitak i ekološku svijest? Kako osigurati i podržati razvitak ljudskih resursa i njihovu povezanost s gospodarskim razvitkom?

PRILOZI za povijest bjelovarske bolnice : prilozi za proučavanje povijesti zdravstva i zdravstvenih ustanova u Bjelovaru . - Bjelovar : Bjelovarsko-bilogorska županija: Grad Bjelovar : Opća bolnica Bjelovar: Čvor, 2011.

U izradi monografije sudjelovalo je 38 autora, uglavnom liječnika koji su bili zaposleni, ili su još uvijek, u bjelovarskoj bolnici. Knjiga je podi-

jeljena u tri dijela: Iz povijesti zdravstva Bjelovara, Reminiscencije bjelovarskih liječnika, Razvoj Opće bolnice Bjelovar od 1995. do 2010. godine po djelatnostima. Urednici mo-

nografije su liječnici Dubravko Habek i Ivan Šklebar te arheolog Mladen Medar.

IZDANJA NAKLADNIČKE KUĆE "ČVOR"

Uz svoja stalna izdanja (Pučki kalendar Bjelovarsko-bilogorske županije, dvotjednik Osmosmjerka i mjesječnik Ribiči & ribe) Čvor je objavio i dvije knjige.

SLAVINIĆ, Siniša : Osamdeset godina sportskog ribolova u Bjelovaru : ŠRD Česma Bjelovar 1929.-2009. - Bjelovar : Čvor, 2011.

Novinar i urednik časopisa Ribiči & ribe te autor više knjiga o ribolovu, Siniša Slavinić u ovoj opsežnoj knjizi donosi pregled organiziranog sportskog ribolova u Bjelovaru, u razdoblju od 80 godina.

ĐIPALO, Zlatko : Živa zrcala . - Bjelovar : Čvor, 2011.

Ovo je treća zbirka pjesama Zlatka Đipala, pjesnika iz Šandrovca. Apokaliptična vizija, svijet na granici svijesti koji je oblikovao još u prvoj zbirci i ovdje je glavna tema.

IZDANJA MATICE HRVATSKE, OGRANAK BJELOVAR

U izdanju Ogranaka Matice hrvatske Bjelovar izašao je jedan broj časopisa Rusan i dvije knjige.

IVKOVIĆ, Zdravko : [Četrdeset] 40 godina Matice hrvatske Ogranak Bjelovar : 1971. - 2011. - Bjelovar : Matica hrvatska, Ogranak, 2011.

Ovo je pregled rada Ogranaka Matice hrvatske u Bjelovaru. Autor obrađuje nakladničku djelatnost Ogranaka i posebno rad svakog odbora: Odbora za kulturu i njegovanje hrvatskog književnog jezika, Odbora za kulturnu i političku povijest, Odbora za znanstvena savjetovanja i priredbe i Odbora za unapređenje tradicijske kulture.

VIDOVIĆ, Mirko : Postojbina Dinara i njihovo raseljavanje : prilozi za proučavanje podrijetla Hrvata . - Sarajevo : Napredak ; Bjelovar : Matica hrvatska, Ogranak Bjelovar, 2011.

Jesu li Hrvati podrijetlom Slaveni, Germani ili Perzijanci, pitanje je kojim je zaokupljen velik broj znanstvenika, ali i političara. Autor ove knjige, akademik i proučavatelj prakorijena Hrvata, utvrđuje kako su Hrvati u prvom redu Dinarci, podrijetlom Me-

dijci. Svoju teoriju zasniva na nestaloj knjizi "Hrvati rodnom Slaveni potječu od Sarmata i Medijaca" Josipa Mirkockya-Blumenthala iz 1797. Zahvaljujući naporima Mirka Vidovića, kroatistika je priznata kao grana iranologije na Drugom svjetskom kongresu iranologa u Teheranu 2004. Za sve ljubitelje stare povijesti ova je knjiga vrelo zanimljivosti.

IZDANJA OSTALIH NAKLADNIKA ŠAFARIĆ, Antun : Filozofija sporta . - Bjelovar : Amanita, 2011.

Ovo je studija o sportu, u kojoj autor uzima u obzir spoznaje različitih znanosti, ponajprije filozofije, psihologije, medicine, religije... Interdisciplinarni pristup obradi tema i problema daje djelu znanstvenu uvjerljivost i argumentiranost.

ŠAFARIĆ, Antun : Stolnoteniske vježbe : priručnik . - Bjelovar : Amanita, 2011.

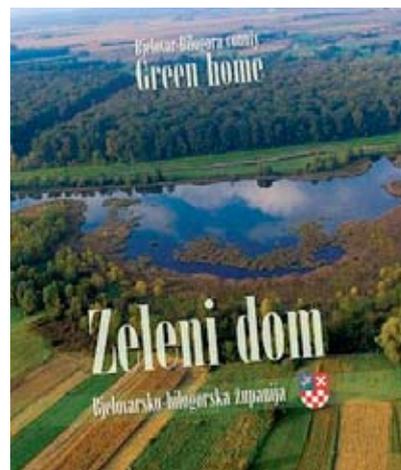
Vježbe su primjenjive za različite stilove, koncepciju i taktiku igre, različite vrste reketa, za različite uzraste, od najmlađih pa sve do vrhunskih profesionalaca. Namijenjene su trenerima i stručnim stožerima, ali i svim natjecateljima.

ATLETSKI klub Bjelovar : Godišnjak Atletskog kluba Bjelovar : za sezonu 2010. - Bjelovar : Atletski klub Bjelovar, 2011.

Godišnjak donosi detaljan statistički izvještaj, uz obilje fotografija u boji, o nastupima atletičarki i atletičara AK Bjelovar u 2010. godini na domaćim i međunarodnim atletskim stazama. Također, u ovom se godišnjaku nalaze i podaci o uspjesima AK Bjelovar od 1980. do 2010. godine.

RUŽIĆ, Danijel ; PERKOVIĆ, Ante : Zeleni dom : Bjelovarsko-bilogorska županija = Green Home : Bjelovar-Bilogora County . - Bjelovar : AZ Promo, 2011.

Fotomonografija pod nazivom Zeleni dom predstavlja Bjelovarsko-bilogorsku županiju u kojoj se nalazi 324 mjesta raspoređenih u pet gradova i osamnaest općina. Autori su obradili sve turističke i povijesne lokalitete u županiji i rasporedili ih abecednim redoslijedom. Knjigu prati i mrežna stranica www.zeleni-dom.com koja objedinjuje podatke s područja cijele županije, s mogućnošću svakodnevnog ažuriranja baze podataka.

BREBRIĆ, Zdenka : Gospa na murvi : govorenja Luce pitarice . - Bjelovar : HPKZ, Ogranak Bjelovar, 2011.

Pedesetak kratkih priča povezuje središnji lik usamljene, neudane Luce koja u prvom licu pripovijeda o svom životu, o odlasku iz Hercegovine i dolasku u Zagreb, gdje živi usamljeničkim životom. Zbog njenog umijeća spravljanja pita zovu je Luca pitarica.

PAVLIĆ, Dražen : Životne priče : svjetovne i duhovne priče . - Bjelovar : Tiskara Viatoni, 2011.

Ovo je sedma knjiga politologa Dražena Pavlića. U prvom dijelu knjige je 21 crtica u kojima autor slika jedan lik ili osobu koju poznaje. U drugom dijelu je deset duhovnih priča koje svoj izvor imaju u Bibliji, legendama i filozofskim djelima..

ROJC, Milan : Oko mene : Milan Rojc i Bjelovar (1879.-1906.) . - Bjelovar : Tiskara Horvat, 2011.

Istaknuti političar i odvjetnik Milan Rojc bio je očevidac mnogih važnih događaja XIX. i XX. stoljeća. Rojc je bio i važna osoba u vladama Hrvatske i u gradu Bjelovaru pa je ovo djelo značajan izvor za proučavanje zavičajne povijesti. Objavljeno je zahvaljujući mladom bjelovarskom povjesničaru Željku Karauli koji je "nestali" rukopis pronašao nakon dugog traženja u jednoj obitelji. Kroz vrlo kvalitetan predgovor i s bilješkama koje prate Rojcov tekst priređivač je ovo djelo učinio ne samo izvorom za povijest već i povijesnim djelom.

BIŠĆAN, Božidar : Život bjelovarskog liječnika . - Bjelovar : Kreativna gombaonica, 2011.

Autor kronološki opisuje svoj život, spominjući mnoge osobe i mjesta. U knjizi pronalazimo povijesno vrijedne i zanimljive informacije o

oftalmološkoj djelatnosti u Bjelovaru, čiji je autor začetnik i dugogodišnji voditelj.

DOMAĆINE, srećna ti krsna slava. - Bjelovar : Epoha : Vijeće Srpske nacionalne manjine Bjelovarsko-bilogorske županije : Vijeće Srpske nacionalne manjine Grada, 2011.

Knjiga donosi detaljan opis krsne slave u Srbija, opis narodnih običaja vezanih uz krsnu slavu, slavski jela i pića te popis svih svetaca koji se slave.

ŽMARIĆ, Vid : Ljekovito bilje u liječenju čajevima i eteričnim uljima. - Bjelovar : Grafocentar, 2011.

Vid Žmarić uvodi nas u čudesan svijet bilja od kojeg su nekada naše bake spravljale napitke, masti, ulja i druge pripravke te njima li-

ječile svoje obitelji. Na jednostavan i razumljiv način, autor nam otkriva koja biljka pomaže kod koje bolesti i dijeli s nama recepte koje je i sam doznao od svoje none. Oni nisu zahtjevni i svatko ih bez većih problema može primijeniti u vlastitom domu.

FILIĆ, Adam : (R)evolucija svijesti : kako primijeniti "tajnu" i sretno ploviti kroz život? : prema učenjima Wellingtona Rodriguesa. - Bjelovar : Nakladnički obrt Filić, 2011.

'Transcendence Technology - Program za osobnu transformaciju ili skraćeno TT-Program osmislio je Wellington Rodrigues iz New Yorka nakon 18 godina rada s klijentima i proučavanja svih postojećih tehnika za osobni razvoj. Adam Filić, Bjelo-

varac, jedan je od njegovih učenika i u ovoj knjizi detaljno opisuje ovaj program za samopomoć.

ROPAC, Ivan : Dan za danom : dnevnički zapisi (XII. 2009. - III. 2011.) - Bjelovar : Darko Ropac, 2011.

Knjiga "Dan za danom" nastavak je prve knjige profesora Ropca "Bjelovarski šetač kroz život i povijest", objavljene 2010. godine. Autor u dnevničkim zapisima daje kritički osvrt na našu političku, socijalnu i kulturnu svakodnevicu. On ukazuje, objašnjava, podučava i potiče čitatelje na razmišljanje i djelovanje. Znatno dio zapisa odnosi se na prepisku autora i njegovih bivših učenika te bilješke o najvažnijim događanjima u obitelji.

IZ ZAVIČAJNE ZBIRKE GRADSKA KNJIŽNICE I ČITAONICE VIROVITICA

Piše: Nela Krznarić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

Nakon što je izašao 13. broj Sveska u Zavičajnu zbirku stiglo je još značajnih naslova te sam bila slobodna nekoliko ih predstaviti premda se, dakle, radi o 2010. godini. U 2010. godini Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici objavila je svoja prva tri udžbenika u vlastitom izdanju.

U 2011. godini Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravskoga županije objavio je četiri publikacije.

Istaknula bih prvo izdanje „Krishtalne pepeljare“ na hrvatski jezik pionira kriminalističkoga i špijuskoga žanra u hrvatskoj književnosti Virovitičana Milana Nikolića, zatim bogato opremljenu, dvojezičnu monografiju o životu i tridesetpetogodišnjem stvaralaštvu slatinske umjetnice Dušanke Janković Jablanović.

U 2011. Zbirka je dobila ukupno 63 naslova. Predstavila sam naslove čija je godina izdanja 2011.

U Knjižnici su bile promocije knjiga iz Zavičajne zbirke: „Zločin za koji nitko nije odgovarao“ autora Miroslava Gazde, „Židovi Virovitice i okolice“ autora Željka Weissa, „General pukovnik Mladen Markač“ čiji je urednik Mladen Pavković, „Arielirika“ Božice Jelušić i zbirka pjesama „Prisne, razborite i poneka crnozlatna“ Mirka Kovačevića.

Predstavljam naslove:

JUKIĆ, Oliver ; ŠPOLJARIĆ, Marijana : Uvod u građu računala. - Virovitica : Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici, 2010.

Ovo je prvi udžbenik Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Sam naziv sugerira da se radi o uvodnim dijelovima razmatranja građe računala, vodeći računa da je udžbenik namijenjen studentima stručnih studija, smjera Informatički menadžment ili srodnih smjerova.

KRIZMANIĆ, Mirjana : U ljubavi i bez nje: postojanost i prolaznost naših privrženosti. - Zagreb : Profil Multimedia, 2011.

Ovo je knjiga o postojanosti i prolaznosti naših privrženosti, o našoj lojalnosti i odgovornosti u bliskim odnosima, o radostima i mukama koje nam ti odnosi donose, o našem udjelu u svemu tome i našim mogućnostima da taj udio bude što bolji. Knjigu je ilustrirao poznati virovitički karikaturist Roko Idžojtić.

KUČEROVA, Kveta : Slovaci u Hrvatskoj : (od početaka naseljavanja). - Martin : Matica slovenska, 2005.

Monografija povjesničarke Kvetoslave Kučerove o slovačkoj dijaspori u Hrvatskoj. Koristeći se izvorima službenog karaktera - popisima stanov-

ništva, matičnim knjigama rođenih, vjenčanih i umrlih te grobnim spomenicima autorica prati razvoj slovačke manjine u Hrvatskoj od dolaska Slovaka početkom 18. stoljeća do početka 20. stoljeća. Podaci se obuhvaćaju i Viroviticu i virovitički kraj.

WEISS, Željko : Židovi Virovitice i okolice : 1790.-2011. - Virovitica : Židovska općina Virovitica, 2011.

„Ovaj rad je nastao kao plod želje da kao i mnogi gradovi i mjesta u Hrvatskoj imamo pisani trag o postojanju i djelovanju Židova u Virovitici i okolici. U Virovitici te Virovitičko-podravskoj županiji Židovi su dali značajan doprinos gospodarstvu, trgovini, kulturi, novinarstvu.“ (autor)

@ [et] obiteljski / urednik Jasna Čupen. - Virovitica : Obiteljski centar Virovitičko-podravskoga županije, 2011.

Knjiga je nastala kao zbir stručnih članaka koji su objavljivani na web portalu Obiteljskog centra u periodu 2007.-2010. koje su pisali: Tamara Jančevski, Alisa Kosić, Sandra Matošina Borbaš, Iva Petrović i Boris Poljanac.

GAZDA, Miroslav : Zločin za koji još nitko nije odgovarao : Humljani, Balinci, Četekovac, Čojlug, Krasković, Hum, Vočin. - Virovitica : Zajednica Udruga HVIDR-a Virovitičko-podravskoga županije, 2011.

Knjiga svjedoči o stradanju Hrvata u Humljanima, Balincima, Četekovcu, Čojluku, Kraskoviću, Humu i Voćinu. Ona je poziv na poštova-

nje žrtava i procesuiranje počinitelja. Jednako tako ova knjiga je i poziv na suživot i dostojanstvo svakog građanina Republike Hrvatske.

KOLESARIĆ, Desa ; HEČIMOVIĆ, Ines : Vodič kroz pravo za život bez nasilja. - Virovitica : S.O.S. telefon - Poziv u pomoć, 2010.

Autorice su aktivistice S.O.S. telefona-Poziv u pomoć koje imaju dugogodišnje iskustvo.

Obrađene su teme: Žene-žrtve nasilja, Nasilje u obitelji, Kako koristiti sustav kaznenog i obiteljskog prava, Rastava braka, Briga i skrb o djeci, Adrese organizacija koje pružaju pomoć, podršku i zaštitu žrtvama nasilja u obitelji i niz drugih korisnih savjeta i odgovora na ovu temu.

MOSLAVAC, Bruno : Osnove radnog prava za menadžere. - Virovitica : Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici, 2010.

Udžbenik je izrađen uz uvažavanje teorije i prakse radnog prava, kao i razvoja radnopravnog zakonodavstva. Korisnicima je radi približavanja materije prikazan veći broj karakterističnih slučajeva iz stvarnog života i sudske prakse, u pokušaju oživotvorenja nastavnog gradiva i olakšanja razumijevanja ispitne građe.

GENERAL pukovnik Mladen Markač : da se ne zaboravi / priredio i uredio Mladen Pavković. – Koprivni-

ca : Baltazar : Udruga branitelja, invalida i udovica Domovinskog rata dje-latnika „Podravke“, 2011.

Duboko sam uvjeren da će čitatelji knjige „General Mladen Markač“ osjetiti želju urednika i priređivača knjige da o Domovinskom ratu treba i dalje pisati, sakupljati dokumente, faksimile i fotografije i objavljivati istinu i samo istinu. (Milan Vuković)

LUKAŠ, Mirko: Rane /iz/ devedesete. - Virovitica : vlast. nakl., 2011.

Knjiga sjećanja na 20. obljetnicu sudjelovanja virovitičkih redarstvenika u ratnim događanjima ranih devedestih.

ISTRAŽIVANJE o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu među učenicima u Virovitičko-podravskoj županiji / urednici Miroslav Venus ... [et al.]. – Virovitica : Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravške županije, 2011.

Istraživanje je provedeno na području Virovitičko-podravške županije, a obuhvatilo je sve osnovne i srednje škole. Istraživanje je provedeno anonimnim anketiranjem svih učenika šestih razreda osnovnih i drugih razreda srednjih škola tijekom pet uzastopnih godina. Glavni je cilj prikupljanja podataka bio pokušati shvatiti stavove i obrasce ponašanje učenika prema navedenim činiteljima.

ISKORISTI dan u Virovitičko-podravskoj županiji : vodič za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih / [autori Miroslav Venus, Vesna Šerepac, Siniša Brlas]. – Virovitica : Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravške županije, 2011.

Publikacija je vodič za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih.

LUKAŠ, Mirko: Obiteljski odgoj u Hrvatskoj : razvoj ideja od 1850. do 1918. godine. - Rijeka : Hrvatsko futurološko društvo, 2010.

„Ako ne poznajemo i ne razumijemo obitelj iz koje potječemo, ne možemo razumijeti ni sebe niti društvo u kojem živimo. Najvažnije je razumjeti na koji se način obitelji proživljavaju i stvaraju društvo u kojem živimo. U tome nam pomaže bogato naslijeđe hrvatske kulture čiji je sastavni dio kultura obitelji i obiteljski

odgoj.“ (autor)

MUŠANOVIĆ, Marko ; LUKAŠ, Mirko : Osnove pedagogije. - Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo, 2011.

Knjiga sadrži odabrana poglavlja pedagogije u kojima se izlažu osnovne spoznaje o odgoju, te su analizirani temeljni problemi opće pedagogije.

PEDAGOŠKA hrestomatija : izbor tekstova hrvatskih pedagoga / urednici Mirko Lukaš, Emerik Munjiza. - Osijek : Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Filozofski fakultet, 2010.

Knjiga je vrijedan izvor za izučavanje povijesti pedagogije, ali i značajan dodatak za nastavu hrvatske povijesti pedagogije. Većina radova iz hrestomatije nije lako dostupna, tako da će mnogi tekstovi biti pravo otkriće za one koji se zanimaju za razvoj pedagogije u Hrvatskoj.

BRLAS, Siniša : Savjetodavni rad s ovisnicima. - Virovitica : Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravške županije, 2011.

Publikacija opisuje metodologiju i tehnike savjetodavnog rada s ovisnicima kao važnog alata u cjelovitom tretmanu ovisnika, te donosi i izvorni program savjetodavnog rada koji autor već godinama provodi u neposrednom radu s ovisnicima.

BRLAS, Siniša : Terminološki opisi rječnik ovisnosti : opis važnih termina iz područja ovisnosti o drogama, alkoholizma i problematičnog i patološkog kockanja. - Virovitica : Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravške županije, 2011.

BEDEKOVIĆ, Vesna : Interkulturalni aspekti menadžmenta. - Virovitica : Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici, 2010.

Udžbenik je namijenjen studentima i menadžerima. Autorica je obradila teme globalizacije, suvremenog menadžmenta u doba globalnog poslovanja, te interkulturalni menadžment.

JANKOVIĆ Jablanović, Dušanka : / [tekstovi Višnja Slavica Gabout, Stanko Špoljarić]. - Zagreb : Art studio Azinović ; Triesen : van Eck, 2011.

Ovo je bogato opremljena monografija o tridesetpedogodišnjem stvaralaštvu umjetnice iz Slatine-Dušanke Janković Jablanović, slikarice i grafičarke, članice „Kravate“, udruge hrvatskih likovnih umjetnika Švicarske, koja živi i stvara u Švicarskoj.

[125] STODVADESETPET : Glazbena škola Jan Vlašimsky Virovitica : 1886.-2011. / [urednik Karolina Petrović]. -Virovitica : Glazbena škola Jan Vlašimsky, 2011.

Knjiga riječju i slikom govori o daljoj i bližoj povijesti, razvoju i sadašnjosti Glazbene škole Jan Vlašimsky i glazbenog obrazovanja u Virovitici. Spominje se i Područna škola u Pitomači, nova zgrada, programi, organizacija, te rezultati natjecanja i smotri.

ČURIK, Zlatko : Sto godina sporta u Suhopolju. -Suhopolje : vlast. nakl., 2010.

U knjizi je dat detaljan prikaz športa u Suhopolju od (velikog) tenisa Grofa Jankovića 1908. do zaključno ulaska NK Suhopolja u II HNL 2008. Osim nogometa koji je najzastupljeniji u knjizi su detaljno opisani i drugi sportovi: rukomet, kuglanje, streljaštvo, ribolov, karate i gimnastika SD Sokol.

GLUMAC, Branislav : Nova sjećanja na ljude : (o)smijeh. hranu. alkohole. duhan . - Zagreb : V.B.Z, 2011.

U njegovim „Novim sjećanjima na ljude“ nalazimo plejadu onih koji su obilježili kulturu i umjetnost Hrvatske u 20. stoljeću. On piše ode velikim ljudima s kojima je drugovao, a kojih više nema. Ma kako ih čitali – možda su pjesme, a možda tek skladno složene rečenice sa sasvim privatnim dojmovima o tim prošlim vremenima – iz svake riječi miriše duh prošlo-

sti, osjeća se osobnost svakog Glumčeva junaka, ali i njihov velik umjetnički značaj.

JELUŠIĆ, Božica : Arielirika. -Đurđevac : vlast. nakl. ; Koprivnica : Baltazar, 2011.

„Poezija u zbirci tematizira neprolaznu i vječnu ljepotu prirode, ona podcrtava sklad čovjeka i prirode oduvijek i zauvijek. Stihovima šećemo kroz sva godišnja doba, kroz zavičajnost Podravine, Istre i cijele Hrvatske, a sve je pomračeno prekrasnim fotografijama Andreje Dugine. Pjesme i fotografije su protkane koloritima proljeća, ljeta, jeseni i zime pa se logično nametnulo pitanje o godišnjim dobima u umjetničkim izričajima. (Višnja Romaj)

KOVAČEVIĆ, Mirko : Prisne, razborite i poneka crnozlatna. -Virovitica : Ogranak Matice hrvatske, 2011.

Peta zbirka pjesama virovitičani na Mirka Kovačevića nosi naslov „Prisne, razborite i poneka crnozlatna“ i sastavljena je od pet dosada neobjavljenih ciklusa i šestog ponovljenog Čitanje krajolika, objavljenog u zbirci „Zagasite sretnosti“ proširenog s tri nove pjesme.

NIKOLIĆ, Milan : Kristalna pepeljara. -Zagreb : Vedis, 2011.

Milan Nikolić pionir je kriminalističkog i špijanskog žanra u hrvatskoj književnosti. „Virovitički Simeon“ objavio je tridesetak romana u nakladi od pola milijuna primjeraka i četiri filmska scenarija. Njegova popularnost 50-ih oi 60-ih godina XX. St. mogla se mjeriti s Agathom Christie, Mickeyom Spillaneom, Georgeosom Simenonom i drugim velemaistorima žanra. Kristalna pepeljara je prvi put objavljena 1962. godine u biblioteci Džepna knjiga sarajevskog nakladnika „Svjetlost“. Ovo je njezino prvo izdanje na hrvatskom jeziku.

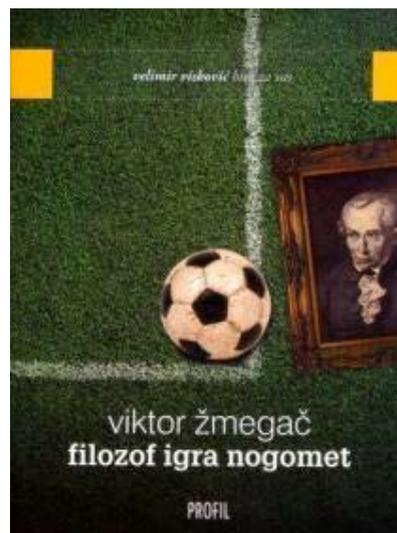
SUBIĆA : hrvatski pjesnici o životinjama / sastavila Ana Horvat. -Zagreb : V.B.Z., 2010.

Ana Horvat, pjesnikinja, književnica i aktivistkinja sakupila je pjesme hrvatskih pjesnika o životinjama, našim subićima. Od početaka bilježene pjesničke riječi i predaje - nižu se pjesme stoljetne i suvremene o čovjeku i životinji, otkriva se metaforički doživljaj ili čovjekov/pjesnikov neposre-

dan dodir sa životinjom, u svakidašnjoj objektiviranoj stvarnosti, mitološkom odnosu i sl. Potpune riječi, ne samo o životinjama kao pjesničkom inventaru već i o sudbinskom odnosu čovjeka i životinje napisali su Branislav Glumac i Alojz Majetić.

ŽMEGAČ, Viktor : Folizof igra nogomet : zapisi 2010.-2011. - Zagreb : Profil Multimedia, 2011.

Ova se knjiga nastavlja na prethodnu veliku uspješnicu Viktora Žmegača SMS eseji : kratka esejistič-

ka forma te ležeran ton pripovijedanja, lišen profesorskog dociranja, čak i kad se govori o vrlo ozbiljnim temama. I u ovoj knjizi povodi eseji-ma vrlo su često vezani za zgode iz autorova svakodnevnoga života: to može biti knjiga koju autor upravo čita, neki novinski članak, društveni fenomen, popularna uzrečica, grafit zapisan na zidu. Ova knjiga na svojevrsan način predstavlja intelektualnu autobiografiju.

TANOČKI, Zvonimir ; CRLJENKO, Ivana : Jezera Hrvatske. - Zagreb : Školska knjiga, 2011.

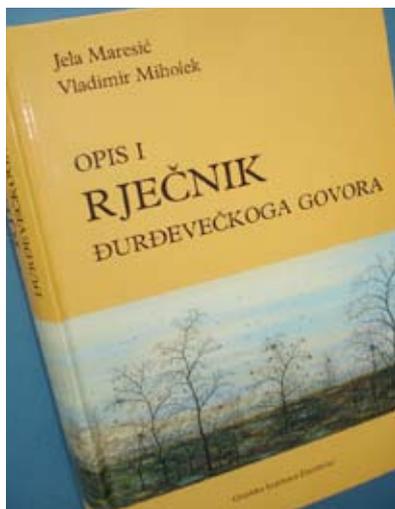
U monografskom izdanju skupljeni su podaci o gotovo svim važnijim jezerima širom Hrvatske uz fotografije koje predočavaju njihovu konfiguraciju. Često su to rezervati, ribnjaci, šljunčare i crpilišta raznih bogatstava, a iz knjige je vidljivo i njihovo geološko podrijetlo, kakvoća vode, zaštita, rijetkost njihove prirodne pojave. Ovo je knjiga koja prikazuje i prirodna i umjetna jezera, te njihovo značenje za gospodarstvo i turizam.

IZDAVAČKI BISER GRADSKE KNJIŽNICE ĐURĐEVAC

Piše: Anica Šabarić, Gradska knjižnica Đurđevac

Iako unazad nekoliko godina sve teže prolaze razni projekti, Gradska knjižnica Đurđevac uspjela je 2011. godine realizirati svoj najveći izdavački projekt – veliki kajkavski rječnik pod nazivom *Opis i rječnik đurđevečkoga govora* Vladimira Miholeka i Jele Maresić.

Jela Maresić je doktorirala na podravskim govorima (*Morfologije podravske govora*), a od 2008. godine radi kao upraviteljica Zavoda za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Vladimir Miholek je Đurđevčanin koji je đurđevačke riječi skupljao više od dva deset godina od izvornih kazivača.

Opis i rječnik đurđevečkoga govora

Vladimiri Miholek, Anica Šabarić i Jela Maresić na predstavljanju Rječnika u HAZU-u

Skupio je preko 13500 riječi koje je trebalo leksikografski obraditi. Taj posao odradila je Jela Maresić sa svojim suradnicama u HAZU-u u tri godine. Gradskoj knjižnici je trebalo dvije godine da prikupi sredstva za tisak, a onda i za recenzije, grafičku pripremu i vizualni identitet.

Ne trebamo govoriti kolika je važnost ovoga rječnika za hrvatsku leksikografiju i za očuvanje podravskoga jezičnoga blaga. U obrazloženju ovoga izdavačkoga projekta stoji: *Takva sustavna briga, popisivanje i obrada dijalektne građe ima važnost stoga jer su svi izvorni govori hrvatskoga jezika na svim jezičnim razinama ugroženi zbog globalizacije, utjecaja književnoga jezika na dijalekte, utjecaja sredstava javnoga priopćavanja, migracija i dr. Svjedocima smo da*

se mnogi mjesni govori, osobito u gradovima koji su donedavno jezično pripadali pojedinom narječju, danas sve manje rabe, osobito u javnoj komunikaciji. Da bi se narječja kao dio opće i nacionalne kulture barem djelomice sačuvala, potrebno je sustavno istraživati i zapisivati građu, riječi i izraze koje stariji govornici još uvijek čuvaju i prenose na mlađe generacije.

Zbog toga je važnost ovoga rječnika ogromna, jer se na 900 stranica nižu 13500 riječi iz Đurđevca, a na kraju i poslovice, brojalice, rugalice i uzrečice u stihovima.

Recenzenti *Opisa i rječnika đurđevečkoga govora* su prof. dr. sc. Mira Menac-Mihalić i prof. dr. sc. Velimir Piškorec, oboje s Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

IZ ZAVIČAJNE ZBIRKE GRADSKE KNJIŽNICE ĐURĐEVAC U 2011.

Piše: Ivanka Jerenić Martinčić, Gradska knjižnica Đurđevac

Tijekom 2011. godine Zavičajna je zbirka uvećana za tek četrdesetak knjiga, ali svaki od tih malobrojnih naslova predstavlja veliko veselje knjižničarima koji ih stavljaju na policu. Bilo da se radi o djelima povijesnog sadržaja u kojima se tek spominje naš kraj, bilo da se radi o monografijama isključivo o Đurđevcu, svaka je publikacija dodatno svjetlo koje rasvjetljuje našu prošlost i predstavlja komadić povijesti sačuvane i zaštićene.

Od đurđevačkih publikacija ove godine nas je razveselilo „Zbornik rada

Društva za uljepšavanje mjesta Đurđevca“. Ova mala publikacija na svojih trideset stranica donosi značajni dio đurđevačke povijesti od osnutka Društva za unaprjeđenje mjesta 1941. pa do danas kada je ono registrirano kao Udruga „Društvo Roda“. Zbornik sadrži i posebni osvrt na značajni đurđevački patent – sortu kruške nazvane „Đurđevačka trrotka“, koja je trenutno u postupku priznavanje sorte kod resornog ministarstva.

Đurđevčani pišu i objavljuju pa su tako ove godine izašle nove knjige Božice Jelušić *Arielirika i Slikopi-*

sanka mala, Anđela Jurkasa – *Soundtrack života*, Josipe Franjić Radulović – *Čarobne riječi*, te dva sveučilišna udžbenika u izdanju Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a na kojima je jedan od suautora Đurđevčan dr. sc. Dražen Đuričić – *Rasplođivanje koza i ovaca, Rasplođivanje kunica, hrčaka i zamorčića.*

Arielirika / Božica Jelušić. - Đurđevac : vlast. nakl. : Baltazar, 2011.

Ova obljetnička zbirka četrdeseti je naslov u bibliografiji Božice Jelušić. Obuhvaća 130 pjesama nastalih u periodu od 2004. do 2011. go-

dine. Pjesme su objavljivanje u književnim časopisima Forum, Republika, Kolo i Nova Istra. Predstavljaju sukus autoričine poetike. Uz pjesme u stihobirci se nalaze i umjetničke fotografije Andreje Dugina koje sadržajno i atmosferski prate odabrane tekstove. Zbirka je strukturirana u deset ciklusa s tematikom ljubavi, prirodoljublja, putovanja i duhovne poezije (u kontinuitetu autoričine poetike, koja je nagrađena i nagradom Pasijske baštine).

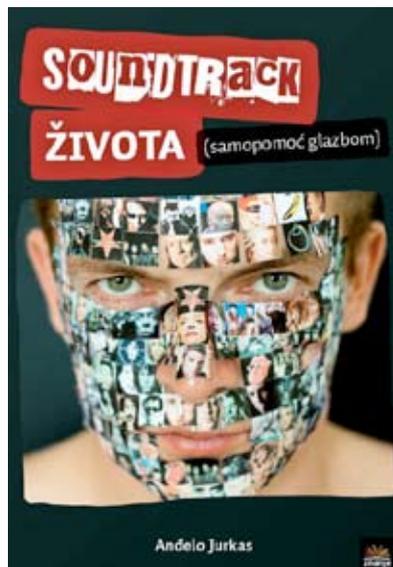
Slikopisanka mala / Božica Jelušić. – Zagreb : Hrvatski muzej naivne umjetnosti, 2011.

Slikovnica je izdana u sklopu projekta Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti. Sadrži reprodukcije djela klasika naive popraćene stihovima hrvatskih pjesnika, a ove godine to je bila Božica Jelušić, te reprodukcije dječjih radova nastalih na nizu muzejskih likovnih radionica.

Soundtrack života : (samopomoć glazbom) / Anđelo Jurkas. - Zagreb : Znanje, 2011.

U knjizi koja predstavlja glazbeni odgovor na fenomen samopomoći, autor donosi svoj prijedlog „playliste“ za cijelu godinu. Za svaki dan prijedlog za slušanje sadrži izvođača, album te kratak prikaz albuma koji će-

sto sadrži komentar o glazbenom žanru ili utjecaju izvođača na glazbu. Uz autora kao gosti „ostavljajući autentičnih pisanih tragova“ javljaju se i osobe iz hrvatskog i svjetskog glaz-

benog života, između ostalog i predsjednik RH Ivo Josipović (u dijelu koji se odnosi na klasičnu glazbu). Uz knjigu je izašao i CD – debitantski autorski album. Album sadrži 24 autorske kojima je autor obuhvatio nekoliko glazbenih stilova: soul, funk, rap, disco, rock and roll, folk, spoken word...

Čarobne riječi : zbirka igrokaza i

dječjih mjuzikla / Josipa Franjić Radulović. - Zagreb : Naklada Bombon, 2011.

Nakon što je svojim knjigama s kreativnim sadržajem obuhvatila četiri godišnja doba, u svojoj petoj knjizi Josipa Franjić Radulović donosi zbirku od 13 kratkih igrokaza i 5 dječjih mjuzikla. Tekst i note popraćeni su s CD-om na kojem se nalazi 27 matrica za mjuzikle.

Opis i rječnik đurđevečkoga govora / Jela Maresić, Vladimir Miholek. - Đurđevac : Gradska knjižnica, 2011.

Posebno moramo izdvojiti Opis i rječnik đurđevačkoga govora autora dr. sc. Jele Maresić i Vladimira Miholeka koji je izašao u izdanju naše Knjižnice. Ovaj veliki izdavački projekt od važnosti je ne samo za našu Knjižnicu i naš zavičaj, već za hrvatski jezik u cijelosti, jer je jedan od rijetkih dijalektalnih rječnika.

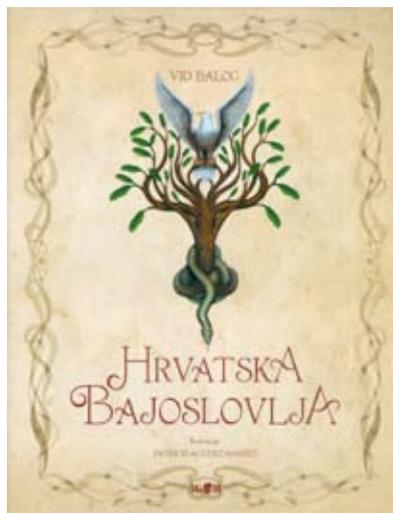
U tvrdom uvezu i na 900 stranica u rječniku je obuhvaćeno 13500 riječi koje je Vladimir Miholek skupljao niz godina, a dr. sc. Jela Maresić leksikografski obradila. U prvom dijelu rječnika donesene su osobe fonološkog i morfološkog sustava đurđevečkoga govora, a na kraju je i poseban dodatak koji čine poslovice, brojalice i rugalice.

KOPRIVNIČKO NAKLADNIŠTVO U 2011.

Piše: Josipa Strmečki, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Tradicionalno, na kraju svake godine u izlozima Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ izlaže se knjižna i dio neknjižne građe nakladničke produkcije naše županije koja je integralni dio Zavičajne zbirke. Prostorni razlozi ne dopuštaju prezentaciju i druge vrijedne građe koja se sakuplja i čuva u Zavičajnoj zbirci. Obzirom da su i druge knjižnice usvojile praksu izlaganja lokalnog izdavaštva, u daljnjem prikazu navodi se samo nakladništvo s koprivničkog područja. Osim djela lokalnog i regionalnog značaja, uvijek ima i onih koja prelaze te okvire. Ove godine to je, recimo, *Opis i rječnik đurđevečkoga govora* (Jela Maresić), *Književni leksikon* (Milivoj Solar), *Hrvatska bajoslovlja* (Vid Balog), a redovito se javljaju i nova autorska imena. Najbrojni-

je izdavaštvo s koprivničkog područja i godinama se kreće oko 50

izdatih djela, od čega je najzastupljenija beletristika, a slijede publicistič-

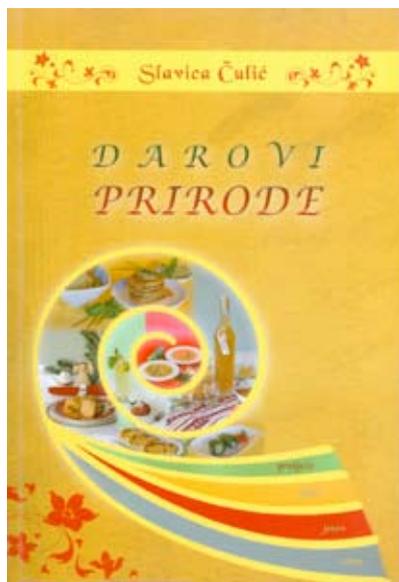
ka i stručna djela. Vodeće mjesto po broju objavljenih naslova već godinama drži „Šareni dućan“. Prošle godine su tiskali 12 knjiga - od etabliranih imena poput Kafke, Becketta, Bukowskog do autobiografija poznatih glazbenika Leonarda Cohena i Patti Smith. I ove godine zamjetna je raznovrsnost izdatih djela, od slikovnica i stripova, preko kuharica, zbirki pjesama, stručnih monografija, romana, a izložena je i neknjižna produkcija – glazbeni CD-i domaćih autora i izvođača.

BALOG, Vid. Hrvatska bajoslovlja. Zagreb: AGM, 2011.

BARIĆ, Vinko. Hrvatski punk i novi val: 1976-1987. Solin: vlastita naklada, 2011.

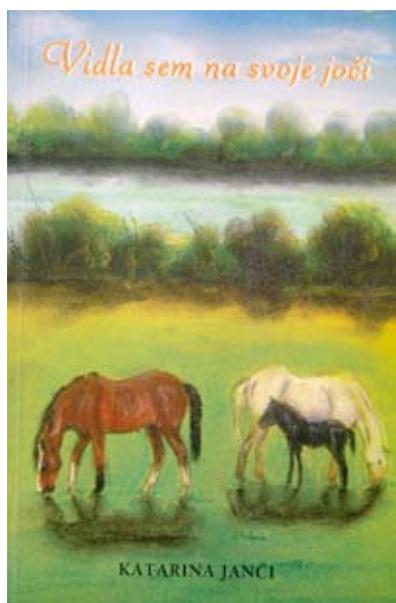
BETLEHEM, Miroslav. Hirovita rijeka. Peteranec: Pelud.net, 2011.

ČULIĆ, Slavica. Darovi prirode. Koprivnica: vlastita naklada, 2011.
DR. FRANJO TUĐMAN U OKVIRU HRVATSKE HISTORIOGRAFIJE : zbornik radova sa znanstvenog skupa odr-

žanog u Hrvatskom institutu u Zagrebu 10. i 11. prosinca 2009. Zagreb: Hrvatski institut za povijest; Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, 2011.
EKOPUSTOLOVINA : slikovnica za djecu na temu obnovljivih izvora energije i zaštite okoliša. Koprivnica : Regionalna energetska agencija Sjever, 2011.
FERČEC, Goran. Ovdje neće biti čuda. Zagreb: Fraktura, 2011.
GENERAL pukovnik Mladen Markač. Koprivnica: UBIUDR Podravka; Baltazar, 2011.
GRGUR, Marko. Lirska grafomanija. Zagreb: Naklada Ceres, 2011.
HORVAT, Marijan. Sjećanja: krhotine jednog vremena. Varaždinske Toplice: Tonimir, 2011.
IMBRIOVČAN, Zlatko. Avanture Jože i Jure. Koprivnica : BI-MARCT, 2011.
JANČI, Katarina. Vidla sem na svoje joči. Molve: OŠ Molve, 2011.
KAJKAVSKI u povijesnom i sadašnjem obzoru : III. zbornik radova sa znanstvenih skupova Krapina 2010. i 2011. godine / Zabok: Hrvatska udruga Muži zagorskoga srca, 2011.
LONČAR, Nikolina. Moja Podravska kuharica. Koprivnica: vlastita naklada, 2011.
LUKANEC, Vjekoslav-Luki. Lukalice. Koprivnica: vlastita naklada, 2011.

MAPA zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Koprivničko-križevačke županije: dječje stvaralaštvo. Koprivnica: OŠ "Antun Nemčić Gostovinski", 2011.
MARJANOVIĆ, Žarko. Procvjetale gorčine. Varaždinske Toplice: Tonimir, 2011.
MARJANOVIĆ, Žarko. Zlatija. Varaždinske Toplice: Tonimir, 2011.
MEDVARIĆ-BRAČKO, Ružica. Život i običaji u župi Koprivnički Ivanec. Koprivnica: vlastita naklada; Baltazar, 2011.
MIHOKOVIĆ-KUMRIĆ, Nada. Tko vjeruje u rode još. Zagreb: Alfa, 2011. MIHOKOVIĆ-KUMRIĆ, Nada. Kroz staklene oči. Zagreb: Alfa, 2011.
OBITELJ BUDUĆNOST NARODA. Močile: Župa "Uznesenja Blažene Djevice Marije", 2011.
PAVKOVIĆ, Mladen. Zar smo se za to borili. Varaždinske Toplice: Tonimir, 2011.
PERNJAK, Pero. Ščukešina. Koprivnica: Društvo hrvatskih književnika Podravsko-prigorski ogranak Koprivnica, 2011.
POBI, Ivan. Cvatnja do oplodnje. Koprivnica: Pelud.Net, 2011.
PODRAVSKI zbornik 2011. Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 2011.
PROSENJAK, Božidar. Potvrda. Zagreb: Glas Koncila, 2011.
PULJKO, Suzana. Kao u raju. Koprivnica: Bogadigrafka, 2011.
SENKER, Boris. Teatrološki fragmenti. Zagreb: Disput, 2011.
SIROVEC, Josip. Anus anum lavat : aforizmi. Split: Splitski ogranak Matice hrvatske, 2011.

SOMEK, Petra. Tradicijsko graditeljstvo u Podravini. Samobor: Meridijani, 2011.
SOLAR, Milivoj. Kritika relativizma ukusa: predavanja o ukusu, moralu i poetici. Zagreb: Matica hrvatska, 2011.
SOLAR, Milivoj. Književni leksikon: pisci, djela, pojmovi (drugo, prošireno izdanje). Zagreb: Matica hrvatska, 2011.
SUNČANOM STRANOM ULICE : zbornik literarnih radova učenika Osnovne škole "Antun Nemčić Gostovinski", od 2000. do 2011. pod mentorstvom nastavnice Branke Jakupec, objavljeni i nagrađivani na literarnim natjecanjima u Hrvatskoj. Koprivnica: Osnovna škola "Antun Nemčić Gostovinski", 2011.
ŠAFAREK, Goran. Rijeke Hrvatske. Križevci: Veda, 2011.
ŠAJATOVIĆ, Ivona. Strogo povjerljivo: obitelj Barić. Zagreb: Semafora, 2011.
ŠČETINEC, Juraj. O ekonomskim i društvenim sustavima: studije, članci i kritike. Zagreb: Glas Koncila, 2011.
TAJNE koprivine kuhinje. Koprivnica: Udruga za terapijske vještine Koprivnica, 2011.
TANOČKI, Zvonimir. Jezera Hrvatske. Zagreb: Školska knjiga, 2011.
TOMAC, Zvonimir. Zvonca čežnje. Rijeka: vlastita naklada, 2011.
TREŠČEC, Martina. Koprivko i tajna crne rupe. Koprivnica: Grad Koprivnica, 2011.
VODIČ kroz hrvatske muzeje i zbirke. Zagreb: Muzejski dokumentacijski centar, 2011.
Šareni dućan
ALGREN, Nelson. Hod tamnom stranom. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
BECKETT, Samuel. Molloy. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
BRAUTIGAN, Richard. U šećeru lubenice. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
BUKOWSKI, Charles. Žene: ljubavni jadi starog pokvarenjaka. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
COHEN, Leonard. Divni gubitnici. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
CORTAZAR, Julio. Tajno oružje: 5 priča za sviranje i fantaziranje. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
DURNOVO, Marina. Moj muž Daniil Harms. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
HENRY, O. Zimzelene priče: 22 priče s kvakom. Koprivnica: Šareni du-

čan, 2011.
 KAFKA, Franz. Dvorac. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
 RADIŠČEV, Aleksandar. Putovanje iz Peterburga u Moskvu. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
 SLIM, Iceberg. Svodnik. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.
 SMITH, Patti. Tek djeca: autobiografija pjesnikinje. Koprivnica: Šareni dućan, 2011.

Glazbeni CD-i :
 BEMIAN DUET. Hirovita rijeka. Peteranec: Pelud.net, 2011.
 EVAČIĆ, Miroslav. Portret. Zagreb: Croatia Records, 2011.
 IMBRIŠAK, Natalija. Barokna razglednica: Orgulje varaždinske katedrale. Varaždin: Aulos, 2011.
 KOVAČ, Ivo Kaj. Dravski mlinar; KOVAČ, Ivo Kaj. Kraj plave Drave. Koprivnica: vlastita naklada, 2010.

(Promovirano 2011.)
 OVERFLOW. Hit me. Amsterdam: BIEM/HDS, 2011.
 PINTARIĆ, Goran. Ivana. Koprivnica: Kc Rock, 2010. (Promovirano 2011.)
 PRALINE & FAST FOOD. My favorite things. Zagreb: Aquarius Records, 2010. (Promovirano 2011.)

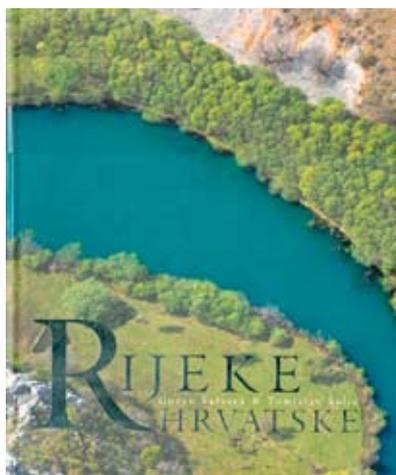
KRIŽEVAČKO NAKLADNIŠTVO U 2011. GODINI

Iz Zavičajne zbirke *Crisiensia* Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci

Piše: Marjana Janeš-Žulj, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

Zavičajna zbirka *Crisiensia* Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci je u 2011. obogaćena novim izdanjima monografskih publikacija, katalogima izložbi i brošurama te periodičnim izdanjima. Prošle godine objavljeno je manje publikacija u odnosu na prijašnje godine, ali se na naše zadovoljstvo održala kvaliteta i kontinuitet tiskanih monografskih i periodičnih izdanja uz pojavu elektroničkih izdanja.

Izdvajamo: KRIŽEVAČKE RATNE POSTROJBE U DOMOVINSKOM RATU: 1991.-1995. - zbornik radova urednika Đure Škvorca; ŠKOLA ŠKOLE: monografija tiskana povodom 80. obljetnice života prof. dr. cs. Valentina Puževskog; glazbeni CD popularnog križevačkog kantautora Luke Belanija: CHANGIN' CHAPTERS; monografija: RIJEKE HRVATSKE, Gorana Šafareka i Tomislava Šolića, izdanje

„Vede“ Križevci... Također treba istaknuti kontinuitet izdavanja godišnjaka - *Cris*, znanstvenog časopisa Povijesnog društva Križevci, koji je od vrlo velikog značaja za prezentaciju našeg

kraja u zemlji i u inozemstvu.

S obzirom da vremena nisu sklona knjizi i da je potreban veliki trud i financijsko snalaženje kod izdavanja knjiga, sve pohvale autorima, prevoditeljima, urednicima, priređivačima, ilustratorima, lektorima i nakladnicima na doprinosu našem zajedničkom kulturnom dobru.

U članku predstavljam KNJI-GE (MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE), ELEKTRONIČKE PUBLIKACIJE, BROŠURE, KATALOGE IZLOŽBI I PERIODIČNE PUBLIKACIJE izdanih u Križevcima i okolici (prema abecednom popisu autora ili naslova).

MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE:

DRVENKAR, Zoran: Sorry. - Zaprešić: Fraktura, 2011.

Zoran Drvenkar - hrvatsko-njemački autor nagrađivanih knjiga za djecu i mlade, romana za odrasle, pjesama, scenarija i kratkih priča, rođen je 1967. u Križevcima. Kao trogodišnjak seli se s roditeljima u Berlin. Rano počinje pisati i dobitnik je brojnih nagrada za književni rad. Roman "Sorry" jedan je od najčitanijih i najprodavanijih njemačkih trilera posljednjih godina koji otvara tamna područja ljudske duše i ide tamo kamo se malotko usudi kročiti.

KRAMAR, Vladimir Lale: Zbirka pjesama iz Ravna i o Ravnu. - Veliki Raven: vlast. Naklada, 2011.

Zbirka od četrdeset pjesama pučkog pjesnika Vladimira Kramara, koje sa srcem i ljubavlju govore o Ravnu i Ravenčanima i Kalničkom prigorju i Prigorcima... Predgovor knjizi je napisao Ivo Dečak.

KRANJČIĆ, Stjepan: Otkup pokroviteljstva u Zagrebačkoj nadbiskupiji. - Zagreb: Glas Koncila, Zagreb: Ka-

tolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Križevci: Župa sv. Ane, Križevci, Udruga za promicanje znamenitih Križevčana „Dr. Stjepan Kranjčić“, 2011.

U objavljenoj cjelovitoj disertaciji, Kranjčić je s povijesno-pravne strane obradio pojam otkup pokroviteljstva u općoj Crkvi i u Zagrebačkoj nadbiskupiji, a u najopsežnijem dijelu svoje radnje prikazuje kako se otkup pokroviteljstva provodio pojedinačno u sto pedeset jednoj župi Zagrebačke nadbiskupije.

ŠKVORC, Đuro: Križevačke ratne postrojbe u Domovinskom ratu: 1991. – 1995. - Križevci: Grad Križevci, Koordinacija udruga Domovinskog rata Križevci, 2011.

Spomen knjiga monografskog tipa izdana je povodom 20-te godišnjice osnutka križevačkih ratnih postrojbi i zauzimanja vojarne bivše JNA u Križevcima, a govori o doprinosu vojnoj pobjedi Križevaca u stvaranju Republike Hrvatske. Glavni urednik i ujedno autor Đuro Škvorc okupio je sljedeće autore: Božidara Štubelja, Željka Topolovca, Mate Babića, Vlade Kolića, Antuna Radmanića i Stevu Mladenovića. Svi su oni ujedno i sudionici događanja oslobođenja vojarne u Križevcima (među prvima u Hrvatskoj) i osnutka križevačkih ratnih postrojbi. Ova knjiga predstavlja značajan doprinos proučavanju i očuvanju povijesnih činjenica i sjećanja iz Domovinskog rata za buduće naraštaje.

MIHALIĆ, Ivan: Prva ljubav: priče iz djetinjstva. - Križevci: 4 M, 2011.

Zbirka autobiografskih priča Prva ljubav, Križevačkog pjesnika, slikara, fotografa, feljtonista... Ivana Mihalića, povezuje zajednička nit a to

je prostor Križevaca, od Potočke ulice, Vrtlina, Svetokriške ulice, bazena, škole... crkve sv. Križa... generacija 1958., u zbirku sjetnih i nostalgčnih sjećanja na mladost, bezbrižnost, igre i prve ljubavi...

NEBESKA bonaca: 3. susret hrvatskoga duhovnoga književnoga stvaralaštva „Stjepan Kranjčić“ Križevci.- Križevci: Udruga za promicanje znamenitih Križevčana „Dr. Stjepan Kranjčić“, Glas Koncila, 2011.

Zbornik „Nebeska bonaca“, tiskan je povodom 3. susreta hrvatskoga duhovnoga književnoga stvaralaštva „Stjepan Kranjčić“, koji je održan 2.-4. prosinca 2011. u Križevcima.

ŠAFAREK, Goran; Šolić, Tomislav: Rijeke hrvatske.- Križevci: Veda, 2011.

Monografija „Rijeke Hrvatske“ su veliki izdavački projekt u kojemu se po prvi put sustavno i na jednom mjestu opisuju gotovo sve naše rijeke i njihove osobitosti, a čitatelju se pruža sveobuhvatan i moderan pogled na ovo prirodno bogatstvo. Naglasak knjige nije na pukom opisu rijeka, već na obilježjima naših rijeka poput meandriranja, sprudova, se-dre, slapova... Opisuju se i „nepoznati“ dijelovi rijeka, njihova dinamika, opisuje se što je to uopće rijeka, posebice u kršu. Knjiga prikazuje i novi pogled na rijeke kao vrlo složene sustave, njihove biološku raznolikost, ali i gospodarske koristi za ljude. Knjiga obiluje prekrasnim fotografijama koje su autori snimali iz zraka, sa zemlje, ispod zemlje, u vodi...

ŠKOLA škole: u povodu 80. obljetnice života prof. dr. sc. Valentina Puževskog. 2011. (uredio Vladimir Strugar). Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.

Pred nama je monografija, odn. spomen-knjiga posvećena 80. obljetnici života prof.dr.sc. Valentina Puževskog, križevačkog učitelja, kako sam sebe voli nazivati, osobi i pedagogu koji je, bez sumnje, svojim životom i radom obilježio hrvatsku pedagogiju u drugoj polovici 20. stoljeća. Knjiga je zbornik u kojemu je sudjelovalo osim urednika, dr.sc. Vladimira Strugara, ukupno šezdeset i osam autora – suradnika, koji su na najbolji način predstavili rad V. Puževskog i ujedno opisali razdoblje u kojem su surađivali i djelovali u hrvatskom školstvu. V. Puževski svoj je životni put i cjelokupni znanstveni, kulturni i društveni rad posvetio razvoju suvremene osnovne škole, na-

glašavajući važnost demokratskog, slobodnog odgoja, otvorene, tolerantne i humane škole. Knjiga sadrži mnoštvo dokumentarnih fotografija (velikim dijelom iz križevačkog školstva), kazalo imena i popis literature. Prema riječima nakladnika, prof. dr. Nevija Šetića, ova sadržajna, zanimljiva i vrijedna monografija prilog je obilježavanju 140 godina djelovanja Hrvatskog pedagoško-književnog zbora i nastala je u suradnji s HPKZ-ovim ograncima u Križevcima i Bjelovaru te Gradom Križevcima.

ŠPOLJAR, Andrija: Onečišćenje okoliša.- Križevci: Visoko gospodarsko učilište, 2011.

Interdisciplinarni udžbenik „Onečišćenje okoliša“ namijenjenog prvenstveno studentima, ali i stručnjacima zainteresiranim za očuvanje okoliša, rezultat je višegodišnjeg rada autora: dr.sc. Andrije Špoljara, dr.sc. Tatjane Tušek i dr.sc. Lepomira Čoga u obrazovnom i istraživačkom području ekologije (zaštite tla, ishrane bila i ekotoksikologije). Knjiga sadrži fotografije u boji te priloge: popis literature i kazalo pojmova.

ŠRAMEK, Antun-Toni: Djedove priče. - Sveti Ivan Žabno: Općina Sveti Ivan Žabno; Križevci: Radnik, 2011.

Pred nama je još jedna knjiga Antuna Tonija Šrameka, uvaženog pedagoga, publiciste, pripovjedača, neumornog istraživača, sakupljača starih običaja, etnoloških predmeta, poslovice, priča i prije svega zaljubljenika u svoj zavičaj Sv. Ivan Žabno i okolicu. Knjiga „Djedove priče“ je zbirka priča i crtica namijenjenih djeci koje oslikavaju život u seoskoj sredini kako je nekada izgledao. Priče su u dokumentarnom smislu vrijedan izvor za proučavanje povijesne i etnološke baštine Križevačkog i Žabljanskog kraja. Šramek pripovijeda zanimljivo i nadahnuto, polako i razumljivo, onako kako djeci treba pripovijedati.

CD, DVD

BELANI, Luka: Changin' chapters. - Zagreb: Aquarius Records Ltd., 2011. (CD, 1 optički disk) Drugi album mladog Križevačkog kantautora Luke Belanija

CRISINUS (Zbor mladih): U novi dan.- Križevci: Župa Svete Ane. (CD, 1 optički disk)

VRHAR, Nikola: Za svakoga po nešto: poezija, (priredio Boris Petrić, gošće: Ivanka Vojvodić, Vlatka Bauer).- Križevci: vlast. naklada. (DVD, 1 optički disk)

BROŠURE

AGRO INC: zajedničko istraživanje za razvoj poljoprivredno-prehrambenog poslovnog inkubatora u Hrvatskoj i Mađarskoj. Gospodarska zona Gornji Čret. Projekt IPA: program Europske unije za Hrvatsku. - Križevci: Grad Križevci, 2011.

BILTEN 1, 2, 3, 4: Mreža informatičkih škola pri ustanovama za trajnu naobrazbu ruralnim i semiurbanim sredinama: Projekt IPA IV : Razvoj ljudskih potencijala- program Europske unije za Hrvatsku. - Križevci: Pučko otvoreno učilište, 2011.

NAŠIH 20 godina, (Nada Domitrović, Tamara Premuš, Marija Prodan). - Križevci: Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom, 2011.

UMREŽAVANJE za bolji sustav cjeloživotnog učenja: konferencija o cjeloživotnom učenju. Projekt IPA IV : Razvoj ljudskih potencijala- lokalna partnerstva za zapošljavanje- program Europske unije za Hrvatsku. - Križevci: HZZO –Područna služba Križevci, 2011.

KATALOZI:

ANDRIJANIĆ, Ivan: U potrazi za izgubljenim vremenom: samostalna izložba slika: 1.-17. 12. 2011. - Križevci: Gradski muzej, 2011.

BLAGEC, Ozren: Povijest cehova u Križevcima: izložba: 27.10.-19.11. 2011. - Križevci: Gradski muzej Križevci, 2011.

DOTOTIĆ, Branimir: Slava zasja svemu rodu našem: izložba: 27.1.-12.2.2011. - Križevci: Likovna galerija Gradskog muzeja Križevci, 2011.

DUHAČEK, Tatjana: izložba. 2011. - Križevci: Klub kulture, 2011.

KALNIK – Igrišće: rezultati dosadašnjih arheoloških istraživanja: izložba. 18.-28. 5. 2011.- Križevci: Gradski muzej, 2011.

PAPINSKA putovanja u filateliji (iz

zbirke Vladimira Palošike): u povodu prvog dolaska pape Benedikta XVI. u Hrvatsku: izložba: 2.-9. 6. 2011. - Križevci: Gradski muzej, 2011.

TISKARSTVO u Križevcima krajem 19. i početkom 20. stoljeća: izbor knjiga i razglednica iz Zavičajne zbirke Crisiensia: izložba: 11.-30. 4. 2011. (Martina Poturiček). 2011. - Križevci: Gradska knjižnica "Franjo Marković", 2011.

VILKO Žiljak: kompjutorska grafika: izložba: 29.4.-10.5. 2011. -Križevci: Gradski muzej, 2011.

ZAJEDNIČKA godišnja izložba članova KKL 2011.: izložba: lipanj, 2011.- Križevci: Likovna galerija, Križevački likovni krug, 2011.

KRIŽEVCI okom kamere: izložba: 14. -26.4.. 2011. Predgovor Zoran Homen.- Križevci: Gradski muzej Kri-

ževci, 2011.

Pisanice križevačkoga kraja, izložba: travanj 2011. - Križevci: Udruga žena „Hera“ Križevci i Križevački likovni krug, 2011.

PERIODIČNA IZDANJA:

CRIS: časopis povijesnog društva Križevci.- Križevci: Povijesno društvo Križevci, 1/2010., (god. XII; broj:1), 2011.

GODIŠNJAK: za školsku godinu 2009./2010.- Križevci: Gimnazija I. Z. Dijankovečkoga, 2011.

IZVOR: list učenika OŠ Ljudevita Modeca.- Križevci: OŠ Ljudevita Modeca, 2011.

KALNIČKI ŠLJIVAR: list učenika OŠ Kalnik.- Kalnik: Osnovna škola Kalnik, 2011.

KLINČEK: list učenika OŠ Sv. Petar Orehovec.- Sv. Petar Orehovec: OŠ,

2009./2011.

NOVI SVIJET: mjesečnik.- Križevci: Djelo Marijino-Pokret fokalara Križevci, 2011.

PLAMIČAK: list učenika OŠ Sidonije Rubido – Erdödy.- Gornja Rijeka: OŠ Sidonije Rubido –Erdödy, 2010./2011.

SVEZAK: Časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja.- Bjelovar: Društvo knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja, 2011. (br. 13, god. XIII), 2011.

ZVONO: školski list učenika OŠ "Vladimir Nazor".- Križevci, OŠ "Vladimir Nazor", 2010./2011.

ŽUMBERAČKI krijes.- Križevci: Žumberački vikarijat Križevačke biskupije. (glavni urednik Milan-Mile Vranešić), 2011.

IZ NAKLADNIŠTVA ČEŠKE NACIONALNE MANJINE U 2011. GODINI

Piše: Janika Stehna, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica Čeha u Republici Hrvatskoj

Izdavačka djelatnost češke nacionalne manjine u 2011. godini bilježi tek nekoliko publikacija. Uz stalna izdanja godišnjaka i zbornika, tu je bio tjednik *Jednota* za odrasle i mjesečnik za djecu *Dětský koutek*.

Slijedi popis odabranih izdanja s kratkim anotacijama.

PILÁTOVÁ, Vlasta : Šel život kolem nás : povídky . – Daruvar : Jednota, 2011.

Za knjigu *Život je prošao pokraj nas* možemo reći da je autobiografska proza- četrdeset priča koje govore o samoj autorici koju je život nosio od Mostara preko Sarajeva pa do Daruvara, u kojem i danas živi. Knjiga je bogato ilustrirana fotografijama iz obiteljskog albuma same autorice.

Vlasta Pilat je daruvarska profesorica u mirovini koja godina piše pripovijetke na češkom jeziku i objavljuje ih u manjinskom tisku. Piše za odrasle i djecu.

TUREK, Ruda : Jako potoky hledají řeku . – Daruvar : Jednota, 2011.

Roman *Kao što potoci teku k rijeci* napisan je krajem osamdesetih godina, ali zbog tadašnjeg režima neobjavljen. Autor romana je iz Ljudevita Sela pokraj Daruvara, a većinu svoga života provodi u Češkoj. U vrijeme « baršunaste revolucije », koja je srušila komunistički totalitarizam, roman

o nostalgичnoj čežnji za povratkom u pradomovinu jednog Čeha izgubljenog u svijetu nije pobudilo zanimanje. Priča glavnog lika romana je i danas aktualna, a čita se u jednom dahu. Atmosfera ratnog Zagreba i ustaške represije, koja mladom Čehu zbog njegova porijekla onemogućava dovršetak studija, te ga dovodi do suradnje s pokretom otpora, u suprotnosti je s romantičnim pismima, koja izmjenjuje sa zagonetnom neznanom u domovini svojih predaka. Kontrapunkt tmurne stvarnosti i nestvarne ljubavi dvoje ljudi, provlači se kroz cijelu priču.

BLÁHA, Karel : Mezurač : Příspěvek k poznávání dějiny osady . - Daruvar : Jednota, 2011.

(Knihovna SVĚDECTVÍ)

Monografija naselja Međurić izlazi na češkom jeziku povodom 90. obljetnice Češke besede Međurić. Premda o dugoj i bogatoj povijesti Međurića i doseljavanju njegova češkog stanovništva svjedoče brojni dokumenti, do sada nije bilo sustavnog proučavanja i predstavljanja toga naselja. Sada imamo na jednom mjestu sakupljene dragocjene dokumente iz kojih se može iščitavati poseban doprinos Čeha i prednjačenje u gospodarsko kulturnim aktivnostima toga naselja.

ČEŠTINA vesele 1: cvičebnice pro 1. ročník výuky českého jazyka modelem C . – Daruvar: Jednota , 2011.

Ovo je novi udžbenik za manjinske škole gdje se uči jezik prema modelu C. Udžbenik je za djecu koja se prvi puta susreću s češkim jezikom. Tematski je podijeljen u nekoliko cjelina s jezičnim vježbama. Na kraju knjige je poseban dodatak s kratkim pričama, pjesmicama, uzrečicama i zagonetkama. Osim što je za učenike prvog razreda, može biti zabavno i zanimljivo štivo roditeljima koji imaju predškolce.

STUDENTICA BIBLIOTEKARSTVA IDA INDIR DOBITNICA NAGRADE „LJERKA MARKIĆ ČUČUKOVIĆ“

Piše: Danijela Petrić, Gradska knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

Početak 2012. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu dodijeljene su nagrade najboljim studentima bibliotekarstva za školsku godinu 2010./2011. Ovogodišnja dobitnica nagrade je Ida Indir, studentica 2. godine Diplomskog studija bibliotekarstva na Odjelu za informacijske i komunikacijske znanosti. Ida Indir rođena je 1988. godine u Koprivnici. Osnovnu školu završila je u rodnom Đelekovcu, a Gimnaziju u Koprivnici. Godine 2007. upisuje Prediplomski studij Informacijskih znanosti, a 2010. Diplomski studij bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Uz izniman uspjeh na fakultetu, Ida je sudjelovala na 23. proljetnoj školi školskih knjižničara u Osijeku gdje je izlagala na temu E-učenja te u sklopu projekta Erasmus boravila na dvotjednoj Ljetnoj akademskoj školi u Sofiji. Proš-

log ljeta Ida je u Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ odradila praktičan rad i volontirala te time uvelike pomogla knjižničarima u radu s korisnicima u Dječjem odjelu tijekom iznimno posjećenog perioda. U slobodno vrijeme bavi se folklorom, sudjeluje na mnogim kulturnim manifestacijama i promovira kulturnu baštinu, posebice onu podravskog kraja.

Za Idu Indir, kako doznajemo, ova nagrada mnogo je više od velike financijske potpore. Prije svega, to je veliko priznanje za njen dosadašnji rad, ali i poseban poticaj za buduće profesionalno usavršavanje. Nakon završetka studija želja joj je raditi s djecom ili u školskoj, ili u dječjem odjelu neke narodne knjižnice. Koprivnički knjižničari iznimno su ponosni što je ovu nagradu po prvi puta primila studentica iz našeg kraja te joj od srca čestitaju.

Uz Idu Indir nagradu Ljerka Markić Čučuković primila je i studentica Ana Gabrijele Blažević i Sandra De Villa za objavljenu knjigu Zatvorske knjižnice u Republici Hrvatskoj.

ZAHVALNICA RAVNATELJICI GRADSKE KNJIŽNICE I ČITAONICE ,VIROVITICA

Piše: Silvija Perić, Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica

U okviru svečane sjednice Gradskog vijeća Grada Virovitice povodom Dana Grada, 16. kolovoza 2011., uručena je Zahvalnica Višnji Romaj, ravnateljici Gradske knjižnice i čitaonice u Virovitici za izniman doprinos u promicanju kulture i unaprjeđenju knjižničarstva.

Gradska knjižnica i čitaonica, Virovitica kulturno je i informacijsko središte grada i županije te svojim korisnicima kontinuirano osigurava kvalitetan pristup znanju i informacijama, te kulturnim sadržajima za potrebe obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada te cjeloživotnog učenja.

U potpuno novom prostoru u središtu grada Knjižnica organizira raznoliki program: predstavljanje novih knjiga, tribine, prigodne izložbe, koncerte. Već četvrtu godinu djelu-

je Dramska grupa Knjižnice koja okuplja djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta, a svojim predstavama uveseljavaju djecu cijele županije i šire.

U Knjižnici su unutar pojedinih odjela uspostavljeni Kutak za čitanje na stranim jezicima, Kutak za slijepe i slabovidne osobe, Roditeljski kutak igraonice, Kutak za potrebe dječjeg odjela te Kutak za mlade.

Razvijeni su svi knjižničarski odjeli: Služba za nabavu i obradu knjižnične građe, Odjel za odrasle, Stručno-znanstveni odjel sa čitaonicom, Zavičajna zbirka, Dječji odjel, Igraonica, a 2008. ustrojena je i dugo očekivana Matična knjižnična služba za Virovitičko-podravsku županiju.

GRADSKOJ KNJIŽNICI ĐURĐEVAC ZAHVALNICA KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Piše: Anica Šabarić, Gradska knjižnica Đurđevac

Na svečanoj sjednici Županijske skupštine 13. travnja 2012. godine u Koprivnici zahvalnicu je dobila Gradska knjižnica Đurđevac, a povodom 135 godina knjižničarstva u Đurđevcu, 15 godina Dječjeg odjela i 10 godina samostalnosti.

Gradska knjižnica je u zadnjih deset godina iskoračila u svim segmentima naprijed: knjižnični prostori su prošireni s 250 na 500 kvadrata, cjelokupno poslovanje je informatizirano, znatno je povećan fond knjiga, digitalizirane su zavičajne novine (Đurđevački vjesnik, Podravec i Novi Podravec), održano je oko 1000 kreativnih pričaonica i radionica na Dječjem odjelu, osnovan je i već četiri godine djeluje Klub ljubitelja knjiga, aktivna je knjižnična galerija Ex libris, a izda-

vačka djelatnost okrenuta je zavičajnoj problematici. Korisnici su zadovoljni brzim rješavanjem informacijskih upita te akcijama *Ljeto u knjižnici*, *Zima u knjižnici* i *Knjige na sunce!*

Inače, Gradska knjižnica dobila je još jedno priznanje od najturističijeg đurđevačkog prigradskog naselja Svete Ane na njihov Dan MO Sv. Ane za razvoj kulturnog života u Sv. Ani.

NAPREDOVANJA U STRUCI

Biljana Barišić Mudri, dipl. kroatolog i sociolog, položila je stručni ispit pri Agenciji za odgoj i obrazovanje u studenom 2011. Završava studij knjižničarstva.

Katarina Belančić, Obrtnička škola Bjelovar, 21. 9. 2011. Obranila je diplomski rad Cenzura u hrvatskim školskim knjižnicama. Stekla je zvanje dipl. bibliotekarice na izvanrednom studiju bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Irena Gavrančić, Knjižnica i čitaonica Pitomača, 16. 12. 2011. je položila stručni ispit za pomoćnog knjižničara.

Irena Ivković, Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar, završila je 17. 5. 2011. studij knjižničarstva u Zadru te stekla zvanje magistra knjižničarstva. Obranila je diplomski rad Kulturni proizvod kreativnih industrija Republike Hrvatske.

Lucija Miškić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, prof. hrvatskog jezika i književnosti, dipl. knjižničar položila je 14.12.2010.

stručni ispit iz knjižničarstva pri NSK.

Miljenko Kovačić, Osnovna škola Čazma, učitelj razredne nastave diplomirao je 23.2.2012. na Izvanrednom studiju bibliotekarstva u Zagrebu s temom „Oprema školske knjižnice“.

Vlatka Valentić, Osnovna škola Suhopolje, diplomirala je 26. 5. 2011. s temom Projekti u školskoj knjižnici-podrška strategiji aktivnog učenja kod mentorice prof. Jadranka Lasić-Lazić, a stručni ispit položila je 15. 12. 2011. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Marina Vidović, OŠ Sokolovac, diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 8. 6. 2011. na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost i Odsjeku za informacijske znanosti, smjer bibliotekarstvo. Diplomskim radom „Metodički pristup bajkama u prvom razredu gimnazije: Ivana Brlić-Mažuranić: Kako je Potjeh tražio istinu“ stekla je zvanje profesor hrvatskoga jezika i književnosti i informatologije smjer bibliotekarstvo.

Nikolina Sabolić, OŠ Đuro Ester Koprivnica, prof. hrvatskog jezika i slavistike i dipl. knjižničar, položila je stručni ispit za diplomiranog knjižničara pri Ministarstvu kulture (u NSK).

Ana Škvarić, Narodna knjižnica Virje, VSS, dipl. povjesničarka umjetnosti i komparatist književnosti i dipl. knjižničar, položila je stručni ispit za diplomiranog knjižničara pri Ministarstvu kulture (u NSK).

Luca Matić, školska knjižničarka i stručna suradnica mentorica u OŠ „Antun Nemčić Gostovinski“ Koprivnica, promovirana je u zvanje stručne suradnice savjetnice.

Danica Popilovski, školska knjižničarka u I. osnovnoj školi Bjelovar, promovirana je u stručnu suradnicu mentoricu.

Mirjana Milinović, školska knjižničarka, stručna suradnica savjetnica u Osnovnoj školi Rovišće,obnova zvanje stručne suradnice savjetnice.

**POZIV ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA DODJELU NAGRADE (ZAHVALNICE)
DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA**
za a) iznimne zasluge u promicanju Društva, b) dugogodišnji uspješan rad u knjižničarstvu

Temeljem Pravilnika o postupku dodjeljivanja Nagrade (Zahvalnice) Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja od 4. ožujka 2010. Glavni odbor Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja

POZIVA

Knjižničare, knjižnice i knjižnične korisnike na podnošenje prijedloga za dodjelu Nagrade (Zahvalnice) Društva za 2011. godinu za:

- a) iznimne zasluge u promicanju Društva
- b) dugogodišnji uspješan rad u knjižničarstvu

Nagrada (Zahvalnica) se dodjeljuje knjižničarki / knjižničaru iz knjižnica s područja na kojem djeluje Društvo, za iznimna dostignuća i uzoran rad u svojoj knjižnici, kao i u okviru Društva.

KRITERIJI ZA DODJELU NAGRADE (ZAHVALNICE)

- da kandidat svojim stručnim radom i zauzimanjem doprinosi razvoju knjižničarstva
- da doprinosi edukaciji knjižničara
- da kandidat doprinosi razvoju Društva aktivnim radom u tijelima i u projektima Društva
- da je kandidat iznimno uspješan stručni knjižničar, u onom segmentu knjižničnog poslovanja kojim se u svojoj knjižnici bavi
- da se radi o kandidatu koji je objavio znanstvene i stručne radove na području knjižnične i informacijske djelatnosti kojim je unaprijeđeno knjižničarstvo.

UZ PRIJEDLOGE TREBA PRILOŽITI ŽIVOTOPIS KANDIDATA.

ROK ZA PODNOŠENJE PRIJEDLOGA JE 1. TRAVNJA 2013.

PRIJEDLOZI SE ŠALJU GLAVNOM ODBORU DRUŠTVA s naznakom "PRIJEDLOG ZA NAGRADU (ZAHVALNICU) DRUŠTVA KNJIŽNIČARA BILOGORE, PODRAVINE I KALNIČKOG PRIGORJA"

POZIV NA SURADNJU U 15. BROJU ČASOPISA SVEZAK

O SADRŽAJU ČASOPISA

- SVEZAK je stručni časopis u kojem se objavljuju članci, stručni radovi, informacije, prikazi i obavijesti iz područja knjižničarstva, informacijskih znanosti ili kulture općenito.
- Časopis je temama i stilom pisanja orijentiran prema širem krugu čitatelja, a ne samo prema knjižničnim djelatnicima.
- Sadržajem list nastoji obuhvatiti sva važnija događanja u Društvu knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja između dviju Skupština, ali priloge ne moraju nužno biti lokalno određeni, već se mogu primati članci i radovi i iz drugih područja Hrvatske, kao i iz inozemstva.

UPUTE AUTORIMA PRILOGA

- za pisanje tekstova koristite font Times New Roman, veličinu slova 11, s dvostrukim proredom; sve četiri margine trebaju biti 2 cm
- maksimalna dužina teksta pisanog na ovaj način može biti 3 stranice, izuzev tekstova u rubrici "Stručni skupovi i teme", 1 stranica
- u tekstu na mjestima na kojima treba umetnuti ilustracije, za svaku ilustraciju ispišite njen naziv i tekst koji uz nju treba stajati
- uz jedan tekst šalžite najviše tri ilustracije, grafikona, tabela i sl.; sve ilustracije trebaju biti imenovane
- fotografije i druge ilustracije snimljene u .jpg ili .gif formatu šalžite kao zasebne dokumente
- tablice i grafikone izradite u excel obliku i šalžite također u privitku kao zasebne dokumente
- priloge šalžite SAMO u elektroničkom obliku, na e-mail adresu uredništva

svezak.urednistvo@gmail.com

Poštovani suradnici, Vaše pridržavanje uputa i rokova bit će nam od velike pomoći i uštedjeti puno dragocjenog vremena pri oblikovanju sljedećeg broja lista! Molimo stoga i da uvažite činjenicu da radove koji neće biti oblikovani u skladu s objavljenim uputama ili ne stignu na vrijeme, nećemo biti u mogućnosti objaviti.

Krajnji rok za prikupljanje priloga za 15. broj Sveska je 01. 3. 2013.

Očekujući Vaše priloge za Svezak, radujemo se zajedničkoj suradnji!

9 godina

kvaliteta koju zaslužujete

prodaja savjetovanje
servis edukacija
ispisivanje web design
umrežavanje

Informatičko-edukacijski centar
Gajeva 2, Virovitica
pon-pet: 9⁰⁰ - 19⁰⁰ sub: 9⁰⁰ - 14⁰⁰

tel 033 801 081 fax 033 801 083
info@ie-centar.hr www.ie-centar.hr
www.facebook.com/iecentar

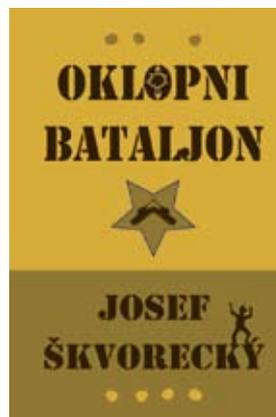
Ivana Generalića 3, 48000 Koprivnica
www.sareni-ducen.hr • e-mail: uprava@sareni-ducen.hr
tel. 048/222-828, 625-387 • fax: 048/210-133

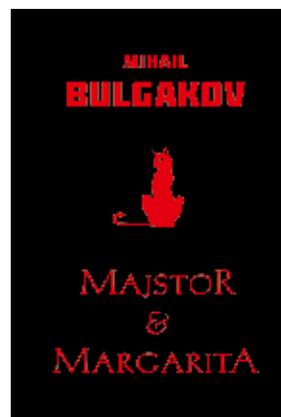
KNUT HAMSUN: Misteriji

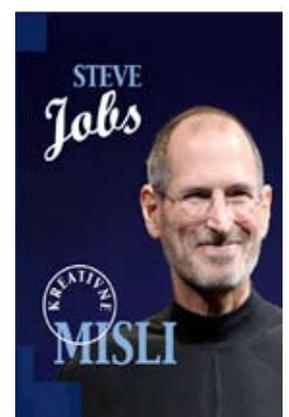
ANNABEL LYON: Aristotelova zlatna sredina

JOSEF ŠKVORECKÝ: Oklopni bataljon

MIHAIL BULGAKOV: Majstor i Margarita

STEVE JOBS: Kreativne misli

Pet novih vrhunskih izdanja Šarenog dućana za svaku i svačiju biblioteku!

ISSN 1331-8578

OD PROJEKTA DO IZVEDBE

ŠKOLSKI SERVIS« MOŽE VAM PRIPREMITI SVU DOKUMENTACIJU ZA UREĐENJE KNJIŽNICE:

- PROJEKT UREĐENJA
- SLIKOVNU VIZUALIZACIJU PROSTORA
- TROŠKOVNIK RADOVA S IZRAČUNOM CIJENE OPREMANJA

ŠKOLSKI SERVIS« MOŽE VAM ISPORUČITI SVU OPREMU ZA UREĐENJE KNJIŽNICE:

»ŠKOLSKI SERVIS«

e-mail: info@skolski-servis.hr

www.skolski-servis.hr

Hvarska 5, 10000 Zagreb, HR ♦ tel.: 01 6188 999, fax: 01 6188 222